

KUNGL. MAJ:TS PROPOSITION

TILL

Riksdagen

**angående statsverkets tillstånd och behov under
budgetåret 1942/43.**

given Stockholms slott den 3 januari 1942.

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1942/43.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokoll angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med följande förslag till riksstat jämte därvid fogade specifikationer:

Förslag till riksstat för

		Kronor
Driftbudgeten.		
<i>A. Egentliga statsinkomster:</i>		
I. Skatter.....	1,858,280,000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	47,621,100	
III. Folkpensionsavgifter.....	50,000,000	
IV. Diverse inkomster.....	33,000,000	1,988,901,100
<i>B. Inkomster av statens kapitalfonder:</i>		
I. Statens affärsverksfonder	231,000,000	
II. Riksbanksfonden	10,000,000	
III. Statens allmänna fastighetsfond.....	10,688,000	
IV. Försvarsväsendets fastighetsfond	10,417,000	
V. Statens utlåningsfonder	16,224,100	
VI. Fonden för låneunderstöd.....	1,550,000	
VII. Fonden för statens aktier.....	22,599,100	
VIII. Statens pensionsfonder	35,324,000	
IX. Diverse kapitalfonder	750,000	338,552,200
Summa		2,327,453,300

		Kronor
Kapitalbudgeten.		
<i>Inkomster:</i>		
I. Kapitalmedel		364,471,600
Summa		364,471,600

budgetåret 1942/43.

Driftbudgeteten.		Kronor
A. <i>Egentliga statsutgifter:</i>		
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	1,896,900	
II. Justitiedepartementet	19,327,100	
III. Utrikesdepartementet	10,116,000	
IV. Försvarsdepartementet.....	713,031,800	
V. Socialdepartementet	425,634,100	
VI. Kommunikationsdepartementet	105,987,600	
VII. Finansdepartementet.....	69,689,000	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	283,696,900	
IX. Jordbruksdepartementet.....	162,856,400	
X. Handelsdepartementet	27,370,300	
XI. Folkhushållningsdepartementet	135,362,600	
XII. Pensionsväsendet	75,596,100	
XIII. Oförutsedda utgifter.....	1,000,000	
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	6,561,000	2,038,125,800
B. <i>Utgifter för statens kapitalfonder:</i>		
I. Luftfartsfonden	1,152,500	
II. Riksgäldsfonden	214,000,000	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	67,898,600	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	3,300,000	286,351,100
	Säger	2,324,476,900
Överskott att balanseras i avvaktan på slutlig reglering av riksstaten ...		2,976,400
Summa		2,827,458,300

Kapitalbudgeteten.		Kronor
<i>Kapitalinvestering:</i>		
I. Statens affärsverksfonder		125,110,600
II. Luftfartsfonden		3,150,000
III. Statens allmänna fastighetsfond		9,499,500
IV. Försvarsväsendets fastighetsfond		98,534,000
V. Statens utlåningsfonder.....		37,180,000
VI. Fonden för låneunderstöd		34,480,500
VII. Fonden för förlag till statsverket		55,000,000
VIII. Diverse kapitalfonder		1,517,000
Summa		364,471,600

Inkomster å driftbudgeten

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	450,000,000		
b. Värnskatt, <i>bevillning</i>	350,000,000		
c. Krigskonjunkturskatt, <i>bevillning</i>	35,000,000		
d. Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	27,000,000		
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	1,000,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	80,000		
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	55,000,000	918,080,000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	10,000,000		
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	3,000,000	13,000,000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	120,000,000		
b. Allmän omsättningsskatt, <i>bevillning</i>	250,000,000		
c. Varuskatt, <i>bevillning</i>	40,000,000		
d. Tilläggsskatter å bensin, <i>bevillning</i>	6,000,000		
e. Accis å silke, <i>bevillning</i>	3,700,000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	10,000,000		
g. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	5,000,000		
h. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	185,000,000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	14,000,000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :			
α. Partihandelsbolag	21,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	15,000,000		
k. Omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> ..	200,000,000		
l. Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	6,000,000		
m. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	32,000,000		
n. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i> ..	7,500,000		
o. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> ...	12,000,000	927,200,000	1,858,280,000

II. Uppbörd i statens verksamhet:

	Kronor	Kronor
1. Vattendomstolsavgifter	60,000	
2. Inkomster vid fångvården	525,000	
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	50,000	
4. Inkomster vid sjökartverket	125,000	
5. Inkomster vid garnisonssjukhusen	1,000,000	
6. Inkomster vid militärapoteket	400,000	
7. Bidrag till riks försäkringsanstalten och försäkringsrådet	1,700,000	
8. Bidrag till pensionsstyrelsen	39,000	
9. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholanstalter	170,000	
10. Inkomster vid statens skyddshem	310,000	
11. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	400,000	
12. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	12,000	
13. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	132,000	
14. Inkomster vid statens sinnessjukhus	16,000,000	
15. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	75,000	
16. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	230,000	
17. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	70,000	
18. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,100,000	
19. Avgifter för registrering av motorfordon	500,000	
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	15,000	
21. Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	500,000	
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
23. Inkomst av myntning och justering	2,000,000	
24. Kontrollstämpelmedel	300,000	
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	125,000	
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	100,000	
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
28. Inkomster vid tandläkarinstitutet	212,000	
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	4,000,000	
30. Avgifter för kontroll å radiologiskt arbete	100,000	
31. Inkomster vid serafimerlasarettet	2,300,000	
32. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,400,000	
33. Avgifter för granskning av biografbilder	200,000	
34. Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar ...	140,000	
35. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	160,000	
36. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	350,000	
37. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	60,000	
38. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	100	
39. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	90,000	
40. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	70,000	

	Kronor	Kronor
41. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
42. Inkomster vid statens provningsanstalt	550,000	
43. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten ...	125,000	
44. Fyr- och båkmedel	2,000,000	
45. Lotspenningar	5,000,000	
46. Inkomster vid statens skeppsprovninganstalt ..	100,000	
47. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	2,300,000	
48. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	90,000	
49. Bidrag till försäkringsinspektionen	165,000	
50. Vissa licensavgifter m. m.	2,000,000	47,621,100
III. <i>Folkpensionsavgifter</i>		50,000,000
IV. <i>Diverse inkomster:</i>		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,300,000	
3. Tipsmedel	5,000,000	
4. Lotterimedel	20,000,000	
5. Övriga diverse inkomster	4,200,000	33,000,000
		1,988,901,100
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. <i>Statens affärsverksfonder:</i>		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	30,000,000	
2. Telegrafverket	55,000,000	
3. Statens järnvägar	100,000,000	
4. Statens vattenfallsverk	30,000,000	
5. Domänverket	16,000,000	231,000,000
II. <i>Riksbanksfonden</i>		10,000,000
III. <i>Statens allmänna fastighetsfond:</i>		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	378,000	
2. Utrikesdepartementets »	257,000	
3. Medicinalstyrelsens »	2,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	7,109,000	
5. Generaltullstyrelsens »	32,000	
6. Uppsala universitets »	244,000	
7. Lunds universitets »	147,000	
8. Karolinska sjukhusets »	395,000	
9. Lotsstyrelsens »	33,000	10,688,000
IV. <i>Försvarsväsendets fastighetsfond:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond	5,112,000	
2. Marinförvaltningens »	3,034,000	
3. Flygförvaltningens »	2,271,000	10,417,000

V. Statens utlåningsfonder:

	Kronor	Kronor
1. Statens bostadslånefond	310,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	40,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be- medlade, barnrika familjer	1,800,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslignande samhällen	450,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	325,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder	5,000	
7. Statens bosättningslånefond	750,000	
8. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	42,500	
9. Vattenkraftslånefonden	180,000	
10. Luftfartslånefonden	100	
11. Statens lånefond för universitetsstudier	100	
12. Allmänna studielånefonden	45,000	
13. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
14. Lånefonden för inköp av avelshingstar av ar- denerrras	100	
15. Lånefonden för inköp av avelsston av nord- svensk ras	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Statens fjäderfållånefond	1,100	
18. Gödselvårdslånefonden	55,000	
19. Statens kalkbrukslånefond	9,000	
20. Statens fruktodlingslånefond	100	
21. Statens mejerilånefond	110,000	
22. Jordbrukets maskinlånefond	60,000	
23. Spannmålslagerhusfonden	110,000	
24. Spannmålskreditfonden	1,000	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare.	550,000	
26. Statens slakterilånefond	25,000	
27. Kraftledningslånefonden	175,000	
28. Elektrifieringslånefonden	500	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för mo- tordrift	300,000	
30. Egnahemslånefonden	9,100,000	
31. Jordförmedlingsfonden	100	
32. Arrendelånefonden	100	
33. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
34. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,000	
35. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond ..	400	
36. Statens avdikningslånefond	1,350,000	
37. Täckdikningslånefonden	200,000	
38. Allmänna nyodlingsfonden	1,300	
39. Norrländska nyodlingsfonden	400	
40. Fiskerilånefonden	100,000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	

	Kronor	Kronor
42. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
43. Kommunskogslånefonden	1,000	
44. Virkesmätningslånefonden	100	
45. Hemsjöjdslånefonden	2,000	
46. Industrilånefonden	45,000	
47. Statens hantverkslånefond	18,000	
48. Rederilånefonden	100	
49. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ..	14,700	
50. Statens sekundärlånefond för rederinäringen...	44,600	
51. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	200	16,224,100
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Statskontorets delfond	1,050,000	
2. Riksgäldskontorets delfond	500,000	1,550,000
VII. Fonden för statens aktier:		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	15,000,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	6,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	1,000,000	
4. Svenska penninglotteriet aktiebolag	4,000	
5. Övriga aktiebolag	100	22,599,100
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	30,000,000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1,250,000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150,000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3,900,000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	24,000	35,324,000
IX. Diverse kapitalfonder		750,000
		338,552,200
Summa		2,327,453,300

*Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Beräknat förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1942/43.**

			Kronor
Inkomster.			
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		577,000	
2. Utrikesdepartementets »		790,000	
3. Medicinalstyrelsens »		3,129,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		10,900,000	
5. Generaltullstyrelsens »		80,000	
6. Uppsala universitets »		728,000	
7. Lunds universitets »		324,000	
8. Karolinska sjukhusets »		841,000	
9. Lotsstyrelsens »		274,000	17,643,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		185,000	
2. Utrikesdepartementets »		36,000	
3. Medicinalstyrelsens »		775,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		650,000	
5. Generaltullstyrelsens »		45,000	
6. Uppsala universitets »		17,000	
7. Lunds universitets »		11,000	
8. Karolinska sjukhusets »		215,000	
9. Lotsstyrelsens »		59,000	1,993,000
C. Diverse inkomster:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		25,000	
2. Utrikesdepartementets »		24,000	
3. Medicinalstyrelsens »		279,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		312,000	
5. Generaltullstyrelsens »		2,000	
6. Uppsala universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning		220,000	
b. Bidrag från Uppsala läns landsting		55,000	
c. Övriga diverse inkomster		64,000	339,000

				Kronor
7. Lunds universitets delfond:				
a. Bidrag från universitetets egendomsför-				
valtning	50,800			
b. Övriga diverse inkomster	14,200	65,000		
8. Karolinska sjukhusets delfond		35,000		
9. Lotsstyrelsens »		5,000		
			1,086,000	
		Summa	20,722,000	
Utgifter.				
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000			
2. Utrikesdepartementets delfond:				
a. Reparations- och underhållskostnader i				
allmänhet m. m.	220,000			
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder,				
förslagsvis	100,000	320,000		
3. Medicinalstyrelsens delfond		1,015,000		
4. Byggnadsstyrelsens »		1,800,000		
5. Generaltullstyrelsens »		40,000		
6. Uppsala universitets delfond:				
a. Akademiska sjukhuset	144,000			
b. Övriga fastigheter	250,000	394,000		
7. Lunds universitets delfond		150,000		
8. Karolinska sjukhusets delfond:				
a. Karolinska sjukhuset	100,000			
b. Serafimerlasarettet	50,000	150,000		
9. Lotsstyrelsens delfond		240,000		
			4,409,000	
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	100,000			
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		78,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		1,049,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		978,000		
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		12,000		
6. Uppsala universitets delfond:				
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis	162,000			
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	283,000	445,000		
7. Lunds universitets delfond, förslagsvis		94,000		
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		471,000		
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		33,000		
			3,260,000	
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	9,000			
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		195,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		26,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		1,975,000		
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		43,000		
6. Uppsala universitets » , förslagsvis		1,000		
7. Lunds universitets » , förslagsvis		9,000		
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		75,000		
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		32,000		
			2,365,000	

			Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		378,000	
2. Utrikesdepartementets »		257,000	
3. Medicinalstyrelsens »		2,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		7,109,000	
5. Generaltullstyrelsens »		32,000	
6. Uppsala universitets »		244,000	
7. Lunds universitets »		147,000	
8. Karolinska sjukhusets »		395,000	
9. Lotsstyrelsens »		33,000	10,688,000
Summa			20,722,000

*Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Beräknat förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond
för budgetåret 1942/43.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Arméförvaltningens delfond	11,529,000	
2. Marinförvaltningens »	5,648,000	
3. Flygförvaltningens »	4,927,000	22,104,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Arméförvaltningens delfond	1,392,000	
2. Marinförvaltningens »	479,000	
3. Flygförvaltningens »	150,000	2,021,000
C. Diverse inkomster:		
1. Arméförvaltningens delfond	806,000	
2. Marinförvaltningens »	12,000	
3. Flygförvaltningens »	66,000	884,000
	Summa	25,009,000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Arméförvaltningens delfond	7,401,000	
2. Marinförvaltningens »	2,752,000	
3. Flygförvaltningens »	1,575,000	11,728,000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:		
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis	565,000	
2. Marinförvaltningens » , förslagsvis	230,000	
3. Flygförvaltningens » , förslagsvis	1,040,000	1,835,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis	649,000	
2. Marinförvaltningens » , förslagsvis	123,000	
3. Flygförvaltningens » , förslagsvis	257,000	1,029,000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Arméförvaltningens delfond	5,112,000	
2. Marinförvaltningens »	3,034,000	
3. Flygförvaltningens »	2,271,000	10,417,000
	Summa	25,009,000

Utgifter å driftbudgeten

Egentliga statsutgifter.

I. Kungl. hov- och slottsstaterna.

		Kronor	Kronor
A. Kungl. hovstaten.			
1	Kungl. Maj:ts hovhållning.....		800,000
2	Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning.....		150,000
3	Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan.....		192,000
4	Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.....		125,000
5	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland.....		26,000
6	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke.....		26,000
7	Ved och kol för de kungl. hoven.....		50,000
8	Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven.....		95,000
9	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten.....		56,400
10	Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten.....		25,000
11	Kungl. hovstallets utfodring.....		45,000
			1,590,400
B. Kungl. slottsstaten.			
1	Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader.....		63,000
2	Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader.....		40,000
3	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott.....		33,750
4	Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott.....		34,750
5	Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott, <i>reservationsanslag</i>		45,000
6	Vissa byggnadsarbeten vid Drottningholms slott, <i>reservationsanslag</i>		90,000
			308,500
	Summa		1,898,900

Egentliga statsutgifter.

II. Justitiedepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Justitiedepartementet m. m.			
1	Avlöningar till statsråden utan departement m. m., <i>förslagsanslag</i>		150,000
	Justitiedepartementet:		
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	279,000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	69,600	
4	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>	200,000	548,600
5	Lagberedningen, <i>reservationsanslag</i>		45,000
6	Processlagberedningen, <i>reservationsanslag</i>		70,000
7	Ombuden för tillsyn å tryckta skrifter, <i>förslagsanslag</i>		20,000
			833,600
B. Justitiekanslersämbetet.			
	Justitiekanslersämbetet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	82,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,700	89,700
			89,700
C. Domstolarna.			
	Högsta domstolen m. m.:		
1	Avlöningar till justitieråden, <i>förslagsanslag</i>	475,000	
2	Avlöningar till befattningshavare vid nedre justitierevisionen, <i>förslagsanslag</i>	648,500	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	45,000	
4	Bidrag till Nytt juridiskt arkiv	2,000	1,170,500
	Regeringsrätten:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	149,700	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4,000	
7	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	12,000	165,700
	Hovrätterna:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,964,000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	105,000	2,069,000

		Kronor	Kronor
	Häradsrätterna:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1,935,000	
11	Reseersättningar vid justitiestaten, <i>förslagsanslag</i> ...	20,000	
12	Reseersättningar till nämndemän m. m., <i>förslagsanslag</i>	275,000	
13	Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	50,000	
14	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet, <i>förslagsanslag</i>	100,000	2,380,000
	Vattendomstolarna:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	288,000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	55,600	343,600
	Krigsrätterna:		
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*330,000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*20,000	
19	Ersättningar till civila ledamöter i fältkrigsrätter m. m., <i>förslagsanslag</i>	*50,000	400,000
			6,528,800
	D. Rättegångsväsendet i allmänhet.		
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>		425,000
2	Kostnader enligt lagen om fri rättegång, <i>förslagsanslag</i>		500,000
3	Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter, <i>förslagsanslag</i>		67,500
4	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>		60,000
5	Ersättning för vissa bötesandelar.....		3,000
6	Ersättning för förlorad in-teckningslösen vid stadsdomstolarna		140,000
			1,195,500
	E. Fångvården m. m.		
	Fångvårdsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	295,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	42,000	337,000
	Fångvårdsanstalterna:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4,100,000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2,240,000	6,340,000
5	Interneringsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		13,000
6	Ungdomsfängel-senämnden, <i>förslagsanslag</i>		10,000
7	Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, <i>förslagsanslag</i>		110,000
8	Ersättning till Stockholms stad för underhåll av fångar i stadens ranns-akningsfängel-se, <i>förslagsanslag</i>		14,000
9	Skyddskonsulentorganisationen, <i>förslagsanslag</i>		55,600
10	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i>		80,000
11	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. ..		50,000
12	Bidrag till svenska skyddsförbundet		100,000
			7,108,

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
F. Uppfostringsanstalterna.			
	Statens uppfostringsanstalt å Bona:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	263,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	237,700	
3	Vatten- och avloppsledningar, <i>reservationsanslag</i>	6,000	506,700
4	Understöd till skyddshemmen å Viebäck, <i>förslagsanslag</i>		125,000
5	Kostnader för transport av minderåriga till uppfostringsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		8,000
			639,700
G. Diverse.			
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*577,000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*329,000	906,000
3	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		19,000
4	Särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i>		70,000
5	Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk, <i>förslagsanslag</i>		3,000
6	Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen, <i>förslagsanslag</i>		1,000
7	Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Strafferet		1,200
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		140,000
9	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		30,000
10	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		740,000
11	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		70,000
12	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*950,000
			2,930,200
	Summa		19,327,100

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

III. Utrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Utrikesdepartementet.			
Utrikesdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	893,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	745,000	
3	Förstärkning av personalorganisationen	400,000	2,038,000
			2,038,000
B. Sveriges representation i utlandet.			
Avlöningar vid beskickningar och konsulat:			
1	Diplomatisk och konsulär personal m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,989,000	
2	Attachéer, <i>förslagsanslag</i>	346,000	
3	Pressattachéer, <i>förslagsanslag</i>	137,000	
4	Skrivbiträden, <i>reservationsanslag</i>	700,000	
5	Extra biträden och vaktbetjänte, <i>reservationsanslag</i>	200,000	4,372,000
6	Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän, <i>reservationsanslag</i>		105,000
7	Ersättningar åt olönade konsuler, <i>förslagsanslag</i>		220,000
8	Rese- och flyttningersättningar, <i>förslagsanslag</i>		300,000
9	Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>		310,000
10	Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>		290,000
			5,597,000
C. Internationella förhandlingar m. m.			
1	Särskilda förhandlingar med främmande makter, <i>förslagsanslag</i>		100,000
2	Tillfälliga representationskostnader, <i>reservationsanslag</i> ..		15,000
3	Riksdagens interparlamentariska grupp		5,000
			120,000
D. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsanslag</i>	*790,000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*213,000	1,003,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, <i>förslagsanslag</i>		350,000
4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		80,000
5	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.. Statens informationsstyrelse:		250,000
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	240,000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	80,000	320,000
8	Bidrag till tidskriften »Le Nord»		6,000
9	Upplysningsarbete för freden		10,000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		23,000
11	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		30,000
12	Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		24,000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		5,000
14	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*260,000
			2,361,000
	Summa		10,116,000

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

IV. Försvarsdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Försvarsdepartementet.			
	Försvarsdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	420,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	75,000	495,000
			495,000
B. Centrala förvaltningsmyndigheter.			
	Arméförvaltningen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1,050,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	192,000	1,242,000
	Marinförvaltningen:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*500,000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	230,000	
5	Inredning och utrustning m. m. av nybyggnad för marinens myndigheter, <i>reservationsanslag</i>	550,000	1,280,000
	Flygförvaltningen:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*240,000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	128,500	368,500
			2,890,500
C. Försvarskrafterna.			
	<i>Försvarsstaben.</i>		
	Försvarsstaben:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1,600,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*500,000	
3	Krigshistoriska avdelningens verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	7,500	
4	Vissa arbeten å mobiliseringsverket, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
5	Fältövningar, <i>reservationsanslag</i>	6,000	2,143,500
6	Inventarier m. m. för försvarsväsendets radioanstalt, <i>reservationsanslag</i>		138,700
			2,282,200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	<i>Armén.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
7	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*53,000,000	
8	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	685,000	
9	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	900,000	
10	Avlöningar till personal i arméns reserver, <i>förslagsanslag</i>	*1,000,000	
11	Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m., <i>förslagsanslag</i>	460,000	
12	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1,200,000	57,245,000
	Avlöningar och familjebidrag åt värnpliktiga:		
13	De värnpliktigas avlöning, <i>förslagsanslag</i>	*17,700,000	
14	Familjebidrag åt värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>	625,000	18,325,000
	Sjukvård:		
15	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	955,000	
16	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	540,000	
17	Inventarier för vissa sjukhus, <i>reservationsanslag</i>	50,000	1,545,000
	Resor och militärtransporter:		
18	Inskrivnings- och färdkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,150,000	
19	Resersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,175,000	
20	Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningsmyndigheterna, <i>förslagsanslag</i>	*35,000	2,360,000
	Expenser m. m.:		
21	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt, <i>förslagsanslag</i>	8,900,000	
22	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	960,000	
23	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	220,000	10,080,000
	Mathållning m. m.:		
24	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	29,000,000	
25	Furagering, <i>förslagsanslag</i>	4,700,000	33,700,000
	Intendenturmateriel m. m.:		
26	Munderingsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	16,900,000	
27	Kasern- och förplägnadsutredning, <i>reservationsanslag</i> .	2,125,000	
28	Engångskostnader för anskaffning av kaserninventarier, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
29	Inventarier för nya kasern- och mässbyggnader m. m., <i>reservationsanslag</i>	345,000	
30	Växelbordsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	310,000	19,880,000
	Undervisning och övningar:		
31	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	250,000	
32	Vissa kostnader för de fasta undervisningsverken, särskilda utbildningskurser m. m., <i>reservationsanslag</i> .	1,300,000	
33	Truppförbandens övningar, <i>reservationsanslag</i>	6,800,000	
34	Fält- och fälttjänstövningar, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000	10,350,000
	Anskaffning och vård av hästar m. m.:		
35	Remontering, <i>reservationsanslag</i>	850,000	
36	Veterinärvård, <i>reservationsanslag</i>	147,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
37	Arméns hundväsande, <i>reservationsanslag</i>	54,000	
38	Arméns brevduveväsande, <i>reservationsanslag</i>	5,000	1,056,000
	Tygmateriel m. m.:		
39	Vapen och ammunition m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	32,000,000	
40	Signal- och ingenjörteknisk materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,250,000	
41	Motor- och anspanssfordon m. m., <i>reservationsanslag</i>	*7,000,000	
42	Industriell krigsberedskap, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
43	Försök med viss tygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	500,000	
44	Anskaffning av tygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	*110,000,000	150,950,000
	Fortifikatoriska anläggningar:		
45	Befästningars underhåll m. m., <i>reservationsanslag</i>		650,000
	Bidrag och understöd:		
46	Understöd åt den frivilliga landstormsutbildningen, <i>reservationsanslag</i>	350,000	
47	Bidrag till frivilliga automobilkåren, <i>reservationsanslag</i>	12,000	
48	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
49	Frivilliga djursjukvården i krig, <i>reservationsanslag</i> ...	8,000	
50	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	1,325,000	
51	Bidrag till skjutbanors ordnande, <i>reservationsanslag</i> ..	500,000	
52	Understöd åt vissa föreningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	20,000	2,235,000
			308,376,000
	<i>Marinen.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
53	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*27,000,000	
54	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	800,000	
55	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
56	Avlöningar till personal i marinens reserver, <i>förslagsanslag</i>	*225,000	
57	Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m., <i>förslagsanslag</i>	325,000	
58	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	580,000	28,970,000
	Avlöningar och familjebidrag åt värnpliktiga:		
59	De värnpliktigas avlöning, <i>förslagsanslag</i>	*2,800,000	
60	Familjebidrag åt värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>	100,000	2,900,000
	Sjukvård:		
61	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	300,000	
62	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	70,000	370,000
	Resor och militärtransporter:		
63	Inskrivnings- och färdkostnader, <i>förslagsanslag</i>	170,000	
64	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	210,000	380,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Expenser m. m.:		
65	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt, <i>förslagsanslag</i>	1,800,000	
66	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	332,000	
67	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	100,000	2,232,000
68	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		8,600,000
	Intendenturmateriel m. m.:		
69	Beklädnad, <i>reservationsanslag</i>	4.065.000	
70	Kasern- och förplägnadsutredning, <i>reservationsanslag</i> ..	570,000	4,635,000
	Undervisning och övningar:		
71	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	100,000	
72	Vissa kostnader för de fasta undervisningsverken, särskilda utbildningskurser m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	155.000	
73	Flottans övningar, <i>reservationsanslag</i>	10,900.000	
74	Kustartilleriets övningar, <i>reservationsanslag</i>	1,630,000	
75	Studiestipendier, <i>reservationsanslag</i>	100	12,785,100
	Flytande materiel, artillerimateriel m. m.:		
76	Fartygsbyggnader för flottan, <i>reservationsanslag</i>	*50,000,000	
77	Fartygsbyggnader för kustartilleriet, <i>reservationsanslag</i> ..	1,500,000	
78	Underhåll av flottans fartyg m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	12,450,000	
79	Underhåll av kustartilleriets materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,970,000	
80	Anskaffning och underhåll av motorfordon, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
81	Anskaffning av artilleri- och annan teknisk materiel, <i>reservationsanslag</i>	*8,000,000	
82	Vissa materielförsök, <i>reservationsanslag</i>	565,000	
83	Vissa konstruktionsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	350,000	
84	Förstärkning av kustartilleriförsvaret, <i>reservationsanslag</i>	*10,000,000	
85	Båtar för sjökrigsskolan, <i>reservationsanslag</i>	120,000	
86	Industriens krigsorganisation, <i>reservationsanslag</i>	100,000	85,115,000
	Fortifikatoriska anläggningar:		
87	Befästningars underhåll m. m., <i>reservationsanslag</i>		450,000
	Bidrag och understöd:		
88	Bidrag till sjövärnsskåren, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
89	Understöd åt föreningar m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	10.800	70,800
			146,507,900
	<i>Flygvapnet.</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
90	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*16,300,000	
91	Avlöningar till personal i flygvapnets reserv, <i>förslagsanslag</i>	*600,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
92	Rekryteringskostnader och avskedspremier m. m., <i>förslagsanslag</i>	80,000	
93	Ekiperingsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	250,000	17,230,000
	Avlöningar och familjebidrag åt värnpliktiga:		
94	De värnpliktigas avlöning, <i>förslagsanslag</i>	*1,800,000	
95	Familjebidrag åt värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>	30,000	1,830,000
	Sjukvård:		
96	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	180,000	
97	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	64,000	244,000
	Resor och militärtransporter:		
98	De värnpliktigas färdkostnader, <i>förslagsanslag</i>	130,000	
99	Resersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	115,000	245,000
	Expenser m. m.:		
100	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt, <i>förslagsanslag</i>	1,600,000	
101	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	150,000	
102	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	60,000	1,810,000
103	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		4,100,000
	Intendenturmateriel m. m.:		
104	Beklädnad, <i>reservationsanslag</i>	2,300,000	
105	Kasern- och förplägnadsutredning, <i>reservationsanslag</i>	400,000	
106	Engångskostnader för anskaffning av intendenturmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*2,800,000	5,500,000
	Undervisning och övningar:		
107	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	135,000	
108	Flygvapnets övningar, <i>reservationsanslag</i>	22,500,000	22,635,000
	Flygmateriel m. m.:		
109	Anskaffning av flygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	*134,000,000	
110	Underhåll av flygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	13,500,000	
111	Vapen och ammunition, <i>reservationsanslag</i>	7,400,000	
112	Motorfordon och motorbåtar, <i>reservationsanslag</i>	1,300,000	
113	Motorvältar för flygfälten, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
114	Eldsläckningsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	180,000	
115	Industriens krigsorganisation, <i>reservationsanslag</i>	85,000	156,555,000
			210,149,000
			667,315,100
	D. Vissa till försvarsväsendet hörande institutioner.		
	Sjökartverket:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	490,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	164,500	
3	Mättnings- och rekognosceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	390,000	
4	Revidering av vissa sjökort, <i>reservationsanslag</i>	10,000	
5	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, <i>förslagsanslag</i>	15,000	1,069,500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Krigsarkivet:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	47,500	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,400	
8	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	6,000	60,900
	Armémuseum:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	42,600	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3,100	
11	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	13,000	58,700
	Försvarsväsendets kemiska anstalt:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	129,000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28,500	
14	Forskningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	108,000	265,500
	Militärmeteorologisk informationstjänst:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	82,000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24,500	106,500
	Försvarsväsendets centrala civilanställningsbyrå:		
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	25,000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4,000	29,000
	Garnisonssjukvården m. m.:		
19	Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, <i>förslagsanslag</i>	79,000	
	Garnisonssjukhusen:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 870,000		
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 1,235,000	2,105,000	
22	Röntgenutrustning m. m. för garnisonssjukhuset i Skövde, <i>reservationsanslag</i>	138,000	
	Militärapoteket:		
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 123,000		
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 357,000	480,000	
25	Sero-bakteriologisk verksamhet, <i>förslagsanslag</i>	33,000	2,835,000
	Ammunitions- och verkstadsnämnderna:		
26	Statens ammunitionsnämnd, <i>förslagsanslag</i>	1,100,000	
27	Försvarsväsendets verkstadsnämnd, <i>förslagsanslag</i>	430,000	1,530,000
			5,955,100
	E. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*433,000
	Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond:		
2	Arméförvaltningens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*11,529,000	
3	Marinförvaltningens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*5,648,000	
4	Flygförvaltningens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*4,927,000	22,104,000
5	Ersättning för automobils katt, <i>förslagsanslag</i>		2,200,000
6	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>		60,000
7	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		25,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Befrämjande av den andliga vården vid försvarsväsen- det, <i>reservationsanslag</i>		*250,000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i>		180,000
10	Specialundersökning av vissa inskrivningsskyldiga m. m., <i>förslagsanslag</i>		55,000
11	Underhållskostnader för vissa samvetsömma värnplik- tiga, <i>förslagsanslag</i>		300,000
12	Hjälperksamhet till förmån för de till militärtjänst- göring inkallades familjer, <i>reservationsanslag</i>		*3,000,000
13	Civilanställnings befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		100
14	Militärfysisk verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		340,000
15	Premier för innehav av vissa automobiler, <i>reservations- anslag</i>		60,000
16	Reglering av skador i följd av trafik med försvarsvä- sendets motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		100,000
17	Utredningar rörande markförvärv m. m., <i>reservationsan- slag</i>		70,000
18	Vård och underhåll av adresseringsmaskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>		85,000
19	Chiffereringsapparater, <i>reservationsanslag</i>		164,000
20	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		450,000
21	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		140,000
22	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		600,000
23	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*5,700,000
24	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		60,000
			36,376,100
	Summa		718,081,800

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

V. Socialdepartementet.

		Kronor	Kronor
A. Socialdepartementet.			
Socialdepartementet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	362,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	63,000	425,000
			425,000
B. Sociala verk och inrättningar.			
Socialstyrelsen:			
1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	*1,050,000	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>	15,000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*183,000	
4	Socialstyrelsens ortsombud.....	18,000	1,266,000
Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	70,000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18,000	88,000
Arbetsdomstolen:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	79,100	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3,900	83,000
Arbetsrådet:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*106,600	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*17,700	124,300
11	Mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m., <i>förslagsanslag</i>		*6,500,000
12	Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp, <i>förslagsanslag</i>		*100,000
13	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, <i>förslagsanslag</i>		10,000,000
Bekämpande av arbetslösheten:			
Statens arbetsmarknadskommission m. m.:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*3,750,000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*2,100,000	5,850,000
16	Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m., <i>reservationsanslag</i>	*20,000,000	25,850,000
Förbättrande av bostadsförhållandena m. m.:			
17	Statens byggnadslånebyrå, <i>förslagsanslag</i>	*120,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
18	Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, <i>förslagsanslag</i>	*5,000,000	
19	Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	
20	Bidrag till inrättande av pensionärshem, <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	
21	Bidrag till anordnande av allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>	*2,500,000	15,620,000
	Statens bosättningslån:		
22	Ersättning åt ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	*27,000	
23	Ersättning åt riksbanken, <i>förslagsanslag</i>	*50,000	77,000
	Olycksfallsförsäkring och arbetarskydd:		
	Riksförsäkringsanstalten:		
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2,465,000	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*204,000	
26	Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m., <i>förslagsanslag</i>	325,000	2,994,000
	Försäkringsrådet:		
27	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*265,500	
28	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*11,500	277,000
	Yrkesinspektionen:		
29	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	700,000	
30	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	177,000	877,000
31	Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		500,000
32	Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, <i>förslagsanslag</i>		365,000
33	Bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>		150,000
34	Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar, <i>reservationsanslag</i>		10,000
35	Bidrag till föreningen för arbetarskydd		3,000
	Folkpensionering:		5,176,000
	Pensionsstyrelsen:		
36	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,977,800	
37	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	281,800	
38	Pensionsstyrelsens ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	245,000	2,504,600
39	Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m., <i>förslagsanslag</i>		133,000,000
40	Bidrag till dyrtidstillägg å folkpensioner och invalidunderstöd, <i>förslagsanslag</i>		*41,000,000
41	Barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>		10,500,000
42	Dyrtidstillägg å barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>		*3,700,000
43	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, <i>reservationsanslag</i>		3,550,000
44	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, <i>förslagsanslag</i>		*1,150,000
45	Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar, <i>förslagsanslag</i>		110,000
			195,514,600

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Sjukförsäkring:		
46	Bidrag till sjukkassor, <i>förslagsanslag</i>	*19,800,000	
47	Moderskapspenning, <i>förslagsanslag</i>	*3,600,000	23,400,000
	Blindvård:		
48	Ersättning åt blindas m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,600,000	
49	Dyrtdstillägg å ersättning åt blindas, <i>förslagsanslag</i>	*500,000	
50	Driften av centraldepån för blindas arbeten	95,000	
51	Bidrag till de blindas förening	65,000	2,260,000
	Tvångsarbetsanstalter, alkoholistanstalter m. m.:		
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
52	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	268,000	
53	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	209,000	477,000
	Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes:		
54	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*46,500	
55	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*9,000	55,500
	Statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
56	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*21,300	
57	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*45,900	67,200
	Statens alkoholistanstalt å Venngarn:		
58	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
59	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	190,000	340,000
	Statens alkoholistanstalt å Haknäs:		
60	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	15,600	
61	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18,000	33,600
62	Bidrag till frälsningsarméns räddningshem	6,000	
63	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,150,000	
64	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., <i>förslagsanslag</i>	70,000	
65	Resor vid tvångsinternering av alkoholister, <i>förslagsanslag</i>	13,000	
66	Interneringskostnader i vissa fall, <i>förslagsanslag</i>	5,000	
67	Länsnykterhetsnämnderna, <i>förslagsanslag</i>	*150,000	
68	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.	*142,000	2,509,300
	Fattigvård och barnavård:		
	Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter:		
69	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	66,800	
70	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30,000	96,800
71	Fattigvård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	1,650,000	
72	Barnavård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	190,000	
73	Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m., <i>förslagsanslag</i>	800,000	
74	Fattigvård och barnavård för lappar, <i>förslagsanslag</i>	90,000	
75	Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet	12,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
76	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
77	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott, <i>förslagsanslag</i>	3,000,000	
78	Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m., <i>förslagsanslag</i>	140,000	
79	Bidrag till barnhusen	115,900	
	Statens skyddshem:		
80	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	668,000	
81	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	725,000	
		1,393,000	
82	Bidrag till driften av icke statliga skyddshem, <i>förslagsanslag</i>	*850,000	
83	Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl., <i>reservationsanslag</i>	*260,000	8.697,700
			297,265,900
	C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.		
	<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>		
	Medicinalstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	705,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	120,000	
3	Beredskapsorganisation, <i>förslagsanslag</i>	*215,000	1,040,000
	Sinnessjuknämnden:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	21,900	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2,000	23,900
	Statens bakteriologiska laboratorium:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	332,000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	425,000	757,000
	Statens rättskemiska laboratorium:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	63,300	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	23,500	86,800
	Statens farmaceutiska laboratorium:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	99,400	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30,000	129,400
	Provinsialläkarstaten:		
	Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4,050,000	
13	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	10,000	
14	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	175,000	
		4,235,000	
15	Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m., <i>förslagsanslag</i>	24,500	4,259 500
			6,296,600
	<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>		
	Sinnessjukvårdsanstalter:		
	Statens sinnessjukhus:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*25,300,000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14,840,000	40,140,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
18	Utrustning av nya sinnessjukhus, <i>reservationsanslag</i>	800,000	
19	Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	260,000	
20	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, <i>förslagsanslag</i>	5,500,000	
21	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>reservationsanslag</i>	500,000	
22	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>förslagsanslag</i>	700,000	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar:		
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 85,500		
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 86,000		
25	Vissa byggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i> . 35,000	206,500	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor:		
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 46,900		
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 32,800	79,700	
28	Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	1,640,000	
29	Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, <i>förslagsanslag</i>	1,600,000	
	Statens anstalt för fallandesjuka:		
30	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 370,200		
31	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 190,200	560,400	
32	Bidrag till epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	325,000	
33	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, <i>förslagsanslag</i>	85,000	52,396,600
	Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:		
34	Vissa bidrag till lasarett m. m.....	15,800	
35	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	150,000	
36	Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>förslagsanslag</i>	400,000	
37	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	613,600	
38	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	5,400,000	
39	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	1,500,000	
40	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m., <i>förslagsanslag</i>	60,000	
41	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
42	Bidrag till driften av folksanatorierna.....	199,200	
43	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
44	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, <i>reservationsanslag</i>	250,000	
45	Bidrag till driften av epidemisjukhus, <i>förslagsanslag</i>	1,200,000	

		Kronor	Kronor
46	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, <i>reservationsanslag</i>	175,000	
47	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>	1,150,000	
48	Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, <i>förslagsanslag</i>	165,000	
49	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m., <i>förslagsanslag</i>	190,000	11,718,600
	Vanförestalter m. m.:		
50	Bidrag till vanförestalter, <i>förslagsanslag</i>	2,650,000	
51	Bidrag till resor för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	240,000	
52	Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna	36,000	
53	Bidrag till Eugeniahemmet, <i>förslagsanslag</i>	130,000	
54	Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettavdelningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	16,000	
55	Inköp av arbetsmaskiner till vanförestalten i Göteborg m. m., <i>reservationsanslag</i>	75,000	3,147,000
	Förlossningsanstalter:		
56	Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,300,000	
57	Viss ersättning till barnbördshuset i Lund	1,400	1,301,400
			68,563,600
	Hälsövård i allmänhet.		
	Statens institut för folkhälsan:		
58	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	269,000	
59	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	125,000	394,000
	Barnmorskäläroanstalterna:		
60	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	55,800	
61	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	54,000	
62	Repetitionskurser för barnmorskor, <i>förslagsanslag</i> ...	7,000	116,800
	Statens sjuksköterskeskola:		
63	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	74,500	
64	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	73,400	147,900
65	Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor, <i>reservationsanslag</i>		12,000
66	Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter		5,000
67	Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		*2,400,000
68	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		1,100,000
69	Understödjande av dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1,100,000
70	Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		600,000
71	Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, <i>förslagsanslag</i>		*300,000
72	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård, <i>reservationsanslag</i>		*135,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
73	Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		*750,000
74	Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>		*50,000
75	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		370,000
76	Skyddskoppypningen, <i>förslagsanslag</i>		90,000
77	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		20,000
78	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>		250,000
79	Sjuktransporter med flygplan, <i>förslagsanslag</i>		98,000
80	Bidrag till centralt sjukhusarkiv		19,800
81	Bidrag till Ericastiftelsen		10,000
			7,968,500
	D. Överståthållarämbetet och landsstaten.		82,828,700
	Överståthållarämbetet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*270,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*40,000	
3	Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.	*24,000	334,000
	Länsstyrelserna:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*8,000,000	
5	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	*35,000	
6	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	*110,000	
7	Expenser, <i>förslagsanslag</i>	*1,400,000	
8	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	*110,000	9,655,000
	Landsfogdarna m. fl.:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	347,000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50,000	397,000
	Häradsskrivarna:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	797,000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	20,000	817,000
	Landsfiskalerna m. fl.:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5,746,000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,400,000	7,146,000
			18,349,000
	E. Polisväsendet.		
	Statspolisorganisationen:		
1	Statspolisintendenten m. m., <i>förslagsanslag</i>	25,700	
2	Inköp av motorfordon och ridhästar, <i>reservationsanslag</i> , därav 120,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	130,000	
3	Underhålls-, drift- och expeditionskostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 165,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	425,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
4	Gottgörelse till polisdistrikten, <i>förslagsanslag</i> , därav 175,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.....	3,000,000	
5	Utbildning i motorfordonskunskap, att avräknas mot automobilskattemedlen.....	4,000	3,584,700
6	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>		240,000
7	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., <i>förslagsanslag</i>		2,300,000
	Statens polisskola:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*135,000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*43,000	178,000
	Statens kriminaltekniska anstalt:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	202,500	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	114,900	317,400
12	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polismännen i dess helhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		125,000
13	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polismännen i riket stadgade ordning m. m., <i>förslagsanslag</i>		100,000
14	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polismännen, <i>förslagsanslag</i> , därav 70,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.....		600,000
15	Särskild polisverksamhet för uppdragande av lönnbränning m. m.		31,500
16	Poliskollegierna, <i>förslagsanslag</i>		2,000
17	Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten, <i>förslagsanslag</i>		1,000
			7,479,600
	F. Civila luftskyddet.		
	Luftskyddsinspektionen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*331,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*159,000	490,000
	Civilt luftskydd:		
3	Alarmeringsanordningar, <i>reservationsanslag</i>	*239,000	
4	Gasskyddsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	*2,210,000	
5	Anskaffande av viss gasskyddsmateriel för förbrukningsändamål m. m., <i>förslagsanslag</i>	*435,000	
6	Luftskyddsövningar, <i>förslagsanslag</i>	*100,000	
7	Försöksverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	*45,000	
8	Statens luftskyddsskola, <i>förslagsanslag</i>	*30,000	
9	Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m.	*480,000	
10	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum, <i>reservationsanslag</i>	*2,000,000	
11	Arvoden till vissa luftskyddschefer m. m., <i>förslagsanslag</i>	*100,000	5,639,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Statens utrymningskommission:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*195,000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*75,000	270,000
			6,399,000
	G. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*3,129,000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*2,258,000	5,387,000
3	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		8,000
4	Internationellt socialpolitiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		1,000
5	Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning		20,000
6	Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m., <i>reservationsanslag</i>		1,000,000
7	Bidrag till kvinnoföreningarnas beredskapsorganisation		45,000
8	Bidrag till aktiebolaget Zanders medico-mekaniska gymnastik		6,500
9	Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris, <i>förslagsanslag</i>		9,400
10	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, <i>förslagsanslag</i>		175,000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		300,000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		80,000
13	Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		540,000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		275,000
15	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*5,040,000
			12,886,900
	Summa		425,634,100

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VI. Kommunikationsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Kommunikationsdepartementet.		
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	309,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	154,000	463,600
			463,600
	B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.		
	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 362,200 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	724,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 68,800 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	137,500	861,900
3	Statens väginstitut, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....		217,000
4	Vägorganisationen i länen, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....		928,500
	Vägbyggnader och vägunderhåll:		
5	Bidrag till vinterväghållningen på landet, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	9,700,000	
6	Bidrag till vägunderhållet på landet i övrigt m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen.....	43,400,000	
7	Bidrag till byggande av broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	2,500,000	
8	Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	130,500	
9	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	100,000	
10	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, <i>förslagsanslag</i>	100	
11	Bidrag till underhåll av städernas för automobiltrafiken viktiga vägar och gator, att avräknas mot automobilskattemedlen.....	4,250,000	
12	Bidrag till byggande och förbättring av städernas för automobiltrafiken viktiga vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	2,750,000	
13	Vägskatteutjämningsbidrag, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen.....	1,140,000	

		Kronor	Kronor
14	Bidrag till nyanläggning av landsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen ..	4,000,000	
15	Bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs, Gävleborgs och Värmlands län, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	1,200,000	
16	Bidrag till byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	6,000,000	
17	Bidrag till byggande av enskilda vägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	700,000	
18	Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	100,000	
19	Bidrag till vägförbättringsarbeten å landsbygden, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	10,000,000	85,970,600
	Hamnar och farleder:		
20	Bidrag till hamn- och farledsundersökningar, <i>förslagsanslag</i>	8,000	
21	Bidrag till handelshamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
22	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, <i>förslagsanslag</i>	110,000	
23	Bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
24	Förvärv av mudderverk, <i>reservationsanslag</i>	700,000	1,018,000
			88,996,000
	C. Vägtrafikväsendet.		
1	Besiktning av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		850,000
2	Registrering av motorfordon		*100,000
3	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, <i>reservationsanslag</i>		25,000
	Statens biltrafiknämnd:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	60,200	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	21,200	81,400
			1,056,400
	D. Byggnadsväsendet.		
	Byggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	752,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	95,600	848,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Länsarkitektorganisationen:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	726,300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	87,200	813,500
5	Underhåll av vissa historiska byggnader m. m., <i>reservationsanslag</i>		85,000
6	Restaureringsarbeten å Stockholms slott, <i>reservationsanslag</i>		50,000
7	Restaureringsarbeten vid Gripsholms slott, <i>reservationsanslag</i>		30,000
8	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		100,000
			1,926,500
E. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*368,000
2	Ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		5,000
3	Postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser, <i>förslagsanslag</i>		12,200,000
4	Försvarsberedskap vid statens järnvägar, <i>reservationsanslag</i>		350,000
5	Extra besiktningar av luftfartyg m. m., <i>förslagsanslag</i> ..		2,000
6	Ersättningar för skador vid eldsläckning, <i>förslagsanslag</i>		10,000
Statens brandskola:			
7	Avlöningar	45,800	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27,900	73,700
9	Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund		2,000
10	Bidrag till svenska brandskyddsföreningen		2,000
11	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen		50,000
12	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar, <i>förslagsanslag</i>		10,000
13	Bidrag till upprättande av en regionplan för Göteborg med omgivningar, <i>reservationsanslag</i>		10,000
14	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		65,000
15	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		20,000
16	Dyrtdstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		62,000
17	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		15,400
18	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*300,000
			13,545,100
Summa			105,987,600

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.**VII. Finansdepartementet.**

		Kronor	Kronor
	A. Finansdepartementet.		
	Finansdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	460,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	52,000	512,000
			512,000
	B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.		
	Kammarkollegiet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	394,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	36,000	430,000
	Statskontoret:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	591,000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	99,500	690,500
	Kammarrätten:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*704,600	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*27,000	
7	Kammarrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	5,000	736,600
	Statistiska centralbyrån:		
8	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	424,500	
9	Avlöningar till personal vid 1940 års allmänna folkräkning, <i>reservationsanslag</i>	120,000	
10	Avlöningar till personal vid 1942 års valstatistik, <i>reservationsanslag</i>	21,000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	163,300	
12	Bibliotekets underhållande, <i>reservationsanslag</i>	3,000	731,800
	Riksräkenskapsverket:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	695,000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	113,000	
15	Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m.	110,000	918,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Statens lönenämnder:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	81,000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,000	88,000
	Statens krisrevision:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	280,000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40,000	320,000
	Valutakontoret:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*275,000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*75,000	350,000
			4,264,900
	C. Skatte- och kontrollväsen.		
	Tullverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	*960,000	
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, <i>förslagsanslag</i>	*16,960,000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*1,930,000	19,850,000
	Kontrollstyrelsen:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*438,000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*79,800	
6	Kontroll å tillverkningsavgifter, <i>förslagsanslag</i>	*338,500	
7	Granskning av systembolagens ekonomiska förvaltning, <i>förslagsanslag</i>	*78,000	934,300
	Mynt- och justeringsverket:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	482,300	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	72,500	554,800
10	Avsättning till bankinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		75,000
11	Avsättning till fondinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..		15,000
	Jordbrukskassetillsynen:		
12	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond	35,000	
13	Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond	25,000	60,000
14	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>		100,000
15	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i>		200,000
16	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>		285,000
17	Kostnader för årlig taxering, <i>förslagsanslag</i>		*5,000,000
18	Särskilda taxeringsundersökningar, <i>reservationsanslag</i> ..		*600,000
19	Särskild ersättning för debitering av värnsskatt, <i>förslagsanslag</i>		*150,000
20	Särskild ersättning till indrivningsförrättare, <i>förslagsanslag</i>		150,000
21	Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden, <i>förslagsanslag</i>		1,000
22	Observations- och uppbördsprocenter m. m., <i>förslagsanslag</i>		12,000
			27,987,100

* Beräknat belopp.

		. Kronor	Kronor
D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.			
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>		6,000,000
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>		40,000
3	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel		3,100,000
4	Vederlag för nedlagda utskänningsrättigheter, <i>förslagsanslag</i>		14,000
5	Ersättning för skattefrälseräntor, <i>förslagsanslag</i>		18,000
6	Bidrag till skattetyngda kommuner, <i>förslagsanslag</i> ...		20,000,000
7	Ersättning till kommunerna för mistad kommunal progressivskatt		3,912,000
			33,084,000
E. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*525,000	
2	Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*80,000	605,000
3	Statens intressekontor		*329,000
4	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, <i>förslagsanslag</i>		1,000
5	Bidrag till vissa internationella byråer, <i>förslagsanslag</i> .		8,000
6	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		200,000
7	Fortlöpande konsumtionsundersökningar, <i>förslagsanslag</i>		27,000
8	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		30,000
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		11,000
10	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		240,000
11	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*2,390,000
			3,841,000
	Summa		69,689,000

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VIII. Ecklesiastikdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Ecklesiastikdepartementet.		
	Ecklesiastikdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	404,500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	49,700	454,200
			454,200
	B. Arkiv, bibliotek och museer.		
	Riksarkivet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	276,900	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	67,000	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	1,500	
4	Bokbindning och konservering av arkivalier, <i>reservationsanslag</i>	25,500	370,900
	Landsarkiven m. m.:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	181,500	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	56,000	
7	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	800	
8	Bokbindning och konservering av arkivalier, <i>reservationsanslag</i>	37,000	275,300
	Kungl. biblioteket:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	322,600	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	66,700	
11	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	80,000	469,300
	Stifts- och landsbiblioteken:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	42,500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,900	
14	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	10,800	55,200
15	Bidrag till pedagogiska biblioteket.....		4,000
	Nationalmuseet:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	239,800	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	49,600	
18	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	30,000	319,400

		Kronor	Kronor
	Livrustkammaren:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	62,700	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6,800	
21	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	500	70,000
	Naturhistoriska riksmuseet:		
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	344,800	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	85,300	
24	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	45,000	475,100
	Statens etnografiska museum:		
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	55,600	
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25,600	
27	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	2,900	84,100
28	Bidrag till nordiska museet.....		208,000
29	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.....		20,000
30	Bidrag till egyptiska museet.....		15,500
31	Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial.....		14,000
32	Bidrag till musikhistoriska museet.....		11,000
			2,391,800
	C. Kyrkliga ändamål.		
	Domkapitlen och stiftsnämnderna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	309,800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	78,600	388,400
3	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>		3,400
4	Vissa ersättningar till kyrkofonden.....		5,050,800
5	Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet, <i>förslagsanslag</i>		*80,000
6	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., <i>förslagsanslag</i>		11,900
7	Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>		3,300
8	Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket.....		3,600
9	Kyrkors underhåll, <i>reservationsanslag</i>		800
10	Ersättningar till kyrkor, <i>förslagsanslag</i>		180,000
11	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, <i>förslagsanslag</i>		2,000
			5,724,200
	D. Akademier m. m.		
1	Bidrag till svenska akademien.....		2,300
2	Bidrag till vetenskapsakademien.....		50,300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:		
	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	424,800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	107,000	531,800
	Statens historiska museum m. m.:		
5	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	7,000	
	Riksantikvarieämbetet:		
6	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, <i>reservationsanslag</i>	24,000	
	Ostasiatiska arkeologiska samlingarna:		
7	Avlöningar.....	22,400	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5,900	28,300
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	180,100	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	46,600	
11	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	18,000	
12	Stipendier m. m., <i>reservationsanslag</i>	4,900	249,600
	Musikaliska akademien med musikhögskolan:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*255,700	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24,900	
15	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument, <i>reservationsanslag</i>	4,400	
16	Stipendier m. m.	6,500	291,500
			1,184,800
	E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.		
	Universitetskanslersämbetet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	51,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2,600	54,000
	Uppsala universitet:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2,006,200	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	255,000	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	430,000	
6	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	105,000	
7	Inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	12,000	
8	Anskaffande av vetenskaplig utrustning för institutionen för fysiologisk botanik, <i>reservationsanslag</i>	20,000	2,828,200
	Lunds universitet:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,776,000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	129,800	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
11	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	266,000	
12	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	106,000	2,277,800
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*783,500	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	52,000	
15	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	101,000	
16	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	20,000	956,500
	Tandläkarinstitutet:		
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	250,200	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	140,000	390,200
	Universitetssjukhus:		
	Karolinska sjukhuset:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> *4,044,000		
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> *3,200,000	7,244,000	
	Serafimerlasarettet:		
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> *1,680,000		
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> *1,700,000	3,380,000	
23	Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	*400,000	
24	Bidrag till utrustning m. m. för kvinnokliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	275,000	
25	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund	190,000	
26	Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm..	485,000	
27	Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>	68,300	
28	Nedsättning i vissa fall av vårdavgifterna vid S:t Görans sjukhus i Stockholm	4,000	12,046,300
	Gemensamma universitetsändamål:		
29	Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.....	12,600	
30	Kurser i krigskirurgi m. m.	7,500	
31	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.....	18,000	
32	Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden, <i>förslagsanslag</i>	15,000	
33	Stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet, <i>reservationsanslag</i>	184,700	
34	Stipendier för främjande av högre juridiska studier vid universiteten i Uppsala och Lund	10,000	
35	Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet	35,000	282,800
	Rasbiologiska institutet:		
36	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	45,600	
37	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,800	
38	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	17,000	70,400

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Farmaceutiska institutet:		
39	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	94,300	
40	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18,500	
41	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	2,500	115,300
	Ortnamnskommissionen:		
42	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	26,100	
43	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4,000	
44	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	12,000	42,100
45	Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamns- undersökningar		2,000
	Landsmålsarkiven:		
46	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	104,500	
47	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,800	
48	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	30,000	142,300
49	Bidrag till dialektforskningar vid institutet för ort- namns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola		5,000
50	Understödjande av svensk folkminnesforskning		28,700
			19,241,600
	F. Tekniska högskolor.		
	Tekniska högskolan i Stockholm:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,153,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	347,000	
3	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	457,700	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	40,000	
5	Stipendier	11,000	
6	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reserva- tionsanslag</i>	200,000	2,209,300
	Chalmers tekniska högskola:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	406,000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	123,800	
9	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	135,000	
10	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	25,000	
11	Stipendier	900	
12	Reparation av högskolans äldre byggnader m. m., <i>reservationsanslag</i>	175,000	865,700
	Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna:		
13	Stipendier för främjande av högre tekniska studier, <i>reservationsanslag</i>	22,500	
14	Bidrag till främjande av teknisk forskning, <i>reserva- tionsanslag</i>	150,000	
15	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar	1,500	
16	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden, <i>för- slagsanslag</i>	3,000	177,000
			3,252,000

		Kronor	Kronor
G. Skolöverstyrelsen.			
Skolöverstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	833,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	146,500	979,500
			979,500
H. Allmänna läroverken m. m.			
Högre lärarinneseminariet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*350,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*42,300	
3	Stipendier	*1,700	394,000
Allmänna läroverken:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*28,700,000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	135,000	
6	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	10,000	
7	Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m., <i>förslagsanslag</i>	*500,000	
8	Ersättning för djäknepenningar m. m.	8,500	29,353,500
9	Bidrag till direktionen över Stockholms stads under- visningsverk		2,000
Kommunala läroverk:			
10	Understöd åt vissa kommunala gymnasier.....	*14,000	
11	Bidrag till kommunala flickskolor, <i>förslagsanslag</i>	*4,500,000	
12	Bidrag till kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	*3,800,000	
13	Bidrag till praktiska mellanskolor, <i>förslagsanslag</i> ...	*2,250,000	10,564,000
Privatläroverk:			
14	Bidrag till högre goss- och samskolor, <i>förslagsanslag</i> .	654,100	
15	Bidrag till högre flickskolor, <i>förslagsanslag</i>	611,500	
16	Bidrag till enskilda mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	54,100	
17	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstal- ternas vikariatskassa, <i>förslagsanslag</i>	5,000	
18	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	66,400	1,391,100
19	Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lära- rinnor i kvinnlig slöjd.....		28,000
20	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala...		75,900
21	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hus- hållsgöromål		10,900
22	Läroboksnämnden, <i>förslagsanslag</i>		8,500
23	Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		25,400
24	Bidrag till vissa kostnader för värntjänstutbildning vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		110,000
			41,963,300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
I. Folkundervisningen.			
<i>Anstalter för lärarutbildning m. m.</i>			
Folkskoleseminarier:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2,015,000	.
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*290,000	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	*40,000	2,345,000
Småskoleseminarier:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*510,000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*84,000	
6	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>*	*7,000	601,000
7	Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m., <i>förslagsanslag</i>		24,000
8	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjd-lärarutbildning		5,000
9	Fortbildningskurser för folk- och småskollärare, <i>reservationsanslag</i>		*30,000
			3,005,000
Folkskolinspektionen.			
Folkskolinspektionen:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	711,200	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	200,000	911,200
			911,200
Folkskoleväsendet.			
Folkskolor m. m.:			
12	Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	*134,000,000	
13	Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor, <i>förslagsanslag</i>	3,200,000	
14	Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>	400,000	
15	Bidrag till avlöning åt lärare för vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, <i>förslagsanslag</i>	*200,000	
16	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränssorter m. m., <i>förslagsanslag</i>	120,500	
17	Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrbarnens barn, <i>förslagsanslag</i>	30,000	
18	Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, <i>förslagsanslag</i>	*400,000	
19	Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning, <i>förslagsanslag</i>	14,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
20	Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem, <i>förslagsanslag</i> ...	1,650,000	
21	Bidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
22	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, <i>förslagsanslag</i>	2,500,000	
23	Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning, <i>reservationsanslag</i>	*1,000,000	
24	Byggnadsbidrag för nya undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	1,000,000	
25	Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	1,400,000	
26	Hyresbidrag för undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	180,000	
27	Underhålls- och materielbidrag, <i>förslagsanslag</i>	900,000	
28	Tjänstebostadsbidrag, <i>förslagsanslag</i>	3,000,000	
29	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	17,500	150,112,000
Nomadskolor:			
30	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*145,000	
31	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	149,000	
32	Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå, <i>förslagsanslag</i>	400	
33	Gratialer.....	400	
34	Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn, <i>förslagsanslag</i>	6,000	
35	Om- och nybyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	500,000	800,800
Fortsättningsskolor:			
36	Bidrag till avlöning åt lärare, <i>förslagsanslag</i>	3,700,000	
37	Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet, <i>förslagsanslag</i>	550,000	4,250,000
<i>Högre folkskolor och folkhögskolor.</i>			155,162,800
38	Understöd till högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>		*1,150,000
Folkhögskolor:			
39	Understöd, <i>förslagsanslag</i>	*1,600,000	
40	Stipendier åt elever, <i>förslagsanslag</i>	650,000	2,250,000
<i>Abnormundervisningen.</i>			3,400,000
Läroanstalter för blinda:			
41	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*365,500	
42	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*200,000	565,500
Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:			
43	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*198,300	
44	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*105,000	303,300
45	Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever, <i>reservationsanslag</i>		5,900
46	Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>		15,500
47	Tryckning av blindskrifter, <i>reservationsanslag</i>		7,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Dövstumskolorna:		
48	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1,100,000	
49	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*560,000	
50	Resor för dövstumskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>	35,000	
51	Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga elever	5,000	1,700,000
52	Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda dövstumslärare, <i>förslagsanslag</i> ...		14,200
53	Bidrag till förskolor och skolhem för dövstamma barn, <i>förslagsanslag</i>		16,000
	Dövstumpräster och dövstumkonsulenter:		
54	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	43,000	
55	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,600	58,600
56	Bidrag till tidning för dövstamma		1,000
57	Bidrag till svenska föreningen för dövas väl		7,000
			2,694,000
	J. Yrkesundervisningen.		165,173,000
	Tekniska läroverk:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1,350,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	126,900	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	67,300	
4	Stipendier	9,000	1,553,200
5	Understöd åt handelsgymnasier		370,000
	Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning:		
6	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	2,400,000	
7	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	425,000	
8	Understöd åt centrala verkstadsskolor, <i>förslagsanslag</i>	*800,000	
9	Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, <i>förslagsanslag</i>	*500,000	
10	Stipendier åt elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i> ...	800,000	
11	Stipendier åt elever vid centrala verkstadsskolor, <i>förslagsanslag</i>	*600,000	
12	Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, <i>förslagsanslag</i>	*300,000	5,825,000
	Särskilda anstalter för yrkesundervisning:		
13	Bidrag till tekniska skolan i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>	166,000	
14	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.	25,400	
15	Bidrag till textilinstitutet i Borås, <i>förslagsanslag</i> ...	30,500	
16	Bidrag till Lennings textiltekniska institut i Norrköping	18,000	239,900
17	Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen		30,000
			8,018,100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	K. Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.		
1	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, <i>förslagsanslag</i>		1,757,000
2	Åtgärder för civil folkberedskap, <i>reservationsanslag</i> ...		310,000
3	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar		161,000
4	Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser		65,000
5	Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader		32,000
6	Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader		6,000
7	Bidrag till tjänstemännens bildningsverksamhet för organisations- och administrationskostnader		3,500
8	Bidrag till hemgårdarnas verksamhet		30,000
9	Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande		242,100
	Folkliga musikskolan i Arvika:		
10	Understöd	12,000	
11	Stipendier	1,500	13,500
	Statens studielån:		
12	Nämnden för statens studielån	6,500	
13	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, <i>förslagsanslag</i>	4,000	10,500
	Statens biografbyrå:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	65,500	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	4,800	70,300
			2,700,900
	L. Gymnastiska centralinstitutet.		
	Gymnastiska centralinstitutet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	180,800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,800	
3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	4,300	
4	Stipendier	3,000	
5	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	3,500	207,400
			207,400
	M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		
1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, <i>reservationsanslag</i>		150,000
2	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst		20,000
3	Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av Nusvensk ordbok		12,000

		Kronor	Kronor
4	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg.....		3,000
5	Bidrag till föreningen Pietas		1,500
6	Bidrag till svenska naturskyddsföreningen.....		1,000
7	Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden		10,300
8	Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktorn Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—34, <i>reservationsanslag</i>		34,000
			231,800
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*4,375,000	
2	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	*728,000	
3	Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	*324,000	
4	Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	*841,000	6,268,000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		2,200
6	Sveriges anslutning till baltisk-geodetiska kommissionen, <i>förslagsanslag</i>		2,100
7	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, <i>förslagsanslag</i>		3,200
8	Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.		37,000
9	Befrämjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte		16,800
10	Bidrag till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete		6,000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		200,000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		100,000
13	Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		21,000
14	Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		900,000
15	Dyrtdistillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter, <i>förslagsanslag</i>		*1,300,000
16	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		210,000
17	Barntillägg åt vissa lärare vid statsunderstödda kommunala läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		900,000
18	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*22,200,000
19	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		8,000
			32,174,300
	Summa		283,696,900

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

IX. Jordbruksdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Jordbruksdepartementet.		
	Jordbruksdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	302,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	37,800	340,400
			340,400
	B. Lantbruksstyrelsen m. m.		
	Lantbruksstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	461,500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	71,000	532,500
	Lantbruksingenjörer och deras biträden:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	561,000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	230,000	791,000
	Statskonsulenter:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	46,200	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5,000	51,200
	Fiskeriintendenter m. m.:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	93,400	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	29,000	122,400
	Lantbruksattachéer:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	45,400	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19,100	64,500
			1,561,800
	C. Lantbruksakademien m. m.		
	Lantbruksakademien:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	17,700	
2	Bidrag till museum, bibliotek m. m.	8,000	25,700
	Statens växtskyddsanstalt:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	166,800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	66,000	232,800
			258,500

		Kronor	Kronor
D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.			
Lantbrukshögskolan:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	902,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	255,000	
3	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	120,000	
4	Undervisningsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
5	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	12,000	
6	Stipendier	8,000	
7	Underhåll av byggnader m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	15,000	
8	Byggnadsarbeten och vissa andra engångskostnader, <i>reservationsanslag</i>	973,400	
9	Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
10	Undersökning rörande trippelanalysmetodens användbarhet	5,000	
11	Avkastningsbedömning rörande avelssvin	35,900	
12	Försöksverksamhet med matpotatis	3,000	
13	Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m.	89,000	
14	Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor	22,000	2,504,300
Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	335,700	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	145,000	
17	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	10,000	
18	Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
19	Stipendier m. m.	5,000	
20	Lokala trädgårdsförsök	10,000	509,700
21	Specialkurs för lantbruksstuderande m. m., <i>förslagsanslag</i>		39,000
22	Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa, <i>förslagsanslag</i>		31,900
Lägre lantbruksundervisning m. m.:			
23	Lantbruksskolan vid Ultuna, <i>förslagsanslag</i>	19,000	
24	Kurs i hovbeslag vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i>	4,800	
25	Lägre mejeriskolor, <i>reservationsanslag</i>	7,000	
Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lantushållsskolor:			
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>*1,241,400		
27	Driftkostnader, <i>förslagsanslag</i> 513,000	1,754,400	
28	Bidrag till särskilda utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	113,000	
29	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	425,000	
30	Bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor, <i>reservationsanslag</i>	1,600,000	3,923,200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Trädgårdsundervisningen:		
31	Understöd åt lantbruksakademiens trädgårdsskola..	12,000	
32	Understöd åt trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige.....	32,000	
33	Bidrag till kurser i trädgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
34	Stipendier för högre utbildning i trädgårdsfacket, <i>reservationsanslag</i>	1,200	75,200
35	Undervisning för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor.....		50,000
			7,133,300
	E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.		
	Statens hingstdepåer och stuteri:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	269,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	220,000	489,400
3	Hästavelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		325,000
4	Avsättning till stuteriväsendets fond, <i>förslagsanslag</i> ...		141,600
	Nötboskapsavelns befrämjande:		
5	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln	250,000	
6	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet	235,000	485,000
7	Svinavelns befrämjande		35,000
8	Fåravelns befrämjande		31,000
9	Getavelns befrämjande		3,000
10	Fjäderfäavelns befrämjande.....		36,000
11	Biskötselns befrämjande		5,000
			1,551,000
	F. Veterinärväsendet m. m.		
	Veterinärhögskolan:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	492,100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	98,400	
3	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	38,000	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	4,500	
5	Stipendier.....	4,000	
6	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	20,000	657,000
7	Veterinärinrättningen i Skara.....		14,700
	Statens veterinärbakteriologiska anstalt:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	462,700	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	255,000	717,700
	Veterinärstaten:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,943,000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	29,000	1,972,000

		Kronor	Kronor
	Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar:		
12	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.....	3,100	
13	Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	1,600,000	
14	Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier	96,000	
15	Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>	70,000	
16	Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,000	
17	Statsbidrag vid försäkring, <i>förslagsanslag</i>	100	
18	Övriga utgifter, <i>förslagsanslag</i>	100,000	1,870,200
19	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, <i>förslagsanslag</i>		95,000
			5,326,600
	G. Lanthushållning i allmänhet.		
1	Bidrag till hushållningssällskapen, <i>förslagsanslag</i>		3,493,900
2	Särskilt bidrag till hushållningssällskapen för kostnader i samband med vissa kristidsåtgärder m. m.		200,000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar, <i>reservationsanslag</i>		80,000
	Befrämjande av mindre jordbruk:		
4	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk, <i>reservationsanslag</i>		24,000
5	Jordbruksekonomisk undersökning, <i>reservationsanslag</i> . Befrämjande av fröodlingen m. m.:		120,700
	Statens centrala frökontrollanstalt:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	395,100	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	145,000	
		540,100	
8	Understöd åt lokala frökontrollanstalter	5,000	
9	Befordrande av inhemsk fröodling	25,000	
10	Statens linnämnd m. m., <i>förslagsanslag</i>	50,000	
11	Bidrag till Sveriges utsädesförening	295,000	
12	Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kvalitetsundersökning av lin m. m.	15,600	
13	Bidrag till byggnadsarbeten för Sveriges utsädesförenings filial i Övre Norrland, <i>reservationsanslag</i>	85,700	
14	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm	100,000	1,116,400
	Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	72,600	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24,000	
			96,600
17	Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer		27,000
18	Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station, <i>förslagsanslag</i>		7,500
19	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		70,000
20	Bidrag till svenska vall- och mosskulturföreningen		205,500

		Kronor	Kronor
21	Särskilt bidrag till svenska vall- och mosskulturföreningen för anskaffande av konstgödselmedel		34,000
22	Bidrag till Sveriges pomologiska förening		15,000
23	Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader, <i>förslagsanslag</i>		100
24	Fraktlindring för kalk, <i>förslagsanslag</i>		275,000
25	Fraktbidrag för konstgödsel, <i>förslagsanslag</i>		35,000
26	Statens sockernämnd, <i>förslagsanslag</i>		45,000
27	Bidrag till gödselvårdsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>		200,000
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
28	Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m., <i>förslagsanslag</i>	113,600	
29	Bidrag till svenska smörprovningarna	59,800	173,400
30	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		*80,000,000
31	Kostnader i samband med svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		*34,000,000
	Jordbrukets kreditkassor:		
32	Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.	*53,000	
33	Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, <i>förslagsanslag</i>	*215,000	268,000
34	Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., <i>förslagsanslag</i>		70,000
	Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter:		
35	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	77,200	
36	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	13,700	90,900
	Bidrag till jordbrukstekniska föreningen:		
37	Verksamheten i allmänhet	17,000	
38	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	25,000	42,000
39	Bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten		20,000
40	Bidrag till jordbrukarungdomens förbund		85,000
41	Bidrag till samfundet för hembygdsvård		15,000
42	Bidrag för anskaffande av apparatur till musterier		15,000
43	Bidrag till Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund för teknisk konsulentverksamhet		6,500
44	Bidrag till lantbruksförbundets byggnadsförening		9,600
45	Bidrag till uppförande av siloanläggningar, <i>reservationsanslag</i>		200,000
46	Bidrag till uppförande av frukt- och potatislagerhus m. m., <i>reservationsanslag</i>		60,000
			121,101,100
	H. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.		
	Egnahemsbildning:		
	Egnahemsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	221,500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Handhavande av bostadsförbättringsverk- samhet 60,000	351,500	
	Egnahemsnämnderna:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 710,000		
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> 270,000		
6	Handhavande av bostadsförbättringsverk- samhet 80,000	1,060,000	
7	Ersättningar åt egnahemsombuden, <i>förslagsanslag</i> ..	30,000	
8	Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare, <i>för- slagsanslag</i>	100,000	
9	Avsättning till fonden för premielån till egnahems- låntagare, m. m.....	2,000,000	
10	Bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk, <i>reservationsanslag</i>	25,000	
11	Byggnad av odlingsvägar, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
12	Byggnadsbidrag till vissa arbetarsmåbrukslåntagare, <i>reservationsanslag</i>	50,000	3,716,500
	Kolonisation:		
13	Statens kolonisationsnämnder m. m.....	25,500	
14	Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker	125,000	
15	Understödjande av kolonisationsverksamheten å Al- träskis kolonisationsområde, <i>förslagsanslag</i>	4,400	
16	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlings- lägenheter m. fl., <i>förslagsanslag</i>	100,000	254,900
	Grundförbättringar:		
17	Statens avdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>	3,300,000	
18	Bidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,000,000	
19	Bidrag till täckdikningar, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
20	Förrättningskostnader till vissa torrlägningsföretag, <i>reservationsanslag</i>	100,000	5,600,000
21	Jordbrukskommissioner, <i>förslagsanslag</i>		20,000
22	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, <i>förslagsanslag</i>		100
23	Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrätt- ningar på landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		50,000
			9,641,500
	I. Fiskeriväsendet.		
	Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	37,500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,700	53,200
	Fisketillsynsmyndigheten:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	31,800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14,700	
5	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	27,000	73,500
6	Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen		106,800

		Kronor	Kronor
Statens fartyg för fiskeundersökningar:			
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	75,300	
8	Underhålls- och driftkostnader, <i>reservationsanslag</i> ..	6,000	81,300
9	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, <i>reservationsanslag</i>		110,000
10	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>		62,000
11	Bidrag till reglering av handeln med färsk strömming och sill m. m., <i>förslagsanslag</i>		*60,000
12	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utöware erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen		100,000
13	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., <i>förslagsanslag</i>		20,000
14	Understöd åt fiskare, <i>reservationsanslag</i>		50,000
15	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, <i>reservationsanslag</i>		7,400
			724,200
J. Skogsväsendet.			
Skogsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	71,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10,500	81,500
Skogshögskolan:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	233,100	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62,700	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	500	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
7	Stipendier	3,000	
8	Byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	3,000	306,300
Statens skogsförsöksanstalt:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	212,900	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	78,000	
11	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	21,000	
12	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	77,200	389,100
13	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>		149,900
14	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, <i>förslagsanslag</i>		282,200
Skogsvård m. m.:			
15	Skogsvårdens befrämjande	600,000	
16	Ersättning för kostnader föranledda av 1932 års lappmarkslag m. m.	700,000	
17	Statens skogsutdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
18	Statens skogsodlingsanslag, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
19	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, <i>reservationsanslag</i>	*1,500,000	
20	Bidrag till vissa föreningar	5,000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
21	Släckning av skogseld, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
22	Särskilda åtgärder för främjande av skogsbrandskyddet, <i>reservationsanslag</i>	150,000	3,305,000
23	Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län, <i>förslagsanslag</i>		4,000
24	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, <i>reservationsanslag</i>		240,000
25	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>		20,000
26	Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, <i>förslagsanslag</i>		10,000
			4,788,000
	K. Lantmäteriväsendet.		
	Lantmäteristyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	353,500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	66,500	420,000
	Lantmäterikontoren i länen:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,260,300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	155,000	1,415,300
	Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,483,400	
6	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	810,000	
7	Ersättning för publik renovation, <i>förslagsanslag</i>	30,000	2,323,400
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
8	Bidrag till jorddelningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
9	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
10	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, <i>förslagsanslag</i>	125,000	
11	Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, <i>förslagsanslag</i>	25,000	500,000
12	Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., <i>förslagsanslag</i>		10,000
13	Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		15,000
14	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		18,000
15	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		25,000
16	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		150,000
			4,876,700
	L. Rikets allmänna kartverk och statens meteorologisk-hydrografiska anstalt m. m.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	880,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	117,500	

		Kronor	Kronor
3	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	244,000	
4	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	10,000	1,251,900
	Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:		
	Verksamheten i allmänhet:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	347,300	
6	Observatörer	83,000	
7	Telegramkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	65,000	
8	Underhåll av stationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	20,000	
9	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	54,800	570,100
	Särskilda undersökningar:		
10	Geofysiska undersökningar i Riksgränsen	7,600	
11	Väderlekstjänst för luftfarten, <i>förslagsanslag</i>	275,600	283,200
12	Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko		8,000
			2,113,200
	M. Lappväsendet.		
	Lappfogdarna m. fl.:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	110,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70,000	180,600
			180,600
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*1,005,000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		8,000
3	Bidrag till internationella lantbruksinstitutet i Rom, <i>förslagsanslag</i>		10,000
4	Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, <i>förslagsanslag</i>		100
5	Bidrag till internationella meteorologiska sekretariatet, <i>förslagsanslag</i>		2,600
6	Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		6,000
7	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		150,000
8	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50,000
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		670,000
10	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		60,000
11	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*1,280,000
12	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		18,000
			3,259,700
	Summa		162,856,400

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

X. Handelsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Handelsdepartementet.		
	Handelsdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	204,000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	23,500	
3	Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	*30,000	257,500
			257,500
	B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kärer.		
	Kommerskollegium:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	839,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	149,000	
3	Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden, <i>förslagsanslag</i>	60,000	1,048,600
	Bergsstaten:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	89,000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,000	104,000
	Sprängämnesinspektionen:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	55,400	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	9,300	64,700
	Statens elektriska inspektion:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	96,100	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12,800	108,900
	Fartygsinspektionen:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	261,200	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	52,000	313,200
	Skeppsmätningväsendet:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	24,500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5,800	30,300
	Torvingenjörer m. fl.:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	10,200	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10,300	20,500
	Instruktör i hemslöjd:		
16	Avlöning.....	6,700	
17	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1,000	7,700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Navigationsskolorna:			
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	435,600	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	27,400	
20	Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk	2,400	
21	Navigationslärarkurs, <i>reservationsanslag</i>	2,500	
22	Praktisk lärarkurs, <i>reservationsanslag</i>	2,500	470,400
			2,168,300
C. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.			
Sveriges geologiska undersökning:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	295,300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	97,800	
3	Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m., <i>reservationsanslag</i>	120,000	
4	Undersöknings- och förberedande gruvarbeten, <i>reservationsanslag</i>	539,800	1,052,900
Statens provningsanstalt:			
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	442,600	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	110,000	
7	Nyanskaffning av tekniska apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	10,000	562,600
Flygtekniska försöksanstalten:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	346,000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	195,700	541,700
Statens hantverksinstitut:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	175,600	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11,500	187,100
Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien:			
12	Akademien	80,000	
13	Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet	135,000	215,000
14	Utrustning av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>		87,000
15	Byggnadsforskning, <i>reservationsanslag</i>		*235,000
16	Vissa kostnader för statens gruvegendom, <i>förslagsanslag</i>		20,000
17	Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare, <i>förslagsanslag</i>		35,000
18	Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, <i>reservationsanslag</i>		80,000
19	Resestipendier för yrkesutbildning, <i>reservationsanslag</i> ..		25,000
20	Befrämjande av hemslöjden, <i>reservationsanslag</i>		50,000
21	Bidrag till svenska slöjdföreningen		5,000
22	Bidrag till standardiseringsverksamheten		100,000
23	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>		2,000
			3,198,300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
D. Sjöfart och handel.			
	Lotsverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	286,100	
2	Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyr- staten, <i>förslagsanslag</i>	6,000,000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,860,000	
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i> ..	700,000	8,846,100
	Handelsflottans pensionsanstalt:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	12,800	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3,000	15,800
	Statens skeppsprovninganstalt:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	101,000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	36,800	137,800
	Statens isbrytarverksamhet:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	130,000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	150,000	280,000
	Sjöhistoriska museet:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	54,900	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12,000	
13	Underhåll av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	3,000	69,900
14	Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader		356,000
15	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		40,000
16	Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall, <i>förslagsan- slag</i>		50,000
17	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.....		45,000
18	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg		30,000
19	Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet		15,000
20	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.....		96,000
			9,981,600
E. Patent- och registreringsväsendet m. m.			
	Patent- och registreringsverket:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,330,600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	239,000	1,569,600
	Statens uppfinnarnämnd:		
3	Administrationskostnader, <i>förslagsanslag</i>	47,000	
4	Undersöknings- och försökskostnader, <i>reservations- anslag</i>	300,000	347,000
5	Bidrag till uppfinnarekontoret		20,000
6	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, <i>för- slagsanslag</i>		115,000
7	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, <i>förslags- anslag</i>		165,000
			2,216,600

		Kronor	Kronor
F. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*703,000	
2	Lotsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	*274,000	977,000
3	Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, <i>förslagsanslag</i>		5,000
4	Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, <i>förslagsanslag</i>		3,000
5	Avsättning till fonden för idrottens främjande		1,500,000
6	Avsättning till fonden för friluftslivets främjande		750,000
7	Avsättning till lotterimedelsfonden		5,000,000
8	Undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m., <i>reservationsanslag</i> ..		300,000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		80,000
10	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		25,000
11	Dyrtilstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		10,000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		98,000
13	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*800,000
			9,548,000
Summa			27,370,300

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

XI. Folkhushållningsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Folkhushållningsdepartementet.		
	Folkhushållningsdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	191,400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	19,600	211,000
			211,000
	B. Krisförvaltningen.		
	Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100	200
	Konjunkturinstitutet:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	100	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6,000	
5	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	100	6,200
	Statens reservförrådsnämnd:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	235,000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	50,000	285,000
	Statens industrikommission:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,879,000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	660,000	2,539,000
	Statens bränslekommission:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,500,000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	737,000	2,237,000
	Statens livsmedelskommission:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1,808,000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2,900,000	4,708,000
	Kristidsstyrelserna m. m.:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3,494,000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,030,000	4,524,000
	Statens handelskommission:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	600,000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	117,000	717,000

		Kronor	Kronor
Statens trafikkommission:			
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	245,000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	80,000	325,000
Statens priskontrollnämnd:			
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	468,000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	275,000	743,000
			16,084,400
C. Statlig lagerhållning m. m.			
1	Omkostnader för statlig lagerhållning, <i>förslagsanslag</i> ...		4,000,000
2	Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverk- samhet, <i>förslagsanslag</i>		8,000,000
3	Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved, m. m., <i>förslagsanslag</i>		*5,000,000
4	Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst biträde vid vedavverkning, <i>förslagsanslag</i>		*200,000
			17,200,000
D. Diverse.			
Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*584,000
2	Bearbetning av uppgifter om fartygs positioner m. m., <i>förslagsanslag</i>		12,000
3	Åtgärder för ökad användning av inhemskt motorbränsle m. m., <i>reservationsanslag</i>		100,000
4	Förberedande arbeten å torvmossar i enskild ägo, <i>reser- vationsanslag</i>		1,000,000
5	Upplynings- och instruktionsverksamhet på torvområdet, <i>reservationsanslag</i>		50,000
6	Prisrabatter till å matfett och mjölk, <i>reservationsanslag</i>		*100,000,000
7	Vissa utredningar och undersökningar, <i>reservationsanslag</i>		50,000
8	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		50,000
9	Dyrtdstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		2,200
10	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1,000
11	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*18,000
			101,867,200
Summa			185,862,600

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

XII. Pensionsväsendet.

		Kronor	Kronor
A. Civila pensionsväsendet.			
1	Pensionering av civila tjänstinnehavare, <i>förslagsanslag</i>		12,500,000
2	Pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, <i>förslagsanslag</i>		3,400,000
3	Dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, <i>förslagsanslag</i>		*8,800,000
4	Dyrtidstillägg m. m. åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl., <i>förslagsanslag</i>		1,900,000
5	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		9,500
6	Understöd till vissa f. d. anställningshavare vid sinnessjukhusen, <i>förslagsanslag</i>		34,000
7	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga lasarettsläkare, <i>förslagsanslag</i>		1,500
8	Statens bidrag till pensionering av barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>		100
9	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		2,200,000
10	Pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, <i>förslagsanslag</i>		130,000
11	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		*3,000,000
12	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>		24,000
13	Tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>		475,000
14	Pensioner åt vissa f. d. befattningshavare vid lotsverket, <i>förslagsanslag</i>		3,000
15	Ersättning åt efterlevande till befattningshavare vid lotsverket, som avlidit till följd av olycksfall i tjänsten, <i>förslagsanslag</i>		12,000
16	Understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn.....		15,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
17	Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt		536,000
18	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, <i>förslagsanslag</i>		46,000
			33,086,100
	B. Militära pensionsväsendet.		
1	Pensionering av militära befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		12,000,000
2	Pensionering av militära beställningshavare å reservstat, <i>förslagsanslag</i>		400,000
3	Pensionering av personal i försvarsväsendets reserver, <i>förslagsanslag</i>		700,000
4	Vadstena krigsmanshuskassa, <i>förslagsanslag</i>		925,000
5	Pensionering av f. d. daglönare vid marinen, <i>förslagsanslag</i>		100,000
6	Pensionering av viss flottans gemenskap, <i>förslagsanslag</i>		100,000
7	Dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		2,900,000
8	Dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understötagare, <i>förslagsanslag</i>		700,000
9	Procentuellt tillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare, <i>förslagsanslag</i> .		800,000
10	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, <i>förslagsanslag</i>		*4,000,000
			22,625,000
	C. Gemensamma anslag.		
1	Allmänna indragningsstaten, <i>förslagsanslag</i>		200,000
2	Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare, <i>förslagsanslag</i>		900,000
3	Pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		45,000
4	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		7,950,000
5	Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor, <i>förslagsanslag</i>		40,000
6	Pensioner enligt familjepensionsreglementet för arbetare, <i>förslagsanslag</i>		150,000
7	Diverse pensioner och understöd m. m., <i>förslagsanslag</i>		1,650,000
8	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*8,100,000
9	Pensionstillägg åt vissa tjänstemän avgångna med pension enligt civila eller militära tjänstepensionsreglementet, <i>förslagsanslag</i>		850,000
			19,885,000
	Summa		75,596,100

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.**XIII. Oförutsedda utgifter.**

		Kronor	Kronor
1	Oförutsedda utgifter, förslagsanslag.....		1,000,000

Egentliga statsutgifter.

XIV. Riksdagen och dess verk m. m.

		Kronor	Kronor
	Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	1,862,000	
2	Resersättningar till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	308,000	
3	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	553,000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, <i>förslagsanslag</i>	635,000	
5	Utgivande av särskilda publikationer, <i>förslagsanslag</i>	25,000	
6	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	160,000	3,543,000
7	Allmänt kyrkomöte, <i>förslagsanslag</i>		100
	Riksdagens revisorer:		
8	Arvoden till revisorerna, <i>förslagsanslag</i>	39,600	
9	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	54,000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	23,000	116,600
	Riksgäldskontoret:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	865,500	
12	Kostnader vid emission av statslån m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,141,000	
13	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	176,000	2,182,500
	Riksdagens hus:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	60,900	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	97,000	157,900
	Riksdagsbiblioteket:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	65,500	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,900	
18	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	23,000	96,400
	Justitieombudsmannen och hans expedition:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	67,100	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	8,000	75,100
	Militieombudsmannen och hans expedition:		
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	64,800	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11,100	75,900
23	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		54,800
24	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		25,600

		Kronor	Kronor
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
25	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*107,000
26	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>		5,000
27	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		3,400
28	Dyrktidstillägg åt f. d. befattningshavare m. fl. pensionärer, <i>förslagsanslag</i>		17,700
29	Kristillägg, <i>förslagsanslag</i>		*100,000
	Summa		6,561,000

* Beräknat belopp.

Utgifter för statens kapitalfonder.**I. Luftfartsfonden.¹**

		Kronor	Kronor
1	Underskott å luftfartsfonden		*1,152,500

* Beräknat belopp.

¹ Stat för luftfartsfonden se Bilaga 1 till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 80.

II. Riksgäldsfonden.¹

		Kronor	Kronor
1	Underskott å riksgäldsfonden		214,000,000

¹ Stat för riksgäldsfonden se Bilaga 2 till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 81.

Utgifter för statens kapitalfonder.

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
A. Statens affärsverksfonder.			
Kommunikationsdepartementet:			
1	Telefonanläggningar och kabelarbeten (I: C: 6), <i>reservationsanslag</i>	340,000	
2	Försvarsberedskap vid statens järnvägar (I: C: 11), <i>reservationsanslag</i>	840,000	1,180,000
			1,180,000
B. Luftfartsfonden.			
Kommunikationsdepartementet:			
1	Belysningsanläggningar för luftfartsleder (II: 1), <i>reservationsanslag</i>	400,000	
2	Radiofyrrar för luftfarten (II: 2), <i>reservationsanslag</i> ...	50,000	
3	Byggande och förbättring av flygplatser (II: 3), <i>reservationsanslag</i>	2,500,000	
4	Ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten (II: 4), <i>reservationsanslag</i>	200,000	3,150,000
			3,150,000
C. Statens allmänna fastighetsfond.			
Socialdepartementet:			
1	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus (III: 1), <i>reservationsanslag</i>	*450,000	
2	Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka (III: 2), <i>reservationsanslag</i>	*37,500	487,500
Kommunikationsdepartementet:			
3	Ökade lokaler för riksräkenskapsverket (III: 3), <i>reservationsanslag</i>	137,500	
4	Tillbyggnad till länsresidenset i Nyköping (III: 4), <i>reservationsanslag</i>	16,300	
5	Nytt landsstatshus i Halmstad (III: 5), <i>reservationsanslag</i>	98,800	
6	Ökade lokaler för länsstyrelsen i Örebro län (III: 6), <i>reservationsanslag</i>	22,400	275,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Finansdepartementet:		
7	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets gränsbevakning (III: 7), <i>reservationsanslag</i>		13,800
	Ecklesiastikdepartementet:		
8	Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 8), <i>reservationsanslag</i>	*750,000	
9	Uppförande av byggnad för kvinnokliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala (III: 9), <i>reservationsanslag</i>	325,000	
10	Nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm (III: 10), <i>reservationsanslag</i>	356,000	
11	Nybyggnad för gymnastiska centralinstitutet (III: 11), <i>reservationsanslag</i>	750,000	2,181,000
	Jordbruksdepartementet:		
12	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan (III: 12), <i>reservationsanslag</i>	521,500	
13	Nybyggnad för statens veterinärbakteriologiska anstalt (III: 13), <i>reservationsanslag</i>	352,500	874,000
	Handelsdepartementet:		
14	Säkerhetsanstalter för sjöfarten (III: 14), <i>reservationsanslag</i>	174,800	
15	Uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning (III: 15), <i>reservationsanslag</i>	200,000	
16	Uppförande av byggnad för skogsproduktforskning (III: 16), <i>reservationsanslag</i>	*300,000	674,800
			4,506,100
	D. Försvarsväsendets fastighetsfond.		
	Försvarsdepartementet:		
1	Arméförvaltningens delfond (IV: 2—10), <i>reservationsanslag</i>	*17,470,000	
2	Marinförvaltningens delfond (IV: 11—17), <i>reservationsanslag</i>	*5,493,500	
3	Flygförvaltningens delfond (IV: 18—21), <i>reservationsanslag</i>	*25,553,500	48,517,000
			48,517,000
	E. Statens utlåningsfonder.		
	Socialdepartementet:		
1	Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer (V: 1), <i>reservationsanslag</i> ..	*4,300,000	
2	Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden (V: 2), <i>reservationsanslag</i>	*1,075,000	
3	Statens bosättningslånefond (V: 3), <i>reservationsanslag</i> ..	*375,000	
4	Lånefonden för anordnande av allmänna samlingslokaler (V: 4), <i>reservationsanslag</i>	*1,250,000	7,000,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Ecklesiastikdepartementet:		
5	Statens lånefond för universitetsstudier (V: 5), <i>reservationsanslag</i>	*280,000	480,000
6	Allmänna studielånefonden (V: 6), <i>reservationsanslag</i>	*200,000	
	Jordbruksdepartementet:		
7	Lånefonden för inköp av ädla avelsston (V: 7), <i>reservationsanslag</i>	*200,000	1,630,000
8	Frukt- och potatislagerhusfonden (V: 8), <i>reservationsanslag</i>	*90,000	
9	Egnahemslånefonden (V: 10), <i>reservationsanslag</i>	*140,000	
10	Arbetsmåbrukslånefonden (V: 11), <i>reservationsanslag</i>	*1,000,000	
11	Hemslöjdslånefonden (V: 12), <i>reservationsanslag</i>	*200,000	
			9,110,000
	F. Fonden för låneunderstöd.		
	Socialdepartementet:		
1	Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder (VI: 2), <i>reservationsanslag</i>	*270,000	1,098,000
2	Lån för bostadsförbättringsverksamhet (VI: 3), <i>reservationsanslag</i>	*810,000	
3	Lån till diakonissanstalten Samariterhemmet i Uppsala för vissa byggnadsarbeten m. m. vid skyddshemmet Morängen (VI: 4), <i>reservationsanslag</i>	18,000	
	Jordbruksdepartementet:		
4	Lån till föreningen Svalövs lantmannaskolas målsmän för gäldande av vissa skulder (VI: 5), <i>reservationsanslag</i>		212,500
			1,310,500
	G. Diverse kapitalfonder.		
	Jordbruksdepartementet:		
1	Arrendeegnahemsfonden (VIII: 2), <i>reservationsanslag</i> ..		125,000
	Summa		67,898,600

* Beräknat belopp.

Utgifter för statens kapitalfonder.**IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.**

		Kronor	Kronor
1	Avskrivning av smärre oreglerade kapitalmedelsförluster, <i>reservationsanslag</i>		1,500,000
2	Avskrivning å anläggningskapital för nya sulfitsprittfabriker, <i>reservationsanslag</i>		1,800,000
Summa			3,300,000

*Bilaga 1 till Utgifter för statens kapitalfonder.***Förslag till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1942/43.**

	Kronor
Utgifter.	
1. Underhåll och drift av luftfartsleder, <i>förslagsvis</i>	260,000
2. Förvaltningen av Bulltofta flygplats, <i>förslagsvis</i>	113,600
3. Förvaltningen av Torslanda flygplats, <i>förslagsvis</i>	*66,800
4. Hyres- och arrendeavgifter m. m. för förhyrda lokaler och områden, <i>förslagsvis</i>	7,500
5. Ersättning till telegrafverket för radiotjänst åt luftfarten, <i>förslagsvis</i>	335,000
6. Understöd av regelbunden luftfart	637,500
Summa	1,420,400
Inkomster.	
1. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och områden	10,000
2. Diverse inkomster	5,000
3. Inkomster av Bulltofta flygplats	120,000
4. Inkomster av Torslanda flygplats	*18,800
5. Utdelning å aktier i aktiebolaget Aerotransport	114,100
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget	*1,152,500
Summa	1,420,400

* Beräknat belopp.

*Bilaga 2 till Utgifter för statens kapitalfonder.***Förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1942/43.**

		Kronor
Utgifter.		
A. Räntor å den fonderade statsskulden:		
Av staten upptagna obligationslån m. m.:		
1. Ränta å 1931 års 4 % amorteringslån	4,667,712	
2. » » 1932 » 4 ¹ / ₂ % lån	5,245,484	
3. » » 1932 » 4 % »	1,200,000	
4. » » 1933 » 4 % » av den ¹⁵ / ₃	3,406,996	
5. » » 1933 » 4 % amorteringslån	1,524,638	
6. Vinster » 1933 » premieobligationslån	6,020,000	
7. Ränta » 1933 » 4 % lån av den ¹ / ₁₀	2,880,000	
8. » » 1933 » 3 ¹ / ₂ % »	6,054,755	
9. » » 1934 » 3 ¹ / ₂ % amorteringslån	2,450,000	
10. » » 1934 » 3 % lån, <i>förslagsvis</i>	4,096,200	
11. » » 1935 » 2 ¹ / ₂ % »	1,250,000	
12. Vinster » 1936 » premieobligationslån	3,620,000	
13. Ränta » 1937 » 3 % amorteringslån av den ¹ / ₃	3,669,968	
14. » » 1937 » 3 % » » ¹ / ₃	3,058,302	
15. » » 1939 » 2 ³ / ₄ % lån	3,249,997	
16. Vinster » 1940 » premieobligationslån	5,570,000	
17. Ränta » 1940 » 4 ¹ / ₂ % amorteringslån	4,500,000	
18. » » 1940 » 4 % lån	29,139,912	
19. » » 1940 och 1941 års 3 % lån (för inlösen av enskilda järnvägar)	580,771	
20. » » 1941 års 4 % lån	18,648,326	
21. » » 1941 » 3 % » med vinstutlottning ..	4,000,000	
22. » » 1941 » 3 ¹ / ₂ % » , <i>förslagsvis</i>	11,395,111	
23. » » 1941 » 3 % » av den ¹⁵ / ₁₂ , <i>förslagsvis</i> ..	9,685,326	135,913,498
Sparobligationer:		
24. Ränta å sparobligationer, <i>förslagsvis</i>		675,000
Statsskuldförbindelser:		
25. Ränta å statsskuldförbindelser, <i>förslagsvis</i>		9,144,630
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.:		
26. Ränta å lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., <i>förslagsvis</i> ..		19,720,000

		Kronor
Av staten övertagna lån:		
27. Ränta å Göteborg—Borås järnvägsaktiebolags 4 ¹ / ₂ % obligationslån av år 1934	220,815	
28. Ränta å Hälsingborg—Landskrona—Eslövs järnvägsaktiebolags lån den 6/6 1935 hos sparbanken i Hälsingborg	4,800	
29. Ränta å Kalmar nya järnvägsaktiebolags lån den 24/11 1934 hos Kalmar stads sparbank	16,760	
30. Ränta å Kalmar—Torsås järnvägsaktiebolags 3.4 % lån av år 1935 hos Enskilda järnvägarnas pensionskassa	9,848	
31. Ränta å Carlskrona—Wexiö järnvägsaktiebolags 5 % lån av den 15/1 1928 hos Enskilda järnvägarnas pensionskassa	50,667	
32. Ränta å Malmö—Ystads järnvägsaktiebolags 3 ¹ / ₄ % lån av den 25/10 1938 hos Kooperativa förbundet	55,380	
33. Ränta å Wexiö—Alfvestads järnvägsaktiebolags lån av den 31/12 1938 hos Kronobergs läns sparbank, <i>förslagsvis</i>	18,000	
34. Ränta å Växjö—Åsheda—Hultsfreds järnvägsaktiebolags lån av den 31/12 1922 hos Kronobergs läns sparbank, <i>förslagsvis</i>	6,650	
35. Ränta å Växjö—Tingsryds järnvägsaktiebolags lån av den 31/12 1925 hos Kronobergs läns sparbank, <i>förslagsvis</i>	6,510	
36. Ränta å Växjö—Tingsryds järnvägsaktiebolags lån av den 1/1 1926 hos Kronobergs läns sparbank, <i>förslagsvis</i>	3,605	
37. Ränta å Ystad—Eslövs järnvägsaktiebolags 4 % lån av den 25/6 1934 hos Brand- och Lifförsäkringsaktiebolaget Skåne	15,880	
38. Ränta å Ystad—Eslövs järnvägsaktiebolags lån av den 7/4 1902 hos Sparbanken i Ystad, <i>förslagsvis</i>	58,500	
39. Ränta å Ystad—Eslövs järnvägsaktiebolags lån av den 7/3 1903 hos Sparbanken i Ystad, <i>förslagsvis</i>	3,250	
40. Ränta å Ystad—Eslövs järnvägsaktiebolags lån av den 15/10 1938 hos Sparbanken i Ystad, <i>förslagsvis</i>	2,028	
41. Ränta å Ystad—Eslövs järnvägsaktiebolags lån av den 23/5 1939 hos Ystads stad, <i>förslagsvis</i>	16,892	489,585
Övrig fonderad statsskuld:		
42. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300,000	
43. Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90,000	
44. Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7,500	
45. » » Göta kanals reparationsfond	7,045	
46. » » Bergsjö bredspårsfond	10,601	
47. » » innehållna felräkningspenningar, <i>förslagsvis</i>	100	415,246
		166,357,959

		Kronor
B. Räntor å den tillfälliga statsskulden:		
1. Ränta å skattkamarväxlar, <i>förslagsvis</i>	17,000,000	
2. » » vissa till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade medel, <i>förslagsvis</i>	3,000,000	20,000,000
C. Ränta å beräknad ny upplåning:		
1. Ränta å beräknad ny upplåning, <i>förslagsvis</i>		27,713,141
D. Kapitalrabatter m. m.:		
1. Kapitalrabatter, <i>förslagsvis</i>	1,000,000	
2. Inlösningsprovisioner m. m., <i>förslagsvis</i>	12,000	
3. Kursförluster, <i>förslagsvis</i>	100	1,012,100
	Summa	215,088,200
Inkomster.		
A. Räntor:		
1. Ränta å uppköpta statsobligationer	153,000	
2. » » utlånade medel m. m.	480,000	633,000
B. Uppgäld och kursvinster:		
1. Uppgäld	100	
2. Kursvinster	250,000	250,100
C. Diverse inkomster:		
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	185,000	
2. Depositionsavgifter för premieobligationslånen	15,000	
3. Övriga diverse inkomster	100	200,100
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget		214,000,000
	Summa	215,088,200

Capital Budgeting: Risk-Neutral

Kapitalbudgeten

Inkomsterna å kapitalbudgeten.

		Kronor	Kronor
1	Kapitalmedel.....		364,471,600

Kapitalinvestering.

I. Statens affärsverksfonder.

		Kronor	Kronor
A. Postverket.			
1	Inköp av inventarier för postverkets behov, <i>reservationsanslag</i>		700,000
2	Nytt bangårdspostkontor i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>		1,500,000
3	Tillbyggnad till postgirohuset i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>		325,000
4	Posthusbyggnad i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>		530,000
5	Posthusbyggnad i Borås, <i>reservationsanslag</i>		*965,000
6	Posthusbyggnad i Östersund, <i>reservationsanslag</i>		*875,000
7	Inköp för postverkets räkning av tomt i Umeå, <i>reservationsanslag</i>		23,600
8	Inköp för postverkets räkning av tomt i Skellefteå, <i>reservationsanslag</i>		100,000
			5,018,600
B. Telegrafverket.			
1	Telefonstationsbyggnad i Lidingö, <i>reservationsanslag</i> ...		192,000
2	Telefonstationsbyggnad i Saltsjöbaden, <i>reservationsanslag</i>		85,000
3	Telefonstationsbyggnad i Roslags Näsby, <i>reservationsanslag</i>		110,000
4	Telefonstationsbyggnad i Kristianstad, <i>reservationsanslag</i>		635,000
5	Inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Nynäshamn, <i>reservationsanslag</i>		25,000
6	Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, <i>reservationsanslag</i>		25,000,000
7	Radioanläggningar för luftfarten, <i>reservationsanslag</i> ...		35,000
			26,082,000
C. Statens järnvägar.			
	Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar:		
	Bangårdar:		
1	Bangårdsarbeten i Ånge m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,400,000	
	Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar:		
2	Fortsatt anläggning av dubbelspår, <i>reservationsanslag</i>	10,000,000	
	Fortlöpande förstärkning av spåröverbyggnaden:		
3	Rälsutbyten m. m., <i>reservationsanslag</i> . 3,700,000		
4	Diverse åtgärder för spårförstärkning, <i>reservationsanslag</i>	500,000	4,200,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
5	Växel- och signalsäkerhetsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000	
6	Telefonanläggningar och kabelarbeten, <i>reservationsanslag</i>	1,500,000	
	Anläggningar vid förrådsavdelningen:		
7	Om- och tillbyggnad av huvudförrådet i Östersund, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
8	Elektriska belysningsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	150,000	
9	Anläggningar för elektrisk tågdrift, <i>reservationsanslag</i>	835,000	
10	Elektrifiering av banorna Hälsingborg—Hässelholm, Hälsingborg—Eslöv, Sundsvall—Ånge och Gävle—Ockelbo, <i>reservationsanslag</i>	14,000,000	
11	Försvarsberedskap vid statens järnvägar, <i>reservationsanslag</i>	900,000	
12	Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten, <i>reservationsanslag</i>	1,200,000	36,385,000
	Rullande materiel:		
13	Elektriska lokomotiv, <i>reservationsanslag</i>	6,000,000	
14	Rälsbussar, <i>reservationsanslag</i>	1,500,000	
15	Person- och resgodsvagnar, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000	
16	Godsvagnar, <i>reservationsanslag</i>	5,600,000	15,100,000
	Sjöfartsmateriel:		
17	Ny tågfärja, <i>reservationsanslag</i>		1,500,000
			52,985,000
	D. Statens vattenfallsverk.		
	Kraftverken:		
	Trollhätte kraftverk:		
1	Ny kraftstation i Trollhättan, <i>reservationsanslag</i> ..	2,400,000	
	Norrländska kraftverken:		
2	Kraftstation vid Torpshammar, <i>reservationsanslag</i>	7,900,000	
3	Kraftstation i Midskogsforsen, <i>reservationsanslag</i>	12,000,000	
4	Kraftstation vid Leringsforsen, <i>reservationsanslag</i>	2,350,000	
5	Reglering av Holmsjön och Leringen i Ljungans vattensystem, <i>reservationsanslag</i>	1,375,000	23,625,000
6	Mindre utvidgningar av förefintliga kraftstationsanläggningar och mindre regleringsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,500,000	
7	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk, <i>reservationsanslag</i>	13,000,000	40,525,000
	Gemensamt anslag:		
8	Inköp av vattenfall och fastigheter, <i>reservationsanslag</i> ..		500,000
			41,025,000
	Summa		125,110,600

Kapitalinvestering.**II. Luftfartsfonden.**

		Kronor	Kronor
Kommunikationsdepartementet:			
1	Belysningsanläggningar för luftfartsleder, <i>reservationsanslag</i>		400,000
2	Radiofyrrar för luftfarten, <i>reservationsanslag</i>		50,000
3	Byggande och förbättring av flygplatser, <i>reservationsanslag</i>		2,500,000
4	Ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		200,000
Summa			3,150,000

Kapitalinvestering.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	S o c i a l d e p a r t e m e n t e t:		
1	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, <i>reservationsanslag</i>	*900,000	
2	Vissa ledningsarbeten vid statens anstalt för fallandesjuka, <i>reservationsanslag</i>	*75,000	975,000
	K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t:		
3	Ökade lokaler för riksräkenskapsverket, <i>reservationsanslag</i>	550,000	
4	Tillbyggnad till länsresidenset i Nyköping, <i>reservationsanslag</i>	65,000	
5	Nytt landsstatshus i Halmstad, <i>reservationsanslag</i> ..	395,000	
6	Ökade lokaler för länsstyrelsen i Örebro län, <i>reservationsanslag</i>	89,500	1,099,500
	F i n a n s d e p a r t e m e n t e t:		
7	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets gränsbevakning, <i>reservationsanslag</i>		55,000
	E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t:		
8	Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, <i>reservationsanslag</i>	*1,500,000	
9	Uppförande av byggnad för kvinnokliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i> ..	650,000	
10	Nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	712,000	
11	Nybyggnad för gymnastiska centralinstitutet, <i>reservationsanslag</i>	1,500,000	4,362,000
	J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t:		
12	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan, <i>reservationsanslag</i>	1,043,000	
13	Nybyggnad för statens veterinärbakteriologiska anstalt, <i>reservationsanslag</i>	705,000	1,748,000
	H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t:		
14	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i> ..	260,000	
15	Uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i>	400,000	
16	Uppförande av byggnad för skogsproduktforskning, <i>reservationsanslag</i>	*600,000	1,260,000
	Summa		9,499,500

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

IV. Försvarsväsendets fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	Arméförvaltningens delfond:		
1	Ordnande av arméns intendenturförråds förläggning å Järvafältet, <i>reservationsanslag</i>	*1,500,000	
2	Ordnande av förläggningen för försvarsväsendets radioanstalt, <i>reservationsanslag</i>	1,260,000	
3	Iståndsättningsarbeten å lantförsvarets byggnader, <i>reservationsanslag</i>	*1,000,000	
4	Ordnande av förläggningen å Revingehed, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
5	Ordnande av förläggningen å Tofta skjutfält, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
6	Ordnande av Svea ingenjörkårs förläggning å Laxön, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
7	Uppvärmningsanläggningar vid Livregementets grenadjärer och Gotlands infanteriregemente, <i>reservationsanslag</i>	600,000	
8	Iståndsättande av vissa elektriska anläggningar, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
9	Handgranats- och skjutbanor, <i>reservationsanslag</i>	690,000	
10	Vissa byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	*31,000,000	36,440,000
	Marinförvaltningens delfond:		
11	Nybyggnad för marinens myndigheter, <i>reservationsanslag</i>	900,000	
12	Nybyggnader för sjökrigsskolan, <i>reservationsanslag</i> ..	1,870,000	
13	Vatten-, avlopps- och reningsanläggningar vid Stockholms örlogsstation, <i>reservationsanslag</i>	123,000	
14	Vissa hygieniska anordningar vid Stockholms örlogsvarv, <i>reservationsanslag</i>	70,000	
15	Uppvärmnings- och ventilationsanläggning i marinens köttcentral i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>	24,000	
16	Elektrifieringsarbeten vid vissa marinens anläggningar, <i>reservationsanslag</i>	500,000	
17	Vissa byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	*7,500,000	10,987,000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
Flygförvaltningens delfond:			
18	Nybyggnad för flygvapnets myndigheter, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	
19	Reningsanläggning vid Västgöta flygflottilj, <i>reservationsanslag</i>	22,000	
20	Kulspruteinskjutningsbana vid centrala flygverkstaden i Västerås, <i>reservationsanslag</i>	85,000	
21	Vissa byggnadsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	*50,000,000	51,107,000
Summa			98,534,000

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

V. Statens utlåningsfonder.

		Kronor	Kronor
	Socialdepartementet:		
1	Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, <i>reservationsanslag</i>	*20,000,000	
2	Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	
3	Statens bosättningslånefond, <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	
4	Lånefonden för anordnande av allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>	*2,500,000	30,500,000
	Ecklesiastikdepartementet:		
5	Statens lånefond för universitetsstudier, <i>reservationsanslag</i>	280,000	
6	Allmänna studielånefonden, <i>reservationsanslag</i>	*200,000	480,000
	Jordbruksdepartementet:		
7	Lånefonden för inköp av ädla avelsston, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
8	Frukt- och potatislagerhusfonden, <i>reservationsanslag</i> ..	500,000	
9	Statens slakterilånefond, <i>reservationsanslag</i>	500,000	
10	Egnahemslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000	
11	Arbetsarmåbrukslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	
12	Hemslöjdslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	
13	Skogsväglånefonden, <i>reservationsanslag</i>	*1,000,000	6,200,000
	Summa		87,180,000

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

VI. Fonden för låneunderstöd.

		Kronor	Kronor
	Socialdepartementet:		
1	Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	*30,000,000	
2	Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder, <i>reservationsanslag</i>	*1,000,000	
3	Lån för bostadsförbättringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	
4	Lån till diakonissanstalten Samariterhemmet i Uppsala för vissa byggnadsarbeten m. m. vid skyddshemmet Morängen, <i>reservationsanslag</i>	18,000	34,018,000
	Jordbruksdepartementet:		
5	Lån till föreningen Svalövs lantmannaskolas målsmän för gäldande av vissa skulder, <i>reservationsanslag</i> ..	212,500	
6	Ackordslån och hjälplån till jordbrukare, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
7	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., <i>reservationsanslag</i>	150,000	462,500
	Summa		34,480,500

* Beräknat belopp.

VII. Fonden för förlag till statsverket.

		Kronor	Kronor
	Folkhushållningsdepartementet:		
1	Förlagskapital för inköp av förnödenheter, m. m., <i>reservationsanslag</i>		*55,000,000

* Beräknat belopp.

VIII. Diverse kapitalfonder.

		Kronor	Kronor
	Jordbruksdepartementet:		
1	Jordfonden, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	
2	Arrendeegnahemsfonden, <i>reservationsanslag</i>	500,000	
3	Utökad maskinell utrustning vid statens reproduktionsanstalt, <i>reservationsanslag</i>	17,000	1,517,000
	Summa		1,517,000

Samtliga i denna proposition åberopade eller i övrigt med statsregleringen sammanhängande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 janu-
ari 1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES.

Med åberopande av de beslut om förslag till riksdagen angående
inkomster å driftbudgeten,

utgifter å driftbudgeten, första till och med tolfte huvudtitlarna, oförut-
sedda utgifter, riksdagen och dess verk m. m., luftfartsfonden, riksgäldsfon-
den, avskrivning av nya kapitalinvesteringar och avskrivning av oreglerade
kapitalmedelsförluster, samt

kapitalbudgeten,

vilka Kungl. Maj:t på hemställan av vederbörande föredragande enligt
statsrådsprotokollet för denna dag fattat, föredrager chefen för finansdeparte-
mentet, statsrådet Wigforss, förslag till proposition angående statsverkets till-
stånd och behov under budgetåret 1942/43.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att godkänna sistnämnda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster
och utgifter på sätt bilaga till detta protokoll utvisar.

Med bifall till vad föredragande departementschefen så-
lunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter,
hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition
skall i enlighet med förslaget avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

William Dickson.

Bilaga till

1942 års statsverksproposition.

Inkomster å driftbudgeten.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
3 januari 1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1942/43 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla dels riksräkenskapsverkets skrivelse den 6 december 1941 med inkomstberäkning för nämnda budgetår, dels ock riksgäldskontorets skrivelse den 16 december 1941 med förslagsberäkningar över sådana riksgäldskontorets inkomster, som böra upptagas i riksstaten. Jag hemställer, att riksräkenskapsverkets nyssnämnda skrivelse må fogas såsom bilaga till statsrådsprotokollet i detta ärende (*Bihang A*).

Budgetarbetets allmänna förutsättningar.

Det ekonomiska läget. Den ekonomiska utvecklingen under år 1941 har i flera avseenden gestaltat sig gynnsammare, än man vid tidpunkten för framläggandet av fjolårets statsverksproposition vågade antaga. Den industriella produktionen har under året förbättrats på betydelsefulla punkter, och den risk för en omfattande arbetslöshet, varmed man tidigare räknade, har icke aktualiserats. Priserna ha vidare inom viktiga områden kunnat hållas relativt stabila. Häremot stå emellertid vissa ogynnsamma drag i utvecklingen, i främsta rummet ett mycket otillfredsställande skördeutfall. Bostadsproduktionen har vidare i stor utsträckning legat nere under året. Och slutligen har man, av olika företeelser att döma, att räkna med att den av rådande varubrist betingade spänningen på marknaden ökats genom en uppgång i köpkraft och efterfrågan.

Den bild man äger av den ekonomiska situationen i Sverige ger — även bortsett från de politiska ovisshetsfaktorerna — inga säkra hållpunkter för en bedömning av framtidsutsikterna. Stridiga tendenser göra sig gällande, och hur den slutliga balansen kommer att utfalla är ovisst. De farhågor till vilka läget kan ge anledning möta i främsta rummet på det penningpolitiska området, medan däremot produktionssituationen snarast motiverar en viss optimism. I den fortgående avvägning mellan skydd för penningvärdet och stöd åt produktionen, som karakteriserat den ekonomiska politiken i Sverige under kriget, synes därför den förra linjen nu böra träda i förgrunden efter att från april 1940 i viss mån ha fått underordna sig intresset för stimulans åt varuförsörjningen och sysselsättningen. Om man bortser från de särskilda problem som bostadsproduktionen ställer, föreligger ett vidgat utrymme för en restriktiv penningpolitik i syfte att främja en fortsatt prisstabilitet. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att önskemål om en inriktning av den ekonomiska politiken på en starkare uppsugning av fri köpkraft nyligen framförts av bankofullmäktige, som därvid såsom motiv åberopat den senaste tidens utveckling på penningmarknaden.

Till stöd för den allmänna karakteristik av läget, som här lämnats, torde jag få närmare redogöra för vissa utmärkande drag i den ekonomiska utvecklingen under förflutet år. Jag torde därvid först få upphålla mig vid de förändringar, som synas vara av särskilt intresse ur penningpolitisk synpunkt.

På våren 1940 var läget på penningmarknaden synnerligen ansträngt, men vid denna tid började en långsamt fortgående avspänning. Denna förblev utmärkande för situationen fram till våren 1941, då den avlöstes av en utpräglad lättnad på penningmarknaden. Den tidigare tendensen till nedgång i sedelcirkulationen avbröts och efterträdades av en hastig ökning, samtidigt som insättningar på sparräkningar ökades. Även insättningar på de affärsmässiga inlåningsräkningarna tilltog starkt och återbetalning av krediter ägde rum i vidgad omfattning. De redan förut fortgående valutaförsäljningarna till riksbanken fortsatte i ökad takt och kassareserverna påspäddes ytterligare. Under de tidiga sommarmånaderna uppnådde bankernas kassareserver och inlåningsöverskott samma nivå som vid krigsutbrottet. Under sensommaren och hösten åstadkom visserligen den stora statliga upplåningen genom skattkamarväxlar en stabilisering av kassareserverna, men detta betydde i realiteten ej att likviditetsförbättringen avbröts. Karakteristisk för situationen var den synnerligen kraftiga ökningen av inlåningsöverskottet.

Utvecklingen på penningmarknaden bidrog till ett hastigt fall i den långfristiga räntan till ungefär 3.5 procent mot slutet av året. Bankofullmäktige ha i det uttalande som jag nyss åberopade anført, att denna räntenivå enligt deras mening borde tillsvidare hållas och därmed förenliga restriktionsåtgärder på penningmarknaden genomföras. Det har därvid givetvis icke varit ökningen av sedelcirkulationen eller förbättringen i banklikviditeten i och för sig, som ansetts påkalla en skärpt penningpolitik, utan den totalbild i vilken

dessas företeelser utgöra karakteristiska inslag och vilken indicerar ökad köpkraft och möjligheter till en ytterligare efterfrågeökning.

Det ligger nära till hands att förklara det omslag i läget på penningmarknaden, som kan dateras till våren 1941, med en hänvisning till statsutgifternas höjd. Dessa ha dock icke undergått någon mera utpräglad ökning utan ha under det senaste året fluktuerat i stort sett kring samma nivå som under 1940. För den bankstatistiska bilden är det av betydelse, att utgifterna under senare tid i väsentligt större utsträckning än tidigare finansierats genom krediter, som mot skattkamarväxlar lämnats av bankerna, vilka tillförts medel genom valutaförsäljningar. I den mån utvecklingen kan anses som symtom på en köpkraftsökning, får emellertid förklaringen sökas i en ändrad balans mellan statsutgifterna och inkomstbildningen på marknaden i övrigt.

I statsverkspropositionen till 1941 års riksdag framhölls, att de statliga utbetalningarna uppvägdes av inkomstbortfall på grund av depressionen inom vissa näringsgrenar, särskilt byggnadsindustrien och de stora exportindustrierna. I detta hänseende torde läget numera i väsentlig mån ha förändrats. Under 1941 har sålunda en stabilisering ägt rum av såväl den industriella produktionen som sysselsättningen inom industrien; i flertalet industrier var korttidsarbetet t. o. m. mindre omfattande under november 1941 än under samma månad 1940. Lönesummorna inom industrien ha både till följd härav och på grund av ramavtalets kompensationsbestämmelser undergått en ökning sedan augusti 1940; särskilt utpräglad har denna varit under senare delen av år 1941. Bostadsbyggandet nådde sitt minimum under de sista månaderna 1940, och på våren 1941 kunde man inregistrera en icke oväsentlig ökning, som dock hejdades av regleringsåtgärderna på cementmarknaden under sommaren. Arbetare inom denna industri ha emellertid kunnat överföras bl. a. till vedavverkningarna, vilkas betydelse för inkomstbildningen under 1941 varit stor. Vedavverkningarna ha ej endast betytt bibehållna eller ökade löneinkomster för arbetarna utan även bidragit till en icke oväsentlig höjning av jordbrukarnas intäkter. Trots den dåliga skörden hösten 1940 kan man räkna med i stort sett oförändrade inkomster för jordbruket som helhet till följd av förbättrade priser och vissa subventioner. De ökade inkomsterna från skogen ha därför kommit som ett tillskott till jordbrukarnas inkomster och detta gäller även intäkten av den övernormala nedslaktningen. Huru än jordbrukarna själva betrakta dessa sina inkomster — i väsentliga delar representera de tydligen endast en överföring i likvid form av visst kapital — betyda de ett tillskott till deras köpkraft i reda pengar; inströmningen av medel till sparbankerna under 1941 torde i viss utsträckning ha sin orsak i dessa ökade jordbruksinkomster, och i någon mån torde även sedelcirkulationens ökning bero på att betydande belopp på grund av vedavverkningar och nedslaktning utbetalats i små summor till företagare, spridda över hela landet, vilka varit benägna att hålla relativt större kontanta kassor.

Om samspelet mellan de omfattande statsutgifterna och marknadsutvecklingen i övrigt resulterat i en köpkraftsökning, varav förändringarna på penningmarknaden torde kunna betraktas som en återspegling, så ha å andra sidan svårigheterna på varusidan något lättats.

Under 1940 — speciellt under den tidigare delen av året — bands den industriella produktionen av synnerligen stora statsbeställningar. Man force-rade tillverkningen av sådana varor, exempelvis uniformer, skodon och annan materiel, för vilka produktionskapaciteten var tillräckligt stor. Sedan behovet i viss utsträckning fyllts, ha de statliga beställningarna på dessa områden nedskurits; nedgången i exempelvis textilindustriens produktions-siffror torde i väsentlig grad vara att tillskriva detta förhållande. För närvarande äro de statliga beställningarna i huvudsak koncentrerade till sådana områden, där kapaciteten hittills ej har medgivit en tillräcklig expansion. Detta gäller särskilt järn- och stål- samt verkstadsindustrien, som för närvarande utnyttjas till sin fulla kapacitet och även kännetecknas av en viss eftersläpning i fråga om leveranser för civila ändamål.

Av det sagda följer, att det inom konsumtionsvaruindustrierna finnes kapacitet tillgänglig för en normal produktion för civilt behov och att produktionsomfattningen blir beroende på råvarutillgången. En viss import av industriella råvaror har kunnat ske västerifrån trots spärren, och någon kompensation för importnedgången har även erhållits genom import från länder, med vilka samfärdseln är fri. Lagren ha i viss utsträckning tagits i anspråk, men lagersituationen inom viktiga konsumtionsvaruindustrier kan ändå dock betecknas som jämförelsevis god. Fabrikernas omställning från gamla till nya råvaror torde kunna äga rum utan större svårigheter, medan däremot produktionen av nya råvaror kräver nya anläggningar. Så är fallet med cellull och vissa metaller, av vilka en inhemsk produktion nu har börjat komma i gång. Bränsleförsörjningen, som på ett tidigare stadium ansågs vara ett av de stora problemen för industrien, har i stort sett kunnat lösas tillfredsställande.

I fråga om jordbruksprodukterna ha de två senaste årens dåliga skördar givetvis medfört en minskad tillgång. Härtill har också bidragit utebliven eller starkt reducerad import av fodermedel. Minskningen i tillgången på fodervaror har endast delvis kunnat ersättas med inhemsk produktion av cellulosafoder. I den mån den minskade produkttillgången beror på det dåliga skördeutfallet, har man dock här att göra med svårigheter som man kan hoppas skola vara av övergående art.

Stagnationen i bostadsbyggandet har medfört en utpräglad bostadsbrist på vissa orter, som på sina håll medfört någon hyresstegring. Denna har dock varit mycket måttlig. Såväl av sociala som prispolitiska skäl är det emellertid av stor betydelse, att hyresmarknaden kan hållas stabil. Utsikterna för ett ökat bostadsbyggande ha såtillvida förbättrats, som kapitalräntan sjunkit till en ur byggmästarnas synpunkt normal nivå. De farhågor man under sommaren hyste för cementtillgången och vilka ledde till en sträng ransoneri-
ning med nyss angivna följder för bostadsbyggandet, ha visat sig vara över-

drivna. Cementindustriens bränsleproblem har kunnat lösas, och med framtvingande av vissa cementbesparande konstruktioner har tilldelning under hösten i regel kunnat lämnas till alla byggen. Den trånga sektionen inom byggnadsindustrien är numera järnet. Svårigheterna torde dock där ej vara oöverkomliga. Stegringen i priserna på byggnadsmaterial har emellertid varit så stark, att räntefallets gynnsamma verkningar eliminerats. Utsikterna för ett privat bostadsbyggande av ur bostadsförsörjningssynpunkt tillräcklig omfattning äro därför ej ljusa.

Medan bostadsbyggandet under kriget legat praktiskt taget nere, har den industriella byggnadsverksamheten däremot varit relativt livaktig. Om man bortser från de militära anläggningarna, ha investeringarna ur konjunkturpolitisk synpunkt en annan karaktär än normalt brukar vara fallet. De äro nämligen i hög grad inriktade på att snabbt öka varutillgången, och amorteringstiden beräknas i många fall till endast några år. Värdet av de totala industriella investeringarna har under 1941 varit något högre än under 1940. Enligt tillgängliga uppgifter skulle ökningen vara särskilt framträdande i fråga om byggnader, medan maskininvesteringarna legat på en lägre nivå.

Jag har redan erinrat om att prisutvecklingen under år 1941 på viktiga punkter stabiliserats. Ett uttryck härför är att levnadskostnadsindex, som — med bortseende från skatternas återverkan — under första kvartalet steg i ungefär samma takt som under motsvarande tidsavsnitt året dessförinnan, under återstoden av år 1941 visat blott obetydliga förändringar. Härtill har bidragit, att det prisstegrande inflytandet från importen försvagats men även att vidgade prisregleringar och en intensifiering av priskontrollen under året genomförts. Större prISRörelser ha inregistrerats inom de sektorer av marknaden, där spänningen mellan tillgång och efterfrågan fritt gjort sig gällande.

En gynnsam bedömning av de fortsatta prisutsikterna kan främst grundas därpå, att de kostnadsstegringar som inträtt vid import respektive vid övergång till inhemska ersättningsvaror numera torde ha i huvudsak tagits ut i produktprisutvecklingen samt att en fortsatt höjning av de viktigare införselpriserna knappast är att befara under den närmaste tiden.

Den anledning till prisstegring, som en ytterligare ökad köpkraft kan komma att utgöra, neutraliseras effektivast genom ransoneringarna, vilka under år 1941 erhållit sitt tillämpningsområde väsentligt utvidgat. Vid en vidsträckt ransonering kommer efterfrågan att i högre grad rikta sig mot varor och tjänster inom en relativt trång fri sektor. De risker för prisutvecklingen, som detta kan medföra, kunna till en viss grad mötas genom en sträng priskontroll. Men det är givetvis därvid av största betydelse, att den fria köpkraften i form av outnyttjade inkomstökningar och vinster såvitt möjligt bindes i sparande. I syfte att vinna en sådan bindning bör vid den statliga upplåningen tillses, att underlag erhålles för fortsatt stimulans till ökat sparande samt att för en bredare allmänhet bekväma och ständigt tillgängliga former för placering av sparmedel i krediter till staten utvecklas. I den mån man icke härigenom vinner tillräcklig trygghet, få kompletterande åtgärder till

begränsning av den fria köpkraften övervägas. Av vad jag förut anfört framgår, att utrymmet för men också behovet av en köpkraftsbegränsning numera ökats.

Utfallet av löpande statsreglering. Riksstaten för budgetåret 1941/42, sådan den fastställdes av riksdagen i juni 1941, upptog inkomster å driftbudgeten å tillhoppa 2,080 miljoner kronor och utgifter å 2,166.5 miljoner kronor. Staten utmynnade sålunda i ett underskott på 86.5 miljoner kronor, som dock endast hade formell betydelse. Vid fastställande av riksstaten utgick man nämligen ifrån att den militära beredskapen liksom under de närmast föregående budgetåren skulle nödvändiggöra mycket betydande utgifter, vilka skulle bestridas med stöd av förskottsstaten för försvarsväsendet. Regleringen av dessa utgifter var avsedd att ske i efterhand genom medelsanvisningar å tilläggsstater i anslutning till riksstaten.

Under höstsessionen anvisade 1941 års riksdag sedermera å tilläggsstat I anslag å driftbudgeten till ett sammanlagt belopp av 127.4 miljoner kronor. Av samma riksdag beslöts en höjning av tobaksskatten, åsyftande en inkomstökning för helt år på omkring 20 miljoner kronor. Motsvarande uppräknings av inkomstiteln gjordes emellertid icke å tilläggsstaten utan fick anstå till närmare budgetårets slut, då effekten av skattehöjningen bättre kunde bedömas. Även å utgiftssidan tillkommo enligt beslut av riksdagen vissa icke obetydliga utgiftsbelopp för av levnadskostnadsutvecklingen betingade tillägg å folkpensioner och löner m. m., vilka icke belasta tilläggsstaten utan skola bestridas genom överskridanden av förslagsanslagen å riksstaten. Om man medräknar endast de å tilläggsstat I redovisade förändringarna i riksstaten, skulle en total utgiftssumma av 2,294 miljoner kronor balansera mot en inkomstsumma av 2,080 miljoner kronor. Det därvid framkommande underskottet av mer än 200 miljoner kronor har icke heller annat än formell betydelse. Medelsanvisningarna å tilläggsstaten representera nämligen icke någon fullständig reglering av hittills föreliggande eller förväntade förskottsutbetalningar. Liksom under de närmast föregående budgetåren har täckningen av särskilt sådana förskottsutgifter, som avse en fortlöpande, av krisen betingad verksamhet med obestämd total omfattning, uppskjutits till budgetårets slut.

Till ledning för beräkningen av det slutliga budgetutfallet föreligga nu vissa nya uppgifter angående inkomstutvecklingen och medelsbehovet.

I fråga om *inkomsterna* har riksräkenskapsverket i skrivelse den 6 december 1941 framlagt en beräkning av utfallet för innevarande budgetår, vilken dock av ämbetsverket angivits vara i hög grad approximativ. Till grund för denna ligga de räkenskapsmässiga uppgifterna rörande influtna inkomster under tiden juli—oktober samt vissa från vederbörande myndigheter infordrade upplysningar. Budgetårets första fyra månader visa ett inkomstresultat som med 90 miljoner kronor, eller omkring 25 procent, överstiger inkomstsumman under samma månader år 1940. Ökningen faller med 76

miljoner kronor å den nytillkomna omsättningsskatten och i övrigt huvudsakligen på stegrade inkomster av statens järnvägar och av tobaks- och spritskatterna.

I förhållande till de i riksstaten upptagna inkomstbeloppen visa de beräknade utfallssiffrorna för budgetåret i dess helhet starka avvikelser både uppåt och nedåt. De mest betydande underskotten antagas uppkomma för tullmedel och margarinaccis med respektive 20 och 17 miljoner kronor. För motorfordons- och bensinskatterna motses ett underskott på tillhoppa närmare 10 miljoner kronor. Brännvinstillverkningsskatten och maltdrycksskatten väntas ge vardera 6 miljoner kronor mindre än de i riksstaten upptagna beloppen. Även för kaffeskattens del räknas med ett ogynnsamt utfall.

Å andra sidan motses inkomster väsentligen överstigande de i riksstaten uppförda beloppen för ett flertal inkomsttitlar, i främsta rummet överskotten från de affärsdrivande verken, för vilka sammanlagt räknas med en merinkomst på omkring 55 miljoner kronor, varav över hälften faller på statens järnvägar trots en förutsedd extraordinär avskrivning av järnvägskapitalet. Bland skattetitlarna väntas i första hand den allmänna omsättningsskatten och varuskatten ge betydande överskott, nämligen 20 respektive 10 miljoner kronor. Inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnskatten beräknas visa överskott med vardera 10 miljoner kronor. Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker antages ge en merinkomst på 11 miljoner kronor, medan den av höstens riksdag höjda tobaksskatten vid denna utfallsberäkning antagits skola ge 19 miljoner kronor utöver det i riksstaten uppförda beloppet.

De motsedda överskotten och bristerna i förhållande till inkomstberäkningarna i riksstaten resultera i ett nettoöverskott på något över 100 miljoner kronor. Det bör framhållas, att nedgången i inkomsterna av automobilskattemedel, av skäl som i annat sammanhang närmare utvecklas, är att likställa med en tillfällig merbelastning av allmänna budgeten av motsvarande omfattning.

På *utgiftssidan* tillkomma i första hand de utgifter för vilka medel i annat sammanhang denna dag äskas i propositionen nr 2 angående tilläggsstat II till årets riksstat. Utgiftssumman på tilläggsstatens driftbudget uppgår enligt propositionen till 247 miljoner kronor. Å staten regleras förskottsutgifter för försvarsväsendet å sammanlagt 53 miljoner kronor. Därjämte äskas sammanlagt 112 miljoner kronor för prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, betingade dels av det ogynnsamma skördeutfallet, dels av regleringen av priserna på oljekakor och fodercellulosa. Ett anslag å 41 miljoner kronor avser täckning av kostnaderna för inköp för försvarets räkning av motorsprit, vilka eljest skulle belasta reservförrådsnämnden.

På tilläggsstat II skola senare upptagas även de anslag som erfordras för reglering av de utgifter för försvarsväsendet, som tillsvidare bestridas från förskottsstaten. Storleken av dessa anslag påverkas i hög grad av den omfattning, i vilken förstärkt försvarsberedskap måste upprätthållas under våren.

Antages denna förbli oförändrad i förhållande till förra delen av innevarande budgetår, kunna täckningsbehoven preliminärt uppskattas till 1,450 miljoner kronor, vilket ger ett slutligt budgetunderskott av $(200 - 100 + 247 + 1,450 =)$ approximativt 1,800 miljoner kronor eller, formellt, 200 miljoner kronor mera än som beräknades i propositionen nr 293 till fjolårets riksdag. Till förklaring av förskjutningen kan i första hand åberopas de nytillkommande utgifter, för vilka medel, enligt vad jag nyss nämnt, måste äskas å tilläggsstat II. Av i det följande angivna skäl är det ej osannolikt, att den faktiska skillnaden mellan inkomster och utgifter trots förskjutningen av underskottet kommer att stanna inom den tidigare beräknade ramen.

Till stöd för beräkningen av den belastning på förskottsstaten, för vilken täckningsmedel senare måste anvisas, ligga undersökningar av de löpande försvarsulgifternas omfattning under början av budgetåret samt av de ytterligare utbetalningar för materielanskaffning, som komma att betingas av beslutade beställningar och inköp. Under tiden juli—oktober 1941 uppgingo de utgifter, som böra avföras å förskottsanslagen till de särskilda försvarsgrenarna, till netto drygt 160 miljoner kronor. För hela året kunna de uppskattas till ungefär 550 miljoner kronor. Motsvarande siffror för de utgifter som bestriδας av det för försvarsgrenarna gemensamma anslaget till löpande utgifter äro 50 respektive 150 miljoner kronor. För materielanskaffning hade under budgetårets fyra första månader utbetalats netto 190 miljoner kronor av natur att böra avföras å förskottsstatens anslag för gemensamma engångskostnader. För hela året har man att räkna med att motsvarande siffra skall komma att utgöra ungefär 650 miljoner kronor. Regleringsanslaget för engångsutgifter torde emellertid nu böra beräknas till ett cirka 100 miljoner kronor högre belopp, för att täckning skall erhållas för sådan ytterligare materielanskaffning, vartill bemyndigande lämnats och som bör påföras detta års riksstat, även om den icke skulle komma att föranleda utbetalningar förrän efter budgetårsskiftet. Sammanlagt ge dessa beräkningar nyss angivna belopp av $(550 + 150 + 650 + 100 =)$ 1,450 miljoner kronor.

Då budgetutfallet nyss beräknats med hänsynstagande även till tilläggsbeloppet av 100 miljoner kronor, är det redan därav tydligt, att de löpande inkomsterna under innevarande budgetår kunna komma att understiga de faktiska utbetalningarna med ett väsentligt mindre belopp än det förut angivna formella underskottet. Även förflutet budgetår visade reservationerna en betydande ökning, som innebar, att budgetunderskottet vida översteg den faktiska inkomstbristen. Orsaken var också då i första hand nödvändigheten att beräkna anslagen för materiel m. m. för försvarsväsendet med hänsyn till de genom beställningar bundna utbetalningarna, oavsett att dessa till en större eller mindre del kunde komma att falla först efter budgetårsskiftet, vartill emellertid kom, att de särskilda reservationsanslagen (B), som anvisats för anläggningsarbeten i händelse av arbetslöshet, blott i ringa omfattning behövt tagas i anspråk; av en sammanlagd ökning av driftbudgetens reservationer på 231 miljoner kronor föllo 120 miljoner kronor på försvarsväsendet och 102 miljoner kronor på beredskapsanslagen.

Medelsäskanden avseende årets förskottsstat, vilka ännu ej prövats av Kungl. Maj:t, ha lämnats helt utanför föregående kalkyler. I stället beaktas de i de uppskattningar som ligga till grund för det beräknade förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet för nästa budgetår, som jag i annat sammanhang denna dag anmäler. Under förutsättning att dessa äskanden vinna Kungl. Maj:ts bifall, kan anledning uppkomma att flytta över vissa därav föranledda utgifter från sistnämnda stat till tilläggsstat II för löpande budgetår med åtföljande ökning av belastningen av årets budgetutfall. Jag hänvisar i övrigt beträffande senast berörda frågor till vad jag anför vid anmälan av nyssnämnda statförslag (propositionen nr 3).

Finansieringen av budgetunderskotten. Innan jag efter föregående översikt över det sannolika budgetutfallet för innevarande budgetår övergår till en redogörelse för riksstatsförslaget, torde jag få lämna vissa uppgifter rörande det sätt på vilket budgetunderskotten hittills finansierats.

Inom finansdepartementet ha verkställts vissa beräkningar i syfte att fastställa sammanhanget mellan den statliga utgiftspolitik, statsskuldens ökning och förändringarna i den statliga kassahållningen. Resultaten av dessa beräkningar ha sammanfattats i tabeller, uppställda i anslutning till de statistiska översikter, som lämnades i propositionen nr 217 till fjolårets riksdag, och framförda så långt nu tillgängligt material medgivit. Tabellerna jämte ett sammandrag av statens samtliga inkomster och utgifter under budgetåret 1940/41 torde få biläggas statsrådsprotokollet (*Bihang B*).

Under tiden från krigsutbrottet fram till och med september i fjol uppgingo statens samtliga utgifter till netto i runt tal 7.3 miljarder kronor. Till ett belopp av något över 4 miljarder kronor täcktes dessa utgifter av skatter och andra löpande statsinkomster. Genom en ökning av den långa statsupplåningen finansierades ytterligare drygt 1.6 miljarder kronor. Korta lån i marknaden, huvudsakligen mot skattkamarväxlar, beredde täckning för något över 1 miljard kronor. Återstående belopp, icke fullt 600 miljoner kronor, motsvarades av kassamedelsförbrukning. De sammanlagda statsutgifterna ha alltså till över hälften finansierats skattevägen, till knappt en fjärdedel med långa lån och i ungefär samma omfattning med korta lån jämte kassamedelsförbrukning.

Finansieringsformernas relativa betydelse har växlat starkt under perioden. En kassamedelsförbrukning av samma omfattning som nu förelåg redan sommaren 1940. Vinterhalvåret 1940/41 dominerades finansieringen av utgiftsöverskotten helt av långa lån. Sommarhalvåret 1941 ha erforderliga medel erhållits väsentligen genom kort upplåning.

Det förhållandet att kassamedelsförbrukningen sedan sommaren 1940 icke ökats och att statsutgifterna alltså från denna tidpunkt kunnat finansieras genom skatter och lån i marknaden, är ett uttryck för att man under senare tid nått fram till en rätt fullständig återströmning till statsverket av de utbetalade medlen. Av vad jag förut anförut framgår, att ovisshet dock råder om i vad mån statsutbetalningarnas ökning kompenseras genom inkomstbortfall och minskad enskild konsumtion. I rådande penningpolitiska läge

kunna skäl anföras för att statsupplåningen borde utvidgas utöver löpande behov. En närliggande riktpunkt synes vara, att kassaställningen såvitt möjligt borde återföras till förkrigsläget, så att åtminstone det betalningsmedelstillskott, som budgetpolitikens utformning hittills under alla förhållanden måste ha tillfört marknaden, åter indrages. Beträffande formerna för denna indragning erinrar jag om vad jag anført vid redogörelsen för det ekonomiska läget.

De här anförda uppgifterna rörande statsutgifternas omfattning, den korta upplåningen och kassamedelsförbrukningen kunna icke direkt utläsas ur budgetredovisningen och riksgäldskontorets respektive riksbankens rapporter. Orsaken är att vid sidan av budgeten förekomma olika transaktioner, vilka i detta sammanhang måste beaktas, och att den korta upplåningen respektive kassamedelsförbrukningen icke redovisas med hänsynstagande till de vidtagna dispositionernas innebörd i sak utan efter formella grunder.

För att från det i budgetredovisningarna angivna underskottet å driftbudgeten nå fram till de utgiftsbelopp, varmed jag här räknat, har man att taga hänsyn till följande faktorer. Budgetunderskottet överstiger den faktiska differensen mellan utgifter och inkomster med de belopp, varmed reservationerna ökas. Till det för reservationerna korrigerade underskottet å driftbudgeten bör vidare läggas det utgiftsöverskott som kan ha förekommit på specialbudgeter och fonder. Ett sådant överskott av betydande omfattning har under den diskuterade perioden mött å automobilskattemedlens specialbudget. Slutligen måste beaktas, att de faktiska utbetalningar, som måste finansieras, kunna överstiga de efter angivna linjer med utgångspunkt från budgetredovisningen framräknade utgifterna. Detta blir fallet om förskott förekomma i större omfattning. De betydande materielleveranser för försvarsväsendet, om vilka staten slutit avtal, ha i ett flertal fall nödvändiggjort förskottslikvider. Bland annat på grund härav ligga de faktiska utbetalningarna ej oväsentligt över de redovisade utgifterna. I det sammandrag av statens samtliga inkomster och utgifter över budgetåret 1940/41, som jag tidigare hänvisat till, belyses närmare den relativa storleksordningen av de här nämnda faktorerna och klarlägges det förhållande som under budgetåret förelåg mellan budgetredovisningens siffror, de faktiska inkomsterna och utgifterna samt statsupplåningen och kassamedelsförbrukningen.

Gränsen mellan kort upplåning i marknaden och kassamedelsförbrukning är i viss utsträckning flytande. Den har här dragits så, att såsom kort upplåning räknats hela upplåningen mot skattkamarväxlar samt hos statsinstitutioner och fonder med frändrag av upplåning mot växlar för reservförrådsnämndens inköp i utlandet, skattkamarväxlar som inköpts i marknaden av riksbanken samt den upplåning från statsinstitutioner och fonder som avser statsmedel innestående i riksbanken. Dispositionen över sistnämnda statsmedel har räknats såsom kassamedelsförbrukning och, jämte riksbankens innehav av i marknaden inköpta skattkamarväxlar, lagts till förbrukningen av medel innestående å statsverkets samt riksgäldskontorets checkräkningar. För en närmare specifikation torde jag i övrigt få hänvisa till de vid protokollet fogade tabellerna.

Riksstatens avgränsning.

Kriget har tvingat fram en våldsam ökning av statens utgifter och samtidigt gjort det omöjligt att i förväg beräkna deras omfattning. Följden har blivit väsentliga rubbningar i förut tillämpade former för statsregleringen. Vid sidan av riksstaterna — som i vanlig ordning fastställts omedelbart före ingången av de statsregleringsperioder som de avsett — ha utgifter under de gångna krigsåren i mycket betydande omfattning bestritts från förskottsstaterna för försvarsväsendet. Därjämte ha ändringar successivt vidtagits i riksstaterna genom nya anslagsanvisningar, sammanfattade å särskilda tilläggsstater. Vissa av dessa anslag ha avsett en reglering av de utgifter som under budgetåret bestritts med stöd av förskottsstaterna. Genom denna reglering i efterhand ha samtliga utgifter under respektive budgetår kommit att omfattas av riksstaten i den *slutliga* utformning som denna vid utgången av statsregleringsperioden företett.

Tidpunkten för den fullständiga statsregleringen har sålunda förskjutits från början till slutet av budgetåret, och frågan om statsutgifternas finansiering har icke kunnat avgöras med stöd blott av den ursprungligen fastställda riksstaten utan har fått prövas med beaktande av de utgifter som kunnat väntas tillkomma under budgetårets lopp. Slutna finansplaner av den typ som varit utmärkande för vårt budgetväsen — vare sig balanseringsperioden utsträckt över flera år eller krav på ettårsbalansering upprätthållits — ha sålunda hittills icke kunnat uppgöras under krigsåren.

Väsentligt för det budgetsysteem som genomfördes år 1938 och allttjämt gäller är, att riksstaten skall ge ett direkt uttryck åt budgeteringens inflytande på statens förmögenhetsställning. Det belopp varmed de icke räntabla statsutgifterna över- eller understiger de löpande inkomsterna skall sålunda i riksstaten redovisas såsom underskott respektive överskott att regleras över budgetutjämningsfonden. Fondens ställning anger i vad mån budgetutfallet under en följd av år avvikit från kravet på jämn balansering.

Av det föregående framgår att det formella krav, som sålunda är grundläggande för vårt budgetsysteem, under krigsåren icke tillgodosetts av riksstaterna i deras ursprungliga utformning utan först sedan dessa mot slutet av respektive budgetår kompletterats dels med nytillkomna anslagsäskanden och genom reglering av utgifterna på förskottsstaterna, dels med förnyade inkomstberäkningar. Uppdelningen av utgifterna på en i förväg fastställd riksstat och en till omfånget obestämd förskottsstat har likväl inte varit helt godtycklig eller utan betydelse. Den har tenderat till att bli en uppdelning mellan utgifter, som man vid riksstatens fastställande uppfattat såsom mera normala, och utgifter som varit helt beroende av de extraordinära krav som ställts av den militära beredskapen och av folkförsörjningen.

Det är emellertid naturligt att den formella gränsen mellan riksstat och förskottsstat kommit att dragas annorlunda, än om man utgått från den sakliga skillnaden mellan olika utgiftsändamål såsom avgörande. För försvars-

väsendets del har anslagsberäkningen på riksstaten skett med successiv modifikation av tidigare gällande försvarsordning. Med denna utgångspunkt har huvudtitelns slutsumma icke nått upp till det belopp, för vilket man genom träffade dispositioner fått anses bunden för viss tid framåt. Tillräckligt underlag för en beräkning av det normala medelsbehovet har överhuvudtaget icke förelegat. Beträffande utgifterna för folkförsörjningen har tendensen varit, att oavsett anslagens ändamål såvitt möjligt föra dem på riksstaten, i syfte att redan från början vinna en så fullständig utgiftsredovisning som möjligt.

Den sakliga gränsdragning mellan riksstat och förskottsstat, som — om än ojämnt och ofullständigt — kommit till stånd till följd av att fullmaktsanslagen i huvudsak avsett utgifter av utpräglad kriskaraktär, är av ett betydande intresse ur finansiell synpunkt. Det är tydligt, att en underbalansering av mera normala utgifter innebär en risk för att budgeten skulle visa underskott även vid övergång till fredsförhållanden. Å andra sidan betyder ett överskott av löpande inkomster över de normala utgifterna, att budgeten, när de extraordinära krisutgifterna bortfalla, kan väntas automatiskt slå om och visa ett plussaldo, som innebär en begynnande avbetalning på statskulden.

När gällande budgetsysteem utformades, förutsatte man, att underbalansering skulle tillåtas för övergående utgifter av så extraordinär omfattning, att de icke rimligen kunde erhålla täckning inom ramen av en ettårsbudget. Övriga utgifter borde täckas av verkliga inkomster, om ej konjunkturpolitiska skäl ansågos göra en underbalansering lämplig. Vidare förutsattes emellertid, att för den händelse förmögenhetsläget redan förut genom underbalansering nedbragts under normal nivå, borde summan av de löpande inkomsterna överstiga de utgifter, för vilka omedelbar täckning erfordrades. Man menade sålunda, att även om utgiftsutvecklingen nödvändiggjorde en fortsatt underbalansering, så borde budgeten under dessa förhållanden i här angiven mening rymma ett »dolt överskott».

Alldeles oavsett om man anser sig böra upprätthålla de finansieringsregler som utformades i samband med budgetomläggningen eller ej, är det av vad jag anfört tydligt, att goda skäl tala för att man bör försöka att ge riksstaten den innebörd, som här angivits. Genom övergången från en formell till en reell gränsdragning vinnes en helt annan fasthet i budgetplaneringen än man under de gångna åren ägt, eftersom riksstaten skulle komma att ge direkt uttryck åt finansplanens överensstämmelse med eller avvikelse från vissa bestämda regler för underskottsbudgeteringens omfattning.

Jag har sålunda funnit mig böra förorda, att riksstaten för nästa budgetår avgränsas så i förhållande till förskottsstaten, att riksstatens anslagssumma utvisar storleken av de utgifter som få antagas vara av mera normal karaktär. Förutsättningar för en sådan avgränsning ha numera skapats genom de utredningar som pågå angående kostnadsramen för en ny fredsorganisation för försvarsväsendet. Hur avgränsningen i detalj genomförts, torde jag få angiva i den redogörelse för riksstatsförslaget jag i det följande skall lämna.

Riksstatsförslaget.

Utgifter för försvarsväsendet och folkförsörjningen. När jag nu går att redogöra för riksstatsförslagets utgiftssida torde jag lämpligen först få lämna en översikt över de konsekvenser för anslagsberäkningen för försvarsväsendet och folkförsörjningen, som följt av den vidtagna omläggningen av anslagsfördelningen mellan riksstaten och förskottsstaten.

De anslagsäskanden för nästa budgetår som framlagts av de militära myndigheterna ha utgått från gällande fredsorganisation. Ej heller för chefen för försvarsdepartementet har möjlighet förelegat att vid beräkningen av de särskilda anslagen under fjärde huvudtiteln utgå från resultaten av pågående utredningar angående en ny försvarsorganisation. Detta har emellertid icke hindrat, att huvudtitelns totala utgiftsram kunnat i viss mån anpassas efter kostnaderna för denna organisation. Svårigheter ha uppkommit främst på grund av att anslagsramen måste hänföra sig till uppbyggnadsperiodens svårberäkneliga årskostnader och icke till de mera konstanta kostnaderna efter fullt genomförd omorganisation. Sannolikheten talar för en viss koncentration till uppbyggnadsperioden av engångskostnader, vilka emellertid, i den mån de bortfalla, få antagas ersatta med löpande kostnadsposter.

I avbidan på en säkrare uppskattning framdeles av kostnaderna för försvarsväsendet har chefen för försvarsdepartementet från de angivna utgångspunkterna funnit lämpligt, att summan av utgifterna under fjärde huvudtiteln och för avskrivningar på försvarsväsendets byggnader hållas inom en anslagsram av i runt tal 760 miljoner kronor. Att denna anslagsram till följd av den vidare beredningen av frågan om försvarsväsendets kostnader senare under riksdagen kan behöva modifieras ligger i sakens natur.

I allt väsentligt har fjärde huvudtiteln, trots förskjutningen i utgångspunkten för bestämmandet av anslagssumman, kunnat utformas i anslutning till de militära myndigheternas anslagsäskanden. Till dessa — som på vissa punkter kunnat reduceras — har emellertid med hänsyn till försvarsutredningens arbetsresultat lagts ytterligare belopp, särskilt för materielanskaffning. Sistnämnda tillägg avse i viss utsträckning utgifter, som nu täckas från förskottsstaten. Huvudtitelns slutsumma blir enligt riksstatsförslaget 713 miljoner kronor.

Försvarsväsendets planerade uthygnad nödvändiggör betydande investeringar i nya fastigheter. Då dessa ännu icke kunna fullständigt specificeras ha för de olika delfonderna av försvarsväsendets fastighetsfond preliminärt införts beräknade kollektivanslag, som bringa utgiftssumman upp till förutsedd höjd. För avskrivning av de föreslagna investeringarna upptagas å driftbudgeten anslag till ett sammanlagt belopp av 49 miljoner kronor.

Det preliminärt beräknade förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet för nästa budgetår, som jag i annat sammanhang denna dag anmäler, visar ett minskat medelsbehov för försvarsväsendet på 280 miljoner kronor. Minsk-

ningen är delvis vunnin genom att fjärde huvudtiteln i viss utsträckning kunnat utformas med beaktande av den planerade försvarsordningen men återspeglar även en nedgång i behovet av medel för ytterligare engångsanskaffningar. Såsom jag vid anmälan av förslaget till beredskapsstat närmare utvecklar, kommer denna stat att belastas med vissa på budgetåret 1942/43 fallande utbetalningar till följd av dessförinnan fattade beslut. I jämförelse med tidigare förskottsstat avlastas den dock å andra sidan genom det sätt, varpå regleringsanslagen för förskottsutgifterna förutsatts beräknade innevarande budgetår. Enligt de riktlinjer för utformningen av beredskapsstaten, som jag vid anmälan av det beräknade förslaget till denna förordar, komma anslagsanvisningarna å riksstaten att i fortsättningen ånyo bli i huvudsak normerande för materielanskaffningen.

Under nionde och elfte huvudtitlarna förekomma i riksstaten för löpande budgetår vissa anslag från vilka bestridas tillfälliga, av krisläget betingade utgifter, huvudsakligen av subventionskaraktär. De utgifter jag närmast åsyftar äro, under nionde huvudtiteln, de som bestridas från anslaget till prisclearing för fodermedel m. m. å 20 miljoner kronor och, under elfte huvudtiteln, dels de som avse prisregleringen å oljekakor och fodercellulosa och falla inom ramen för anslaget till omkostnader för statlig inköps- och lagringsverksamhet å 20.5 miljoner kronor, dels förmalningsersättningarna, för vilka anvisats ett anslag av 33 miljoner kronor.

De utgiftsändamål för vilka nyssnämnda anslag äro avsedda äro alla av natur att enligt de av mig förordade principerna för gränsdragningen mellan riksstaten och förskottsstaten böra tillgodoses från sistnämnda stat. Vid uppgörandet av förslag till nionde och elfte huvudtitlarna ha medel heller icke äskats för ifrågavarande ändamål. Den reduktion av riksstatens utgiftssumma, som blivit en följd härav, är med hänsyn till utgifternas natur svår att beräkna. För motsvarande ändamål torde å förskottsstaten böra upptagas sammanlagt 100 miljoner kronor, vilket innebär en ökning av förskottsanslagen för civila utgifter med 80 miljoner kronor. Därvid förutsättes emellertid, att de löpande kostnader för inköp och försäljning av oljekakor och fodercellulosa, som belasta Svenska spannmålsaktiebolaget och enligt gällande regler skulle täckas först i efterskott, bli föremål för reglering å tilläggstat II till årets riksstat; en sådan anordning, vilken enligt vad jag tidigare anfört föreslås i propositionen nr 2, är motiverad redan med hänsyn till olämpligheten av att kostnaderna ifråga skola förskottas av bolaget med hjälp av upplånade medel.

Av de utgifter för folkförsörjningen som nu tillgodoses från förskottsstaten är ingen av sådan art, att den enligt de nya principerna bör överföras till riksstaten.

Vad angår elfte huvudtiteln — som på grund av sitt beroende av krisförhållandena ej i samma mån som de övriga huvudtitlarna kan anpassas efter en viss kostnadsram — kommer denna huvudtitel efter den i det föregående berörda överflyttningen av utgifter till förskottsstaten att för nästa budgetår utvisa en summa av 135 miljoner kronor. Vid anslagsberäkning-

arna ha kostnaderna för krisorganens verksamhet endast i begränsad utsträckning uppräknats med hänsyn till den beräknade belastningen. Utgiftssumman är på grund av den ändrade gränsdragningen för huvudtiteln icke direkt jämförbar med den i årets riksstat upptagna.

På femte huvudtiteln i årets riksstat har till semesterersättningar anvisats ett anslag av 20 miljoner kronor. Frågan om de olika sociala förmåner, som tillkomma till beredskapstjänst inkallade, är för närvarande föremål för utredning genom 1941 års familjebidragskommitté. Det kan ännu icke bedömas, i vad mån utredningsresultaten kunna påverka behovet av ifrågavarande anslag. Under alla omständigheter torde det böra överföras till försvarsväsendets anslagsområde. Något motsvarande anslag har därför icke beräknats under femte huvudtiteln i riksstatsförslaget för nästa budgetår. De med anslaget avsedda utgifterna äro emellertid till sin natur fullt jämställda med övriga löpande kostnader för den förstärkta försvarsberedskapen. De böra därför tillgodoses från särskild redovisningstitel under det för de olika försvarsgrenarna gemensamma förskottsanslaget för löpande utgifter.

Det beräknade förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet för nästa budgetår, som jag i annat sammanhang denna dag anmäler och som upprättats från i det föregående angivna utgångspunkter, utmynnar, i vad avser driftbudgeten, i en utgiftssumma av 1,335 miljoner kronor. Det mått på det möjliga medelsbehovet utöver riksstaten, som förslaget till beredskapsstat ger, är bundet vid förutsättningar, vilkas sannolikhet ännu icke kan med någon säkerhet bedömas.

Utgifter för civila ändamål utom folkförsörjningen. I fråga om de utgifter för civila ändamål som ej äro betingade av krisförhållandena har budgetarbetet påverkats av nödvändigheten att fullfölja det efter krigsutbrottet igångsatta besparingsarbetet. För det fortsatta besparingsarbetet och dess samordnande med budgetbehandlingen lämnas en redogörelse vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor (punkten 2), till vilken jag tillåter mig att hänvisa.

I riksstatsförslaget för nästa budgetår äskas å driftbudgeten sammanlagt 2,324 miljoner kronor, varav 897 miljoner kronor avse anslag under fjärde och elfte huvudtitlarna samt till avskrivningar för försvarsväsendets byggnader. För det löpande budgetåret utmynnar driftbudgeten på riksstaten, inklusive de anslag som sammanfattats å tilläggsstat I, i en utgiftssumma på 2,294 miljoner kronor. Härav belöpa 901 miljoner kronor på fjärde och elfte huvudtitlarna samt på avskrivningar för försvarsväsendets byggnader. För nästa budgetår utvisa driftbudgetens utgifter för civila ändamål, fränsett utgifterna under elfte huvudtiteln, en ökning med 35 miljoner kronor. Denna ökning faller till 17 miljoner kronor på egentliga statsutgifter för civila ändamål utom folkförsörjningen och till 18 miljoner kronor på utgifter för statens kapitalfonder, exklusive försvarsväsendets fastighetsfond.

Vad först angår de egentliga statsutgifterna framgå förändringarna under de olika huvudtitlarna av följande sammanställning.

	Riksstat och tilläggsstat I för 1941/42	Rikstats- förslaget för 1942/43	För- ändring
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	1.8	1.9	+ 0.1
II. Justitiedepartementet	18.3	19.3	+ 1.0
III. Utrikesdepartementet	9.1	10.1	+ 1.0
V. Socialdepartementet	437.3	425.6	- 11.7
VI. Kommunikationsdepartementet	109.0	106.0	- 3.0
VII. Finansdepartementet	68.6	69.7	+ 1.1
VIII. Ecklesiastikdepartementet	265.0	283.7	+ 18.7
IX. Jordbruksdepartementet	157.7	162.9	+ 5.2
X. Handelsdepartementet	27.0	27.4	+ 0.4
XII. Pensionsväsendet	70.8	75.6	+ 4.8
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	7.6	6.6	- 1.0

För huvudtitlarna gemensamma utgiftsökningar förekomma i främsta rummet vad angår kristilläggen. Med utgångspunkt från de för första kvartalet 1942 provisoriskt antagna grunderna ha kristilläggen för nästa budgetår preliminärt beräknats efter 12 procent. I den gällande riksstaten hade tilläggen beräknats efter 4 procent. Sammanlagt innebär den nu gjorda uppräkningsen ett utgiftstillskott på nära 31 miljoner kronor. Beträffande utgifterna på omkostnadsstaterna har den fortgående prisstegringen medfört vissa icke obetydliga ökningar i anslagsberäkningarna, särskilt vad angår kostnaderna för bränsle samt för kosthåll m. m. vid olika anstalter. Stegningen i avlöningskostnader och omkostnader återspeglas även i beräkningen av de bidragsanslag, som utgå till sociala m. fl. inrättningar.

Bland de automatiska utgiftsstegringarna märkas jämväl anslagshöjningar, som utgöra en följd av tidigare av statsmakterna fattade beslut. Förekomsten av dylika anslagshöjningar har emellertid under krigsåren kommit att allt mer begränsas, och de representera i det nu föreliggande rikstatsförslaget endast en jämförelsevis obetydlig del av utgiftsstegringarna. Bland större dylika anslagshöjningar må nämnas den del av höjningen å bidragsanslaget under femte huvudtiteln till erkända arbetslöshetskassor, som betingas av ändrad lagstiftning.

I fråga om större förändringar å de i sammanställningen upptagna huvudtitlarna i jämförelse med den för nu löpande budgetår gällande riksstaten (inklusive tilläggsstat I) må nämnas följande.

Första huvudtiteln summa utvisar en ökning på 0.1 miljon kronor, vilken i huvudsak är att hänföra till iordningställande av arbetarbo-städer vid Drottningholms kungsgård.

För andra huvudtiteln föreligger en ökning av utgiftssumman på 1 miljon kronor, till större delen fallande på kristilläggen. Bland övriga utgiftsökningar å huvudtiteln märkes en höjning med sammanlagt 0.12 miljoner kronor av anslagen till krigsrätterna, vilka anslag äro upptagna med endast beräknade belopp.

Tredje huvudtiteln summa har ökats med 1 miljon kronor. Härav belöpa 0.45 miljoner kronor på en uppräkningsen av omkostnadsansla-

gen för utrikesdepartementet och representationen i utlandet, föranledd icke blott av prisstegringen utan även av verksamhetens utveckling under den rådande krisen. Anslaget till gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar har höjts med 0.25 miljoner kronor.

Femte huvudtitelns summa företer en minskning med 11.7 miljoner kronor. Ett flertal viktiga anslag ha emellertid upptagits med endast beräknade belopp. Bland de större höjningarna må nämnas en ökning av folkpensioneringsutgifterna med sammanlagt 30.6 miljoner kronor. Vidare märkes förenämnda, delvis av ny lagstiftning beroende höjning av anslaget till bidrag till erkända arbetslöshetskassor med 4.4 miljoner kronor samt en beräknad höjning av sjukförsäkringsanslagen med tillhopa 0.85 miljoner kronor. För avlöningar och omkostnader vid statens sinnessjukhus beräknas en höjning med sammanlagt 1.5 miljoner kronor, vilken till väsentlig del beror på tillkomsten av ett nytt sinnessjukhus, varav behovet redan tidigare prövats av riksdagen. Av huvudsakligen samma skäl äskas ett utrustningsanslag av 0.8 miljoner kronor. Bidragsanslagen för uppförande m. m. av olika sjukvårdsanstalter utvisa en ökning med sammanlagt nära 1 miljon kronor. Avlöningsanslagen för överståthållarämbetet och för länsstyrelserna ha uppräknats med sammanlagt 0.65 miljoner kronor, vilket delvis beror på organisatoriska förändringar. Härtill komma smärre höjningar fördelade på ett stort antal anslag. Å andra sidan har anslaget till åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. nedräknats med 20 miljoner kronor och anslagen till förbättrande av bostadsförhållandena med sammanlagt 10.7 miljoner kronor. Summan av anslagen till civila luftskyddet understiger innevarande budgetårs summa med 7.9 miljoner kronor. Ett anslag av 1 miljon kronor till beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider från Finland m. m. har bortfallit. Slutligen har, såsom i ett tidigare sammanhang nämnts, någon motsvarighet till innevarande budgetårs anslag av 20 miljoner kronor till semesterlön m. m. för viss militär tjänstgöringstid icke upptagits i riksstatsförslaget.

Sjätte huvudtitelns summa har minskats med 3 miljoner kronor. Bidragen till vägunderhållet på landsbygden och till byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar ha ökats med 5.1 respektive 2.2 miljoner kronor. Däremot ha anslagen till stensättning av vägar, 4 miljoner kronor, och till inköp av gatsten, 3 miljoner kronor, bortfallit. För väg- och gatuarbeten i städerna har beräknats 0.5 miljoner kronor mindre än för innevarande budgetår. Anslaget till vägskatteutjämningsbidrag har sänkts med 2.2 miljoner kronor och anslaget till bidrag till vägförbättringsarbeten å landsbygden med 2.8 miljoner kronor. Till förvärv av mudderverk har tillkommit ett anslag av 0.7 miljoner kronor; motsvarande belopp tillföres emellertid vattenfallsverket, från vilket mudderverket övertages. Anslaget till postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser har ökats med 1.7 miljoner kronor, vilket jämväl utgör endast en omföringspost.

Sjunde huvudtiteln utvisar en ökning av utgiftssumman med

1.1 miljoner kronor. För taxeringskostnader har preliminärt beräknats 0.8 miljoner kronor mer än för innevarande budgetår. Anslaget till bidrag till skattetyngda kommuner har uppräknats med 3.5 miljoner kronor. Dessa höjningar uppvägas av sänkningar å andra anslag. Sålunda bortfaller anslaget till besparingsberedningen, 0.24 miljoner kronor, och minskas avlöningsanslaget för 1940 års allmänna folkräkning med 0.19 miljoner kronor. Anslagen till tullverket ha preliminärt nedräknats med sammanlagt 0.61 miljoner kronor. Anslaget till ersättning åt kommuner för mistad kommunal progressivskatt har minskats med 3.9 miljoner kronor. Att huvudtitelns summa likväl utvisar den angivna ökningen beror huvudsakligen på kristilläggsanslagets höjning.

Åttonde huvudtitelns summa har ökats med 18.7 miljoner kronor, varav emellertid 14.8 miljoner kronor utgöra höjning av huvudtitelns kristilläggsanslag. Bland övriga anslagshöjningar må nämnas ökning av bidragsanslagen till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem samt till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn med sammanlagt 0.6 miljoner kronor. Härtill kommer ett anslag till bidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning om 0.1 miljon kronor. Vidare har bidragsanslaget till anordnande av skolbarnsbespisning preliminärt höjts med 0.6 miljoner kronor. Anslagen till folkhögskolor samt till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning ha, delvis preliminärt, uppräknats med sammanlagt 0.4 respektive 0.54 miljoner kronor. Anslaget till åtgärder för civil folkberedskap har höjts med 0.25 miljoner kronor. Bland anslagsminskningarna märkes en sänkning av vissa bidragsanslag till avlöningar åt lärare vid folkskoleväsendet med sammanlagt 1.1 miljoner kronor; en del av dessa anslag äro upptagna med endast beräknade belopp.

För nionde huvudtiteln föreligger en ökning av summan med 5.2 miljoner kronor. Bland de större förändringarna må först nämnas, att anslaget till prisclearing för fodermedel m. m., 20 miljoner kronor, vid den av mig förordade anslagsfördelningen mellan riksstat och förskottsstat bortfaller. Ett preliminärt beräknat anslag av 34 miljoner kronor tillkommer emellertid för de kostnader för svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, vilka icke enligt vad jag tidigare anfört skola regleras i annan ordning. I övrigt må bland utgiftsökningarna nämnas anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. vid lantbrukshögskolan med 1 miljon kronor, ökning av bidragen till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor med 1.2 miljoner kronor, höjning av avsättningen till fonden för premielån till egnahemslåntagare m. m. med 1.2 miljoner kronor samt höjning av statens avdikningsanslag och anslaget till bidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m. med 1.3 respektive 0.4 miljoner kronor. Bland mera betydande anslagsminskningar märkes bortfallandet av bidragsanslaget till lin- eller hampberedningsanläggningar om 0.5 miljoner kronor, anslagen till avsättning till fonden för krislån till jordbrukare och till befrämjande av landsbygdens elektrifiering, vartdera om 5 miljoner kronor, samt bidragsanslaget till Mälarens reglering av 0.39 miljoner kronor. Anslagen till avsättning till fonden för låneunderstöd åt vissa fiskare samt till främjande av beredning

och avsättning av fisk m. m., 0.3 respektive 0.4 miljoner kronor, ha likaledes bortfallit. Detsamma gäller anslaget till bidrag till uppförande av brandtorn m. m., 1.1 miljoner kronor. För vissa andra anslag till skogsvård m. m. beräknas, delvis preliminärt, en sänkning med sammanlagt 2.2 miljoner kronor.

Tionde huvudtiteln utvisar en ökning av summan med 0.4 miljoner kronor. Bland större anslagsökningar märkes en höjning av avsättningen till fonderna för idrottens främjande och friluftslivets främjande samt lotterimedelsfonden med sammanlagt 2.8 miljoner kronor, i viss mån nödvändigjord av ökade kristillägg till personal vid från lotterimedelsfonden understödd verksamhet. Vidare må nämnas, att ett anslag till utrustning m. m. för flygtekniska försöksanstalten om 0.25 miljoner kronor bortfaller, medan avlönings- och omkostnadsanslagen för anstalten beräknas ökade med tillhopa 0.1 miljoner kronor. Å huvudtiteln tillkommer ett preliminärt beräknat anslag av 0.24 miljoner kronor till byggnadsforskning. Å andra sidan bortfalla ett anslag av 2 miljoner kronor till torvberedning å vissa staten tillhöriga mossar samt ett anslag av 1.2 miljoner kronor till försöksverksamhet för oljeutvinning.

Tolfte huvudtiteln utvisar en nettoökning med i runt tal 4.8 miljoner kronor. Anslaget till kristillägg har höjts med 5.3 miljoner kronor. På grund av den allmänna pensionsreglering, som träder i kraft med ingången av nästa budgetår, har beräknats uppkomma en kostnadsökning, däri inbegripet viss engångskostnad, av i runt tal 2 miljoner kronor. Anslaget till statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m. har höjts med 1.5 miljoner kronor. Vidare har anslaget till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upptagits med ett beräknat belopp, som med 1.9 miljoner kronor överstiger nuvarande anslagsbelopp. Å andra sidan ha anslagen till pensionering av militära beställningshavare m. fl. upptagits med belopp, som sammanlagt understiga nuvarande riksstatsanslag med 5.7 miljoner kronor, när det ansetts påkallat att räkna med betydande besparingar å anslagen på grund av inkallelser av pensionärer till krigstjänstgöring. Den reglering av prästernas familjepensionsförhållanden, som genomförts från och med innevarande år, har beräknats minska medelsbehovet å huvudtiteln med i runt tal 0.5 miljoner kronor.

För fjortonde huvudtiteln — riksdagen och dess verk m. m. — föreligger en nettominskning med 1 miljon kronor. Å huvudtiteln bortfalla utgifterna för reparations- och ändringsarbeten samt inköp av möbler m. m. för riksdagens hus, vilka för innevarande budgetår upptagits till närmare 1.1 miljoner kronor. Anslaget till allmänt kyrkomöte minskas med 0.11 miljoner kronor.

Bland de under utgifter för statens kapitalfonder uppförda huvudtitlarna visar riksgäldsfonden en ökning med 26.8 miljoner kronor, vilken återspeglar den ökade statsupplåning, som kommit till stånd eller är att på-

räkna. Huvudtiteln *Avskrivning av nya kapitalinvesteringar* utvisar en beräknad sänkning av anslagen för civila ändamål med 9.2 miljoner kronor. Anslagssumman under *Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster* har stigit med 0.8 miljoner kronor.

Inkomstberäkningen. Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för nästa budgetår bygger på förutsättningen att de under krisen beslutade skattehöjningarna och nya skatterna skola fortbestå. I jämförelse med de å riksstaten för nu löpande budgetår uppförda inkomsterna innebär ämbetsverkets uppskattning att statens intäkter skulle stiga med i runt tal 125 miljoner kronor. Inkomstökningen hänför sig i huvudsak och till ungefär lika delar till ökade skatteinkomster och överskott av statens affärsverksamhet.

Förändringarna i förhållande till de i riksstaten för löpande budgetår beräknade inkomsterna motiveras väsentligen av hänsyn till tendenser, som redan kommit till uttryck i det beräknade utfallet för detta budgetår. Minskingarna äro relativt fåtaliga och gälla merendels inkomstittlar, vilkas sjunkande avkastning betingas av rådande avspärrning och som även i fjolårets inkomstberäkning voro föremål för nedräkning. Sålunda ha tullmedlen sänkts från 140 till 120 miljoner och margarinaccisen från 35 till 10 miljoner kronor. Inkomsterna av beskattningen av automobiltrafiken ha tillhoppa reducerats med 16 miljoner kronor, eller med inemot hälften; fordonsskatten har därvid uppförts med 10 miljoner kronor, bensinskatten med 3 miljoner kronor och tilläggsskatterna å bensin med 6 miljoner kronor. Kaffeskatten har sänkts med hälften till 5 miljoner kronor och omsättningsskatten å vin med en fjärdedel till 6 miljoner kronor. Minskingar ha härjämte beräknats för systembolagens rörelsevinst med 3 miljoner kronor, för maltdrycksskatt med 8 miljoner kronor och för läskedrycksskatt med 0.5 miljoner kronor.

Även de av riksräkenskapsverket beräknade stegringarna i jämförelse med gällande riksstat motsvaras i allmänhet av ökad avkastning redan under innevarande budgetår. Beträffande den direkta inkomstbeskattningen sammanhänger uppräknigen jämväl med en motsedd ökning av de taxerade inkomsterna av tjänst och rörelse vid 1942 års taxering. Avkastningen har för inkomst- och förmögenhetsskatten beräknats höjd med 25 och för värnsskatten med 15 miljoner kronor. Även för den indirekta beskattningens del motses i flera fall ökad avkastning. För allmän omsättningsskatt och varus katt ha antagits stegringar å respektive 30 och 15 miljoner kronor till 250 och 40 miljoner kronor. Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker har beräknats stiga med 5 miljoner kronor till 185 miljoner kronor. Tobaksskatten, som höjdes på hösten 1941 utan att inkomstiteln uppräknades, har antagits giva en intäkt av 185 miljoner kronor, motsvarande en ökning av 25 miljoner kronor. Brännvinstillverknings skatten och vinsten av aktiebolaget Vin- & spritcentralen, vilka inkomstittlar nedräknats i riksstaten för löpande budgetår i samband med motsedd omsättningsminskning å spritdrycker efter 1939 års skattehöjning och vissa likviditetssvårigheter för bolaget, ha uppräknats med 4 och 10 miljoner kronor. Nettoökningen för samt-

liga skatter i jämförelse med riksstaten för nu löpande budgetår uppgår till i runt tal 52 miljoner kronor.

För affärsverksfonderna har överlag antagits ökad avkastning i anslutning till det för löpande budgetår beräknade utfallet. Överskotten ha antagits stiga för postverket från 10 till 15 miljoner kronor, för telegrafverket från 36 till 45 miljoner kronor, för statens järnvägar från 70 till 100 miljoner kronor, för statens vattenfallsverk från 23.5 till 30 miljoner kronor och för domänverket från 10 till 16 miljoner kronor.

Bland övriga mera betydande förändringar äro att nämna ökning av folkpensionsavgifterna och lotterimedlen med vardera 5 miljoner kronor samt av det för försvarsväsendets fastighetsfond beräknade överskottet med närmare 4 miljoner kronor, vilket förklaras av de sista årens omfattande investeringar i fonden.

Enligt den av riksräkenskapsverket framlagda beräkningen skulle inkomsterna å driftbudgeten sammanlagt kunna uppskattas till 2,205 miljoner kronor. Under förutsättning av normal inleverans av vinstmedel från de statliga monopolbolagen samt av oförändrade grunder för uttagandet av de olika inkomsterna kan jag i huvudsak godtaga denna beräkning. Vissa smärre justeringar för inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedel: partihandelsbolag, uppbörd i statens verksamhet, övriga diverse inkomster och diverse kapitalfonder, till vilka jag av i det följande angivna skäl även under angivna förutsättningar funnit anledning, ge en inkomstökning utöver de av riksräkenskapsverket beräknade beloppen å tillsammans i runt tal 2 miljoner kronor. Å andra sidan förordar jag, att utgifter och inkomster i rikstatsförslaget upptagas med utgångspunkt från ett från 8 till 12 procent höjt kristillägg. Detta skulle i och för sig motivera en nedräkning av överskottet från affärsverken med 2 miljoner kronor för postverket, 1 miljon kronor för telegrafverket och 10 miljoner kronor för statens järnvägar. Under nyss angivna förutsättningar skulle alltså skäl föreligga att sänka den av riksräkenskapsverket uppgivna inkomstsumman med cirka 11 miljoner kronor.

Budgetens balansering. Vid överbäganden om det statsfinansiella läget under krigsåren har ofta framhållits, att budgetens balansering i trängre bemärkelse — alltså driftutgifternas täckning med verkliga inkomster, d. v. s. utan upplåning — inte finge anses för den allra mest trängande uppgiften. En underbalansering har allmänt och på goda grunder ansetts ofrånkomlig. Uppmärksamheten har i stället varit inriktad på den finansiella balans i vidare bemärkelse, som består däri, att en ökning av statens utgifter motväges av en minskning i de enskilda medborgarnas utgifter, vare sig denna minskning kommer till stånd genom beskattning, upplåning eller på annat sätt. Strävan efter en sådan balans har sedan krigets början satt sin prägel på den svenska finanspolitiken. Hur resultatet av denna strävan utfallit, belyses i viss mån av de uppgifter som här förut lämnats om hur finansieringen av budgetunderskotten tillgått.

Om denna balans i vidare bemärkelse synts vara för ögonblicket och på kort sikt den väsentligare uppgiften, innebär inte detta, att frågan om den vanliga budgetbalanseringen lämnats åsido eller att de båda lagen av balans skulle vara utan samband med varandra. I stort sett torde man få antaga, att ju närmare man kommer budgetbalans i den trängre bemärkelsen, desto mindre bli riskerna för bristande balans i det vidare sammanhanget.

Hållpunkter ha hittills saknats för en avgränsning av utgifterna i sådana som snarast möjligt borde balanseras med verkliga inkomster, och sådana som tillsvidare utan större betänkligheter kunde finansieras lånevägen. Framför allt är det naturligtvis kostnaderna för den militära beredskapen, men även vissa utgifter för folkförsörjningen, som till en början undandragit sig alla förutberäkningar, och detta både i avseende på omfattning och varaktighet. Det enda som förefallit möjligt att göra för att tillgodose önskemålet om en begränsning av underskottens storlek, har varit att efterhand öka skatteinkomsterna, i den takt och på de vägar som vid varje tidpunkt synts medföra de minsta olägenheterna. Någon avvägning av de olika skatterna mot varandra eller av deras samlade summa gentemot utgifterna har under sådana förhållanden inte kunnat äga rum, och det är endast naturligt, om besluten i budgetfrågorna fattats under stark känsla av bristen på tillräckligt fasta hållpunkter.

Att kräva dessa fastare hållpunkter är inte liktydigt med att omedelbart begära en balansering av alla budgetens löpande utgifter. Ett sådant krav skulle, under förutsättning av alltjämt erforderlig omedelbar försvarsberedskap, innebära en så stark stegring av anspråken på skatteinkomster, att fördelarna av en budgetbalansering, även om den vore i praktiken genomförbar, måste förefalla tvivelaktiga. Den senast genomförda budgetordningen förutsätter också, att extraordinära utgifter just av det slag, som krig eller krigsfara medföra, skola kunna finansieras lånevägen, samtidigt med att kravet på balansering av alla mera normala utgifter vidmakthålles. Närmaste målet för budgetpolitiken måste uppenbarligen vara, att så snart förhållandena medgiva, se till att endast de verkligen extraordinära utgifterna läggas utanför den balanserade budgeten. Såsom jag förut vid frågan om avgränsningen mellan olika slag av utgifter framhållit, föreligger nu den praktiska möjligheten att företa en dylik uppdelning och därmed också att bestämma ramen för den budget som bör balanseras.

Arbetet för den nya budgeten har alltså kunnat inriktas på att hålla de utgifter, som måste anses för årligen återkommande, inom sådana gränser, att en täckning med verkliga löpande inkomster också i praktiken skulle bli möjlig. Resultatet kan i korthet anges sålunda. Till de extraordinära utgifterna ha räknats dels utgifterna för den omedelbara försvarsberedskapen, dels de kostnader för folkförsörjningen, som kunna sägas ha sin grund i missväxterna eller av annan anledning utan tvekan måste betraktas som övergående. Efter denna avgränsning uppgår summan för mera normala utgifter till 2,324 miljoner kronor. På inkomstsidan står enligt riksräkenskapsverkets beräkning 2,205 miljoner kronor. Med det antagande om kristilläggens storlek, som

gjorts i det föregående, och efter vissa mindre jämkningar bör denna inkomst-siffra sänkas till 2,194 miljoner kronor. För jämn balansering kräves alltså ett tillskott i inkomster på 130 miljoner kronor.

Att det sålunda framräknade underskottet icke visat sig vara av ännu högre storleksordning, är ett uttryck för att den hittills företagna anpassningen av inkomsterna efter de stigande utgifterna ägt rum under en viss känning med kravet på uppdelning av utgifterna efter deras karaktär av regelmässiga eller extraordinära. Bristen är emellertid betydande nog men icke större än att täckning bör kunna ske. Ett flertal olika inkomstkällor torde böra anlitas. Såväl höjningar av affärsverkens taxor och av konsumtionsbeskattningen som av den direkta beskattningen erfordras. En höjning av vissa post- och telefonavgifter liksom av priset på personbiljetter vid järnvägarna berättigar till en uppräknig av dessa inkomstitlar med 38 miljoner kronor. Någon jämkning av omsättningsskatten på spritdrycker tillsammans med en inleverans av eljest reserverade vinstmedel från spritcentralen och tobaksmonopolet beräknas ge 25 miljoner kronor. För att täcka den del av bristen som återstår, alltså 67 miljoner kronor, är man närmast hänvisad till beskattningen av inkomst och förmögenhet. Preliminära utredningar ha visat, att de höjningar av skattesatserna som i detta sammanhang kunna vara erforderliga, icke äro av sådan karaktär, att de behöva föregås av jämkningar i familjeavdragen eller av en övergång till ett nytt system för skatteuppbörden. Till en senare tidpunkt torde man lämpligen böra uppskjuta såväl den närmare utformningen av skatteskalorna som det slutliga avgörandet, huruvida hela det nämnda beloppet bör tagas ut av de olika skatterna på inkomst och förmögenhet eller till en del på annat sätt. Hela skatteökningen uppföres därför provisoriskt såsom en höjning av värnskatten från 280 till 350 miljoner kronor, varigenom driftbudgeten kommer att utmynna i ett beräknat överskott på 3 miljoner kronor.

Beräkning av de särskilda inkomstitlarna.

Allmänna förutsättningar. Riksräkenskapsverket betonar i sin skrivelse med förslag till inkomstberäkning för budgetåret 1942/43 det avgörande inflytande på inkomstutfallet som tillkommer ett flertal nu svårbedömbara faktorer. Beräkningen måste därför anses mycket approximativ och varje förändring i de antagna förutsättningarna kommer att medföra avsevärda förskjutningar i inkomstillflödet.

Ämbetsverkets inkomstberäkning bygger på förutsättningen, att det nuvarande handelspolitiska läget kommer att bestå även under nästkommande budgetår. Någon hänsyn har icke tagits till de förändringar i den ekonomiska utvecklingen, som skulle inträffa, om kriget upphörde före utgången av den period beräkningen avser. Det vore för övrigt, framhåller riksräkenskapsverket, icke möjligt att nu bedöma omfattningen och verkningarna av

de omläggningar i produktion och handel, som ett blivande fredsslut skulle medföra.

Med denna utgångspunkt har ämbetsverkets inkomstberäkning kommit att nära anslutas till utvecklingstendenserna under det förflutna året. Verket erinrar om att allt fler statsingripanden på näringslivets område under detta år framtungits på skilda områden. Den militära och ekonomiska beredskapen har nödvändiggjort betydande omläggningar av både produktion och konsumtion. Sedan genom de krigförande makternas åtgärder våra handelsvägar över haven blivit spärrade, ha under ett allt intimare samarbete mellan staten och det enskilda näringslivet genomgripande omläggningar av utrikeshandeln och folkförsörjningen försiggått.

Efter en erinran om att någon mera betydande arbetslöshet till följd av exportens nedgång hittills icke blivit märkbar, framhåller riksräkenskapsverket, att så länge produktionskapaciteten utnyttjas för tillgodoseende av varubehovet inom landet och varuutbytet med de marknader, som ännu äro öppna för svensk handel, någon större arbetslöshet icke behöver uppkomma. Vid fortsatt handelsavspärrning befarar ämbetsverket emellertid, att ökad knapphet på vissa varor skall göra sig alltmer gällande med därav följande återverkningar i fråga om produktionens inriktning och prisnivåns anpassning.

Från dessa utgångspunkter uppställer riksräkenskapsverket för inkomstberäkningen den arbetshypotesen, att den ekonomiska utvecklingen i Sverige i stort sett icke skall i ogynnsam riktning påverka statens inkomstförhållanden under den period beräkningen avser. Beträffande de enskilda inkomstitlarna räknar ämbetsverket emellertid med att den fortsatta utvecklingen skall komma att utvisa stora avvikelser från de linjer, vilka hittills betraktats som normala.

För affärsverken räknas med en fortsatt hög inkomstnivå. Ytterligare nedgång motses däremot för sådana titlar som automobilskattemedel, margarinaccis, kaffeskatt och maltdrycksskatt. Tullinkomsterna antagas under år 1941 ha nått bottennivån. Med hänsyn till den allmänna inkomstutvecklingen under nämnda år räknar ämbetsverket vidare med viss ytterligare förbättring av skatteunderlaget för inkomst- och förmögenhetsskatterna.

Det är uppenbart att inkomstberäkningen för nästföljande statsreglering i nuvarande läge erbjudit riksräkenskapsverket särskilda vanskligheter. I avgörande hänseenden begränsas möjligheterna till en tillförlitlig uppskattning av den godtycklighet som ligger i valet av grundläggande antaganden rörande framtiden. Beräkningarna för de särskilda inkomstitlarna — med undantag för inkomst- och förmögenhetsskatterna — förete även merendels en bred osäkerhetsmarginal. I huvudsak torde gälla, att rådande läge rymmer relativt stora risker för ett ogynnsammare inkomstutfall än det av ämbetsverket antagna, medan däremot utsikterna till ett inkomstöverskott i förhållande till beräkningarna äro föga betydande.

De allmänna förutsättningarna för riksräkenskapsverkets beräkningar har

jag ansett mig böra godtaga. I nuvarande läge ter det sig naturligt att nära anknyta till föreliggande förslag, även om skäl kunna anföras för justering i en eller annan riktning. De resultat till vilka riksräkenskapsverket kommit ha underkastats sedvanlig granskning, för vilken det emellertid under rådande förhållanden saknas anledning att redogöra i detalj. Endast på ett fåtal punkter vill jag tillfoga några anmärkningar eller föreslå modifikationer i huvudsak betingade av de överväganden, för vilka jag redogjort i det föregående vid anmälan av frågan om budgetens balansering.

Vissa skatter å inkomst, förmögenhet och rörelse. I riksstaten för budgetåret 1941/42 är inkomst- och förmögenhetsskatten, som för budgetåret 1940/41 gav en intäkt av 437 miljoner kronor, uppförd med 425 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar nu, att under denna titel skall inflyta ett belopp av 435 miljoner kronor. Vid jämförelse mellan inflytandebeloppen under nämnda båda budgetår bör beaktas, att intäkten för det tidigare budgetåret minskats med 4.4 miljoner kronor i anledning av debiterad krigskonjunkturskatt för år 1940, medan intäkten för det senare budgetåret reducerats med omkring 6.5 miljoner kronor genom avdrag på grund av militär tjänstgöring.

Till belysning av de tendenser, som kommit till synes i skatteunderlagets utveckling från 1940 till 1941 års taxering, nämner riksräkenskapsverket bland annat följande siffror för förändringen av de uppskattade inkomsterna för olika inkomstkällor vid den kommunala taxeringen (motsvarande specifikation förekommer icke i statistiken över taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt). För jordbruksfastighet visade inkomsten en stegring med 34.4 procent och för annan fastighet en sänkning med 13.5 procent. Dessa siffror avse dock allenast den inkomst, som överskjuter 5 procent av fastighetsvärdet, respektive 4 procent av skogsvärdet. Inkomst av rörelse m. m. respektive annan förvärvsverksamhet visade för fysiska och juridiska personer tillhopa en sänkning med 5.2 procent. För enbart svenska aktiebolag var nedgången 3.8 procent. Inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, som är den dominerande skattekällan, steg med 4.2 procent, medan inkomst av kapital steg med 5.4 procent. Totalresultatet för den kommunala taxeringens del blev en stegring av den uppskattade inkomsten med 3.7 procent från 7,813 miljoner kronor vid 1940 års taxering till 8,100 miljoner kronor vid 1941 års taxering. För taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt svarade häremot en stegring av det taxerade beloppet med 2.4 procent från 7,713 till 7,897 miljoner kronor. Härvid har bortsetts från inverkan av taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Det påräkneliga utfallet av 1942 års taxering, som bestämmer den statliga inkomst- och förmögenhetsskattens belopp under nästa budgetår, är beroende av den ekonomiska utvecklingen under kalenderåret 1941. Riksräkenskapsverket framhåller, att denna utveckling i hög grad varit påverkad av de rådande handelsavspärrningarna, genom vilka exportindustriens förtjänstmöjligheter beskurits. Emellertid har ökningen av produktionen för den in-

hemska varumarknaden och varuutbytet över de vägar, som allttjämt stått öppna, bidragit till att uppehålla industriens och handelns förtjänstmöjligheter. Genom den inträffade prisstegringen och den av varuknappheten föranledda utförsäljningen från olika affärsföretags lagerhållning ha skapats vissa opåräknade inkomster. Det stabila läget på arbetsmarknaden har lett till en icke oväsentlig ökning av de anställdas löneinkomster. Främst till följd härav anser riksräkenskapsverket, att man kan räkna med någon förbättring av skatteunderlaget för nästa budgetår.

Med utgångspunkt från de nyss berörda taxeringsresultaten vid 1941 års taxering har riksräkenskapsverket framlagt en närmare beräkning rörande 1942 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

För *fysiska personer m. fl.* (i A-längden upptagna skattskyldiga) beräknas inkomsten av jordbruksfastighet och annan fastighet vid 1942 års taxering bli av ungefär samma storleksordning som vid fjolårets taxering. Inkomstminskningen genom försämrat skördeutfall antages i huvudsak kompenserad av ökade inkomster för jordbruket i övrigt.

I fråga om inkomst av rörelse för fysiska personer antagas stegrade omkostnader ha medfört en till omkring 5 procent uppskattad minskning av det samlade resultatet.

Inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet har, enligt vad riksräkenskapsverket framhåller, påverkats av en rad olika omständigheter under år 1941. Antalet sysselsatta arbetare inom den egentliga industrien har varit praktiskt taget lika stort som under år 1940. Med hänsyn till ramavtalet och under år 1941 träffade avtal beräknas den till arbetarna utbetalade lönesumman ha stigit med cirka 8 procent. För småindustrien och hantverket antages ökningen knappast ha varit mindre. Inom husbyggnadsverksamheten räknas däremot med en minskning av det utbetalade lönebeloppet genom ytterligare nedgång i sysselsättningen, medan för skogsbruk och vägarbeten en betydande inkomstökning antages ha ägt rum på grund både av stegrat antal sysselsatta och av förbättrade löner. För jordbruket räknas med någon ökning i den totala lönesumman. För i allmän tjänst anställda och vissa grupper privatanställd affärs- och kontorspersonal räknas jämväl med höjda penninglöner och totalt sett ett icke obetydligt tillskott till lönesumman. Under hänsynstagande till dessa skiftande utvecklingstendenser och jämväl till inkallelserna till militärtjänst har riksräkenskapsverket ansett sig kunna för de olika verksamhetsgrenarna tillsammansantagna räkna med en icke oväsentlig, av ämbetsverket till omkring 5 procent uppskattad stegring vid 1942 års taxering.

Vad slutligen angår de fysiska personernas inkomst av kapital antages denna ha varit ungefär lika stor som år 1940. Aktieutdelningarna ha legat vid i huvudsak samma nivå, och de minskade intäkterna genom den sänkta räntan beräknas ha motvägts genom ökning av sparkapitalet.

På grundval av dessa antaganden har riksräkenskapsverket beräknat den vid 1942 års taxering väntade stegringen av det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet för fysiska personer m. fl. till omkring 3.7 procent, vilket ger en summa taxerat belopp av 7,266 miljoner kronor.

Beträffande taxeringsutfallet för *svenska aktiebolag* stryker riksräkenskapsverket under, att en bedömning avseende rörelseresultatet år 1941 inom olika näringsgrenar måste bli otillförlitlig på grund av ovissheten om de avskrivningar, som bolagen besluta i samband med boksluten på våren 1942 och som i stor utsträckning bestämmas efter de då antagna framtidsutsikterna för bolagens rörelse. Riksräkenskapsverket har utgått ifrån att den allmänna prisstegringen icke mera avsevärt stegrar de sammanlagda vinstresultaten. Ämbetsverket har för samtliga bolag räknat med en stegring vid 1942 års taxering av de taxerade beloppen med 3 procent, eller till omkring 820 miljoner kronor.

För *övriga grupper* av skattskyldiga, som betyda relativt litet för utfallet, har riksräkenskapsverket räknat med i stort sett samma belopp som vid 1941 års taxering, eller tillhoppa 90 miljoner kronor.

Efter avdrag från det taxerade beloppet av tillhoppa 4,000 miljoner kronor för utnyttjade ortsavdrag beräknas det beskattningsbara beloppet vid 1942 års taxering för fysiska personer m. fl. (A-längden) till 3,266 miljoner kronor. För övriga skattskyldiga äro de beskattningsbara beloppen lika med de taxerade; de beräknas sålunda för svenska aktiebolag till 820 miljoner kronor, för övriga juridiska personer i B-längden till 65 miljoner kronor och för i C-längden redovisade skattskyldiga till 25 miljoner kronor, eller för samtliga skattskyldiga till 4,176 miljoner kronor.

De debiterade skattebeloppen ha beräknats under antagande, att botten-skatten skall utgå för de i A- och C-längderna upptagna skattskyldiga efter 150 procent och för de i B-längden upptagna efter 200 procent av grundbeloppet.

Medelskatteprocenten vid botten-skatten för de i A-längden upptagna skattskyldiga har antagits ligga på ungefär samma nivå som vid 1940 och 1941 års taxeringar, eller vid 7.6 procent. Medelskatteprocenten för tilläggsskatten, som enligt vad riksräkenskapsverket meddelar nedgått mellan 1940 och 1941 års taxeringar från 1.8 till 1.7 procent — vilket betyder en sänkning av de större inkomsttagarnas relativa andel av det samlade taxeringsresultatet — har vid 1942 års taxering antagits förbli 1.7 procent.

På grundval av dessa förutsättningar har riksräkenskapsverket beräknat den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten vid 1942 års taxering till 482 miljoner kronor, varav för fysiska personer m. fl. 304 miljoner kronor, för svenska aktiebolag 164 miljoner kronor och för övriga skattskyldiga 14 miljoner kronor. Från det debiterade skattebeloppet har riksräkenskapsverket beräknat avdrag på grund av militärtjänstgöring å omkring 3.5 miljoner kronor. Med en antagen inflytandeprocent av 95 procent och efter avdrag för restitutioner, uppskattade till 2.5 miljoner kronor, har riksräkenskapsverket kommit fram till en behållen inkomst av inkomst- och förmögenhetsskatten för budgetåret 1942/43 å 452 miljoner kronor, vilket belopp avrundats till 450 miljoner kronor.

Inkomsten av *v ä r n s k a t t e n*, som för budgetåret 1940/41 uppgick till 266 miljoner kronor efter avdrag av 2.3 miljoner kronor i anledning av de-

biterad krigskonjunkturskatt, har i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 265 miljoner kronor. Enligt riksräkenskapsverkets preliminära beräkningar skulle under detta budgetår kunna beräknas inflyta i runt tal 275 miljoner kronor efter avdrag på grund av militär tjänstgöring på omkring 2 miljoner kronor.

För budgetåret 1942/43 har riksräkenskapsverket med utgångspunkt från förut angivna förändringar av skatteunderlaget beräknat, att en värnsskatt, uttagen efter samma grunder som för budgetåret 1941/42, skulle giva en intäkt av omkring 280 miljoner kronor.

Krigskonjunkturskatten, som för år 1941 utsträcktes att gälla även inkomst av jordbruk och skogsbruk, har i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 35 miljoner kronor. I förhållande till krigskonjunkturskatten för år 1940, som under budgetåret 1940/41 gav en intäkt av ej fullt 21 miljoner kronor samt medförde nedsättningar av inkomst- och förmögenhetsskatten och värnsskatten med 4.4 och 2.3 miljoner kronor, har jämväl gjorts den ändringen, att den nedsättning, som skatten eljest skulle medfört å förut nämnda skatter, i stället skall drabba krigskonjunkturskatten. Enligt riksräkenskapsverkets preliminära beräkningar skulle under innevarande inkomsttitel för löpande budgetår kunna motses en intäkt av ungefär det i riksstaten upptagna beloppet, 35 miljoner kronor.

För budgetåret 1942/43 har riksräkenskapsverket, under antagande att krigskonjunkturskatt uttages efter oförändrade grunder, med hänsyn till svårigheterna att göra några närmare beräkningar uppfört inkomsttiteln med samma belopp som i riksstaten för innevarande budgetår, 35 miljoner kronor.

Särskild skatt å förmögenhet. Mellan 1940 och 1941 års taxeringar ökades den beskattningsbara förmögenheten med i runt tal 350 miljoner kronor, varemot svarade en stegring av den debiterade förmögenhetsskatten från 25.9 till 26.3 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har uppskattat avkastningen av skatten under nästa budgetår med utgångspunkt från att förmögenhetssumman mellan 1941 och 1942 års taxeringar skall visa en viss fortsatt ökning. Under denna förutsättning har ämbetsverket beräknat skatteintäkten till 27 miljoner kronor, eller samma belopp som uppförts i årets riksstat.

Stämpelmedlen ha i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 55 miljoner kronor och beräknas utfalla med samma belopp. Även för nästa budgetår räknar riksräkenskapsverket med en avkastning av denna storlek. Ämbetsverket har därvid antagit, att intäkten av arvsskatt kommer att sjunka från ett belopp av 31 miljoner kronor för innevarande budgetår till 29 miljoner kronor för nästa men att denna nedgång skall helt motvägas genom ökade inkomster av övriga stämpelmedel. Den beräknade minskningen i arvsskattens avkastning har motiverats med en hänvisning till det inkomstbortfall som följer av de skattebefrielser och skattelindringar, vilka införts genom den nya arvsskattelagstiftningen.

Under förutsättning av i huvudsak oförändrade grunder för beskattningen anser jag riksräkenskapsverkets beräkning av de här berörda skattetitlarna böra godtagas. Med åberopande av vad jag anfört vid anmälan av riktlinjerna för budgetens balansering vill jag emellertid förorda, att värnskatten nu preliminärt uppföres med ett till 350 miljoner kronor förhöjt belopp. Jag erinrar om att denna beräkning icke innefattar något ståndpunktstagande till frågan, huruvida hela det belopp av 70 miljoner kronor, varmed inkomstiteln föreslås höjd, bör tagas ut av de olika skatterna på inkomst och förmögenhet eller till en del på annat sätt.

Automobilskattemedel. Fordonsskatt och bensinskatt ha av riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknats till 10 respektive 3 miljoner kronor. Inkomsten av fordonsskatten, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och av länsstyrelserna jämte överståthållarämbetet uppskattningsvis beräknats till 12 respektive 20 miljoner kronor, har riksräkenskapsverket ansett i rådande läge böra beräknas jämväl under beaktande av de ytterligare inskränkningar av motortrafiken, som inom en nära framtid kunde bli påkallade av hänsyn till gummiförsörjningen. I fråga om intäkten av bensinskatten, som enligt generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens uppskattningar kunde antagas komma att uppgå till 4 miljoner kronor för till riket införd bensin och en halv miljon kronor för inom riket tillverkad bensin, har riksräkenskapsverket betonat, att någon egentlig beräkning icke vore möjlig. På grund av befarad ytterligare minskning i importen har ämbetsverket i likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansett inkomstiteln icke böra upptagas till högre belopp än 3 miljoner kronor. Mot dessa uppskattningar av automobilskattemedlen har jag i nuvarande läge icke funnit anledning till erinran.

Den ovisshet som råder om automobilskattemedlens avkastning under nästa budgetår skulle under normala förhållanden vålla allvarliga svårigheter med hänsyn till att inkomsterna då äro avgörande för väganslagens storlek. Såsom redan i fjolårets statsverksproposition konstaterades, föreligger emellertid under rådande förhållanden icke någon möjlighet att åstadkomma balans mellan automobilskattebudgetens inkomster och utgifter; den beräknade avkastningen av automobilskattemedlen täcker nu icke mer än en ringa bråkdel av de kostnader för vägväsendet, som måste anvisas och som skola avräknas mot bilskattemedlen. Väganslagens omfattning ha därför fått bestämmas efter andra grunder än de vanliga och utan hänsyn till nedgången i intäkterna för specialbudgeten ifråga. Sedan behållningen i automobilskattemedlens fond förbrukats, täckes numera bristen för specialbudgetiteln över budgetutjämningsfonden. Detta sker automatiskt med tillämpning av nu gällande budgetsystem, i det att utgifter för vägväsendet, för vilka täckning saknas, direkt belasta sistnämnda fond. Redan vid utgången av budgetåret 1940/41 utgjordes, såsom av budgetredovisningen framgår, bristen i statens budgetutjämningsfond till icke mindre än 110 miljoner kronor av underskott å automobilskattemedlens specialbudget, vilka täckts från budgetutjämningsfonden. Den genom dylika underskott uppkomna bristen i budgetutjämnings-

fonden är att betrakta såsom ett förskott att framdeles täckas av automobil-skattemedel.

Allmän omsättningsskatt och varuskatt. Intäkten av den allmänna omsättningsskatten är i årets riksstat upptagen till 220 miljoner kronor. Överståthållarämbetet och länsstyrelserna, vilka uppbära skatten, ha beräknat inkomsten till ett något lägre belopp. Med utgångspunkt från de allmänna förutsättningar, vilka ligga till grund för riksräkenskapsverkets inkomstberäkning, anser ämbetsverket, att intäkten för löpande budgetår kan uppskattas till 240 miljoner kronor och för nästföljande budgetår till 250 miljoner kronor.

I riksstaten för budgetåret 1941/42 är inkomstiteln varuskatt uppförd med 25 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen beräknar nu intäkten av skatten, i vad den avser inom riket tillverkade varor, till 35 miljoner kronor. För nästa budgetår uppskattar styrelsen inkomsten till 40 miljoner kronor. Av de uppgifter som lämnats av kontrollstyrelsen i samband med redogörelsen för den verkställda beräkningen framgår, att intäkten av skatten nästan helt bestämmes av skatteutfallet för choklad och sötvaror. För till riket införda varor har skatten av generaltullstyrelsen uppskattats till 225,000 kronor. Med stöd av de av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen verkställda beräkningarna har riksräkenskapsverket föreslagit, att inkomstiteln för nästa budgetår upptages med 40 miljoner kronor.

Statens intäkter från de båda här behandlade skattetitlarna äro i hög grad beroende av varuhandels utveckling. De hittills vunna resultaten ge därför icke ett tillfredsställande underlag för en beräkning av utfallet under nästa budgetår. En försämring av konjunkturläget eller skärpt varuknapphet kan vålla en nedgång i inkomsten av allmän omsättningsskatt som icke skulle motvägas av en allmän prisstegring, om nuvarande tendenser till viss prisstabilitet skulle bliva bestående. Inkomsten av varuskatt kan lätt komma att visa en avsevärd minskning, om tillgången till kakao och övriga råvaror för sötvaruindustrien skulle minskas.

Av angivna skäl är jag tveksam, huruvida inkomstitlarna böra uppföras med de föreslagna, relativt höga beloppen. En närmare prövning av beräkningen torde emellertid böra anstå i avvaktan på ytterligare erfarenheter. Skulle anledning visa sig föreligga att räkna ned inkomstitlarna, synes mig detta med hänsyn till de riktlinjer för budgetens balansering, som ligga till grund för riksstatsförslaget, böra föranleda, att compensation eftersträvas genom den skärpning av den indirekta beskattningen som kan finnas lämplig. Någon höjning av den allmänna omsättningsskatten bör dock enligt min mening ej övervägas.

Tobaksskatt. Intäkten av tobaksskatt har i gällande riksstat beräknats till 160 miljoner kronor. I anledning av den av 1941 års riksdag beslutade skattehöjningen motses nu en inkomst av 179 miljoner kronor. För att detta resultat skall nås, är det erforderligt att konsumtionen vidmakthålles och

att det skall visa sig möjligt för tobaksmonopolet att vid tillverkningen bemästra eventuellt uppstående svårigheter i fråga om råvaruförsörjningen.

Under här angivna förutsättningar räknar styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet med att tobaksskatten under nästa budgetår skall ge 185 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket ansluter sig till denna uppskattning under framhållande likväl av dess stora osäkerhet.

Riksräkenskapsverket har under ifrågavarande punkt även funnit anledning beröra frågan om tidpunkten för tobaksskattens debitering inom monopolbolaget. Enligt gällande ordning hänför sig den för varje månad debiterade tobaksskatten till de tobaksvaror, som under samma månad av bolagets försäljningsorganisation, tobakskontoren, försålts till bolagets återförsäljare. Riksräkenskapsverket har funnit det vara naturligare och ur arbetssynpunkt enklare att anknyta debiteringen av tobaksskatten till tidpunkten för varornas överförande från bolagets fabriker till tobakskontoren. En sådan omläggning skulle medföra, att monopolbolaget vid övergången skulle ha att till statsverket i tobaksskatt inleverera ett engångsbelopp, motsvarande skatten å tobakskontorens vid tidpunkten i fråga inneiggande lager. Detta engångsbelopp kan beräknas till omkring 12 miljoner kronor.

Den av riksräkenskapsverket ifrågasatta omläggningen av tobaksskattens debitering synes mig utgöra en rationalisering av förfarandet, som är förtjänt att närmare övervägas. Jag är emellertid icke nu beredd att tillstyrka dess genomförande. Den engångsinkomst som genom omläggningen skulle tillföras statsverket skulle icke minska behovet av löpande inkomster för de normala utgifternas balansering.

Sedan erfarenhet vunnits av den nyligen genomförda skattehöjningens inverkan på konsumtionen, får inkomstberäkningen eventuellt bli föremål för omprövning.

Rusdrycksförsäljningsmedel: partihandelsbolag. Inkomstiteln har för innevarande budgetår upptagits till 4 miljoner kronor med utgångspunkt från att aktiebolaget Vin- & spritcentralen av den till 10 miljoner kronor beräknade nettovinsten år 1941 skulle disponera 5 miljoner kronor för avsättning till bolagets vinst- och prisregleringsfond i syfte att förbättra bolagets av olika skäl ansträngda likviditetsställning. Till följd av ökad total omsättning och vissa prishöjningar för en del varuslag har bolaget nu beräknat nettovinsten för år 1941 till omkring 19 miljoner kronor. Efter föreskriven utdelning skulle då återstå något mer än 18 miljoner kronor, varav bolaget ansett 9.5 miljoner kronor böra användas till att fylla upp vinst- och prisregleringsfonden till dess enligt avtalet med staten medgivna maximibelopp å 10 miljoner kronor, medan återstoden, 8 å 9 miljoner kronor, under innevarande budgetår skulle inlevereras till statsverket.

För år 1942 räknar bolaget med att nettovinsten på grund av minskad omsättning, bland annat genom motboksransonernas nedsättning, och stegrade inköpspriser skall bli lägre, högst 15 miljoner kronor, varav efter föreskriven

utdelning något mer än 14 miljoner kronor skulle kunna inlevereras till statsverket under budgetåret 1942/43. Riksräkenskapsverket har liksom kontrollstyrelsen anslutit sig till denna beräkning och föreslagit, att inleveransen av vinstmedel från aktiebolaget Vin- & spritcentralen skulle för nästa budgetår beräknas till 14 miljoner kronor. I enlighet med vad jag anfört vid den föregående översikten över statsutgifternas täckning, anser jag, att jämväl det belopp som spritcentralen avsett att tillföra vinst- och prisregleringsfonden, utöver vad som förutsattes i fjolårets statsverksproposition, under nästa budgetår bör inlevereras till statsverket. Härigenom möjliggöres en höjning av den beräknade inleveransen till 19 miljoner kronor.

I detta sammanhang torde få erinras om sättet för redovisning av ränta och amortering å de av 1939 och 1940 års urtima riksdagar samt 1941 års riksdag under fonden för förslag till statsverket beviljade medlen till anläggningsskapital för nya sulfitsprittfabriker å tillhoppa 18 miljoner kronor. Medlen disponeras för utlämnande av lån med en återbetalningstid av högst tio år och löpande med en ränta av 5 procent. Amortering och förräntning av lånen sker i den formen, att vederbörande företag vid leverans av sulfitsprit till spritcentralen icke utfår den del av likviden, som motsvarar beräknad avskrivning och förräntning å anläggningsskapitalet. Vid bolagets återförsäljning av spriten erhålles härigenom en extra inkomst, som tillföres statsverket över här ifrågavarande inkomsttitel. Jämte de för spritcentralen beräknade vinstmedlen skola sålunda under rubrik Rusdrycksförsäljningsmedel: parti-handelsbolag inlevereras ifrågavarande räntebelopp ävensom de återbetalade kapitalmedlen, vilka senare på utgiftssidan motsvaras av särskilda anslag under huvudtiteln Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster. Inleveransen av ränte- och amorteringsmedel är beroende av den omfattning, i vilken de nya fabrikerna komma i gång med sin produktion. För löpande budgetår torde den uppgå till omkring 0.5 miljon kronor och enligt under hand erhållna uppgifter kan för nästa budgetår preliminärt räknas med omkring 1.7 miljoner kronor. I riksräkenskapsverkets förut anförda beräkning av inkomstbeloppet från aktiebolaget Vin- & spritcentralen ingår icke denna post. Jag förordar med hänsyn härtill, att inkomsttiteln för nästa budgetår beräknas till, i avrundat tal, 21 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker. Ifrågavarande inkomsttitel är i riksstaten för löpande budgetår uppförd med 180 miljoner kronor. Den totala inleveransen av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker beräknas nu av kontrollstyrelsen komma att under budgetåret uppgå till 191 miljoner kronor. För nästa budgetår föreligga enligt styrelsens mening risker för ett väsentligt ogynnsammare utfall. Någon säkrare beräkning kan med hänsyn till de ovisa konjunkturerna ej göras. Med hänsyn till sannolikheten av någon nedgång i konsumtionen finner styrelsen försiktigheten bjuda, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1942/43 uppföres med ett till 175 miljoner kronor reducerat belopp.

Riksräkenskapsverket har funnit kontrollstyrelsens uppskattning alltför låg och med utgångspunkt från de allmänna antaganden rörande den ekonomiska utvecklingen, på vilka verkets inkomstberäkning vilar, ansett att skatten för nästa budgetår bör upptagas med 185 miljoner kronor.

Ehuru ovissheten om konsumtionens utveckling under rådande konjunkturer kunde motivera en försiktigare uppskattning än den av riksräkenskapsverket föreslagna, skulle jag likväl, under förutsättning av oförändrade skattesatser, anse mig för närvarande böra godtaga denna. Med åberopande av vad jag anför vid anmälan av statsutgifternas finansiering, förordar jag med denna utgångspunkt, att inkomstiteln provisoriskt uppföres med ett till 200 miljoner kronor förhöjt belopp.

Uppbörd i statens verksamhet. I anslutning till budgetarbetet har upptagits frågan om en allmän översyn av de taxor, som olika statliga institutioner tillämpa vid utförandet av provningar, undersökningar och andra arbeten, ävensom vid registreringar. Syftet har därvid i första hand varit att tillse, i vilken utsträckning avgifterna under nuvarande förhållanden bereda skälig ersättning för institutionernas kostnader. Vidare har avsetts en prövning av frågan, om institutionerna, i den mån deras verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att gå allmänheten tillhanda, kunna genom anpassning av taxorna bli självförsörjande i större utsträckning än vad nu är fallet.

Från olika myndigheter och verk ha infordrats yttranden i ämnet och i förekommande fall förslag till åtgärder. I en del yttranden har anmälts, att utredningar rörande erforderliga avgiftsjusteringar pågå. I anledning av vad myndigheterna anfört har i andra fall ytterligare utredningar och överväganden i olika avseenden befunnits påkallade. Det har sålunda icke varit möjligt att för de olika departementen i större utsträckning ta ställning till frågan om avgiftsrevision. Utredningen på området bör emellertid fullföljas. Resultaten torde, i den mån de icke nu eller senare under riksdagen kunna redovisas genom uppräknig av vederbörande inkomstitlar, få komma till synes i utfallet för nästa budgetår.

På grund av föreliggande material rörande avgiftsrevisionen finnes för närvarande icke anledning att vidtaga höjning i riksräkenskapsverkets beräkning av uppbörden i statens verksamhet mer än beträffande *inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium* med 62,000 kronor och *inkomster vid tandläkarinstitutet* (patientavgifter) med 12,000 kronor.

Ytterligare utredningar eller överväganden ifrågakomma närmast beträffande följande inkomstitlar:

- inkomster vid sjukarteverket;
- » vid statens bakteriologiska laboratorium;
- » vid statens rättskemiska laboratorium;
- » vid statens institut för folkhälsan;
- » vid länsarkitektsinstitutionen;
- kontrollstämpelmedel;

inkomster vid karolinska sjukhuset;
 » vid serafimerlasarettet;
 » vid statens veterinärbakteriologiska anstalt;
 » vid statens centrala frökontrollanstalt;
 » vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt;
 » vid rikets allmänna kartverk;
 » vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt;
 » vid statens provningsanstalt;
 » vid flygtekniska försöksanstalten; samt
 » vid statens skeppsprovninganstalt.

I samband med förevarande utredning ha även uppkommit frågor om höjning av vissa avgifter, vilka redovisas såsom särskilda uppbördsmedel under anslagen till vederbörande institutioner. Även i dessa avseenden böra utredningarna fullföljas.

Beträffande inkomsttiteln *avgifter för besiktning av motorfordon*, som i riksstaten för löpande budgetår är upptagen till 700,000 kronor och av riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknats till samma belopp, torde en icke oväsentlig uppräknings böra verkställas. Enligt vad chefen för kommunikationsdepartementet anför vid äskande av anslag under sjätte huvudtiteln till besiktning av motorfordon, har han för avsikt att inom kort framlägga förslag om obligatorisk efterbesiktning av gengasdrivna motorfordon. Därest dylik besiktning belägges med samma avgift som nu gäller för periodisk efterbesiktning för motorfordon i yrkesmässig persontrafik, torde en höjning av intäkterna under förevarande inkomsttitel med åtminstone 400,000 kronor eller till 1,100,000 kronor vara att påräkna.

Vid äskande av anslag under åttonde huvudtiteln till *läroboksnämnden* tillstyrker chefen för ecklesiastikdepartementet, att särskilda avgifter skola införas för nämndens granskning av läroböcker. Departementschefen uttalar sin anslutning till ett av riksräkenskapsverket vid ärendets remissbehandling framlagt förslag att dylika avgifter skola utgå med 25 kronor för varje granskad bok samt att inkomsterna härav skola upptagas till redovisning på riksstatens inkomstsida.

Inkomsten av granskningsavgifterna har, med utgångspunkt från att dessa skulle uttagas med lägst 10 högst 50 kronor, för nästa budgetår beräknats till omkring 2,000 kronor. Riksräkenskapsverket har ansett, att en särskild inkomsttitel icke vore erforderlig för redovisning av ett sådant belopp, utan förordnat, att inflytande avgifter skola tillgodoföras inkomsttiteln *Övriga diverse inkomster*. Jag kan ansluta mig till detta förslag.

Med återopande av vad sålunda anförts förordar jag, att följande inkomsttitlar under Uppbörd i statens verksamhet måtte, med avvikelser från riksräkenskapsverkets förslag till inkomstberäkning, upptagas i riksstatsförslaget med härefter angivna belopp, nämligen:

Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	132,000 kronor,
Avgifter för besiktning av motorfordon	1,100,000 » ,
Inkomster vid tandläkarinstitutet	212,000 » .

Övriga diverse inkomster. Denna inkomsttitel har av riksräkenskapsverket beräknats till ett avrundat belopp av 3.7 miljoner kronor, därvid ämbetsverket anmärkt, att frågan huruvida någon disposition av totalisatormedel för allmänna budgetändamål kunde äga rum undandroge sig dess bedömande. Under budgetåret 1940/41 tillfördes förevarande inkomsttitel från stuteri-väsandets fond 1 miljon kronor, och under nu löpande budgetår avses att 0.5 miljon kronor skall disponeras för samma ändamål. Enligt vad jag inhämtat torde från nämnda fond kunna för allmänna budgeten under 1942/43 tagas i anspråk ett lika stort belopp, 500,000 kronor. Fondmedlen böra tillföras denna inkomsttitel. Jämväl inflytande avgifter vid läroboksnämndens granskningsverksamhet skola, på sätt jag nyss förordat vid beräkning av inkomster under Uppbörd i statens verksamhet, redovisas å denna inkomsttitel. Nämnda avgifter ha för nästa budgetår beräknats till omkring 2,000 kronor. Inkomsttiteln torde i riksstatsförslaget böra upptagas med ett avrundat belopp av kronor 4,200,000.

I samband härmed får jag anmäla, att fråga uppkommit om indragning till statsverket av beväringmanskapets invalid- och pensionsfond, varvid ifrågasatts att behållningen skulle upptagas till redovisning å förevarande inkomsttitel. I en inom försvarsdepartementet utarbetad promemoria har, i anslutning till förslaget i proposition nr 318 till 1941 års riksdag att böter och viten enligt nya värnpliktslagen skola tillfalla kronan i stället för nyss-nämnda fond, förordats en avveckling av fonden, vilket skulle medföra vissa budgettekniska fördelar. Över promemorian ha utlåtanden infordrats av statskontoret och riksräkenskapsverket, vilka båda i princip tillstyrkt fondens indragning. Jag torde framdeles få återkomma till frågan.

Statens affärsverksfonder. I riksstaten för löpande budgetår äro överskotten av statens affärsverksfonder upptagna till sammanlagt 149.5 miljoner kronor. Såsom redan nämnts vid redogörelsen för det beräknade utfallet av löpande statsreglering, väntar riksräkenskapsverket, att väsentligt högre belopp komma att inflyta. Sammanlagt motser ämbetsverket en stegring av inkomsterna från affärsverken till 205 miljoner kronor.

De för löpande budgetår konstaterade tendenserna ha antagits skola göra sig gällande även i fortsättningen. Ämbetsverkets förslag till inkomstberäkning för nästa budgetår ansluter sig i fråga om affärsverken rätt nära till de beräknade utfallssiffrorna. Mot den antagna inkomsten under löpande budgetår å sammanlagt 205 miljoner kronor står en beräknad intäkt för nästa budgetår av 206 miljoner kronor. För postverket räknas därvid med en rätt avsevärd sänkning i förhållande till årets utfall, som dock mer än motväges av ytterligare ökningar främst för vattenfallsverket men även för telegraf- och domänverken. Vid beräkningen av överskotten har riksräkenskapsverket beträffande affärsverkens utgifter för rörligt tillägg, dyrtidstillägg och kristillägg å löner och pensioner förutsatt, att dessa skola under nästa budgetår utgå efter de för sista kvartalet 1941 gällande grunderna, vilket för

flertalet befattningshavare innebär ett till 15 procent maximerat rörligt tilllägg och ett kristilllägg av 8 procent.

Postverkets till 10 miljoner kronor beräknade inkomstöverskott för innevarande budgetår torde enligt generalpoststyrelsens beräkningar i november 1941 komma att uppgå till 18.5 miljoner kronor, däri inbegripet ett belopp av 2.75 miljoner kronor i vinstmedel från postsparbanken för år 1940. Den oväntade stegringen förklarar styrelsen främst med att frankoteckensuppbörden, som utgör den övervägande delen av verkets inkomster, i stället för att sjunka visat en ökning, som för perioden januari—oktober 1941 uppgått till 4.9 procent i jämförelse med motsvarande månader år 1940. I övrigt har främst bidragit, att ersättningen för kristidsorganens tjänstepost ökats med något över 1 miljon kronor och att den avsevärt ökade postgironörelsen givit en ungefär lika stor vinst.

Beräkningen av inkomstöverskottet för budgetåret 1942/43 har generalpoststyrelsen, i likhet med vad som tidigare skett i motsvarande fall men med reservation för att varje större förändring i det politiska och ekonomiska livet kunde komma att medföra avsevärda förskjutningar, grundat på en uppskattning av postverkets driftsresultat under kalenderåret 1942. Beräkningen bygger på förutsättningen, att någon ytterligare försämring av det handelspolitiska läget icke skall inträda och att postverket jämväl under hela året skall tillföras en förhållandevis stor ersättning för befordran av de statliga krisorganens tjänstepost ävensom av militära brev till och från den i försvarsberedskap liggande militära personalen. Frankoteckensuppbörden vid postanstalterna som för år 1940 utgjorde 82.3 miljoner kronor och för år 1941 beräknats till 87 miljoner kronor har styrelsen antagit förbli oförändrat 87 miljoner kronor för år 1942. Beträffande försändelser från kristidsorganen samt militärbreven har räknats med ungefär samma postmängd som under senaste tiden avlämnats till postbehandling. För postverkets övriga rörelsegrenar har styrelsen uppskattat inkomsterna till 32.2 miljoner kronor, varjämte styrelsen räknar med att postsparbankens vinst för år 1941, uppskattad till 1.9 miljoner kronor, i nuvarande tidsläge i sin helhet skall tagas i anspråk för statsregleringen och sålunda inräknas i postverkets överskott för budgetåret 1942/43.

Mot en sammanlagd summa bruttoinkomster på i runt tal 121 miljoner kronor ställer styrelsen utgifter enligt ett sedermera fastställt förslag till driftkostnadsstat på sammanlagt 108 miljoner kronor. Inkomstöverskottet beräknas sålunda till 13 miljoner kronor. Samma belopp antages skola kunna levereras till statsverket under budgetåret 1942/43.

Riksräkenskapsverket har i anledning av den för år 1942 antagna nedgången av överskottet på den egentliga poströrelsen med 4.6 miljoner kronor erinrat om att postverkets inkomster under en följd av år beräknats mycket försiktigt. Ämbetsverket har under förutsättning av oförändrade handelspolitiska förhållanden funnit skäl utgå ifrån att postverkets överskott under år 1942 icke skall bli nämnvärt sämre än under fjolåret men i det ovissa läget ansett sig icke böra räkna med högre inkomst än 15 miljoner kronor.

Telegrafverkets inlevererade överskott uppgick för budgetåret 1940/41 till 40 miljoner kronor och har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 36 miljoner kronor. Telegrafstyrelsen har emellertid i november 1941 ansett sig kunna räkna med ett överskott för sistnämnda budgetår av cirka 44 miljoner kronor. Inkomsterna ha för år 1941 antagits uppgå till omkring 171.5 miljoner kronor, innebärande en ökning från år 1940 med 9 miljoner kronor eller 5.5 procent. De sammanlagda driftkostnaderna ha antagits uppgå till 129.4 miljoner kronor, innebärande en ökning från år 1940 med 6.5 miljoner kronor eller 5.3 procent.

För år 1942 har telegrafstyrelsen, med utgångspunkt från att vårt lands ekonomiska läge i huvudsak skall bli oförändrat, räknat med en något mindre ökning av verkets rörelse än under år 1941, då densamma delvis varit rekordartat stor. Inkomsterna har styrelsen beräknat till 178.5 miljoner kronor, motsvarande en ökning från år 1941 med 7 miljoner kronor. Driftkostnaderna ha, med utgångspunkt från antagandet, att inga mera avsevärda prishöjningar skola inträda efter tidpunkten för beräkningarnas avgivande (november 1941) och att rörligt tillägg samt dyrtids- och kristillägg skola förbli oförändrade, enligt numera fastställd driftkostnadsstat, kalkylerats till 136 miljoner kronor, motsvarande en ökning i förhållande till år 1941 på 7 miljoner kronor. Överskottet för år 1942 skulle enligt dessa beräkningar komma att uppgå till närmare 43 miljoner kronor. Styrelsen har antagit, att överskottet under första halvåret 1943, såvida intet oförutsett inträffar, skall bli minst lika stort som under första halvåret 1942 och med hänsyn härtill ansett sig för budgetåret 1942/43 kunna räkna med ett överskott av cirka 43 miljoner kronor.

Av de beräknade inkomsterna för åren 1941 och 1942 utgöra inträdes-, anläggnings- och abonnemangsavgifterna, som år 1940 uppgått till något över 83 miljoner kronor, i runt tal 88 och 92 miljoner kronor, medan den andra stora huvudposten, samtalsavgifterna, som år 1940 utgjorde närmare 54 miljoner kronor, beräknats till omkring 57 och 60 miljoner kronor för åren 1941 och 1942. Telegrafinkomsterna ha antagits ligga tämligen oförändrade vid 1940 års nivå, ej fullt 10 miljoner kronor. Radiolicensavgifterna, som år 1940 uppgingo till 14.4 miljoner kronor, ha däremot antagits stiga med 0.8 miljoner kronor för år 1941 och ytterligare 0.3 miljoner kronor för år 1942.

Riksräkenskapsverket har karakteriserat telegrafstyrelsens beräkning såsom försiktig. Den hittills oavbrutna utvecklingen av telefonväsendet har ämbetsverket antagit fortsätta även under första halvåret 1943 om än i långsammare tempo och på grund härav beräknat överskottet för budgetåret 1942/43 till i runt tal 45 miljoner kronor.

Statens järnvägars till statsverket inlevererade överskott för budgetåret 1940/41 utgjorde i runt tal 98 miljoner kronor. För löpande budgetår har i riksstaten räknats med ett överskott av 70 miljoner kronor. Enligt av järnvägsstyrelsen senare framlagda beräkningar torde den behållna inkomsten för detta budgetår kunna beräknas till omkring 120 miljoner kronor vari dock

ingår ett engångsbelopp å 10.7 miljoner kronor, som tidigare reserverats för täckning av eventuellt underskott å malmбанan under avräkningsperioden 1937—1941, samt viss s. k. fraktökning enligt bestämmelserna i § 13 i 1927 års malmavtal. Överskottets utveckling förklaras emellertid främst av att inkomsterna av såväl person- som godstrafiken ha fortsatt att stiga. Handelsavspärrningen i april 1940 medförde en ur järnvägarnas synpunkt gynnsam förskjutning i läget å transportmarknaden. Inkomsterna minskades visserligen genom nedgång i transporterna av export- och importvaror och genom fortsatt nedgång av transporten av byggnadsvaror. Men denna minskning har helt motvägts genom att frakter tillförts järnvägarna från den beskurna biltrafiken, genom betydande transporter åt försvarsberedskapen samt genom den provisoriska taxehöjning som genomförts från och med den 1 juli 1940. De nödvändiga anpassningsåtgärderna inom näringslivet ha dessutom medfört ett flertal nya eller utvidgade transportuppgifter för järnvägarna såsom transporter av bränsleved, torv, träkol och fodercellulosa. Vid bedömande av inkomst- och omslutningssiffrorna för statens järnvägar bör slutligen även beaktas, att statsbanenätet under de sista två åren utvidgats genom införlivande av enskilda järnvägar med en sammanlagd längd av mer än 2,000 km.

I fråga om utsikterna för nästa budgetår har järnvägsstyrelsen, med betonande av de synnerligen ovissa antaganden som en förhandsberäkning under nuvarande ekonomiska och politiska förhållanden måste bygga på, räknat med ungefär samma inkomstgivning för godstrafikens del som under år 1941 medan styrelsen däremot för persontrafiken ansett en viss nedgång icke vara utesluten. Såsom förutsättningar för denna uppskattning angiver järnvägsstyrelsen bland annat, att Sveriges handelspolitiska läge i stort sett förblir oförändrat, att någon mera avsevärd nedgång i produktion och sysselsättning inom näringslivet icke uppkommer, att försvarsberedskapen upprätthålles i ungefär oförändrad omfattning, att någon ytterligare mera väsentlig prisstegring icke inträffar samt att nuvarande taxor bibehållas.

De sammanlagda bruttoinkomsterna för år 1942 har järnvägsstyrelsen uppskattat till 421 miljoner kronor mot 432 miljoner kronor år 1941 och 361 miljoner kronor år 1940. För persontrafiken ha inkomsterna därvid beräknats till 145 miljoner kronor mot 152 och 125 miljoner kronor nyssnämnda år, medan godstrafiken (inklusive lapplandsmalmen) antagits ge 262 miljoner kronor mot 267 och 223 miljoner kronor under åren 1941 och 1940. Å andra sidan ha utgifterna, som 1940 voro 267.5 miljoner kronor och för 1941 beräknats till 320 miljoner kronor, i den fastställda driftkostnadsstaten antagits stiga till 331 miljoner kronor år 1942. Utöver ökade underhålls-, löne- och pensionskostnader räknar styrelsen med högre kostnader för bränsle och andra driftförnödenheter. Priset för stenköl har antagits stiga från i genomsnitt omkring 59 kronor per ton år 1941 till omkring 65 kronor år 1942. Det löpande överskottet skulle i enlighet härmed kunna väntas sjunka från 112 miljoner kronor år 1941 till 90 miljoner kronor år 1942. På grund av det intensiva utnyttjandet av statens järnvägars rullande materiel och anlägg-

ningar anser emellertid järnvägsstyrelsen extra avsättningar till förnyelsefonden erforderliga under såväl år 1941 som år 1942. Beträffande förstnämnda år har styrelsen nyligen anhållit om bemyndigande att göra sådan avsättning med i runt tal 17 miljoner kronor. Med hänsyn till detta avskrivningsbehov och till de ovissa förhållandena i övrigt har det synts järnvägsstyrelsen lämpligt att för nästa budgetår åtminstone tills vidare icke räkna med högre inkomst av statens järnvägar än 70 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket, som strukit under behovet av extraordinära avskrivningar och ifrågasatt en ytterligare avsättning till förnyelsefonden under år 1942 före utgången av löpande budgetår, har för den skull icke ansett sig böra räkna med ett större överskott än 100 miljoner kronor för budgetåret 1941/42. Beträffande järnvägsstyrelsens beräkning av överskottet för nästa budgetår har ämbetsverket, som utgått från en fortsatt intensifiering av järnvägstransporterna såsom sannolik, ansett denna alltför låg. Med hänsyn till det möjliga behovet av ytterligare extra avsättning till förnyelsefonden under budgetåret 1942/43 och med beaktande av den stora felmarginal, som i nuvarande läge måste vidlåda varje beräkning av denna inkomstitel, har ämbetsverket ansett sig böra uppskatta inkomsten av statens järnvägar för nästa budgetår till i runt tal 100 miljoner kronor.

Beräkningen av anslagen till kristillägg under driftbudgetens olika huvudtitlar har skett med utgångspunkt från att sådana tillägg skulle komma att utgå med 12 procent av de lönesummor på vilka rörligt tillägg beräknas. De uppskattningar av affärsverkens överskott, för vilka jag här redogjort, ha utgått från kristillägg av 8 procent. Med de modifikationer, som följa av en justering av denna detalj i beräkningarna, skulle jag vid oförändrade taxeförhållanden vara beredd att godtaga riksräkenskapsverkets förslag till uppskattning av ifrågavarande överskott. Den av riksräkenskapsverket ifrågasatta ytterligare avsättningen till statens järnvägars förnyelsefond under innevarande budgetår finner jag motiverad även med tanke på att en viss del av årets överskott enligt vad järnvägsstyrelsen påpekat är av engångsnatur.

Såsom jag framhållit vid anmälan av frågan om budgetens balanseering, föreligga emellertid nu skäl att höja vissa taxor; för telegrafverkets del har en högre taxa redan fastställts att gälla från och med den 1 januari 1942. Med beaktande av de inkomstillskott, som dessa taxehöjningar enligt preliminära beräkningar skulle medföra, förordar jag med nyss angivna utgångspunkter för uppskattningen, att här ifrågavarande inkomstitlar i riksstatsförslaget uppföras med följande belopp, nämligen postverket 30 miljoner kronor, telegrafverket 55 miljoner kronor och statens järnvägar 100 miljoner kronor. En definitiv inkomstberäkning torde få framläggas, sedan taxefrågorna hunnit underkastas en slutlig prövning.

Riksbanksfonden. Denna inkomstitel är i årets riksstat uppförd med 10 miljoner kronor. Beloppet avser statens beräknade andel i riksbankens vinst

för år 1941. Fullmäktige i riksbanken ha nu i skrivelse till riksräkenskapsverket preliminärt beräknat denna vinst till omkring 18 miljoner kronor. Det ankommer på 1942 års lagtima riksdag att på förslag av bankoutsnittet fatta beslut, hur stor del av den i riksbankens bokslut framkommande vinsten som skall inlevereras till statsverket.

För nästkommande budgetår ha bankofullmäktige räknat med en vinst på riksbankens rörelse av 10 miljoner kronor. Med detta belopp har inkomsttiteln också uppförts i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning. Beräkningen, vilken under rådande förhållanden måste betecknas såsom rent formell, har ej givit mig anledning till erinran.

Enligt vad jag inhämtat ha bankofullmäktige vid de verkställda vinstberäkningarna förutsatt fortsatt tillämpning av den behandling i bokföringshänseende av framkommande vinst och förlust å handeln med guld, för vilken jag redogjorde vid anmälan av inkomstberäkningen i 1941 års statsverksproposition. Jag får i anledning därav erinra om vad jag i detta sammanhang anförde angående innebörden ur statsverkets synpunkt av detta bokföringssätt.

Statens allmänna fastighetsfond. Överskotten för de olika delfonderna av statens allmänna fastighetsfond ha av riksräkenskapsverket beräknats till ett sammanlagt belopp av 10,688,000 kronor. Till denna beräkning kan jag preliminärt ansluta mig men vill samtidigt anmäla, att en översyn av allmänna fastighetsfondens olika inkomster, särskilt hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden, igångsatts. Resultaten av utredningen torde, åtminstone till en del, kunna redovisas vid anmälan av proposition med förslag till stat för allmänna fastighetsfonden för budgetåret 1942/43.

Statens utlåningsfonder. Riksräkenskapsverket har i sin inkomstberäkning icke tagit hänsyn till avkastningen av de kapitalinvesteringar, som beslutats av 1941 års riksdag under höstsessionen. Ifrågavarande investeringar i statens lånefonder avse dels förstärkning av förut existerande fonder, dels nybildning av en fond. Förstärkningarna till äldre fonder utgöras av 1,500,000 kronor till hemslöjdslånefonden och 300,000 kronor till skogsväglånefonden. Den nya fond, som riksdagen beslutat, är fonden för hantverks- och småindustrikredit, i vilken investerats ett belopp av 2,000,000 kronor. Några nämnvärda inkomster torde icke vara att påräkna av dessa investeringar. Den justering av inkomstberäkningen för lånefondernas del, som eventuellt kan befinnas erforderlig i anledning av dessa och möjligen å tilläggsstat II tillkommande investeringar, kan lämpligen göras i det definitiva förslaget till inkomstberäkning mot slutet av riksdagen.

I fjolårets statsverksproposition berördes möjligheten av jämkningar i den uppskattade ränteavkastningen för olika fonder, vilka kunde påkallas av förändringar i räntesatserna i anledning av förslag från pågående sakkunnigutredningar. Den allmänna översynen av räntebestämmelserna för fonderna

har ännu icke lett fram till åsyftat resultat. De med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 9 januari 1940 tillkallade sakkunniga för utredning av frågan om räntan å lån från statens utlåningsfonder avlämnade den 20 december 1940 slutbetänkande i ämnet. Sedan remissbehandlingen av sakkunnigförslaget avslutats, har Kungl. Maj:t den 14 mars 1941 anbefallt statskontoret att verkställa viss ytterligare utredning rörande räntebestämmelserna. Ämbetsverkets utredning skulle med beaktande av de sakkunnigas förslag till bestämningsgrunder för en normalränta vid den statliga utlåningen samt av vad i övrigt förekommit i ärendet avse möjligheterna att uppnå större enhetlighet i utformningen av räntebestämmelserna för de statliga utlåningsfonderna. För den händelse att den anbefallda utredningen hinner slutföras å sådan tid, att förslag i ämnet kan föreläggas årets riksdag, torde erforderlig justering av uppskattningen av utlåningsfondernas avkastning jämväl få verkställas i samband med framläggandet av definitivt förslag till inkomstberäkning.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet. Den staten under budgetåret 1942/43 tillkommande utdelningen å stamaktiekapitalet i monopolbolaget har i enlighet med bolagets förslag av riksräkenskapsverket uppskattats till 1,595,000 kronor.

Vid olika tillfällen under gångna budgetår har monopolbolaget kunnat till statsverket inleverera reserverade vinstmedel, vilka frigjorts genom att någon ytterligare avskrivning å monopolrätten ej verkställts. Det synes mig sannolikt, att tobaksmonopolets verksamhet skall visa ett sådant resultat, att en dylik extra inleverans skall kunna ske även under nästa år. Om så blir fallet, kan statens inkomst av monopolbolaget höjas utöver det nu av riksräkenskapsverket angivna beloppet. Jag förordar, att inkomstiteln i rikstatsförslaget med hänsyn därtill upptages med ett till 6,595,000 kronor förhöjt belopp.

Diverse kapitalfonder. Intäkterna av de under denna rubrik redovisade fonderna ha för nästa budgetår av riksräkenskapsverket beräknats till i runt tal 1,250,000 kronor. I denna summa ingår ett belopp av 500,000 kronor utgörande beräknad ränta å de under fonden för förlag till statsverket redovisade medlen till anläggningsskapital för nya sulfitspriftfabriker. Denna ränteavkastning, vilken jämte amorteringar å de utlånade medlen inflyter i form av extrainkomst för aktiebolaget Vin- & spritcentralen på grund av den prisnedsättning som bolaget erhåller å den från de nya fabrikerna levererade sulfitspriten, bör på sätt jag i det föregående berört redovisas under inkomstiteln Rusdrycksförsäljningsmedel: partihandelsbolag. Med hänsyn härtill förordar jag att inkomsten under förevarande inkomstitel beräknas till 750,000 kronor.

Under åberopande av det anförda och med hänvisning jämväl till riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkning för nästa budgetår hemställer jag, att Kungl. Maj:t i avvaktan på framläggandet av vissa i det föregående berörda skatteförslag måtte föreslå riksdagen att upptaga inkomsterna å driftbudgeten i riksstaten för budgetåret 1942/43 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	450,000,000		
b. Värnskatt, <i>bevillning</i>	350,000,000		
c. Krigskonjunkturskatt, <i>bevillning</i>	35,000,000		
d. Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	27,000,000		
e. Utskiifningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	1,000,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	80,000		
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	55,000,000	918,080,000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	10,000,000		
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	3,000,000	13,000,000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	120,000,000		
b. Allmän omsättningsskatt, <i>bevillning</i>	250,000,000		
c. Varuskatt, <i>bevillning</i>	40,000,000		
d. Tilläggsskatter å bensin, <i>bevillning</i>	6,000,000		
e. Accis å silke, <i>bevillning</i>	3,700,000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	10,000,000		
g. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	5,000,000		
h. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	185,000,000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	14,000,000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :			
α. Partihandelsbolag	21,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	15,000,000		
k. Omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	200,000,000		
l. Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	6,000,000		
m. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	32,000,000		
n. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	7,500,000		
o. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	12,000,000	927,200,000	1,858,280,000

	Kronor	Kronor
<i>II. Uppbörd i statens verksamhet:</i>		
1. Vattendomstolsavgifter	60,000	
2. Inkomster vid fångvården	525,000	
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	50,000	
4. Inkomster vid sjökarteverket	125,000	
5. Inkomster vid garnisonssjukhusen	1,000,000	
6. Inkomster vid militärapoteket	400,000	
7. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1,700,000	
8. Bidrag till pensionsstyrelsen	39,000	
9. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	170,000	
10. Inkomster vid statens skyddshem	310,000	
11. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	400,000	
12. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	12,000	
13. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	132,000	
14. Inkomster vid statens sinnessjukhus	16,000,000	
15. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	75,000	
16. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	230,000	
17. Inkomster vid statens institut för folkhälsan ..	70,000	
18. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,100,000	
19. Avgifter för registrering av motorfordon	500,000	
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	15,000	
21. Inkomster vid länsarkitektsinstitutionen	500,000	
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
23. Inkomst av myntning och justering	2,000,000	
24. Kontrollstämpelmedel	300,000	
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	125,000	
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	100,000	
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
28. Inkomster vid tandläkarinstitutet	212,000	
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	4,000,000	
30. Avgifter för kontroll å radiologiskt arbete	100,000	
31. Inkomster vid serafimerlasarettet	2,300,000	
32. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,400,000	
33. Avgifter för granskning av biografbilder	200,000	
34. Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar ..	140,000	
35. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	160,000	
36. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt ..	350,000	
37. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	60,000	
38. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område ..	100	
39. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	90,000	
40. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	70,000	

	Kronor	Kronor
41. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
42. Inkomster vid statens provningsanstalt	550,000	
43. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten...	125,000	
44. Fyr- och båkmedel	2,000,000	
45. Lotspenningar	5,000,000	
46. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt..	100,000	
47. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	2,300,000	
48. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	90,000	
49. Bidrag till försäkringsinspektionen	165,000	
50. Vissa licensavgifter m. m.	2,000,000	47,621,100
III. <i>Folkpensionsavgifter</i>		50,000,000
IV. <i>Diverse inkomster:</i>		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,300,000	
3. Tipsmedel	5,000,000	
4. Lotterimedel	20,000,000	
5. Övriga diverse inkomster	4,200,000	33,000,000
		1,988,901,100
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. <i>Statens affärsverksfonder:</i>		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	30,000,000	
2. Telegrafverket	55,000,000	
3. Statens järnvägar	100,000,000	
4. Statens vattenfallsverk	30,000,000	
5. Domänverket	16,000,000	231,000,000
II. <i>Riksbanksfonden</i>		10,000,000
III. <i>Statens allmänna fastighetsfond:</i>		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	378,000	
2. Utrikesdepartementets »	257,000	
3. Medicinalstyrelsens »	2,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	7,109,000	
5. Generaltullstyrelsens »	32,000	
6. Uppsala universitets »	244,000	
7. Lunds universitets »	147,000	
8. Karolinska sjukhusets »	395,000	
9. Lotsstyrelsens »	33,000	10,688,000
IV. <i>Försvarsväsendets fastighetsfond:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond	5,112,000	
2. Marinförvaltningens »	3,034,000	
3. Flygförvaltningens »	2,271,000	10,417,000

	Kronor	Kronor
<i>V. Statens utlåningsfonder:</i>		
1. Statens bostadslånefond	310,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	40,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	1,800,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	450,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	325,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder	5,000	
7. Statens bosättningslånefond	750,000	
8. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	42,500	
9. Vattenkraftslånefonden	180,000	
10. Luftfartslånefonden	100	
11. Statens lånefond för universitetsstudier	100	
12. Allmänna studielånefonden	45,000	
13. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
14. Lånefonden för inköp av avelshingstar av arden- nerras	100	
15. Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Statens fjäderfållånefond	1,100	
18. Gödselvärdslånefonden	55,000	
19. Statens kalkbrukslånefond	9,000	
20. Statens fruktodlingslånefond	100	
21. Statens mejerilånefond	110,000	
22. Jordbrukets maskinlånefond	60,000	
23. Spannmålslagerhusfonden	110,000	
24. Spannmålskreditfonden	1,000	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	550,000	
26. Statens slakterilånefond	25,000	
27. Kraftledningslånefonden	175,000	
28. Elektrifieringslånefonden	500	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för mo- tordrift	300,000	
30. Egnahemslånefonden	9,100,000	
31. Jordförmedlingsfonden	100	
32. Arrendelånefonden	100	
33. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
34. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1,000	
35. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond ..	400	
36. Statens avdikningslånefond	1,350,000	
37. Täckdikningslånefonden	200,000	
38. Allmänna nyodlingsfonden	1,300	
39. Norrländska nyodlingsfonden	400	
40. Fiskerilånefonden	100,000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	

	Kronor	Kronor
42. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
43. Kommunskogslånefonden	1,000	
44. Virkesmätningsslånefonden	100	
45. Hemslöjdsslånefonden	2,000	
46. Industrilånefonden	45,000	
47. Statens hantverkslånefond	18,000	
48. Rederilånefonden	100	
49. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	14,700	
50. Statens sekundärlånefond för rederinäringen ..	44,600	
51. Statens lånefond för anskaffande av gasgenera- torer för vissa fartyg	200	16,224,100
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Statskontorets delfond	1,050,000	
2. Riksgäldskontorets delfond	500,000	1,550,000
VII. Fonden för statens aktier:		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	15,000,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	6,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	1,000,000	
4. Svenska penninglotteriet aktiebolag	4,000	
5. Övriga aktiebolag	100	22,599,100
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	30,000,000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1,250,000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150,000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3,900,000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	24,000	35,324,000
IX. Diverse kapitalfonder		750,000
		338,552,200
Summa		2,327,453,300

*Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.***Beräknat förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1942/43.**

			Kronor
Inkomster.			
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	577,000		
2. Utrikesdepartementets »	790,000		
3. Medicinalstyrelsens »	3,129,000		
4. Byggnadsstyrelsens »	10,900,000		
5. Generaltullstyrelsens »	80,000		
6. Uppsala universitets »	728,000		
7. Lunds universitets »	324,000		
8. Karolinska sjukhusets »	841,000		
9. Lotsstyrelsens »	274,000		17,643,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	185,000		
2. Utrikesdepartementets »	36,000		
3. Medicinalstyrelsens »	775,000		
4. Byggnadsstyrelsens »	650,000		
5. Generaltullstyrelsens »	45,000		
6. Uppsala universitets »	17,000		
7. Lunds universitets »	11,000		
8. Karolinska sjukhusets »	215,000		
9. Lotsstyrelsens »	59,000		1,993,000
C. Diverse inkomster:			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond.....	25,000		
2. Utrikesdepartementets »	24,000		
3. Medicinalstyrelsens »	279,000		
4. Byggnadsstyrelsens »	312,000		
5. Generaltullstyrelsens »	2,000		
6. Uppsala universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning.....	220,000		
b. Bidrag från Uppsala läns landsting ..	55,000		
c. Övriga diverse inkomster.....	64,000	339,000	

				Kronor
7. Lunds universitets delfond:				
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800			
b. Övriga diverse inkomster	14,200	65,000		
8. Karolinska sjukhusets delfond		35,000		
9. Lotsstyrelsens »		5,000		1,086,000
			Summa	20,722,000
Utgifter.				
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		300,000		
2. Utrikesdepartementets delfond:				
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	220,000			
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, förslagsvis	100,000	320,000		
3. Medicinalstyrelsens delfond		1,015,000		
4. Byggnadsstyrelsens »		1,800,000		
5. Generaltullstyrelsens »		40,000		
6. Uppsala universitets delfond:				
a. Akademiska sjukhuset	144,000			
b. Övriga fastigheter	250,000	394,000		
7. Lunds universitets delfond		150,000		
8. Karolinska sjukhusets delfond:				
a. Karolinska sjukhuset	100,000			
b. Serafimerlasarettet	50,000	150,000		
9. Lotsstyrelsens delfond		240,000		4,409,000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	100,000			
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		78,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		1,049,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		978,000		
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		12,000		
6. Uppsala universitets delfond:				
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis	162,000			
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	283,000	445,000		
7. Lunds universitets delfond, förslagsvis		94,000		
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		471,000		
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		33,000		3,260,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:				
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis		9,000		
2. Utrikesdepartementets » , förslagsvis		195,000		
3. Medicinalstyrelsens » , förslagsvis		26,000		
4. Byggnadsstyrelsens » , förslagsvis		1,975,000		
5. Generaltullstyrelsens » , förslagsvis		43,000		
6. Uppsala universitets » , förslagsvis		1,000		
7. Lunds universitets » , förslagsvis		9,000		
8. Karolinska sjukhusets » , förslagsvis		75,000		
9. Lotsstyrelsens » , förslagsvis		32,000		2,365,000

			Kronor
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>			
1. Fångvårdsstyrelsens delfond		378,000	
2. Utrikesdepartementets »		257,000	
3. Medicinalstyrelsens »		2,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens »		7,109,000	
5. Generaltullstyrelsens »		32 000	
6. Uppsala universitets »		244,000	
7. Lunds universitets »		147,000	
8. Karolinska sjukhusets »		395,000	
9. Lotsstyrelsens »		33,000	10,688,000
Summa			20,722,000

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

**Beräknat förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond
för budgetåret 1942/43.**

			Kronor
Inkomster.			
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond		11,529,000	
2. Marinförvaltningens »		5,648,000	
3. Flygförvaltningens »		4,927,000	22,104,000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond		1,392,000	
2. Marinförvaltningens »		479,000	
3. Flygförvaltningens »		150,000	2,021,000
<i>C. Diverse inkomster:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond		806,000	
2. Marinförvaltningens »		12,000	
3. Flygförvaltningens »		66,000	884,000
Summa			25,009,000

			Kronor
Utgifter.			
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:			
1. Arméförvaltningens delfond	7,401,000		
2. Marinförvaltningens »	2,752,000		
3. Flygförvaltningens »	1,575,000		11,728,000
B. Avsättning till värdeminskningskonto:			
1. Arméförvaltningens delfond, <i>förslagsvis</i>	565,000		
2. Marinförvaltningens » , <i>förslagsvis</i>	230,000		
3. Flygförvaltningens » , <i>förslagsvis</i>	1,040,000		1,835,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:			
1. Arméförvaltningens delfond, <i>förslagsvis</i>	649,000		
2. Marinförvaltningens » , <i>förslagsvis</i>	123,000		
3. Flygförvaltningens » , <i>förslagsvis</i>	257,000		1,029,000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1. Arméförvaltningens delfond	5,112,000		
2. Marinförvaltningens »	3,034,000		
3. Flygförvaltningens »	2,271,000		10,417,000
		Summa	25,009,000

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt och föreslagit i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

William Dickson.

Bihang A.

Till KONUNGEN.

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det detta ämbetsverk att årligen till Kungl. Maj:t avlämna förslag till beräkning av statsverkets inkomster vid nästföljande statsreglering ävensom

2 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Då riksräkenskapsverket nu har att avgiva förslag till beräkning av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1942/43, vill ämbetsverket inledningsvis erinra om inkomstutvecklingen under budgetåret 1940/41.

I härvid såsom bilaga A fogad tabell lämnas en summarisk redovisning över utfallet av driftbudgeten för budgetåret 1940/41. I tabellen har driftbudgeten därvid uppdelats i dels den allmänna budgeten och dels de frändensamma fristående, sinsemellan oberoende specialbudgeterna.

Enligt riksstaten för budgetåret 1940/41 hade inkomsterna beräknats till 1,861.75 miljoner kronor. Genom de av 1940 års urtima riksdag å tilläggsstat I för samma budgetår beslutade nya inkomsterna, nämligen krigskonjunkturskatt för år 1940 och allmän omsättningsskatt, höjdes den enligt riksstaten beräknade inkomstsumman med 20 respektive 80 miljoner kronor till 1,961.75 miljoner kronor. Enligt budgetredovisningen uppgingo driftbudgetens inkomster till 2,036.63 miljoner kronor eller 74.88 miljoner kronor mer än beräknat.

Inkomsterna för allmänna budgeten överstego de beräknade med 155.05 miljoner kronor. Detta inkomstöverskott fördelar sig med ungefär lika belopp å egentliga statsinkomster och inkomster av statens kapitalfonder. Bland egentliga statsinkomster svara skatterna för en nettomerinkomst av 68.87 miljoner kronor. Betydande överskott hava lämnats av inkomst- och förmögenhetsskatten, värnsskatten samt omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker; brist utvisar särskilt stämpelmedlen. Av det till statens kapitalfonder hänförliga inkomstöverskottet, till vilket affärsverksfonderna och riksbanksfonden främst bidragit, belöpa 47.90 miljoner kronor å statens järnvägar.

Å specialbudgeternas inkomstitlar har uppstått en nettobrist å 80.17 miljoner kronor. För enbart automobilskattemedlen redovisas en brist å 80.50 miljoner kronor.

Enligt riksstaten och tilläggsstaten hade utgifterna beräknats skola överstiga inkomsterna med ett belopp av 1,675.67 miljoner kronor. Det underskott, som sålunda beräknats skola avföras å budgetutjämningsfonden, fördelar sig med 1,594.83 miljoner kronor å allmänna budgeten och med 80.84 miljoner kronor å automobilskattemedlens specialbudget. Utgifterna å de mot budgetutjämningsfonden reglerade anslagen hava emellertid överstigit det beräknade beloppet med 58.70 miljoner kronor; av detta överskridande hänföra sig 31.22 miljoner kronor till fjärde huvudtiteln. Därjämte må framhållas, att det redovisade underskottet å automobilskattemedlens specialbudget överstigit det beräknade med 29.46 miljoner kronor, vilket belopp täckts från budgetutjämningsfonden över det under sjätte huvudtiteln uppförda anslaget till avsättning till statens automobilskattemedelsfond. Genom inkomstöverskottet å de mot allmänna budgeten reglerade inkomstitlarna be-

gränsas emellertid det å budgetutjämningsfonden avförda underskottet till 1,608.78 miljoner kronor.

Vid bedömandet av detta underskott bör uppmärksammas, att reservationerna å driftbudgeten ökats med 231.36 miljoner kronor. Den verkliga nettobelastningen å driftbudgeten uppgår sålunda till allenast 1,377.42 miljoner kronor. Kapitalinvesteringarna hava enligt redovisningen för kapitalbudgeten uppgått till sammanlagt 464.40 miljoner kronor, av vilket belopp 54.28 miljoner kronor täckts genom å driftbudgeten redovisade avskrivningsmedel. För investeringsändamål hava alltså förbrukats netto 410.12 miljoner kronor. Den sammanlagda nettobelastningen å driftbudgeten och kapitalbudgeten utgjorde i enlighet härmed 1,787.54 miljoner kronor.

För finansiering av dessa utgifter hava under budgetåret upptagits nya lån å 1,545.01 miljoner kronor, varjämte statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar nedgått med 188.92 miljoner kronor. Den kontanta medelsförbrukningen under budgetåret utöver influtna löpande inkomster uppgick sålunda till 1,733.93 miljoner kronor. Skillnaden mellan detta belopp och den ovan angivna nettobelastningen å budgeten beror på att regleringen av vissa förskott, diversemedelstitlar, avräkningskonton m. m. medfört någon minskning av det kontanta medelsbehovet.

För att närmare belysa inkomstutvecklingen under de senaste åren har riksräkenskapsverket i tabblån å sid. 4 sammanställt inkomsterna för budgetåren 1936/37—1940/41, grupperade i överensstämmelse med driftbudgetens uppställning för det sistförflutna budgetåret.

Närmare uppgifter rörande förändringarna å de olika inkomsttitlarna under samma femårsperiod lämnas i tabellbilagan B, vari inkomsterna fördelats å inkomsttitlar i enlighet med den för budgetåret 1940/41 gällande riksstatsuppställningen. Som av denna tabell framgår, är inkomstökningen under angivna tidsperiod huvudsakligen att hänföra dels till inkomsttitlarna för inkomst- och förmögenhetsskatter, tobaksskatt, rusedrycksmedel och lotterimedel ävensom inkomsterna av folkpensioneringsfonden, statens järnvägar och riksbanksfonden och dels till de under budgetåren 1939/40 och 1940/41 beslutade nya skatterna.

Beträffande därefter inkomstutvecklingen under det nu löpande budgetåret 1941/42 föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter endast för tiden juli—oktober. Driftbudgetens inkomster hava under denna tidsperiod uppgått till 452.47 miljoner kronor mot 362.25 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. Ökningen i inkomstillflödet beror främst på den nytillkomna omsättningsskatten, vilken under angivna tid lämnat 76.16 miljoner kronor, samt ökade inkomster från statens järnvägar. Därjämte hava tobaksskatt samt omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker bidragit till inkomststegringen.

I närslutna bilaga C har riksräkenskapsverket intagit en av ämbetsverket med stöd av från vederbörande myndigheter infordrade uppgifter upprättad

4 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41
	Miljoner kronor				
<i>Egentliga statsinkomster:</i>					
Skatter	853.25	941.65	1,104.13	1,369.17	1,597.12
Uppbörd i statens verksamhet	60.55	58.34	68.49	67.49	50.05
Bidrag från folkpensionsringsfonden	21.95	53.92	55.59	77.77	77.51
Diverse inkomster	12.25	14.33	26.50	85.77	35.63
Summa	948.00	1,068.24	1,254.71	1,600.20	1,760.31
<i>Inkomster av statens kapitalfonder:</i>					
Statens affärsverksfonder ..	146.34	127.42	132.04	185.44	193.97
Riksbanksfonden.....	2.75	3.90	1.50	—	23.00
Statens allmänna fastighetsfond	7.73	7.97	8.44	9.15	10.27
Försvarsväsendets fastighetsfond	—	—	—	—	5.73
Statens utlåningsfonder	14.42	13.22	13.34	12.55	14.73
Fonden för låneunderstöd ..	0.50	1.31	1.71	1.13	1.80
Fonden för statens aktier..	28.29	14.71	23.03	35.69	20.57
Statens pensionsfonder	—	—	6.97	5.06	5.63
Diverse kapitalfonder.....	1.39	1.87	0.11	0.11	0.62
Summa	201.42	170.40	187.14	249.13	276.32
Tillsammans	1,149.42	1,238.64	1,441.85	1,849.33	2,036.63

sammanställning över det beräknade utfallet av riksstatens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de i riksstaten uppförda inkomstitlarna kunna väntas lämna en inkomst å 2,185.68 miljoner kronor mot beräknat 2,080.01 miljoner kronor. De i riksstaten uppförda mot budgetutjämningsfonden reglerade inkomstitlarna beräknas härvid lämna en nettomerinkomst att tillföras nämnda fond å 111.88 miljoner kronor.

Då det slutliga utfallet av inkomstsidan för innevarande budgetår är beroende av mycket svårbedömbara faktorer, måste den av riksräkenskapsverket nu gjorda beräkningen betraktas som i hög grad approximativ.

Vad den nu förestående statsregleringen angår, äro de ekonomiska förhållandena under det snart tilländalupna kalenderåret av avgörande betydelse särskilt för avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnsskatten.

Efter krigsutbrottet 1939 har den ekonomiska utvecklingen varit mycket oenhetlig. Svårast drabbades husbyggnadsverksamheten. Sedan exportmöjligheterna minskats genom att flertalet handelsvägar spärrats, har exportindustriens produktion nedgått. Produktionsinskränkningen har dock delvis kunnat motvägas genom ökad produktion för inhemska, speciellt militära ändamål.

Enligt Sveriges industriförbunds säsongutjämnade produktionsindex har den industriella produktionen under åren 1940 och 1941 visat en sakta fallande tendens. Generalindex för de i beräkningen ingående industrigrenarna — som i genomsnitt för år 1939 låg vid 124 och år 1940 vid 113 — har under innevarande år nedgått från 106 under januari till 102 under september. Index-talet har under oktober stigit till 103. Motsvarande index-tal under oktober månad för de olika industrigrupperna utgjorde för massa- och pappers-industri 48 (för oktober månad 1940 49), för järn- och stålindustri 134 (127), för maskinindustri 150 (149), för livsmedelsindustri 104 (112), för textil- och sömnadsindustri 103 (119) och för annan konsumtionsvaruindustri 111 (110).

Godstrafiken å järnvägarna har under åren 1940 och 1941 visat stark ökning. Den å statens järnvägar transporterade godsmängden uppgick under januari—september månader 1941 till 12.55 miljoner ton mot 10.66 miljoner ton samma tid föregående år och 8.51 miljoner ton år 1939.

Såväl antalet sysselsatta arbetare som arbetstillgången inom industrien har enligt socialstyrelsens beräkningar under innevarande år varit obetydligt högre än under år 1939. Totalantalet hjälpsökande arbetslösa, som vid utgången av oktober månad åren 1939 och 1940 var 12,183 respektive 16,122, uppgick vid utgången av sista oktober till 12,610. Uppgifterna rörande arbetslösheten inom fackförbunden äro för tredje kvartalet innevarande år något gynnsammare än för år 1940. Det bör erinras, att uppgifterna rörande arbetslösheten under åren 1940 och 1941, bland annat på grund av inkallelserna till beredskapstjänst, icke äro direkt jämförbara inbördes eller med motsvarande uppgifter föregående år.

Utrikeshandeln har under år 1941 visat en avsevärd nedgång. Sålunda uppgick under tiden januari—oktober importen till 1,376.7 miljoner kronor mot 1,957.6 respektive 1,696.1 miljoner kronor åren 1939 och 1940 samt exporten till 1,109.3 miljoner kronor mot 1,543.6 respektive 1,093.0 miljoner kronor åren 1939 och 1940.

Årets skörderesultat beräknas i genomsnitt vara betydligt under medelmåttan.

Partiprisnivån har under innevarande år successivt höjts. Kommerskollegii index för grosshandelspriser (1935 = 100), som i medeltal för åren 1939 och 1940 var 115 respektive 146 samt för januari 1941 var 162, har för månaderna juli—oktober 1941 varit respektive 173, 174, 175 och 176.

I fråga om den framtida ekonomiska utvecklingen framhöll riksräkenskapsverket redan i inkomstberäkningen för budgetåret 1940/41, hurusom denna i dåvarande läge bestämdes icke av i vanlig mening konjunkturella faktorer utan väsentligen av politiska avgöranden. Under åren 1940 och 1941 har detta förhållande blivit ytterligare markerat. De av krigstillståndet föranledda omkastningarna i fråga om varuförsörjningen hava framtvingit allt flera statsingripanden på skilda områden. Den militära och ekonomiska beredskapen har nödvändiggjort betydande omläggningar av produktion och konsumtion, vilka medfört ett allt intimare samarbete mellan staten och det

6 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

enskilda näringslivet. Sedan genom krigföringen flertalet handelsvägar för vårt lands del blivit spärrade, hava genomgripande omläggningar av utrikes-handeln och folkförsörjningen blivit ofrånkomliga, vilket i sin tur endast kunnat ske genom ett ytterligare fördjupat samarbete mellan staten och näringslivet.

Någon mera betydande arbetslöshet till följd av exportens nedgång har hittills icke blivit märkbar, huvudsakligen beroende på ökade statsbeställningar, främst för försvarets räkning, samt inkallelser till militärtjänst. Så länge produktionskapaciteten utnyttjas för tillgodoseende av varubehovet inom landet och varuutbytet med de marknader, som ännu äro öppna för svensk handel, torde någon större arbetslöshet icke behöva befaras. Fortsatt handelsavspärrning måste emellertid medföra ökad knapphet på vissa varor med därav följande återverkningar i fråga om produktionens inriktning och prisnivåns anpassning.

Under nu angivna omständigheter har riksräkenskapsverket ansett sig kunna uppställa den arbetshypotesen för inkomstberäkningen, att den ekonomiska utvecklingen i Sverige ej skall, i stort sett, påverka statens inkomstförhållanden i ogynnsam riktning under den tid, som är avgörande för den nya budgeten.

Beträffande de enskilda inkomstitlarna förutsätter riksräkenskapsverket emellertid, att den fortsatta utvecklingen skall komma att utvisa stora avvikelser från de linjer, som tidigare betraktats såsom normala. Sålunda har riksräkenskapsverket räknat med fortsatt hög inkomstnivå för affärsverken samt inkomstminskning för sådana titlar som automobilskattemedel, margarinaccis, kaffeskatt och maltdrycksskatt. För tullmedelsinkomsterna, som under år 1941 nått en ny bottennivå har riksräkenskapsverket icke räknat med fortsatt nedgång, medan stämpelmedel väntas utvisa en svag återhämtning. För inkomst- och förmögenhetsskatterna, som bero av inkomstutvecklingen år 1941, väntas viss ytterligare ökning av skatteunderlaget.

Vid beräkningen av affärsverkens överskott har riksräkenskapsverket förutsatt, att rörligt tillägg, dyrtidstillägg och kristillägg skola under den tid varom fråga är utgå efter de för innevarande kvartal gällande grunderna.

Vid inkomstberäkningens upprättande har hänsyn icke tagits till de förändringar i den ekonomiska utvecklingen, som skulle inträffa, därest det nuvarande krigstillståndet skulle upphöra före nästkommande budgetårs utgång. Här skall endast konstateras, att ett blivande fredsslut skulle komma att medföra omläggningar av produktion och handel, vilkas omfattning och verkningar det nu icke är möjligt att bedöma.

Som av det sagda torde framgå, är denna inkomstberäkning grundad på mycket osäkra och svårbedömbara faktorer. Det är därför uppenbart, att beräkningen, även om det nuvarande handelspolitiska läget kommer att bestå under budgetåret 1942/43, måste anses mycket approximativ samt att varje förändring i detta läge kommer att medföra avsevärda rubbningar i inkomstillflödet. En förutsättning för att inkomsterna skola kunna hållas vid den beräknade nivån är vidare, att produktionen icke störes av mera omfattande arbetskonflikter.

Resultatet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgives i den härvid fogade tabellen (bilaga D) med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1942/43. Beträffande de i denna tabell för de särskilda inkomstitlarna beräknade beloppen får riksräkenskapsverket härefter anföra följande.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

1. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse.

Av de under denna rubrik för de tio senast förflutna budgetåren redovisade skatterna kunna följande lämpligen sammanföras till en grupp, nämligen inkomst- och förmögenhetsskatt, extra inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å aktiebolags inkomst, utjämningskatt, värnsskatt, krigskonjunkturskatt, särskild skatt å förmögenhet samt utskiftningskatt och ersättningskatt. Till denna grupp kan ock hänföras den tidigare utgående personella skatten mantalspenningar. Till belysande av förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna å hithörande inkomstitlar lämnas närmare uppgifter i efterföljande sammanställning, varvid redovisningen anpassats till nu gällande skatteformer.

Budgetår	Inkomst- och förmögen- hetsskatt m. fl. skatter	Värnsskatt	Krigskon- junkturs- skatt	Särskild skatt å för- mögenhet	Utskift- nings- skatt och ersättnings- skatt	Summa netto- inkomst	Beräknad inkomst
Milj o n e r k r o n o r							
1931/32...	163.47	—	—	—	0.08	163.55	164.00
1932/33...	149.30	—	—	—	0.21	149.51	138.75
1933/34...	141.12	—	—	—	0.30	141.42	134.20
1934/35...	145.96	—	—	11.23	0.20	157.39	154.75
1935/36...	171.36	—	—	12.50	0.23	184.09	169.25
1936/37...	219.73	—	—	13.56	0.46	233.75	219.05
1937/38...	250.22	—	—	14.91	0.39	265.52	255.90
1938/39...	331.88	—	—	30.35	4.77	367.00	365.75
1939/40...	325.43	157.73	—	29.33	0.54	513.93	509.50
1940/41...	436.99	265.94	20.64	25.88	0.85	750.30	697.50

Vid bedömande av utvecklingen å titlarna för inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt samt särskild skatt å förmögenhet måste viss hänsyn tagas till beloppet av krigskonjunkturskatten för år 1940. Sistnämnda skatt skulle nämligen till sitt debiterade belopp avdragas från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet och föranledde därigenom en nedsättning i såväl denna skatt som värnsskatten. Nedsättningen utgjorde för in-

8 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

komst- och förmögenhetsskatten 4.37 miljoner kronor och för värnskatten 2.26 miljoner kronor.

Det må här förutsäckas, att denna anordning slopats beträffande krigskonjunkturskatten för år 1941 och att i stället för avräkning från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet avdrag skall göras direkt å krigskonjunkturskatten. Vid den i det följande lämnade analysen av utfallet av 1940 och 1941 års taxeringar till inkomst- och förmögenhetsskatt har riksräkenskapsverket fördenskull upptagit de taxerade beloppen utan avdrag på grund av påförd krigskonjunkturskatt.

Enligt förordning den 6 juni 1941 (nr 337) ägde vissa värnpliktiga, som under år 1940 tjänstgjort vid krigsmakten, åtnjuta avdrag å dem på grund av taxering år 1941 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnsskatt. Skatteavdraget utgjorde fem kronor för varje hel vecka, varmed den sammanlagda tjänstgöringstiden under år 1940 överstigit sex veckor, och skulle verkställas i första hand å den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten och, i den mån avdraget uppginge till högre belopp än denna, å värnsskatten. Enligt preliminär uppgift från statistiska centralbyrån har detta avdrag utgjort 6.5 miljoner kronor å inkomst- och förmögenhetsskatten. För värnsskattens del är avdraget icke ännu känt men kan approximativt uppskattas till 2 miljoner kronor. Den efterföljande beräkningen av inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnsskatten har verkställts under förutsättning att avdrag på grund av inkallelse till militärtjänstgöring skall medgivas för år 1941 enligt samma grunder som för år 1940.

Vid beräkningen av inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnsskatten måste en uppskattning verkställas av den del av de debiterade skatterna som kan antagas icke komma att inflyta under budgetåret. Förhållandet mellan det under ett budgetår å en viss utskyldstitel inflytande skattebeloppet och det under ett och samma budgetår uppdebiterade skattebeloppet plägar betecknas inflytandeprocent. Det under visst budgetår influtna beloppet omfattar dock ej blott, om ock till största delen, under samma budgetår debiterad skatt utan även restantier å tidigare debiterade skatter. Genom uträknandet av inflytandeprocenten erhålles alltså icke någon uppfattning om, hur uppbörden av den under visst budgetår debiterade skatten fördelar sig på detta budgetår och de följande, ej heller om det slutliga uppbördsresultatet av skatten ifråga. Särskilt i tider av starka förändringar i skattetrycket och i den enskildes ekonomiska möjlighet att betala skatten är det emellertid nödvändigt att söka nå fram till en uppfattning om uppbördens fördelning på de skilda budgetår, under vilka en under visst budgetår debiterad skatt inflyter. I sin förevarande inkomstberäkning har riksräkenskapsverket beträffande folkpensionsavgifterna, som uppbäras å kronodebetsedeln, med ledning av vissa av pensionsstyrelsen tillhandahållna uppgifter verkställt en analys av uppbörden under ett antal budgetår med syfte att klarlägga hur inflytandeprocenten uppbygges. För detaljerna i denna analys får ämbetsverket hänvisa till det följande. Med stöd av denna undersökning och med utgångspunkt från de till grund för inkomstberäkningen liggande allmänna antagandena om den ekonomiska

utvecklingen har riksräkenskapsverket vidare verkställt en beräkning av inflytandeprocenten för värnskatten, vilken beräkning underlättats därav, att för denna skatt uppbörden för budgetåret 1939/40 — det första år under vilket skatten debiterats — icke omfattat någon restuppbörd från tidigare budgetår. På grundval av denna beräkning har riksräkenskapsverket ansett sig kunna fixera en inflytandeprocent även för inkomst- och förmögenhetsskatten. Dessa beräkningar hava fört till det resultatet, att under budgetåret 1941/42 skulle inflyta av den debiterade värnskatten 95 procent samt av den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten 96 procent, ävensom att under budgetåret 1942/43 inflytandeprocenten borde sättas till 94 procent för värnskatten och 95 procent för inkomst- och förmögenhetsskatten.

Inkomst- och förmögenhetsskatt.

Den vid 1938 års riksdag beslutade nya inkomst- och förmögenhetsskatten är uppdelad i en rörlig bottenskatt och en fast tilläggsskatt. Bottenskatten omfattar dels en progressiv inkomst- och förmögenhetsskatt å fysiska personer, oskifta dödsbon samt familjestiftelser, dels en proportionell inkomstskatt å svenska aktiebolag och övriga juridiska personer m. fl. Den fasta tilläggsskatten, som åvilar allenast fysiska personer och med dem jämställda skattskyldiga med högre inkomster, är starkt progressiv.

Vid beräkningen av utfallet av 1942 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt har man att utgå från de uppnådda taxeringsresultaten vid motsvarande taxeringar åren 1940 och 1941. För en närmare analys av taxeringsresultaten är härvid en uppdelning av den vid taxeringen uppskattade totala inkomsten på olika inkomstkällor av betydelse. I taxeringslängderna och i den på dessas uppgifter grundade taxeringsstatistiken föreligger emellertid sådan uppdelning allenast beträffande den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten. I avsaknad av en på direkta taxeringsuppgifter grundad motsvarande uppdelning av den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade inkomsten har fördenskull den i det följande verkställda beräkningen rörande det väntade utfallet av 1942 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt genomförts med utgångspunkt från den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt för olika inkomstkällor uppskattade inkomsten.

I efterföljande två tabellsammanställningar redovisas dels utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1940 och 1941, dels ock debiterade inkomst- och förmögenhetsskattebelopp enligt samma års taxeringar till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. I båda tabellerna redovisas — utom uppgifter avseende samtliga skattskyldiga — särskilda uppgifter för dels i A-längden upptagna skattskyldiga (fysiska personer, oskifta dödsbon samt familjestiftelser), dels i B-längden upptagna svenska aktiebolag, dels i samma längd upptagna skattskyldiga i övrigt (svenska ekonomiska föreningar, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktiebolag, sparbanker samt utländska juridiska personer), dels slutligen i C-längden upptagna skattskyldiga (staten, kommu-

10 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1940 och 1941.

	A-längden	B-längden		C-längden	Summa
		Svenska aktiebolag	I övrigt		
Miljoner kronor					
1940 års taxering.					
Taxeringen till kommunal inkomstskatt.					
Inkomst av jordbruksfastighet	299.4	4.7	0.1	8.6	312.8
» » annan fastighet	12.9	1.2	1.0	0.5	15.6
» » rörelse m. m. resp. annan förvärvs- verksamhet.....	615.0	746.4	45.8	46.4	1,453.6
» » tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet	5,648.0	—	—	—	5,648.0
» » kapital.....	354.4	16.3	0.6	12.0	383.3
Summa	6,929.7	768.6	47.5	67.5	7,813.3
Allmänna avdrag	311.9	2.0	0.3	0.9	315.1
Taxerad inkomst	6,617.8	766.6	47.2	66.6	7,498.2
Taxeringen till statlig inkomst- och förmögen- hetsskatt.					
Taxerat belopp.....	6,790.5	825.9	74.3	22.5	7,713.2
Utnyttjade ortsavdrag	3,780.1	—	—	—	3,780.1
Beskattningsbart belopp	3,010.4	825.9	74.3	22.5	3,933.1
1941 års taxering.					
Taxeringen till kommunal inkomstskatt.					
Inkomst av jordbruksfastighet.....	395.1	10.4	0.3	14.6	420.4
» » annan fastighet	11.0	1.7	0.4	0.4	13.5
» » rörelse m. m. resp. annan förvärvs- verksamhet.....	567.4	717.9	45.8	46.4	1,377.5
» » tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet	5,884.4	—	—	—	5,884.4
» » kapital.....	372.1	16.9	0.8	14.1	403.9
Summa	7,230.0	746.9	47.3	75.5	8,099.7
Allmänna avdrag	334.0	2.0	0.3	1.2	337.5
Taxerad inkomst.....	6,896.0	744.9	47.0	74.3	7,762.2
Taxeringen till statlig inkomst- och förmögen- hetsskatt.					
Taxerat belopp.....	7,006.3	797.7	67.3	25.2	7,896.5
Utnyttjade ortsavdrag	3,879.4	—	—	—	3,879.4
Beskattningsbart belopp	3,126.9	797.7	67.3	25.2	4,017.1

ner, ideella föreningar m. fl.). Vid uppgörande av tabellerna har hänsyn icke tagits till den nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, som föranleddes av taxering till krigskonjunkturskatt för år 1940. Likaså har den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1941 upptagits utan avdrag på grund av inkallelse till militärtjänstgöring.

Vad först angår tabellen å denna sida, återfinnas i denna särskilda uppgifter för den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten

**Debiterade inkomst- och förmögenhetsskattebelopp enligt taxeringarna
år 1940 och 1941.¹**

	A- längden	B-längden		C- längden	Summa
		Svenska aktie- bolag	I övrigt		
1940 års taxering.					
Bottenskatt:					
Debiterad bottenskatt, milj. kr.	229.03	164.97	14.70	1.69	410.39
Debiterad bottenskatt i procent av beskattnings- bart belopp	7.61	20.00	20.00	7.50	10.43
Skatt i procent av grundbeloppet	150	200	200	150	
Beräknat grundbelopp, milj. kr.	152.69	82.49	7.35	1.13	243.66
Grundbelopp i procent av beskattningsbart belopp	5.07	10.00	10.00	5.00	6.20
Tilläggsskatt:					
Debiterad tilläggsskatt, milj. kr.	54.23	—	—	—	54.23
Debiterad tilläggsskatt i procent av beskattnings- bart belopp	1.80	—	—	—	1.38
Sammanlagd inkomst- och förmögenhetsskatt:					
Debiterad skatt, milj. kr.	283.26	164.97	14.70	1.69	464.62
Debiterad skatt i procent av beskattningsbart belopp	9.41	20.00	20.00	7.50	11.81
1941 års taxering.					
Bottenskatt:					
Debiterad bottenskatt, milj. kr.	237.64	159.06	12.77	1.89	411.36
Debiterad bottenskatt i procent av beskattnings- bart belopp	7.60	20.00	20.00	7.50	10.24
Skatt i procent av grundbeloppet	150	200	200	150	
Beräknat grundbelopp, milj. kr.	158.43	79.53	6.39	1.26	245.61
Grundbelopp i procent av beskattningsbart belopp	5.07	10.00	10.00	5.00	6.11
Tilläggsskatt:					
Debiterad tilläggsskatt, milj. kr.	53.02	—	—	—	53.02
Debiterad tilläggsskatt i procent av beskattnings- bart belopp	1.70	—	—	—	1.32
Sammanlagd inkomst- och förmögenhetsskatt:					
Debiterad skatt, milj. kr.	290.66	159.06	12.77	1.89	464.38
Debiterad skatt i procent av beskattningsbart belopp	9.30	20.00	20.00	7.50	11.56

från olika inkomstkällor. Erinras må, att de för inkomst av jordbruksfastighet och för inkomst av annan fastighet meddelade uppgifterna avse allenast inkomst, som överskjuter fem procent av fastighetsvärdet eller fyra procent av skogsvärdet.

Av tabellen framgår, att inkomsten av jordbruksfastighet vid 1941 års taxering utvisat en betydande stegring; ökningen uppgick till 34.4 procent.

¹ För de i B- och C-längden upptagna skattskyldiga avvika de verkliga genomsnittliga procenttalen för debiterad bottenskatt och grundbelopp något från de här redovisade, i skatteförfattningarna fastställda procenttalen, vilket sammanhänger med förekomsten av eftertaxeringar, skattelättnader enligt avtal med främmande makter eller feldebiteringar.

12 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Inkomsten av annan fastighet åter utvisar nedgång, belöpande sig till 13.5 procent. Härav torde kunna dragas den slutsatsen, att jämväl den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade fastighetsinkomsten vid 1941 års taxering stigit för jordbruksfastighet men gått något tillbaka för annan fastighet.

Den sammanlagda inkomsten av rörelse m. m. enligt A-längden och av annan förvärvsverksamhet enligt B- och C-längderna har vid 1941 års taxering sänkts med 5.2 procent. För de i tabellen redovisade olika grupperna av skattskyldiga har emellertid utvecklingen varit mycket oenhetlig. Sålunda uppgick inkomstminskningen för de i A-längden redovisade skattskyldiga till 7.7 procent, medan minskningen för svenska aktiebolag utgjorde 3.8 procent. I B-längden upptagna andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och i C-längden upptagna skattskyldiga utvisade vid 1941 års taxering samma inkomst som vid 1940 års taxering.

Inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet — vilken i sin helhet redovisas i A-längden — höjdes vid 1941 års taxering med 4.2 procent.

Beträffande inkomsten av kapital slutligen förelåg vid 1941 års taxering en inkomststegring om 5.4 procent. För enbart de i A-längden upptagna skattskyldiga redovisades en stegring om 5.0 procent.

De vid 1941 års taxering inträdda förändringarna i de till kommunal inkomstskatt för olika grupper skattskyldiga uppskattade totala inkomsterna framgå av efterföljande sammanställning.

	Uppskattad 1940 års taxering	inkomst 1941 års taxering	Stegring (+) minskning (-)	
	Milj. kr.	Milj. kr.	Milj. kr.	%
A-längden	6,929.7	7,230.0	+ 300.3	+ 4.3
B-längden:				
Svenska aktiebolag	768.6	746.9	— 21.7	— 2.8
Svenska ekonomiska föreningar ..	29.8	27.0	— 2.8	— 9.4
Svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag	9.6	9.0	— 0.6	— 6.3
Sparbanker	4.3	8.2	+ 3.9	+ 90.7
Utländska juridiska personer....	3.8	3.1	— 0.7	— 18.4
C-längden	67.5	75.5	+ 8.0	+ 11.9
Tillsammans	7,813.3	8,099.7	+ 286.4	+ 3.7

Sedan från den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt uppskattade totala inkomsten dragits de vid samma taxering medgivna allmänna avdragen, erhålles den vid taxeringen till kommunal inkomstskatt taxerade inkomsten. Såsom framgår av tabellen, skiljer sig denna inkomst avsevärt från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet. Till förklaring härav må å ena sidan framhållas, att i sistnämnda belopp jämväl ingår dels den del av fastighetsinkomsten, som understiger fem (fyra) procent av fastighetsvärdet, dels ock $\frac{1}{100}$ av den taxerade förmögenheten. Å andra sidan får vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt avdrag göras för kommunala skatter samt vissa andra vid taxeringen till kommu-

nal inkomstskatt ej åtnjutna avdrag. Vissa skiljaktigheter mellan den statliga och kommunala beskattningen föreligga vidare i fråga om den omfattning, i vilken åtnjuten inkomst är skattepliktig. Sistnämnda förhållande är särskilt framträdande beträffande de i C-längden redovisade skattskyldiga.

De vid 1941 års taxering inträdda förändringarna i de till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för olika grupper skattskyldiga taxerade beloppen framgå av efterföljande sammanställning.

	Taxerat belopp		Stegring (+) minskning (—)	
	1940 års taxering Milj. kr.	1941 års taxering Milj. kr.	Milj. kr.	%
A-längden	6,790.5	7,006.3	+ 215.8	+ 3.2
B-längden:				
Svenska aktiebolag	825.9	797.7	— 28.2	— 3.4
Svenska ekonomiska föreningar ..	39.3	35.0	— 4.3	— 10.9
Svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag	10.3	9.9	— 0.4	— 3.9
Sparbanker	4.4	8.0	+ 3.6	+ 81.8
Utländska juridiska personer....	20.3	14.4	— 5.9	— 29.1
C-längden	22.5	25.2	+ 2.7	+ 12.0
Tillsammans	7,713.2	7,896.5	+ 183.3	+ 2.4

I tabellen å sid. 11 lämnas uppgifter om dels debiterad skatt för såväl bottenskatten som tilläggsskatten, dels bottenskattens grundbelopp, dels de procenttal av grundbeloppet med vilka bottenskatten uttagits, dels slutligen uträknade medelskatteprocent.

Av tabellen inhämtas såsom särskilt anmärkningsvärt, att beträffande i A-längden redovisade skattskyldiga medelskatteprocenten för tilläggsskatten vid 1941 års taxering nedgått, varemot medelskatteprocenten för bottenskatten hållit sig praktiskt taget konstant. I jämförelse med 1940 års taxering har alltså vid 1941 års taxering en viss förskjutning i inkomstfördelningen inträtt, innebärande en sänkning av de större inkomsttagarnas relativa andel av det samlade taxeringsresultatet.

Det påräkneliga utfallet av 1942 års taxering är väsentligen beroende av den ekonomiska utvecklingen under kalenderåret 1941. Såsom riksräkenskapsverket inledningsvis angivit, har denna utveckling varit i hög grad påverkad av de rådande handelsavspärrningarna, genom vilka exportindustriens förtjänstmöjligheter beskurits. Emellertid har ökningen av produktionen för tillgodoseendet av det inhemska varu- och materielbehovet samt arbetet med främjande av handeln över de handelsvägar, som alltjämt äro öppna, bidragit till att i görligaste mån uppehålla industriens och handelsns förtjänstmöjligheter. Genom den inträffade prisstegringen och den av varuknappheten föranledda utförsäljningen från olika affärsföretags lagerbehållningar hava skapats vissa opåräknade inkomster. Det stabila läget på arbetsmarknaden har lett till en icke oväsentlig ökning av de anställdas löneinkomster. Främst

14 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

till följd härav kan man räkna med någon höjning av taxeringsresultaten i förhållande till 1941 års taxering.

Med utgångspunkt från de i tabellen över utfallet av taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1940 och 1941 för sistnämnda års taxering redovisade taxeringsresultaten får riksräkenskapsverket framlägga följande beräkning rörande 1942 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Rörande grunderna för beräkningen av resultatet av taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt avseende i A-längden redovisade fysiska personer, oskifta dödsbon samt familjestiftelser må anföras följande.

Inkomsten av fastighet beräknas vid 1942 års taxering komma att uppnå ungefär samma storlek som vid 1941 års taxering. Det försämrade skördeutfallet torde visserligen medföra inkomstminskning, men nedgången läser i huvudsak kompenseras av ökade jordbruksinkomster i övrigt. Särskilt torde den ökade avsättningen av skogsprodukter under innevarande år komma att medföra förbättring av jordbruksfastigheternas avkastning. Även för inkomsten av annan fastighet än jordbruksfastighet räknar riksräkenskapsverket med oförändrat taxeringsresultat vid nästa års taxering.

I fråga om inkomsten av rörelse m. m. torde stegrade omkostnader hava medfört en icke oväsentlig minskning av de samlade vinstresultaten. Riksräkenskapsverket har ansett sig kunna uppskatta den vid 1942 års taxering motsedda nedgången av rörelseinkomsten till omkring 5 procent.

Inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet har under innevarande år påverkats av en rad olika omständigheter. Enligt från socialstyrelsen inhämtade uppgifter skulle antalet sysselsatta arbetare inom den egentliga industrien vara praktiskt taget lika åren 1941 och 1940. Med hänsyn till verkningarna av det s. k. ramavtalet mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer och till de under år 1941 träffade avtalsuppgörelserna beräknas emellertid den till arbetarna utbetalade lönesumman vara cirka 8 procent högre år 1941 än år 1940. För småindustrien och hantverket antages ökningen av löneinkomsten knappast hava varit mindre än inom den egentliga industrien. Inom husbyggnadsverksamheten beräknas däremot det utbetalade sammanlagda lönebeloppet i samband med sysselsättningsvolymens ytterligare nedgång hava reducerats. För skogsbruket och vägarbetena åter torde en betydande inkomstökning hava ägt rum innevarande år, vilken sammanhänger med en stegring av både antalet sysselsatta arbetare och utgående löner. Även inom jordbruket kan man räkna med någon ökning i den totala lönesumman. För egen del räknar riksräkenskapsverket med betydande tillskott under innevarande år till den samlade inkomsten av tjänst eller tillfällig arbetsanställning från arbetsområden, som icke berörts i de från socialstyrelsen inhämtade uppgifterna. Ämbetsverket syftar härvid bland annat därpå, att under innevarande år stegring av löneinkomsterna inträtt för i allmän tjänst anställda befattningshavare samt för vissa grupper av i enskild tjänst anställd affärs- och kontorspersonal. Vid bedömande av utvecklingen av löneinkoms-

terna under år 1941 måste hänsyn vidare tagas till antalet till militärtjänst inkallade och de enskilda inkallelsernas varaktighet. Under hänsynstagande till i det föregående angivna skiftande utvecklingstendenser har riksräkenskapsverket ansett sig kunna för de olika verksamhetsgrenarna tillsammans räkna med en icke oväsentlig stegring av inkomsten av tjänst eller tillfällig arbetsanställning vid 1942 års taxering samt uppskattat inkomststegringen till omkring 5 procent.

Vad slutligen angår inkomst av kapital, synas aktieutdelningarna under innevarande år hava legat vid ungefär samma nivå som under år 1940. Det sänkta ränteläget har utnyttjats vid omfattande konverteringar och nyupplåning, men den därigenom uppkommande minskningen i den genomsnittliga avkastningen av det räntebärande kapitalet torde hava motvägts av en ökning av detta kapital genom tillkomsten av nya sparmedel. På grund härav förutsätter riksräkenskapsverket, att den sammanlagda kapitalinkomsten skall vid 1942 års taxering bliva av ungefär samma storlek som vid 1941 års taxering.

Med utgångspunkt från de av riksräkenskapsverket sålunda gjorda antagandena angående de under innevarande år inträdda förskjutningarna av de olika inkomstkällornas avkastning har riksräkenskapsverket beräknat den vid 1942 års taxering väntade stegringen av det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet till omkring 3.7 procent. För i A-längden upptagna skattskyldiga skulle fördenskull det vid 1942 års taxering taxerade beloppet kunna beräknas till omkring 7,266 miljoner kronor.

Beträffande därefter 1942 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt avseende de i B-längden redovisade svenska aktiebolagen får riksräkenskapsverket framhålla, att en beräkning vid denna tidpunkt möter betydande svårigheter. Man kan visserligen söka verkställa uppskattningar av den taxerade inkomsten för aktiebolagen inom skilda näringsgrenar på grundval av uppgifter om produktionens omfattning samt utvecklingen av priser och omkostnader under år 1941 och sammanväga de därvid vunna resultaten till ett totalomdöme om taxeringsutfallet för samtliga bolag. Men det verkliga utfallet av taxeringen beror även på de av bolagen vid bokslutens upprättande under våren 1942 beslutade avskrivningarna. Dessa avskrivningar bestämmas i stor utsträckning av hur framtidsutsikterna för bolagens rörelse komma att bedömas. Denna prövning kan, särskilt under nuvarande ekonomiska förhållanden, utfalla olika mot den som göres före rörelseårets utgång. Sedan den fria avskrivningsrätten införlivats med skattesystemet, kan till följd härav det slutliga taxeringsutfallet komma att visa väsentliga avvikelser från de antaganden, som gjorts vid upprättandet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning. Osäkerheten i beräkningen av taxeringsutfallet för bolagen framgår härav med tydlighet.

Den under innevarande år fortsatta utbyggnaden av Sveriges försvar har bidragit till att upprätthålla produktionen inom vissa industrier. Den allmänna prisstegringen har dock sannolikt icke mera avsevärt stegrat de sammanlagda vinstresultaten. Stegrade vinstresultat av 1941 års rörelse kun-

16 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

na emellertid förväntas särskilt för elektricitets- och kraftverk, järnvägar och rederier, gruvindustri, metall- och maskinindustri, tryckeri- och pappersförädlingsindustri samt försäkringsrörelse. Försämrade vinstresultat åter torde komma att redovisas för varuhandel, bruksrörelse, bryggerier och vattenfabriker samt textilindustrien. För samtliga bolag tillsammans har riksräkenskapsverket, som grundat sina beräkningar direkt på det taxerade beloppet, räknat med att vid 1942 års taxering det taxerade beloppet skall utvisa en stegring i jämförelse med 1941 års taxering av 3 procent eller till omkring 820 miljoner kronor.

Vad angår i B-längden redovisade andra juridiska personer än svenska aktiebolag, har riksräkenskapsverket räknat med att vid 1942 års taxering det beskattningsbara beloppet skall något nedgå för ekonomiska föreningar men för övriga skattskyldiga bibehållas vid ungefär samma belopp som vid 1941 års taxering. För samtliga ifrågavarande juridiska personer beräknar riksräkenskapsverket sålunda det beskattningsbara beloppet vid nästa års taxering till 65 miljoner kronor. Slutligen torde de i C-längden redovisade skattskyldiga böra upptagas med ett till 25 miljoner kronor avrundat belopp.

Med utgångspunkt från de sålunda för olika grupper skattskyldiga uppskattade, till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppen vid 1942 års taxering har riksräkenskapsverket på sätt närmare framgår av efterföljande tabellsammanställning beräknat de vid nämnda års taxering utnyttjade ortsavdragen, beskattningsbara beloppen och debiterade skattebeloppen, de sistnämnda upptagna utan hänsyn till avdrag på grund av inkallelse till militärtjänstgöring.

Beräkning av utfallet av taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt vid 1942 års taxering.

	A-längden	B-längden		C-längden	Summa
		Svenska aktiebolag	I övrigt		
	Miljoner kronor				
Taxerat belopp.....	7,266	820	65	25	8,176
Utnyttjade ortsavdrag	4,000	—	—	—	4,000
Beskattningsbart belopp	3,266	820	65	25	4,176
Debiterad skatt:					
Bottenskatt	248.2	164.0	12.3	1.9	426.4
Tillägsskatt	55.5	—	—	—	55.5
Summa skatt	303.7	164.0	12.3	1.9	481.9

Beräkningen av de enligt 1942 års taxering debiterade skattebeloppen har verkställt under den förutsättningen, att bottenskatten — liksom skett enligt 1941 års taxering — skall utgå för de i A- och C-längderna upptagna skattskyldiga efter 150 procent och för de i B-längden upptagna skattskyldiga efter 200 procent av grundbeloppet.

Vad angår de i A-längden upptagna skattskyldiga, uppgick medelskatteprocenten vid 1941 års taxering till 7.60 procent för botten-skatten och till 1.70 procent för tilläggsskatten, och beräknas dessa procenttal bli va oförändrade vid 1942 års taxering. Beträffande de i B- och C-längderna upptagna skattskyldiga skulle skatteprocenten för botten-skatten under nyss angivna förutsättning bli va 20 respektive 7.5 procent av de beskattningsbara beloppen, dock att på grund av bestämmelserna i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater samma nedsättning i skattebeloppet beträffande utländska juridiska personer antages som konstaterats vid 1941 års taxering.

Enligt förestående beräkning skulle den år 1942 debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten uppgå till 481.9 miljoner kronor, därav botten-skatt 426.4 miljoner kronor och tilläggsskatt 55.5 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har, såsom förut nämnts, antagit, att enahanda bestämmelser om avdrag å den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten på grund av inkallelse till militärtjänst som tillämpats vid taxeringen år 1941 skola bli va gällande jämväl vid 1942 års taxering. Med hänsyn till antalet inkallade och de enskilda inkallelsernas varaktighet under år 1941 torde dessa avdrag kunna uppskattas till ungefär 3.5 miljoner kronor.

I det föregående har riksräkenskapsverket beräknat den under budgetåret 1942/43 inflytande bruttoinkomsten av inkomst- och förmögenhetsskatten till 95 procent av det debiterade skattebeloppet. Från den influtna bruttoinkomsten avgå restitutioner, vilka riksräkenskapsverket uppskattat till 2.5 miljoner kronor. I enlighet härmed skulle den behållna inkomsten å förevarande titel utgöra 452.0 miljoner kronor, vilket belopp med hänsyn till skattens storleksordning har avrundats till 450,000,000 kronor.

Värnsskatt.

Liksom för budgetåren 1939/40 och 1940/41 skall enligt beslut av 1941 års riksdag värnsskatt uttagas även för budgetåret 1941/42.

Den enligt 1939 års taxering debiterade värnsskatten utgick med hälften av det till inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade beloppet och lämnade under budgetåret 1939/40 en behållen inkomst av 157.73 miljoner kronor.

Den vid 1940 års lagtima riksdag beslutade värnsskatten för budgetåret 1940/41 utgick å det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet enligt självständigt fastställda skattesatser. För skattskyldiga fysiska personer, oskifta dödsbon samt familjestiftelser gällde en särskild progressiv skatteskala. Värnsskatt skulle härvid även gäldas av vissa fysiska personer, för vilka till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp icke fastställts, och i fråga om sådana skattskyldiga utgå med ett belopp av 5 kronor. För svenska aktiebolag och vissa andra juridiska personer utgick värnsskatten med 10 procent och för skattskyldiga upptagna i C-längden med 5 procent av det beskattningsbara beloppet. Såsom förut nämnts, skulle emellertid den enligt dessa grunder debiterade värnsskatten för budgetåret 1940/41

nedsättas på grund av påförd krigskonjunkturskatt. Den under budgetåret 1940/41 influtna värnskatten uppgick till 265.94 miljoner kronor.

Värnskatten för budgetåret 1941/42 utgår efter samma grunder som värnskatten för budgetåret 1940/41. Däremot kommer, såsom tidigare omnämnts, någon nedsättning av skatten icke i år att ske på grund av påförd krigskonjunkturskatt. Vid bedömande av skattens utfall måste emellertid beaktas, att avdrag å debiterade beloppet skall ske på grund av militärtjänstgöring under år 1940 enligt de grunder, som angivits i det föregående. Värnskatten har i riksstaten för innevarande budgetår beräknats till 265 miljoner kronor. Debiteringen av denna skatt är ännu icke avslutad. Beträffande magistratsstäderna hava dock uppgifter om värnskatt funnits tillgängliga i de sammandrag av inkomstlängderna, som insänts till statistiska centralbyrån. Enligt dessa sammandrag har värnskatten i magistratsstäderna debiterats med ett skattebelopp av 126.80 miljoner kronor, om hänsyn icke toges till avdrag på grund av inkallelse till militärtjänstgöring; motsvarande belopp utgjorde beträffande värnskatten för budgetåret 1940/41 127.55 miljoner kronor. Med ledning av dessa uppgifter ävensom de av statistiska centralbyrån likaledes avlämnade uppgifterna om taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt år 1941 har riksräkenskapsverket beräknat, att värnskatten för budgetåret 1941/42 torde komma att debiteras med omkring 290 miljoner kronor eller ungefär samma belopp som debiterades i värnskatt för sistlidna budgetår, 288.75 miljoner kronor. Avdrag på grund av militärtjänstgöring kan för budgetåret 1941/42 beräknas till cirka 2 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån och med ledning av den undersökning rörande storleken av inflytandeprocenten, som omnämnts i det föregående, beräknar riksräkenskapsverket netto-uppbörden av värnskatten under budgetåret 1941/42 till i runt tal 275 miljoner kronor.

För budgetåret 1942/43 har riksräkenskapsverket, med utgångspunkt från sin förestående beräkning av skatteunderlaget för inkomst- och förmögenhetsskatten, beräknat, att en värnskatt, uttagen efter samma grunder som värnskatten för budgetåret 1941/42, skall giva en nettouppbörd av omkring 280 miljoner kronor. I anslutning härtill anser riksräkenskapsverket, att värnskatten i riksstaten för budgetåret 1942/43 bör upptagas till 280,000,000 kronor.

Krigskonjunkturskatt.

I enlighet med beslut av 1940 års urtima riksdag utfärdades förordning, nr 764, om krigskonjunkturskatt för år 1940. Skatten avsåg inkomstökning — huvudsakligen å rörelse — som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och som kunde antagas hava berott på av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur föranledda förhållanden. Skatten skulle utgå beträffande rörelse med lägst 50 och högst 70 procent av den enligt särskilda regler beskattningsbara merinkomsten och beträffande andra inkomstslag med 50 procent av den beskattningsbara merinkomsten. Under vissa i förordningen angivna förutsättningar skulle skatten påföras allenast provisoriskt. Den be-

skattningsbara merinkomsten utgjorde vid 1940 års taxering 36.44 miljoner kronor. Krigskonjunkturskatt påfördes för denna merinkomst med ett belopp av 22.49 miljoner kronor, därav 2.83 miljoner kronor provisoriskt. I krigskonjunkturskatt inflöt under budgetåret 1940/41 ett belopp på 20.64 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 20 miljoner kronor. Därjämte bör erinras, att på grund av taxering till krigskonjunkturskatt det debiterade beloppet av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten nedsattes med 4.37 miljoner kronor och det debiterade beloppet av värnskatten med 2.26 miljoner kronor. Om dessa belopp avdragas från den debiterade krigskonjunkturskatten, 22.49 miljoner kronor, kvarstår ett nettobelopp av 15.86 miljoner kronor. Det bör erinras, att denna skatt avsåg den taxerade merinkomsten endast under fyra månader av år 1939.

I riksstaten för budgetåret 1941/42 är krigskonjunkturskatten upptagen med ett belopp av 35 miljoner kronor. Krigskonjunkturskatten för år 1941 har utsträckt att gälla även inkomst av jordbruk och skogsbruk. Skattesatserna äro desamma som för krigskonjunkturskatten för år 1940. Med stöd av dessa skattesatser beräknas skattens grundbelopp. Krigskonjunkturskatten skall utgöra detta grundbelopp efter avdrag av de belopp, varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnskatt och särskild skatt å förmögenhet för den skattskyldige skulle hava minskats, om krigskonjunkturskattens grundbelopp avdragits från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet och det därefter återstående beloppet utgjort taxerat belopp.

Några uppgifter rörande storleken av den för år 1941 debiterade krigskonjunkturskatten äro ännu icke tillgängliga. Vissa från länsstyrelserna införskaffade uppgifter rörande det sannolika beloppet av den beskattningsbara merinkomsten vid den nu pågående taxeringen till krigskonjunkturskatt synas tyda på, att intäkten av denna skatt under innevarande budgetår skall komma att uppgå till ungefär det i riksstaten angivna beloppet, 35 miljoner kronor.

Att beräkna storleken av den krigskonjunkturskatt, som kan komma att debiteras för år 1942, under förutsättning att sådan skatt för detta år uttages efter samma grunder som krigskonjunkturskatten för år 1941, erbjuder stora svårigheter. Även om man nu kunde göra beräkningar rörande de inkomstökningar, som må hava uppstått för vissa näringsgrenar, är det omöjligt att bedöma, i vilken omfattning dessa inkomstökningar komma att bli föremål för krigskonjunkturbeskattning eller i vad mån provisoriskt erlagd krigskonjunkturskatt kan komma att restitueras under innevarande och nästkommande budgetår. Med full insikt om svårigheten att nu beräkna denna skatteintäkt har riksräkenskapsverket fördenskull uppskattat krigskonjunkturskatten för budgetåret 1942/43 till samma belopp som i riksstaten för löpande budgetår eller 35,000,000 kronor.

Särskild skatt å förmögenhet.

Å denna inkomstitel redovisas den nya särskilda skatt å förmögenhet, som jämlikt beslut vid 1938 års riksdag tillämpas från och med 1939 års

20 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

taxering. Skatten, som åvilar fysiska personer, oskifta dödsbon, vissa utländska juridiska personer samt familjestiftelser, är uppbyggd efter samma allmänna grunder som den tidigare utgående förmögenhetsskatten, vilken vid 1938 års taxering omlades i samband med förenkling av skattesystemet. Förmögenhetsgränsen för skattskyldighetens inträdande har enligt de nya beskattningsreglerna sänkts från 50,000 till 20,000 kronor.

I efterföljande tabell hava beloppen för den beskattningsbara förmögenheten vid 1939, 1940 och 1941 års taxeringar sammanställts med den på grund av samma års taxeringar debiterade förmögenhetsskatten, varjämte angivits den genomsnittliga skattebelastningen. Uppgifterna för 1941 års taxering, vilka tillhandahållits riksräkenskapsverket av statistiska centralbyrån, äro preliminära.

Taxeringsår	Beskattningsbar förmögenhet milj. kronor	Debiterad skatt milj. kronor	Debiterad skatt i promille av beskattningsbar förmögenhet
1939	13,178	29.51	2.24
1940	12,354	25.92	2.10
1941	12,697	26.34	2.07

Av denna tabell framgår, att den beskattningsbara förmögenheten ökat från 1940 till 1941 års taxering med 343 miljoner kronor, vilket torde sammanhånga främst med stegrade aktie- och obligationsvärden. Denna stegring torde hava fortgått även under år 1941. Den beskattningsbara förmögenheten vid 1942 års taxering, vilken grundas på förmögenheternas värde den 31 december 1941, kan därför antagas bliva något högre än vid 1941 års taxering. Riksräkenskapsverket har vid sådant förhållande ansett sig böra beräkna särskild skatt å förmögenhet för budgetåret 1942/43 till 27,000,000 kronor eller samma belopp som i riksstaten för innevarande budgetår.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.

Utskiftningsskatt, som tidigare utgick efter 5 procent, höjdes från och med år 1938 till 12 procent och från och med år 1940 till 30 procent. Under budgetåret 1940/41 hava dessa skatter lämnat en behållen inkomst av 849,546 kronor. Vid 1941 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningsskatt debiterats med 754,658 kronor samt ersättningsskatt med 360,275 kronor eller sammanlagt 1,114,933 kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatt och ersättningsskatt för budgetåret 1942/43 till 1,000,000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

De under denna titel redovisade inkomsterna uppgingo under budgetåret 1939/40 till 185,219 kronor samt under sistförflutna budgetåret till 101,576 kronor. För juli—oktober månader av löpande budgetår hava inkomsterna nedgått med cirka 20 procent i jämförelse med inkomsterna för motsvarande tid under föregående budgetår. Med utgångspunkt härifrån beräknar riks-

räkenskapsverket inkomsterna å titeln för nu löpande budgetår till 80,000 kronor, till vilket belopp ämbetsverket uppskattar inkomsten av bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter jämväl för budgetåret 1942/43.

Stämpelmedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av stämpelmedel under de tio senast förflutna budgetåren framgå av nedanstående sammanställning.

	Andra stämpelmedel än arvs- och gåvoskatt	Arvs- och gåvoskatt	Summa nettoinkomst	Beräknad inkomst
	M i l j o n e r k r o n o r			
Budgetåret 1931/32	29.72	19.09	48.81	53.00
» 1932/33	30.08	19.58	49.66	45.00
» 1933/34	25.90	23.80	49.70	52.00
» 1934/35	31.91	28.26	60.17	55.00
» 1935/36	31.08	30.88	61.96	57.00
» 1936/37	35.18	33.83	69.01	63.00
» 1937/38	39.93	30.59	70.52	65.00
» 1938/39	32.27	37.17	69.44	65.00
» 1939/40	33.22	31.06	64.28	65.00
» 1940/41	20.04	29.04	49.08	60.00

Den ovan gjorda uppdelningen av stämpelmedel är grundad på statistisk beräkning.

Enligt i statistiska centralbyrån utarbetade uppgifter å beloppen av de stämplat, som använts till nedan angivna slag av handlingar, hava dessa belopp under åren 1938—1940 utgjort:

	1938	1939	1940
	M i l j o n e r k r o n o r		
Handlingar till lagfartsprotokollet	11.73	12.62	7.50
Handlingar till intecknings- och tomträttsprotokollen	3.92	4.37	1.77
Handlingar till äktenskapsförordsprotokollet	0.04	0.04	0.04
Handlingar till bouppteckningsprotokollet	23.50	38.26	26.48
Till länsstyrelser avgivna deklarationer om gåva m. m.	1.90	2.41	1.66
Summa	41.09	57.70	37.45
Därav:			
Arvsskatt och skatt för gåva	25.55	40.75	28.17
I övrigt	15.54	16.95	9.28

De i tablån redovisade sammanlagda årsbeloppen understego de under samma år influtna stämpelmedlen med respektive 22.33, 18.03 och 12.64 miljoner kronor.

Den huvudsakliga uppbörden å förevarande inkomstitel utgöres av stämpelmedel, som av postverket inbetalas till statskontoret. Denna uppbörd utgjorde — efter avdrag av belopp som restituerats genom statskontoret —

22 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

64.97 miljoner kronor för budgetåret 1939/40 samt 49.58 miljoner kronor för budgetåret 1940/41. Härförutom redovisade länsstyrelserna den uppbörd av arvs- och gåvoskatt jämte ränta, som influtit i de fall, då anstånd med skattens erläggande medgivits. Nu berörda uppbörd har under budgetåret 1940/41 uppgått till 0.84 miljon kronor. De av länsstyrelserna utbetalade restitutionerna uppgingo under samma tid till 1.34 miljon kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har generalpoststyrelsen rörande stämpelmedlens beräkning för budgetåret 1941/42 och 1942/43 anfört bland annat följande:

»Statsverkets inkomster av stämpelmedel äro i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptagna till 55 miljoner kronor och hava för budgetåret 1940/41 varit uppförda till 60 miljoner kronor. Statsverkets behållna stämpelmedelsinkomst från postverket under sistnämnda budgetår har utgjort 49 miljoner kronor.

I efterföljande tablå äro månad för månad angivna de stämpelmedelsbelopp, som av generalpoststyrelsen inlevererats till statskontoret under år 1940 samt under månaderna januari—oktober 1941; dessutom lämnas i tablå upp gif t om det belopp, som generalpoststyrelsen kommer att leverera under november 1941.

M å n a d	Å r 1 9 4 0		Å r 1 9 4 1		Ökning (+) resp. minskning (—) från föregående år	
	Uppbörd per		Uppbörd per		i milj. kr.	i procent
	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.		
Januari	6.82	14.73	4.27	11.60	— 3.13	— 21.2
Februari	3.90		4.00			
Mars	4.01		3.33			
April	3.46	12.43	4.49	13.83	+ 1.40	+ 11.3
Maj	4.58		3.71			
Juni	4.39		5.63			
Juli	4.79	11.86	5.00	11.69	— 0.17	— 1.4
Augusti	4.17		3.69			
September	2.90		3.00			
Oktober	4.35	12.33	6.60			
November	3.86		5.01			
December	4.12					
Januari—novem- ber	47.23		48.73		+ 1.50	+ 3.2
Juli—november	20.07		23.30		+ 3.23	+ 16.1
Hela året	51.35		—		—	—
Första halvåret	27.16		25.43		— 1.73	— 6.37

Såsom framgår av tablå är generalpoststyrelsens leverans av stämpelmedel till statskontoret under tiden januari—november innevarande år 1.5 miljon kronor mera än motsvarande leverans under år 1940.

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår — juli—november 1941 — visar stämpelmedelsuppbörden genom postverket en ökning av 3.23 miljoner kronor i förhållande till uppbörden under motsvarande tid av budgetåret 1940/41.

En granskning av de särskilda stämpelmedelsposterna ger vid handen att

stämpelmedelsuppbörden under innevarande budgetår i förhållande till motsvarande tid föregående år ökat enligt följande specifikation, nämligen

aktiestämplingen	med 0.68 milj. kronor
obligationsstämplingen	» 0.03 » »
vinstskatten å tippningsvinster.....	» 0.03 » »
» » lotterivinster	» 0.18 » »
stämpelförsäljarnas uppbörd	» 2.00 » »
postanstalternas uppbörd	» 0.31 » »

eller med tillhoppa 3.23 milj. kronor.

Den största ökningen faller på stämpelförsäljarnas uppbörd och torde huvudsakligen hänföra sig till stämpelavgifter för lagfarter och även inteckningar. Stegringen i uppbörden av stämpelavgifter för aktier synes vara beroende av att nyemissioner av aktier i samband med ökning av aktiekapitalet ägt rum i större omfattning än tidigare. Det högre uppbördsresultatet å postanstalterna torde orsakas av att överlåtelser av fondpapper ökat.

Som grund för beräklandet av stämpelmedelsuppbörden genom postverket under budgetåret 1941/42 torde kunna läggas dels den normala uppbörden av stämpelmedel under den hittills gångna delen av år 1941, d. v. s. stämpeluppbörden med frånräknande av tillfällig uppbörd av stora arvs- och gåvoskattebelopp, som var för sig överstiga 100,000 kronor, samt stämpelavgifter över 50,000 kronor för en och samma aktie- eller obligationsemission ävensom vinstskatt å tippningsvinster, dels ock nyssnämnd uppbörd av tillfällig natur. Den normala uppbörden har under tiden januari—november 1941 belöpt sig till 40.79 miljoner kronor. I medeltal per månad har den sålunda utgjort 3.71 miljoner kronor. Med ungefär enahanda medeltalsbelopp synes kunna räknas för budgetåret 1941/42. Vad den tillfälliga uppbörden av större stämpelmedelsbelopp angår, har under tiden juli—november 1941 influtit 3.68 miljoner kronor (under motsvarande tid föregående år 2.84 miljoner kronor). Av nämnda belopp, 3.68 miljoner kronor, utgöra 0.26 miljon kronor vinstskatt från A.-B. Tipstjänst. Om detta belopp frånräknas, uppgår den tillfälliga uppbörden till 3.42 miljoner kronor eller 0.68 miljon kronor per månad.

Under den förflutna delen av innevarande år har stämpelskatt å tippningsvinster inbetalats med 0.55 miljon kronor. För motsvarande tid förra året uppgick samma vinstskatt till 0.58 miljon kronor. För innevarande budgetår synes enligt under hand från A.-B. Tipstjänst lämnad uppgift statsverkets inkomst av denna stämpelskatt böra på grund av det ovissa konjunkturläget upptagas till 0.5 miljon kronor.

Kungl. förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt innebär vissa skattebefrielser och skattelindringar, vilka enligt gjorda beräkningar torde föranleda årlig minskning av statsinkomsterna med omkring 2.5 miljoner kronor. Förordningen skall träda i kraft den 1 januari 1942. Äldre bestämmelser om arvsskatt skola dock fortfarande äga tillämpning, då arvlåtare (testator) avlidit före den 1 januari 1942. Med hänsyn härtill och att arvsskatten vanligen uttages med ledning av bouppteckningar, vilka icke behöva upprättas förrän sist tre månader från dödsfallet samt inregistreras i stad inom en månad och å landet sist å det ting, som infaller näst efter en månad efter upprättandet, torde tillämpningen av den nya förordningen för innevarande budgetår medföra förhållandevis obetydlig minskning av stämpelmedelsuppbörden. Skatteminskningen i berörda hänseende beräknas för nämnda budgetår till 0.5 miljon kronor.

I anslutning till vad ovan anförts kan stämpelmedelsuppbörden genom postverket för budgetåret 1941/42 beräknas på följande sätt:

24 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

I. normal uppbörd (12×3.71).....	44.5	milj. kronor
II. tillfällig uppbörd		
a) större belopp (12×0.68).....	8.2	» »
b) skatt å tippningsvinster.....	0.5	» »
tillsammans 53.2 milj. kronor.		

Detta belopp, 53.2 miljoner kronor, bör minskas med 0.5 miljon kronor utgörande beräknad minskning i stämpelmedelsinkomsten under budgetåret 1941/42 med anledning av att den nya arvsskatteförordningen kommer att tillämpas under viss del av budgetåret.

Stämpelmedelsuppbörden genom postverket under budgetåret 1941/42 kan således i runt tal beräknas till 53 miljoner kronor. Läggas härtill det belopp av omkring 1 miljon kronor, som plägar inflyta genom länsstyrelserna, erhålles den summa, 54 miljoner kronor, vartill stämpelmedelsuppbörden i dess helhet under budgetåret 1941/42 enligt generalpoststyrelsens mening anses kunna beräknas.

Det synes icke föreligga anledning att beträffande den normala uppbörden räkna med annan ändring under budgetåret 1942/43 i förhållande till innevarande budgetår än att denna uppbörd bör minskas med 2 miljoner kronor utgörande beräknad ytterligare minskning i stämpelmedelsinkomsten på grund av att den nya arvsskatteförordningen under hela detta budgetår kommer att tillämpas. För budgetåret 1942/43 torde sålunda den normala stämpelmedelsuppbörden kunna upptagas till 42.5 miljoner kronor.

Vad beträffar den tillfälliga uppbörden under budgetåret 1942/43 saknar styrelsen anledning att nu beräkna denna enligt andra grunder än motsvarande inkomster för innevarande budgetår och detta även vad beträffar inkomsten av stämpelskatten å tippningsvinster. För nästkommande budgetår anser styrelsen sålunda stämpelmedelsuppbörden genom postverket böra upptagas till 51 miljoner kronor.

Med inräknande av uppbörden genom länsstyrelserna skulle således inkomsterna av stämpelskatten för budgetåret 1942/43 kunna upptagas i riksstaten till 52 miljoner kronor.»

Sedan beloppet av de stämpelmedel, som av generalpoststyrelsen komma att inlevereras till statskontoret under december månad, numera är till siffran känt, kan den under första hälften av innevarande budgetår inflytande totala stämpelmedelsuppbörden fastställas med relativt stor noggrannhet. För att möjliggöra en direkt jämförelse mellan den sålunda påräkneliga stämpelmedelsuppbörden under juli—december 1941 och den för varje halvår sedan den 1 juli 1936 redovisade stämpelmedelsuppbörden lämnas i efterföljande sammanställning närmare uppgifter rörande stämpelmedelsuppbörden under månaderna juli—december och januari—juni för vart och ett av budgetåren 1936/37—1940/41 samt för juli—december 1941.

	Juli— december	Januari —juni	Hela budgetåret
	Miljoner kronor		
1936/37	31.19	37.82	69.01
1937/38	38.63	31.89	70.52
1938/39	31.53	37.91	69.44
1939/40	37.81	26.47	64.28
1940/41	23.62	25.46	49.08
1941/42 (beräknat belopp)	28.30	.	.

Den sammanlagda stämpeluppbörden under kalenderåret 1941 skulle enligt tablan uppgå till omkring 53.76 miljoner kronor och sålunda överstiga det under kalenderåret 1940 influtna beloppet med 3.67 miljoner kronor.

Inkomsttiteln stämpelmedel omfattar flera olika slag av stämpelskatter, vilka delvis äro konjunkturbetonade. För bedömande av stämpelmedlens avkastning är det därför av intresse att söka erhålla stämpeluppbörden fördelad på skilda slag av stämplat. På föranstaltande av 1940 års finansstatistiksakkunniga hava inom generalpoststyrelsen sammanställts uppgifter månadsvis från och med januari 1940 om stämpeluppbörden hos postverket, fördelad på skilda slag av stämplat; i vissa fall äro uppgifterna approximativa. På grundval av dessa uppgifter har upprättats en tabell (sid. 26—27), utvisande ifrågavarande stämpeluppbörds fördelning på följande stämpelslag, nämligen: 1) stämplat å bouppteckningar och gåvobrev, 2) stämplat för lagfarter, 3) stämplat för inteckningar, 4) emissionsstämplat för aktier och obligationer, 5) lottsedelsstämplat och lotterivinstskatt samt 6) stämplat i övrigt.

Av denna tabell framgår, att de fem första stämpelslagen utvisa ökning under tiden januari—oktober 1941 jämfört med motsvarande tid under år 1940. Såvitt angår stämplat å bouppteckningar och gåvobrev ligger denna ökning väsentligen på de tre sista månaderna; månadsuppbörden av dessa stämplat är över huvud taget mycket oregelbunden. Beträffande lagfarts- och inteckningsstämplat samt emissionsstämplat för aktier och obligationer kan däremot konstateras en mera varaktigt bestående ökning under år 1941 jämfört med år 1940. Detsamma är förhållandet jämväl med gruppen lottsedelsstämplat och lotterivinstskatt.

I fråga om beräkningen av stämpelmedlen får riksräkenskapsverket erinra, att avkastningen av arvs- och gåvoskatten är från det ena budgetåret till det andra underkastad starka variationer, vilka icke i första hand betingas av den allmänna förmögenhetsutvecklingen utan äro att återföra till den ojämna förekomsten av större kvarlåtenskaper. Med hänsyn härtill anser riksräkenskapsverket riktigtast, att avkastningen av arvs- och gåvoskatten för löpande och nästkommande budgetår beräknas med ledning huvudsakligen av utfallet av skatten under ett flertal förflutna budgetår, under vilka enahanda skattesatser varit gällande. Arvs- och gåvoskatten har för budgetåren 1934/35—1940/41 utgjort i genomsnitt omkring 31.5 miljoner kronor. Den nya förordningen om arvs- och gåvoskatt innebär vissa skattebefrielser och skattehindringar, vilka på sätt generalpoststyrelsen anfört torde föranleda en minskning i skatteintäkten för innevarande budgetår med 0.5 miljon kronor och för nästa budgetår med 2.5 miljoner kronor. Under hänsynstagande härtill skulle alltså avkastningen av arvs- och gåvoskatten kunna approximativt angivas till 31 miljoner kronor för budgetåret 1941/42 och 29 miljoner kronor för budgetåret 1942/43. Övriga slag av stämplat, vilkas avkastningssiffror visa en stigande tendens, torde med utgångspunkt från de allmänna antagandena rörande den ekonomiska utvecklingen, som ligga till grund för inkomstberäkningen, kunna antagas giva omkring respektive 24 och 26 miljoner kronor.

26 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Postverkets stämpeluppbörd månadsvis,

(Tusental)

Månad	Stämplat på bouppteckningar och gåvobrev		Stämplat för lagfarter		Stämplat för inteckningar	
	1940	1941	1940	1941	1940	1941
Januari	2,652	2,071	968	716	171	96
Februari	1,593	1,767	555	584	130	108
Mars	1,508	2,669	547	804	121	119
April	3,062	1,983	772	896	141	154
Maj	2,520	3,381	566	674	112	151
Juni	2,731	2,546	469	601	145	170
Juli	2,878	1,763	487	699	86	145
Augusti	2,390	2,451	455	607	95	134
September	2,121	3,460	509	709	72	138
Oktober	1,610	2,386	896	981	100	169
November	2,588		558		111	
December	2,676		565		113	
Summa	28,329		7,347		1,397	
Summa jan.—okt.	23,065	24,677	6,224	7,271	1,173	1,384

I anslutning härtil har riksräkenskapsverket beräknat inkomsttiteln stämpelmedel för ett vart av budgetåren 1941/42 och 1942/43 till 55,000,000 kronor.

2. Automobilskattemedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av automobilskattemedel under de tio senast förflutna budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Fordons- skatt	Gummi- ringsskatt	Bensin- skatt	Summa netto- inkomst	Beräknad inkomst
	Milj o n e r k r o n o r				
Budgetåret 1931/32	18.26	6.57	33.95	58.78	60.00
» 1932/33	20.75	8.23	43.80	72.78	80.00
» 1933/34	21.88	11.46	45.17	78.51	72.00
» 1934/35	23.87	13.80	49.84	87.51	75.00
» 1935/36	26.34	15.21	55.24	96.79	88.00
» 1936/37	29.41	15.95	61.76	107.12	103.00
» 1937/38	33.16	13.58	70.38	117.12	106.00
» 1938/39	43.00	—4.07	91.28	130.21	115.00
» 1939/40	38.20	—	89.14	127.34	136.00
» 1940/41	13.62	—	15.88	29.50	110.00

Genom beslut vid 1938 års riksdag vidtogos vissa ändringar i automobilbeskattningen. Dessa ändringar inneburo i huvudsak, att gummiringsskatten avskaffades samt att intäkten av denna skatt ersattes genom ökning av såväl skatterna å drivmedel som fordonsskatten. I samband härmed medgavs rätt till restitution i viss utsträckning av erlagd skatt för automobilgummiringar.

fördelad på skilda slag av stämplat.

(kronor.)

Emissionsstämplat för aktier och obliga- tioner		Lottsedelsstämplat och lotterivinst- skatt		Stämplat i övrigt		Summa	
1940	1941	1940	1941	1940	1941	1940	1941
147	53	423	485	138	462	4,499	3,883
508	192	261	249	367	352	3,414	3,252
78	85	293	298	909	373	3,456	4,348
62	113	627	600	175	170	4,839	3,916
30	212	283	578	624	433	4,135	5,429
52	197	579	429	814	917	4,790	4,860
46	284	384	530	289	259	4,170	3,680
73	188	215	272	46	153	3,274	4,005
75	103	242	321	968	859	3,987	5,590
53	241	703	691	503	536	3,865	5,004
93		577		780		4,707	
84		374		354		4,166	
1,301		4,961		5,967		49,302	
1,124	1,668	4,010	4,453	4,833	4,514	40,429	43,967

Beträffande beräkningen av inkomsterna av fordonsskatt och bensinskatt för nu löpande budgetår och budgetåret 1942/43 får riksräkenskapsverket anförda följande.

Fordonsskatt.

Beträffande grunderna för fordonsskatten får riksräkenskapsverket hänvisa till 5 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt, senast ändrad genom förordningen den 20 december 1940 (nr 1019). För automobil, som är inrättad för och drives med generatorgas framställd av inhemskt bränsle, utgick tidigare skatt med hälften av de i 5 § stadgade skattesatserna. Denna skattelindring blev genom nämnda förordning upphävd från och med den 1 juli 1941.

I en till riksräkenskapsverket den 11 november 1941 avlåten skrivelse har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknat den under budgetåren 1941/42 och 1942/43 inflytande fordonsskatten till respektive 20.2 och 12.0 miljoner kronor.

Beträffande beräkningen har styrelsen i en den 5 november 1941 dagtecknad underdånig skrivelse framhållit bland annat, att enligt uppgifter från överståthållarämbetet och länsstyrelserna skatten för de den 1 oktober 1941 inregistrerade motorfordonen vid den ordinarie automobilskatteuppbörden i februari 1942 komme, under förutsättning att samtliga fordon kvarstode i registret, att uppgå till i runt tal 22.2 miljoner kronor. På grund av bristen på gummiringar och smörjmedel syntes emellertid i en nära framtid inskränkningar av motortrafiken komma att äga rum. Storleken av dessa inskränkningar undandrog sig givetvis styrelsens bedömning, men styrelsen ansågs sig dock böra räkna med en minskning av omkring 20 procent. Den

28 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

genom överståthållarämbetet och länsstyrelserna redovisade fordonsskatten beräknades därför till 18.0 miljoner kronor. Till detta belopp borde emellertid läggas under fjärde huvudtiteln upptaget belopp av 2.2 miljoner kronor till ersättning för automobilskatt för krigsmakten tillhöriga motorfordon och släpfordon. Fordonsskatten för innevarande budgetår skulle således enligt dessa beräkningar komma att uppgå till 20.2 miljoner kronor. Att nu med någon tillförlitlighet beräkna storleken av fordonsskatten för budgetåret 1942/43 vore helt naturligt omöjligt. Skulle den nuvarande avspärrningen fortsätta även under budgetåret 1942/43, komme givetvis automobilskattemedlen att ytterligare minska. Uppskattningsvis beräknade styrelsen fordonsskatten till 12.0 miljoner kronor.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas uppbörden av fordonsskatt under budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 21,542,000 kronor och 19,605,000 kronor.

Antalet i automobilregistret vid slutet av vart och ett av åren 1936—1940 inregistrerade personautomobiler, lastautomobiler och omnibusar samt motorcyklar av olika slag anges i efterföljande sammanställning:

	Person- automobiler	Lastautomobiler och omnibusar	Andra motor- cyklar än lätt- vikts- motor- cyklar	Lättvikts- motorcyklar
1936	119,303	48,740	44,359	—
1937	134,296	57,651	44,164	—
1938	156,573	62,628	43,551	—
1939	180,717	68,137	48,711	61,551
1940	34,646	46,688	22,884	6,636

I nuvarande ovissa läge har riksräkenskapsverket med beaktande jämväl av de ytterligare inskränkningar i motortrafiken, vilka kunna förväntas komma att genomföras inom en nära framtid, ansett sig icke böra uppskatta fordonsskattens avkastning för budgetåret 1942/43 till högre belopp än 10,000,000 kronor.

Bensinskatt.

De vid 1938 års riksdag beslutade ändringarna av automobilbeskattningen inneburo bland annat höjning av skatten å bensin och brännolja samtidigt som den tidigare skatten å gummiringar slopades. De nya skattesatserna för bensin och brännolja trädde i kraft den 1 juli 1938. Enligt dessa bestämmelser utgår bensinskatt för bensin, som till riket införes eller här tillverkas, med 12 öre för liter. För motorsprit skall erläggas särskild skatt av 6 öre för liter. Sistnämnda skatt är emellertid för närvarande suspenderad. Skatt å brännolja, som användes för drivande av automobil, utgår med 9 öre för liter.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1941 beräknat inkomsterna av bensinskatt

under budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 3.3 och 3.0 miljoner kronor.

Beträffande beräkningen av dessa belopp har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i en den 5 november 1941 dagtecknad underdånig skrivelse framhållit, att bensinskatten för första halvåret och tredje kvartalet innevarande år uppgått till omkring 280,000 kronor per månad. Styrelsen ansåge sig därför våga räkna med detta månadsbelopp för hela budgetåret 1941/42, varför bensinskatten skulle komma att uppgå till 3.3 miljoner kronor under samma budgetår. Under framhållande av omöjligheten att nu med någon tillförlitlighet beräkna storleken av bensinskatten för budgetåret 1942/43, därest den nuvarande avspärningen skulle fortsätta även under nämnda budgetår, beräknade styrelsen uppskattningsvis bensinskatten under budgetåret 1942/43 till 3.0 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 rörande beräkningen av tullmedlen m. m. har generaltullstyrelsen, på därom av riksräkenskapsverket framställd begäran, även yttrat sig angående beräkningen av genom tullverket inflytande automobilskattemedel. I samband därmed har styrelsen lämnat följande uppgifter angående den debiterade uppbörden av bensinskatt samt restitutionerna av denna skatt under dels senaste femårsperioden, dels ock månaderna juli—oktober under vart och ett av budgetåren 1940/41 och 1941/42 (miljoner kronor):

Budgetår	Uppbörd	Restitutioner
1936/37	61.9	2.2
1937/38	70.4	1.4
1938/39	95.3	1.9
1939/40	75.7	4.4
1940/41	9.8	2.8
Juli—oktober månader:		
1940/41	4.3	1.4
1941/42	3.3	0.7

Beträffande beräkningen av bensinskatten har styrelsen vidare anfört följande:

»Den nedgång i uppbördssiffrorna, som inträdde med budgetåret 1939/40, har under budgetåret 1940/41 fortsatt och vållat en högst betydande reduktion av tullverkets inkomster av ifrågavarande medel. Anledningen till den ringa uppbörden är att finna i en ytterligare begränsning i importen av bensin utan någon däremot svarande ökning i från tullager uttagna kvantiteter sådan vara. Ehuru uppbörden under de fyra första månaderna av innevarande budgetår visar sig icke vara mycket lägre än under motsvarande månader av budgetåret 1940/41, kan det av vissa omständigheter att döma förmodas, att tillförseln av varan kommer att i fortsättningen under detta och nästföljande budgetår bliva alltmera beskuren. En uppskattningsvis gjord beräkning av omfattningen härav leder till det resultat, att bruttouppbörden vid tullverket av bensinskatt sannolikt icke kan nå högre belopp under budgetåret 1941/42 än 7 miljoner kronor och under budgetåret 1942/43 än 5 miljoner kronor.

30 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Restitutionerna av bensinskatt torde med hänsyn till storleken av restitutionsbeloppet för nästlidna budgetår och för de fyra första månaderna av innevarande budgetår samt till den efter hand helt visst påkallade skärpta inskränkningen i användningen av bensin under sådana förhållanden, att skatterestitution därför kan ifrågakomma, kunna upptagas till 2 miljoner kronor för budgetåret 1941/42 och 1 miljon kronor för budgetåret 1942/43.

Nettouppbörden hos tullverket av bensinskatt beräknas således komma att uppgå för budgetåret 1941/42 till 5 miljoner kronor och för budgetåret 1942/43 till 4 miljoner kronor.»

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 beräknat bensinskatt i vad avser inom riket tillverkad bensin för budgetåret 1942/43 till 0.5 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket, som i nuvarande ovissa läge ansett sig icke kunna göra någon egentlig beräkning rörande denna skatteinkomst, har med hänsyn till väntade ytterligare inskränkningar i importen funnit sig i likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke böra uppskatta inkomsten av bensinskatt för budgetåret 1942/43 till högre belopp än 3,000,000 kronor.

3. Tullar och acciser.

Tullmedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tullmedel under de tio senast förflutna budgetåren framgå av nedanstående sammanställning.

	Debiterad uppbörd	Influten brutto- inkomst	Utbetalade restitu- tioner	Netto- inkomst	Beräknad inkomst
M i l j o n e r k r o n o r					
Budgetåret 1931/32	143.84	143.84	6.31	137.53	138.00
» 1932/33	118.84	120.64	3.45	117.19	148.00
» 1933/34	118.31	117.69	4.26	113.43	117.00
» 1934/35	141.79	140.70	4.51	136.19	121.00
» 1935/36	155.18	154.03	5.96	148.07	137.00
» 1936/37	179.43	177.26	9.92	167.34	152.00
» 1937/38	192.12	189.55	9.73	179.82	165.00
» 1938/39	217.66	218.09	11.15	206.94	175.00
» 1939/40	217.30	217.55	9.78	207.77	190.00
» 1940/41	133.92	138.42	10.14	128.28	120.00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen av tullmedelsinkomsterna under innevarande och under nästkommande budgetår anfört bland annat följande:

»Bruttouppbörden av tullmedel, som under budgetåret 1939/40 belöpte sig till 217.3 miljoner kronor, utgjorde under budgetåret 1940/41 allenast 133.9 miljoner kronor. För de fyra första månaderna av de båda budgetåren voro sammanlagda uppbördsbeloppen respektive 81.9 och 44.2 miljoner kronor, medan för motsvarande månader av innevarande budgetår uppbördssumman var 40.6 miljoner kronor. Av dessa siffror att döma fortsätter den nedgång

i uppbörden, som gav sig till känna under budgetåret 1940/41 alltså, ehuru numera i väsentligt mindre grad än då. Den omständigheten, att de senaste månadernas tulluppbörd härrör av sänkta uppbördssiffror för åtskilliga av de viktigare importvarorna, synes tyda på att tulluppbördens låga läge ej är endast tillfälligt. Härför talar också nedgången under de senaste månaderna av behållningarna å tullagren och i frihamnarna av övervägande antalet varuslag. Vid sådant förhållande torde det vara riktigast att för de återstående månaderna av det löpande budgetåret icke räkna med fullt så högt uppbördsbelopp som det, vartill uppbörden under motsvarande månader av budgetåret 1940/41 uppgått, nämligen 89.7 miljoner kronor. Möjligen bör uppbörden beräknas till ett 5 miljoner kronor lägre belopp. Bruttouppbörden av tullmedel under budgetåret 1941/42 skulle i så fall upptagas till i runt tal 125 miljoner kronor.

Det är givetvis icke möjligt att förutsäga, huru tullmedelsuppbörden under budgetåret 1942/43 kan komma att gestalta sig. Styrelsen har därför varit hänvisad till att här upptaga densamma till enahanda belopp, som beräknats för innevarande budgetår, eller 125 miljoner kronor.

Restitutionerna av tullmedel uppgingo under vartdera av budgetåren 1939/40 och 1940/41 till omkring 10 miljoner kronor. För de fyra första månaderna av nämnda budgetår belöpte desamma sig till respektive 2.8 och 3.2 miljoner kronor, under det att restitutionerna för samma månader av inne-

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.

Miljoner kronor.

V a r u s l a g	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37	1937 /38	1938 /39	1939 /40	1940 /41
Spannmål, omalen	4.4	2.0	1.6	1.8	2.3	2.0	2.1	2.9	1.9
Spannmål, malen	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.7	0.3
Fruktar och bär:									
färska	6.3	3.9	4.8	3.7	4.0	5.4	6.9	3.2	2.1
torkade	2.1	2.2	2.5	2.2	2.2	2.3	2.7	3.0	1.6
Kaffe, orostat	20.3	19.8	20.0	21.6	21.7	21.6	23.6	24.6	13.0
Socker	3.0	0.3	0.9	0.3	0.7	0.6	0.8	0.4	0.0
Sirap och melass	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.1	—
Konserver	1.4	1.3	1.3	1.6	1.7	1.9	2.2	2.2	0.5
Brännvin och sprit	2.6	2.7	2.8	3.0	3.2	5.0	4.9	2.6	4.2
Vin	3.0	2.7	3.2	3.6	4.2	4.9	5.5	3.7	1.8
Silke	4.9	7.1	8.4	9.0	10.6	10.0	11.1	15.3	13.0
Vävnader av silke	3.5	4.1	4.5	4.8	5.4	5.5	6.1	7.0	3.1
Strumpstolsarbeten av silke ..	0.4	0.4	0.5	0.4	0.5	0.7	1.2	2.5	0.7
Vävnader av ull, andra slag ..	1.9	2.0	2.1	2.7	3.4	3.3	3.7	5.3	4.0
Linoleummattor	1.0	1.4	1.6	1.8	2.0	1.8	1.6	1.4	0.5
Hattar	1.4	1.5	1.6	2.0	1.9	1.9	2.2	2.4	1.6
Andra arbeten, ej s. n. av mjuk kautschuk	1.7	2.6	2.7	2.5	2.3	2.3	4.0	2.2	0.8
Balkjärn, vägande under 60 kg. per löpande meter	1.5	2.3	4.3	4.1	5.9	4.7	5.3	5.4	3.4
Järnplåtar, varmvalsade av 3 mm. tjocklek eller däröver ..	0.7	0.9	1.7	2.0	2.9	3.2	2.3	3.3	1.4
Maskiner, ej s. n.	1.7	2.2	3.0	3.2	3.8	4.6	5.9	5.7	3.8
Åkdon och fordon, ej s. n.	2.0	3.0	5.2	6.0	8.7	12.5	13.9	5.8	2.0
För tillverkning av automobil avsedda delar och tillbehör ..	0.9	0.7	3.7	3.1	3.4	4.6	6.4	2.7	1.4
Säger	65.6	63.9	77.2	80.2	91.6	99.6	113.3	102.4	61.1
Övrig tulluppbörd	51.6	54.4	64.6	75.0	87.8	92.5	104.3	114.9	72.9
Summa tulluppbörd	117.2	118.3	141.8	155.2	179.4	192.1	217.6	217.3	134.0

32 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

varande budgetår stannade vid ett belopp av 1.8 miljon kronor. Med hänsyn härtill och till ovanstående beräkning av tullmedelsuppbörden under innevarande och nästkommande budgetår torde restitutionerna för varitdera av budgetåren 1941/42 och 1942/43 kunna upptagas till 5 miljoner kronor.

Det belopp, som anses kunna angivas såsom nettouppbörd av tullmedel under varitdera av budgetåren 1941/42 och 1942/43, utgör således 120 miljoner kronor.»

I förestående tabell lämnas i sammandrag av generaltullstyrelsen utarbetade översikter av den debiterade tulluppbörden under budgetåren 1932/33—1940/41, med särskilt angivande av de varuslag, för vilka tullen under något av nämnda år uppgått till mera betydande belopp.

Enligt av generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden för varje månad från och med budgetåret 1932/33 till och med november månad 1941 uppgått till följande belopp:

Debiterad tulluppbörd månadsvis.

Miljoner *kronor.

	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37	1937 /38	1938 /39	1939 /40	1940 /41	1941 /42
Juli	9.2	7.1	10.4	11.2	12.9	15.4	14.9	20.3	10.3	8.2
Augusti	11.4	9.2	11.8	12.8	13.0	17.0	17.6	22.5	10.2	9.5
September	11.5	10.5	12.3	13.8	16.3	18.0	19.6	19.6	12.2	12.1
Oktober	10.9	10.4	13.9	15.6	16.2	18.2	19.2	19.4	11.6	10.8
November	10.9	10.7	13.0	15.0	14.8	16.8	19.6	22.8	12.4	8.1
December	9.8	9.0	10.3	11.7	13.7	14.4	16.4	20.3	11.8	
Januari	7.9	8.9	10.0	11.8	11.9	13.5	15.6	19.5	11.0	
Februari	8.0	9.2	10.5	11.4	13.6	13.4	15.9	13.6	8.1	
Mars	10.2	10.7	12.1	13.4	16.3	17.2	19.3	11.0	10.7	
April	9.2	11.4	13.2	13.5	19.1	16.2	13.2	19.3	13.4	
Maj	10.3	11.1	13.1	13.3	16.1	17.2	22.4	17.2	12.8	
Juni	7.9	10.1	11.2	11.7	15.5	14.8	18.9	11.8	9.4	
Summa	117.2	118.3	141.8	155.2	179.4	192.1	217.6	217.3	133.9	

Såsom framgår av förestående tabell har efter handelsavspärrningen i april 1940 den sammanlagda debiterade tulluppbörden starkt nedgått, vilken nedgång accentuerats under sommarmånaderna 1941. Under budgetåret 1940/41 har den debiterade tulluppbörden utgjort i genomsnitt 11.2 miljoner kronor för månad och under tiden 1 december 1940—30 november 1941 10.5 miljoner kronor för månad.

Beträffande beräkningen av det framtida utfallet av tullmedelsuppbörden saknas i nuvarande läge säkra hållpunkter. Riksräkenskapsverket, som utgår från att handelsförbindelserna på de marknader som nu äro öppna för svensk handel fortfarande skola kunna upprätthållas, får under hänvisning till vad generaltullstyrelsen anfört förorda, att inkomsten av tullmedel i riksstaten för budgetåret 1942/43 upptages till 120,000,000 kronor.

Allmän omsättningsskatt.

Den allmänna omsättningsskatten infördes genom förordning den 13 december 1940, nr 1000, som trädde i kraft den 1 januari 1941. Skattepliktiga

transaktioner enligt denna förordning äro främst yrkesmässig försäljning av varor från butik eller annat därmed likartat försäljningsställe samt yrkesmässig försäljning i restaurang-, pensionat-, kafé- och konditorirörelse. Skatteplikten gäller även vissa slag av tjänsteprestationer. I stort sett är det detaljhandeln och hantverket, som drabbas av skatten. I fråga om den objektiva skatteplikten gäller, att vissa betydelsefulla varor undantagas från beskattningen. Undantagen avse bland annat vete, råg, korn och havre, ved och vissa andra bränslen, för förtäring avsedda rusdrycker samt tobaksvaror ävensom mjölk, grädde, smör och margarin, potatis samt de slag av mjöl, gryn och bröd, som Kungl. Maj:t bestämmer. Allmän omsättningsskatt utgår med 5 procent av den skattepliktiga omsättningen, där ej beträffande vissa varor eller varugrupper annan skattesats finnes särskilt stadgad. Genom en förordning den 25 maj 1941, nr 252, som trätt i kraft påföljande dag, har skattesatsen för den allmänna omsättningsskatten beträffande vissa varor bestämts till 20 procent. Enligt förordningen den 28 november 1941, nr 889, hava hönsägg undantagits från beskattningen. Den allmänna omsättningsskatten inbetalas i regel successivt under året månadsvis för den skattepliktiga omsättningen under närmast föregående kalendermånad.

Vid förarbetena till den allmänna omsättningsskatten beräknades, att skatten, lagd å 1935 års omsättning, skulle hava givit något mer än 200 miljoner kronor. I proposition nr 3 till 1940 års urtima riksdag med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt framhölls, att den därefter inträdda prisstegringen mer än väl torde uppväga varumängdens minskning, varför omsättningsskatten under den närmaste tiden antagligen skulle ge ett något större belopp.

För budgetåret 1940/41, då den skatt skulle redovisas som belöpte på månaderna januari—maj 1941, upptogs allmänna omsättningsskatten å tilläggsstat I till riksstaten för nämnda budgetår till 80 miljoner kronor; den lämnade en behållen uppbörd av 73.93 miljoner kronor. För innevarande budgetår är skatten i riksstaten beräknad till 220 miljoner kronor, därvid hänsyn tagits till den i det föregående omnämnda höjningen av skattesatsen för vissa varor, vilken höjning beräknats medföra en inkomst av omkring 19 miljoner kronor.

Under den tid, som den allmänna omsättningsskatten hittills varit i kraft, har skatten månadsvis lämnat statsverket den intäkt, som framgår av följande sammanställning (kronor):

Budgetåret 1940/41		Budgetåret 1941/42	
Januari	436	Juli	17,613,418
Februari	5,087,859	Augusti	19,014,205
Mars	15,235,294	September	19,221,999
April	15,633,623	Oktober	20,311,073
Maj	17,135,435	November	22,507,866
Juni	20,836,460		
Summa	73,929,107	Summa	98,668,561

34 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Överståthållarämbetet och länsstyrelserna, vilka uppbära den allmänna omsättningsskatten över postgiro, hava beräknat inkomsten av denna skatt för innevarande budgetår till 215,250,000 kronor och för nästkommande budgetår till 213,100,000 kronor.

Med utgångspunkt från de allmänna förutsättningar, vilka ligga till grund för riksräkenskapsverkets förevarande inkomstberäkning, anser riksräkenskapsverket, att inkomsten av allmän omsättningsskatt kan beräknas till 240,000,000 kronor för budgetåret 1941/42 och 250,000,000 kronor för nästkommande budgetår.

Varuskatt.

Genom beslut av 1941 års riksdag har införts en ny skatt, benämnd varuskatt. Förordning i ämnet utfärdades den 25 maj 1941, nr 251, och trädde i kraft påföljande dag. Enligt denna förordning skall varuskatt erläggas för vara, som är upptagen i en vid förordningen fogad förteckning, därest den tillverkas yrkesmässigt inom riket för avsalu eller för vidare bearbetning eller ock införes till riket; skatten utgår icke för vara, som å apotek beredes för försäljning enligt recept av läkare, veterinär eller tandläkare. Skatten skall för vara, som tillverkas inom riket, erläggas av tillverkaren och för vara, som införes till riket, av den för vars räkning införseln äger rum. Skatten utgår med det procenttal av varans beskattningsvärde, som angives i förteckningen; dock skall den, som inom riket tillverkar skattepliktig vara, erlägga varuskatt med lägst 50 kronor för varje månad, varunder han ägt bedriva rörelsen. Den vid förordningen fogade förteckningen omfattar *dels* choklad och sötvaror, för vilka skattesatsen utgör 40 procent av beskattningsvärdet, *dels ock* vissa tekniska preparat, för vilka skattesatsen utgör i regel 20 procent men 75 procent såvitt angår essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker, puder, med undantag av ströpuder, samt smink, läppstift härunder inbegripna. Tillverkningen inom riket av ifrågavarande varor står under statens kontroll, som utövas av kontrollstyrelsen. Tillverkaren skall under månaden efter varje kalenderkvartals utgång hos kontrollstyrelsen deklarerera beskattningsvärdet av tillverkade varor och samtidigt erlägga enligt deklarationen upplupen skatt. För skattepliktig vara, som införes till riket, skall skatten erläggas till tullverket samtidigt med tullen.

I riksstaten för budgetåret 1941/42 är varuskatten upptagen till 25 miljoner kronor. Under de fem första månaderna av innevarande budgetår har under denna titel uppburits 13.55 miljoner kronor, motsvarande i huvudsak utlämningen av skattepliktiga varor under tiden den 26 maj—30 september 1941.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har *k o n t r o l l s t y r e l s e n* beräknat inkomsten av varuskatt, i vad avser inom riket tillverkad vara, under budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 35 miljoner och 40 miljoner kronor. Till stöd för denna beräkning anföres i en vid skrivelsen fogad promemoria följande:

»Den genom beslut av 1941 års riksdag införda varuskatten trädde i kraft den 26 maj 1941. Varuskatt utgår för vissa särskilt angivna varor, vilka tillverkas yrkesmässigt inom riket för avsalu eller för vidare bearbetning eller ock införas till riket. Skattesatsen utgör 40 procent av beskattningsvärdet för varugruppen choklad och sötaker samt 20 eller 75 procent av samma värde för varugruppen tekniska preparat. Vad beträffar sistnämnda varugrupp avser den högre skattesatsen, 75 procent, dels essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker, dels ock puder, med undantag av ströpuder, samt smink och läppstift; för övriga tekniska preparat är skattesatsen 20 procent. Under tiden 26 maj—30 juni 1941 utgjorde skattesatsen för varugruppen choklad och sötaker övergångsvis allenast 30 procent av beskattningsvärdet.

I riksstaten för budgetåret 1941/42 har varuskatten upptagits med ett belopp av 25 miljoner kronor, vilket belopp innefattar såväl kontrollstyrelsens som tullverkets uppbörd av denna skatt.

Skatten för inom riket tillverkade varor skall i regel erläggas inom en månad efter varje kalenderkvartals utgång. Till belysning av storleken av den uppbörd av varuskatt, som sker inom kontrollstyrelsen, meddelas följande uppgifter om influten skatt, fördelad å ovannämnda båda varugrupper.

		Choklad och sötvaror kronor	Tekniska preparat kronor	Summa kronor
juli	1941	2,375,013.74	287,220.18	2,662,233.92
aug	»	789,411.25	42,244.31	831,655.56
sept.	»	210,576.89	17,903.75	228,480.64
okt.	»	6,226,932.26	764,822.62	6,991,754.88
nov. 1—7	»	2,434,761.23	114,437.07	2,549,198.30
	Summa kronor	12,036,695.37	1,226,627.93	13,263,323.30.

Sammanlagda skatteinkomsten, belöpande å andra kvartalet ($\frac{26}{5}$ — $\frac{30}{6}$), utgjorde i runt tal 3.4 miljoner kronor. Motsvarande inkomst för tredje kvartalet kan, då samtliga belopp influtit, beräknas uppgå till 9.9 miljoner kronor. Inkomsten av varuskatten för fjärde kvartalet, vilken innefattar julförsäljningen, torde uppskattningsvis böra angivas till 12 miljoner kronor, under det att skatten för första kvartalet 1942, vilken enligt bestämmelserna kommer att inflyta under nästkommande april månad, bör beräknas lämna en något lägre inkomst, förslagsvis 9.5 miljoner kronor. Enligt denna beräkning, vilken förutsätter tillgång å råvaror i ungefär hittillsvarande omfattning, skulle varuskatten, avseende inom riket tillverkade varor, under innevarande budgetår tillföra statsverket en inkomst av $(3.4 + 9.9 + 12 + 9.5 =)$ 34.8 miljoner kronor, eller avrundat 35 miljoner kronor.

Att i nu rådande läge verkställa en någorlunda tillförlitlig beräkning av den inkomst av varuskatten för inom riket tillverkade varor, som kan komma att tillföras statsverket under budgetåret 1942/43, är förenat med betydande vanskligheter. Särskilt sötvaruindustrien har för närvarande stora svårigheter att erhålla erforderliga kvantiteter råvaror, framför allt kakaoböner, glykos och mandel. Under alla förhållanden synes dock ifrågavarande skatteinkomst böra upptagas till högre belopp än som beräknats inflyta under innevarande budgetår, när den redovisade inkomsten för nästa budgetår kommer att hänföra sig till 12 månader till skillnad mot innevarande budgetår, som i stort sett allenast omfattat skatteinbetalning för 10 månader. Under förutsättning att icke ytterligare nedskärningar av råvarutilldelningen till sötvaruindustrien behöva vidtagas samt att nuvarande prisnivå å de skatte-

36 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

pliktiga varorna bibehålles relativt oförändrad, synas inkomsterna av varus katt för inom landet tillverkade varor under budgetåret 1942/43 kunna upps kattas till 40 miljoner kronor.»

Vidare har g e n e r a l t u l l s t y r e l s e n i skrivelse till riksräkenskaps- verket den 14 november 1941 beräknat inkomsterna av varuskatt, som infly- ter genom tullverket, för såväl budgetåret 1941/42 som budgetåret 1942/43 till 225,000 kronor.

Med utgångspunkt från de av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen sålunda verkställda beräkningarna uppskattar riksräkenskapsverket varu- skatten för budgetåret 1942/43 till 40,000,000 kronor.

Tilläggsskatter å b e n s i n .

Jämlikt beslut av 1939 års urtima riksdag genomfördes från och med den 1 januari 1940 en extra beskattning av motortrafikens drivmedel. Under bud- getåret 1939/40 redovisades å förestående titel intäkterna av dels en tilläggs- skatt å b e n s i n av 4 öre och en tillfällig skatt å b e n s i n av likaledes 4 öre för liter, dels en tilläggsskatt å vissa brännoljor av 2 öre för liter. Nettoinkomsten av dessa skatter, vilka i tilläggsstat I beräknades till 10 miljoner kronor, upp- gick för budgetåret 1939/40 till 10.51 miljoner kronor. För budgetåret 1940/41 beräknades inkomsten av tilläggsskatterna å b e n s i n till 25 miljoner kronor, och i riksstaten för budgetåret 1941/42 hava dessa skatter beräknats till 10 miljoner kronor. Den behållna inkomsten under budgetåret 1940/41 uppgick emellertid till 29.02 miljoner kronor. På grund av den strängt begränsade till- gången på motorbränsle hade nämligen i enlighet med beslut av 1940 års lag- tima riksdag skattesatserna å motorbränsle från och med den 1 juli 1940 av- sevärt höjts för att motverka en eljest ofrånkomlig minskning av avkastning- en av dessa skatter. Enligt särskilda förordningar den 21 juni 1940, nr 561— 563, om tilläggsskatt å b e n s i n, om tillfällig skatt å b e n s i n som fanns i riket den 1 juli 1940 samt om tilläggsskatt å vissa för drivande av automobil an- vända brännoljor skall tilläggsskatt å b e n s i n utgå med 25 öre för liter, till- fällig skatt å b e n s i n med 21 öre för liter samt tilläggsskatt å vissa brännoljor med 16 öre för liter.

I anslutning till de beräkningar rörande bensinskatten, för vilka i det före- gående redogjorts, hava väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och kontrollsty- relsen uppskattat tilläggsskatterna å b e n s i n till dubbla beloppet av beräknad bensinskatt samt generaltullstyrelsen till något mer än dubbla beloppet av utav denna styrelse beräknad bensinskatt.

Riksräkenskapsverket har i anslutning till ämbetsverkets tidigare beräk- ning av bensinskatt uppfört tilläggsskatter å b e n s i n för budgetåret 1942/43 med 6,000,000 kronor.

Accis å s i l k e .

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har general- tullstyrelsen beträffande beräkningen av accis å silke anfört följande:

»De debiterade silkeaccismedlen, som under budgetåret 1939/40 belöpt sig till 2.8 miljoner kronor, hava under budgetåret 1940/41 nedgått till 2.6 miljoner kronor brutto. Under tiden juli—oktober av innevarande budgetår har bruttouppbörden i runt tal utgjort 1.4 miljon kronor mot 1.3 miljon kronor och 1.1 miljon kronor under samma månader av budgetåren 1939/40 och 1940/41. Med hänsyn härtill och särskilt till under hand inhämtade upplysningar angående omfattningen av den väntade inhemska konstsilkeproduktionen torde uppbörden av dessa medel kunna upptagas för budgetåret 1941/42 till 3 miljoner kronor och för budgetåret 1942/43 till 3.7 miljoner kronor.»

Med hänsyn till den väntade ökningen av den inhemska konstsilkeproduktionen anser sig riksräkenskapsverket kunna godtaga generaltullstyrelsens beräkning av inkomsterna å förevarande titel under nästkommande budgetår och uppskattar sålunda inkomsterna för budgetåret 1942/43 till 3,700,000 kronor.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Nu gällande bestämmelser rörande dessa skatter hava meddelats i förordningarna den 7 juni 1935, nr 259, och den 21 juni 1940, nr 567, samt i kungörelsen den 10 oktober 1941, nr 789. Enligt sistnämnda kungörelse utgå för närvarande accis och i vissa fall jämväl tilläggsaccis å följande fettvaror med nedan angivna belopp (öre) per kilogram:

	Accis	Tilläggs- accis
Hushållsmargarin.....	47	—
Bagerimargarin.....	39	—
Konstister	60	98
Annat ersättningsmedel för smör och flott....	60	98
Matolja	60	40
Kokosfett	60	10
Fettemulsion, fetthalt över 17 procent	60	65
Fettemulsion, fetthalt högst 17 procent	60	—

Tillverkning och försäljning av margarin m. m. har under år 1941 i likhet med år 1940 varit underkastad särskild reglering. På grund av uppkommande råvarufördyring m. m. hava för bibehållande av oförändrat utförsäljningspris å margarin accissatserna för denna vara vid tvenne tillfällen sänkts.

Margarinaccisen, som under budgetåret 1940/41 inflöt med 34.33 miljoner kronor, har i riksstaten för innevarande budgetår beräknats till 35 miljoner kronor; uppbörden å titeln uppskattas nu av kontrollstyrelsen till 18 miljoner kronor. Att i nuvarande läge verkställa en närmare beräkning rörande den framtida avkastningen av denna inkomstitel är icke möjligt på grund av ovisshet beträffande såväl accissatserna som tillverkningens volym under den tid, för vilken skatt inflyter under budgetåret 1942/43. Riksräkenskapsverket, som från kontrollstyrelsen och statens livsmedelskommission

inhämtat vissa uppgifter rörande inkomstillflödet å denna inkomstittel, får för sin del förorda, att accisen å margarin och vissa andra fettvaror för budgetåret 1942/43 uppföres med 10,000,000 kronor.

Skatt å kaffe.

Skatten å kaffe har införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag och utgår enligt förordning den 22 december 1939, nr 877, som trätt i kraft den 27 december 1939, med 65 öre för kilogram orostat kaffe och 80 öre för kilogram rostat kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe. Avkastningen av skatten utgjorde för budgetåret 1939/40 14.77 miljoner kronor och för budgetåret 1940/41 21.05 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av skatt å kaffe beräknats till 10 miljoner kronor.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 rörande beräkningen av avkastningen av skatten å kaffe meddelat, att den debiterade uppbörden av kaffeskatt utgjort under tiden 27 december 1939—30 juni 1940 18.8 miljoner kronor och under budgetåret 1940/41 18.9 miljoner kronor samt under månaderna juli—oktober av nästlidna och innevarande budgetår respektive 8.1 och 2.4 miljoner kronor. I anslutning härtill har generaltullstyrelsen i nämnda skrivelse anfört följande:

»Uppbörden har under såväl det sistförflutna budgetåret som den gångna delen av innevarande budgetår hänfört sig väsentligen till uttagningar från tullager och frihamnar. Då intagningarna å därstädes befintliga lager av kaffe under sagda tid varit av betydligt mindre omfattning än uttagningarna därifrån, äro lagerbehållningarna i närvarande stund mycket begränsade. — — — För att en mera kännbar skärpning i ransoneringen av kaffeförbrukningen skall kunna under innevarande budgetår undgås, påkallas emellertid, att ytterligare partier kaffe införas till riket. I vilken omfattning detta låter sig göra, är givetvis icke möjligt att med bestämdhet förutsäga. Med utgångspunkt från att ej någon mera betydande inknappning i nuvarande förbrukningsransoner vidtages, kan dock beräknas, att — — — bruttouppbörden av kaffeskatt under hela budgetåret 1941/42 skall komma att uppgå till i runt tal 7 miljoner kronor.

För vidmakthållande även under budgetåret 1942/43 av de ransoneringsregler, vilka vid beräkningen av importbehovets storlek under innevarande budgetår förutsatts gälla, erfordras att en kvantitet kaffe å omkring 10 miljoner kilogram importeras. Det får emellertid anses vara mycket ovisst, huruvida möjlighet att under budgetåret 1942/43 införa hela denna kvantitet kan komma att förefinnas. Vid sådant förhållande torde det vara rikstigast att vid beräkningen av uppbörden av kaffeskatt för nästkommande budgetår utgå från en importkvantitet, som ligger icke oväsentligt under den nyssnämnda. Förutsättes, att budgetårets kvantitet kommer att utgöra allenast 75 procent av denna, kan bruttouppbörden av kaffeskatt under budgetåret 1942/43 upptagas till i avrundat tal 5 miljoner kronor.

Restitutionerna av kaffeskatt under budgetåren 1941/42 och 1942/43 kunna antagas komma att uppgå till så ringa belopp, att den för dessa budgetår beräknade bruttouppbörden kan här angivas även såsom nettouppbörd under samma budgetår.»

En beräkning av inkomsterna å förevarande titel för nästkommande budgetår ställer sig givetvis särskilt svår med hänsyn till omöjligheten att redan nu bedöma, i vilken omfattning framdeles en fortsatt import av kaffe kan komma att äga rum. Även om i nuvarande läge generaltullstyrelsens beräkning av dessa inkomster måste anses mycket osäker, finner riksräkenskapsverket sig likväl icke böra frångå densamma. Riksräkenskapsverket beräknar alltså inkomsterna å titeln för budgetåret 1942/43 till 5,000,000 kronor.

Tobaksskatt.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tobaksskatt under de tio senast förflutna budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto- inkomst	Beräknad inkomst		Netto- inkomst	Beräknad inkomst
	Miljoner	kronor		Miljoner	kronor
Budgetåret 1931/32...	70.13	67.00	Budgetåret 1936/37...	88.97	85.00
» 1932/33...	72.85	70.00	» 1937/38...	97.11	92.00
» 1933/34...	74.77	73.00	» 1938/39...	103.39	101.00
» 1934/35...	78.54	75.00	» 1939/40...	128.83	124.00
» 1935/36...	83.94	79.00	» 1940/41...	166.22	160.00

Enligt gällande bestämmelser utgår tobaksskatten *dels* med viss procent av varans priskurantpris eller varans värde, *dels ock* med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. Skattesatserna återfinnas i 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914, nr 436, angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket. Dessa skattesatser ha under åren 1939—1941 blivit föremål för jämkning vid flera olika tillfällen. Vid ingången av budgetåret 1941/42 gällde de skattesatser, som innefattas i en den 30 maj 1941 utfärdad förordning, nr 305, vilken trädde i kraft den 1 juni 1941. Med hänsyn till de på grund av rådande krisläge starkt ökade statsutgifterna har 1941 års riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 335, beslutat en höjning av skattesatserna för tobaksskatten i enlighet med förslag som på anmodan av chefen för finansdepartementet framlagts av monopolbolaget. Förordning i ämnet har utfärdats den 30 november 1941, nr 893, och trätt i kraft den 1 innevarande månad.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 december 1941 har styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet beträffande beräkningen av tobaksskatt anfört följande:

»Genom en den 29 november 1941 inför riksdagen framlagd proposition nr 335 har Kungl. Maj:t föreslagit genomförande av en förhöjd tobaksbeskattning i samband med prislehöjning å vissa varuslag, att träda i kraft den 1 december 1941, vilken proposition blivit av riksdagen bifallen. Förslaget om skattehöjning är grundat på en i propositionen återgiven inom Tobaksmonopolet verkställd utredning.

I denna utredning har, under förutsättning att de ifrågasatta pris- och skatteförhöjningarna skulle träda i kraft från och med den 1 januari 1942,

beräknats att sammanlagda skatteresultatet för budgetåret 1941/42 skulle uppgå till cirka 174,000,000 kronor, vilken summa emellertid något ökas på grund av att cigaretter utan munstycke försåldts under tiden juli—oktober 1941, för vilka cigaretter värdeskatten då var 4 procent högre än för munstyckscigaretter, medan det i uppskattningen endast räknats med försäljning av munstyckscigaretter. Vidare beräknades, att tobaksskatten för budgetåret 1942/43 skulle bli cirka 184.9 miljoner kronor. Det framhölls emellertid i utredningen, att det bleve beroende på den konsumerande allmänhetens förhållanden att bära de förhöjda priserna, om det beräknade skatteresultatet i verkligheten komme att nås, och att detta måste anses tveksamt med hänsyn till tobaksvarornas redan höga prisnivå, som framskapats genom de ofta återkommande prispförhöjningarna sedan krigsutbrottet.

Enligt det mellan staten och Tobaksmonopolet gällande avtal angående utövande av statens tobaksmonopol skall bolaget den 10, 20 och näst sista dagen i varje månad till statskontoret inleverera ett belopp, motsvarande en tredjedel av den skatt å tobaksvaror, som kan beräknas belöpa på samma månad. Under budgetåret 1940/41 har detta belopp uppskattats till 4 miljoner kronor. På grund av den höjning av tobaksskatten, som trätt i kraft denna dag, kommer beloppet att höjas från 4 till 5 miljoner kronor. Denna höjning kommer i sin tur att medföra, att inleveranserna av tobaksskatt för innevarande december månad blir 3 miljoner kronor högre, än om tidigare praxis följts. Detta merbelopp å 3 miljoner kronor har sålunda karaktär av ett engångsbelopp, som endast påverkar resultatet av budgetåret 1941/42 men däremot icke kan medföra någon inverkan på uppskattningen för budgetåret 1942/43.»

Med hänsyn till att skatte- och prispförhöjningarna trätt i kraft en månad tidigare, än som förutsattes i utredningen, har styrelsen, under beaktande av vad ovan framhållits, approximativt uppskattat inkomsterna av tobaksskatt för budgetåret 1941/42 till 179 miljoner kronor och för budgetåret 1942/43 till 185 miljoner kronor. Vid den verkställda beräkningen har styrelsen utgått ifrån, att det under de åsyftade tidsperioderna skall visa sig möjligt för Tobaksmonopolet att vid tillverkningen bemästra eventuellt uppstående svårigheter i fråga om råvaruförsörjningen.

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde å totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1931—1940 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i efterföljande tabell.

Av sammanställningen framgår, att storleken av de omsatta totala varukvantiteterna under åren 1931—1934 undergått jämförelsevis små förändringar. Under åren 1935—1939 har emellertid en fortgående icke obetydlig stegring av omsättningen inträtt om sammanlagt 10.3 procent. Denna stegring har år 1940 förbytts i en nedgång på 3.7 procent. Under redovisningsperioden har en anmärkningsvärt stor förskjutning ägt rum i fråga om förbrukningen av de olika varuslagen. Särskilt framträdande är den oavbrutna minskningen av snusförbrukningens andel av den totala konsumtionen eller från 59.8 procent år 1931 till 45.7 procent år 1940. Mot denna minskning av snusförbrukningen svarar emellertid en ökning av cigarettkonsumtionen, vars andel av den totala förbrukningen ökats från 16.1 procent år 1931 till 29.2 procent år 1940. Den fortgående förskjutningen mellan de olika varu-

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därå belöpande tobaksskatt.

År	Skatt Milj. kr.	Värde Milj. kr.	Kvan- titet Ton	Kvantitativ fördelning på olika varuslag					
				Cigar- r %	Cigarr- cigarretter %	Cigar- retter %	Rök- tobak %	Tugg- tobak %	Snus %
1931	67.2	133.6	8,087	3.1	6.2	16.1	13.0	1.8	59.8
1932	72.7	135.6	8,222	2.7	6.0	17.0	13.8	1.6	58.9
1933	74.0	134.1	8,052	2.5	5.9	16.9	14.3	1.5	58.9
1934	77.5	139.8	8,087	2.5	6.0	18.8	14.7	1.3	56.7
1935	82.3	148.1	8,214	2.3	6.2	20.7	15.1	1.3	54.4
1936	87.7	157.5	8,409	2.2	6.3	22.3	15.5	1.2	52.5
1937	93.4	166.9	8,637	2.1	6.2	24.4	15.3	1.1	50.9
1938	100.7	178.7	8,813	2.0	6.2	26.4	15.2	1.0	49.2
1939	113.8	193.2	8,919	1.8	6.1	28.1	15.4	1.0	47.6
1940	152.0	230.9	8,588	1.6	5.5	29.2	17.1	0.9	45.7

slagen har verksamt bidragit till ökningen av såväl den totala tobaksförsäljningens värde som skatteavkastningens storlek.

Den till statsverket inlevererade tobaksskatten, efter avdrag av utgiven gottgörelse för inköpt svensk tobak, för varje månad från och med budgetåret 1932/33 framgår av efterföljande tabell.

Till statsverket inlevererad tobaksskatt.

Miljoner kronor.

	1932 /33	1933 /34	1934 /35	1935 /36	1936 /37	1937 /38	1938 /39	1939 /40	1940 /41	1941 /42
Juli	6.50	6.78	6.81	7.27	7.75	8.54	9.04	9.87	16.94	14.74
Augusti	6.36	6.35	6.75	7.56	8.11	8.53	8.84	9.63	14.17	17.10
September	6.50	6.67	7.03	7.44	7.47	8.03	9.12	10.24	14.05	16.07
Oktober	6.15	6.20	6.30	6.64	7.53	8.00	8.44	10.55	12.69	14.23
November	5.62	5.64	6.36	6.72	7.36	7.52	8.04	10.95	13.86	15.49
December	5.68	5.98	6.24	6.73	6.44	7.63	8.31	9.40	13.05	
Januari	6.94	6.81	7.26	7.64	8.56	9.76	10.24	13.02	14.66	
Februari	5.62	5.86	6.19	6.55	6.76	7.18	7.82	9.86	12.73	
Mars	5.15	5.43	5.70	6.27	6.38	6.96	7.42	9.26	11.83	
April	6.15	6.32	6.26	6.49	7.19	8.03	8.36	10.07	12.56	
Maj	5.77	5.82	6.61	7.05	7.57	8.42	8.76	12.48	14.12	
Juni	6.41	6.91	7.03	7.53	7.85	8.51	9.00	13.50	15.56	
Summa	72.85	74.77	78.54	83.94	88.97	97.11	103.39	128.83	166.22	

Under den förflutna delen av innevarande budgetår har tobaksskatten uppgått till 77.63 miljoner kronor mot 71.71 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. Vid denna jämförelse bör emellertid beaktas, att den föreskrivna förskottsbetalningen var tionde dag höjdes från och med juli 1940 från 3 till 4 miljoner kronor.

Med hänsyn till den ovisshet rörande tobakskonsumtionens framtida utveckling, som sammanhänger med nyligen vidtagna omläggningar av cigarrett- och röktoakstillverkningen samt höjningar av tobaksbeskattningen för cigarrer, cigarrcigarretter och snus, finner riksräkenskapsverket monopolbo-

42 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

lagets beräkning av tobaksskattens avkastning under nästa budgetår såsom bolagets styrelse själv framhåller mycket osäker. Under förutsättning att det skall visa sig möjligt för bolaget att bemästra svårigheterna i fråga om råvaruförsörjningen, har riksräkenskapsverket likväl ansett sig kunna godtaga bolagets beräkning av tobaksskattens avkastning under nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket får sålunda tillstyrka, att inkomstiteln tobaksskatt för budgetåret 1942/43 i riksstaten upptages till 185,000,000 kronor.

I detta sammanhang vill riksräkenskapsverket beröra frågan om tidpunkten för tobaksskattens debitering inom monopolbolaget. Enligt gällande ordning hänför sig den för varje månad debiterade tobaksskatten till de tobaksvaror, som under samma månad av bolagets försäljningsorganisation, tobakskontoren, försålts till bolagets återförsäljare. Ett naturligare och ur arbetssynpunkt enklare förfarande synes vara att anknyta debiteringen av tobaksskatten till tidpunkten för tobaksvarornas överförande från bolagets fabriker till tobakskontoren. En omläggning i sådan riktning skulle medföra, att vid övergången monopolbolaget skulle hava att till statsverket i tobaksskatt inleverera ett engångsbelopp, motsvarande skatten å tobakskontorens vid tidpunkten i fråga inneliggande lager av färdiga tobaksvaror. Detta engångsbelopp kan beräknas till omkring 12 miljoner kronor. Därest angivna omläggning av tobaksskattens debitering genomföres den 1 juli 1942, skulle inkomstiteln tobaksskatt i riksstaten för budgetåret 1942/43 alltså kunna höjas med nämnda belopp.

Brännvinstillverkningsskatt.

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 uppskattat statsverkets inkomst av brännvinstillverkningsskatt under budgetåret 1941/42 till 4 miljoner kronor och under budgetåret 1942/43 till 14 miljoner kronor. I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, till grund för beräkningen liggande promemoria anföres bland annat följande. I riksstaten för budgetåret 1941/42 hade brännvinstillverkningsskatten upptagits med ett belopp av 10 miljoner kronor. Närmast föregående budgetår hade denna skatt i riksstaten beräknats till 12 miljoner kronor och lämnat en behållen inkomst av 14.21 miljoner kronor. Brännvinstillverkningsskattens avkastning hade på senare tid varit väsentligt lägre än under tidigare år; sålunda hade denna skatt för budgetåret 1939/40 beräknats till 20 miljoner kronor och nettoinkomsten blivit 20.62 miljoner kronor. För innevarande budgetår komme den behållna inkomsten av brännvinstillverkningsskatten att belöpa sig till allenast omkring 4 miljoner kronor och alltså att uppvisa ett betydande underskott i förhållande till inkomstberäkningen i riksstaten.

Vad angår budgetåret 1942/43 har kontrollstyrelsen med ledning av från aktiebolaget Vin- & spritcentralen inhämtad upplysning rörande detta bolags upphandling av sprit, som skall beläggas med tillverkningsskatt, beräknat den behållna inkomsten av brännvinstillverkningsskatt till ett avrundat belopp av 14 miljoner kronor. Härvid har hänsyn tagits till den nedgång i spritkon-

sumtionen, varmed är att räkna bland annat genom de inträdda restriktionerna i fråga om inköpsrätten.

Mot kontrollstyrelsens kalkyl har riksräkenskapsverket intet att erinra och beräknar alltså brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1942/43 till 14,000,000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel.

Inkomsterna från *partihandelsbolag* hänföra sig till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. I skrivelse till kontrollstyrelsen den 7 november 1941 har aktiebolaget Vin- & spritcentralen för budgetåret 1942/43 beräknat förevarande inkomstittel till 14 miljoner kronor samt rörande beräkningen anfört följande:

»Vad först angår inleveransen från spritcentralen under budgetåret 1941/42, erinra vi om att i riksstaten för nämnda år denna post i enlighet med bolagets beräkning upptagits med ett belopp av 4 miljoner kronor. I vinstkalkylerna för 1941 hade bolaget gjort antagandet, att omsättningen under året komme att nå ungefär samma storleksordning som under år 1940, och uppskattade med ledning därav nettovinsten för år 1941 till omkring 10 miljoner kronor. Med reduktion för utdelningen skulle återstå något mer än 9 miljoner kronor. Härav syntes 5 miljoner kronor böra reserveras för avsättning till vinst- och prisregleringsfonden, varefter för inleverans till statsverket skulle återstå 4 miljoner kronor.

Utvecklingen under år 1941 har i omsättningshänseende tett sig gynnsammare än vid tiden för verkställandet av dessa beräkningar. Såsom nedanstående tablå visar, har den totala omsättningen under de tre första kvartalen av år 1941 legat ej oväsentligt över försäljningen för motsvarande tid år 1940. En följd därav ävensom av vissa under året företagna prishöjningar har blivit, att vinsten för år 1941 kan beräknas bli avsevärt större än tidigare antagits. Med utgångspunkt från för dagen föreliggande bokslutssiffror för de första nio månaderna under år 1941 synes nettovinsten för år 1941 kunna beräknas till omkring 19 miljoner kronor. Om härav för utdelning till aktieägarna disponeras 750,000 kronor, skulle sålunda återstå omkring 18 miljoner kronor. Av detta belopp synas i första hand böra användas 4 miljoner för den i riksstaten förutsedda inleveransen och därefter 9.5 miljoner för att fylla upp vinst- och prisregleringsfonden, vilken för närvarande utgör endast omkring 0.5 miljon kronor, till dess enligt avtalet med staten medgivna maximibelopp av 10 miljoner kronor. Sistnämnda åtgärd har förutsetts och är erforderlig icke minst för att förhindra ett återupprepande av de olägenheter, som under åren 1940 och 1941 blevo en följd av bolagets starkt försämrade likviditet, sedan vinstregleringsfonden efter hand förbrukats för verkställande av inleveranser till statsverket, vilka på grund av starkt minskade vinster avsevärt överstego tillgängliga överskottsmedel. Med därefter av den kalkylerade vinsten för 1941 återstående belopp, 4 à 5 miljoner kronor, komme, om de nu anförda beräkningarna hålla streck, inleveransen till staten under budgetåret 1941/42 att höjas, och dennas totalbelopp bleve sålunda 8 à 9 miljoner kronor.

Huruvida den omsättningsnivå, som under år 1941 uppnåts, kan vidmakthållas även under år 1942, är i nuvarande stund hart när omöjligt att förut säga. Sannolikheten talar dock för en betydande omsättningsminskning, emedan exceptionella omständigheter torde ha drivit omsättningen i höjden inne-

44 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Omsättningsvolymen kvartalsvis åren 1939—1941.

1938 = 100.

	Spritdrycker			Viner			Summa		
	1939	1940	1941	1939	1940	1941	1939	1940	1941
1:a kv.	115.2	80.6	84.6	114.1	33.2	48.0	115.0	73.1	78.8
2:a »	101.6	77.3	82.8	106.6	35.9	44.3	102.4	70.4	76.4
3:e »	104.7	82.7	90.6	117.4	40.6	48.2	106.5	76.6	84.4
4:e »	78.8	82.2	.	41.4	41.6	.	70.6	73.8	.
Summa	98.8	80.7	.	87.1	38.3	.	96.8	73.4	.

varande år och andra nytillträdande förhållanden i och för sig äro ägnade att få till följd en minskad försäljning.

I det förra hänseendet bör erinras om att de emellanåt framförda yrkandena om försäljningsförbud och de motsedda, slutligen framförda strängare restriktionsreglerna torde ha medfört, att under de gångna månaderna konsumenterna i större omfattning än vanligt uttagit sina innestående motbokskvantiteter. I samma riktning ha för vinernas vidkommande verkat allmänt väntad höjning av priserna och ryktet om svårigheter för spritcentralen att genom nya inköp ersätta slutsålda, eftersökta märken. Under senaste tiden ha sålunda spritcentralens försäljningar av vissa vinmärken stigit flerdubbelt jämfört med motsvarande tid 1940. En påtaglig 'hamstring' har här ägt rum.

Till nya omständigheter, som kunna antagas föranleda en minskad försäljning år 1942, få räknas den ordinarie motboksransonens minskning för spritdrycker samt de avsevärda höjningar av prisen på spritdrycker och viner, som bolaget sett sig nödsakat att genomföra från och med den 1 november och som bragt upp försäljningsprisen till en höjd, som kan påverka omsättningen i fallande riktning. Senare under året tvingas bolaget, på grund av väsentligt stegrat inköpspris för råbrännvin av potatis för kampanjen 1941/42, att höja även brännvinspriserna med motsvarande eventuell verkan för omsättningen av denna bolagets viktigaste artikel. I prisstegrade riktning kan även komma att inverka eventuellt stegrade arbetslöner samt förhöjda inköpspris för förbrukningsartiklar av olika slag.

Försiktigheten bjuder därför att för år 1942 räkna med en omsättning, som betydligt understiger motsvarande siffra för år 1941. Med denna utgångspunkt vågar bolaget icke uppskatta nettovinsten för år 1942 till mer än omkring 15 miljoner kronor, möjliggörande en inleverans under budgetåret 1942/43 av omkring 14 miljoner kronor.»

Mot den av aktiebolaget Vin- & spritcentralen verkställda beräkningen av avkastningen å förevarande inkomstitel, vilken beräkning biträtts av kontrollstyrelsen, har riksräkenskapsverket intet att erinra. Ämbetsverket uppskattar förty inkomsten från partihandelsbolag för budgetåret 1942/43 till 14,000,000 kronor.

I fråga om *detaljhandelsbolagens* vinst å försäljning av rusdrycker har kontrollstyrelsen i förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket beräknat rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för budgetåret 1942/43

till 15.0 miljoner kronor. Rörande grunderna för beräkningen anföres i en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad promemoria följande:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptagna med 18.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1940/41 15.50 miljoner kronor mot 20.00 miljoner kronor i riksstaten beräknade. Bristen förklaras i huvudsak av de oväntat stora utskyldsbelopp som genom den höjda statliga beskattningen kommit att belasta 1940 års rörelse.

Huru stor inleveransen till statsverket kommer att bli under budgetåret 1941/42 kan ännu ej med någon större säkerhet beräknas. Enligt från systembolagen införskaffade uppgifter skulle densamma komma att något överstiga 16.00 miljoner kronor. Beloppet synes vara räknat i underkant, men då behovet av utskyldsreservationer och avskrivningar ännu ej kan till fullo överblickas, torde för närvarande nettovinsten till statsverket under budgetåret 1941/42 böra upptagas med det av systembolagen beräknade beloppet, eller avrundat med 16.00 miljoner kronor.

Vid den inom kontrollstyrelsen verkställda uppskattningen av sistnämnda belopp har räknats med en av systembolagen angiven nettovinst före medelsreservationer och avskrivningar å i runt tal 22.50 miljoner kronor. Försäljningen av spritdrycker under år 1941 har inom kontrollstyrelsen beräknats till drygt 29.50 miljoner liter. År 1940 stannade ifrågavarande nettovinst vid endast 21.82 miljoner kronor och försäljning vid 28.61 miljoner liter. Att motsvarande nettovinst inom kontrollstyrelsen hösten 1940 uppskattades till ej mindre än 26.00 miljoner kronor betingades dels därav, att åtskilliga systembolag vid vinstberäkningen förbisett, att debiterade, ej erlagda krono- m. fl. utskylder till väsentligt större belopp än tidigare skulle komma att belasta 1940 års rörelse, dels därav, att den i slutet av året debiterade, ej guldna värnskatten å 2.64 miljoner kronor enligt senare meddelade anvisningar i bokslutet skulle belasta 1940 års rörelse. Sistnämnda omständighet påverkade dock ej inleveransen till statsverket, vilken inom kontrollstyrelsen beräknats till cirka 18.00 miljoner kronor, utan var en ren bokföringsåtgärd, i det att nämligen utskyldsreservationerna samtidigt minskades med ett belopp, som svarade mot den debiterade värnskatten. Att nettovinsten blev lägre än beräknat var ej att tillskriva någon oväntad nedgång i den försålda myckenheten spritdrycker. Spritdrycksförsäljningen beräknades nämligen till i runt tal 28.50 miljoner liter och blev 28.61 miljoner liter.

Med hänsyn till att den blivande konjunkturutvecklingen icke kan med någon säkerhet förutses, möta ganska stora svårigheter att beräkna inleveransen till statsverket under budgetåret 1942/43. Spritdryckskonsumtionen visar alltså en, om än avtagande, återhämtning efter de hösten 1939 genomförda skatteförhöjningarna, men vissa omständigheter synas dock komma att medverka till att konsumtionen åtminstone så småningom nedbringas. En, om än begränsad, konsumtionshämmande verkan måste sålunda tillmätas de med oktober 1941 genomförda krisrestriktionerna inom utminutereringen, och direkt nedgång i försäljningen torde sannolikt inträda, därest ytterligare prisförhöjningar genomföras. Om ej någon markant förbättring i konjunkturläget kommer att inträda, varmed man väl dock näppeligen torde ha att räkna, lär efter hand spritdrycksförsäljningen komma att nedgå. Ännu under år 1942 synes nedgången emellertid, därest intet nu alldeles oförutsett inträffar, komma att bli ganska ringa. Årskonsumtionen torde i följd härav kunna anslås till 29.00 miljoner liter eller möjligen något därunder. Jämväl vinförsäljningen, vilken år 1941 stegrats av inköp i lagrings-syfte, torde år 1942 komma att nedgå. Då som en följd av den minskade

46 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

rusdrycksomsättningen bruttovinsten å rusdrycker kommer att något nedgå och behovet av medelsreservationer — bland annat till följd av att maximeringsregeln vid systembolagens direkta beskattning genom prisetförhöjningarna blivit ineffektiv — och avskrivningar ej torde minska, synes nettovinsten till statsverket för år 1942, d. v. s. rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen under budgetåret 1942/43, såvitt nu kan bedömas böra upptagas med 15.00 miljoner kronor.»

Till den i promemorian verkställda beräkningen kan riksräkenskapsverket ansluta sig och uppskattar sålunda inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedlen i vad de avse detaljhandelsbolagens vinst till 15,000,000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker under de tio senast förflutna budgetåren framgå av nedanstående sammanställning.

	Omsätt- ningsskatt å spritdrycker	Utskänk- ningsskatt	Omsätt- ningsskatt å vin	Summa netto- inkomst	Beräknad inkomst
	M i l j o n e r k r o n o r				
Budgetåret 1931/32	38.51	6.34	—	44.85	40.00
» 1932/33	62.37	5.13	—	67.50	68.00
» 1933/34	73.77	4.76	—	78.53	78.00
» 1934/35	78.26	5.11	0.08	83.45	83.00
» 1935/36	81.75	5.46	0.40	87.61	86.00
» 1936/37	86.14	5.62	0.41	92.17	89.00
» 1937/38	91.01	5.33	0.48	96.82	93.00
» 1938/39	96.62	5.91	0.50	103.03	97.00
» 1939/40	138.60	5.43	—	144.03	143.00
» 1940/41	181.80	5.39	—	187.19	170.00

För att i nuvarande krisläge tillföra statskassan ökade inkomster beslöt 1939 års urtima riksdag en avsevärd höjning av den skatt, som från och med den 1 juli 1920 upptagits för omsättning och utskänkning av spritdrycker. Den höjda beskattning, som enligt riksdagens beslut från och med den 1 november 1939 pålagts spritkonsumtionen, innebär i fråga om *omsättningsskatten*, att dennas grundavgift höjts med 3 kronor för liter, eller från förutvarande 2 kronor till 5 kronor, under det att den procentuella delen av omsättningsskatten bibehållits oförändrad. Den procentuella delen av omsättnings-skatten utgår sålunda fortfarande med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick. I fråga om sprit för tekniska, industriella med flera ändamål innebar den vidtagna skärpningen av omsättningsskatten, att grundavgiften för sprit avsedd för tillverkning av essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker höjdes från 1 krona 40 öre till 10 kronor för liter; denna höjning har bortfallit vid varuskattens införande. Omsättningsskatt å vin, som tidigare tillgodoförts denna titel, redovisas från och med budgetåret 1939/40 å en särskild inkomstitel, benämnd omsättningsskatt å vin.

Beträffande *utskänkningsskatten* vidtogs vid 1939 års urtima riksdag ingen

ändring i tidigare gällande skattesatser, utan denna skatt utgår fortfarande med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt är alltså fritt från utskänkningsskatt.

Kontrollstyrelsen har i sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 beräknat omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker för budgetåret 1942/43 till sammanlagt 175 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptagna med 180.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1940/41 187.19 miljoner kronor mot 170.00 miljoner kronor i riksstaten beräknade. Inleveransen för juni—oktober 1941, d. v. s. statsverkets behållna inkomst under juli—november 1941, utgör 81.40 miljoner kronor mot 75.62 miljoner kronor under samma tid år 1940. Av berörda inleverans år 1941 (1940) belöpa 16.11 (13.71) miljoner kronor å omsättningsskattens procentavgift, 62.32 (59.21) miljoner kronor å omsättningsskattens grundavgift (konsumtionsändamål), 0.45 (0.48) miljon kronor å omsättningsskatten för tekniska m. fl. ändamål och 2.52 (2.22) miljoner kronor å utskänkningsskatten. Från år 1940 till år 1941 har inkomsten ökat av omsättningsskattens procentavgift med 17.5 procent, av omsättningsskattens grundavgift med 5.3 procent och av utskänkningsskatten med 13.3 procent, medan inkomsten av omsättningsskatten för tekniska m. fl. ändamål minskat med 5.2 procent. Att procentavgiften ökat starkare än grundavgiften är att tillskriva höjningar av grundpriserna.

Till grund för beräkningen av de belopp, som kunna förväntas inflyta under budgetårets sju sista månader, måste tagas den myckenhet spritdrycker, som kan beräknas komma att försälas under månaderna november 1941—maj 1942. Såsom i kalkylen över rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen antytts, kan förväntas, att försäljningen för konsumtionsändamål under dessa månader blir obetydligt mindre än under månaderna november 1940—maj 1941. Med utgångspunkt från konsumtionsläget under oktober 1941 synes man kunna räkna med en total försäljning för konsumtionsändamål under månaderna november 1941—maj 1942 å cirka 17.00 miljoner liter mot 17.21 miljoner liter under november 1940—maj 1941. Enär systembolagens lagerbehållningar av spritdrycker för närvarande ej äro avpassade efter konsumtionsläget utan cirka 250,000 liter för stora, torde den myckenhet, å vilken omsättningsskatt under återstoden av budgetåret kan beräknas komma att utgå, böra upptagas till endast 16.75 miljoner liter. Då grundavgiften är 5 kronor för liter och procentavgiften, vilken för närvarande utgör cirka 1.30 kronor för liter, trots en antaglig förskjutning inom konsumtionen från dyrare till billigare varuslag, dock med hänsyn till eventuella prisförhöjningar torde böra beräknas till cirka 1.35 kronor för liter, svarar häremot en omsättningsskatt å spritdrycker för konsumtionsändamål å i runt tal ($6.35 \times 16.75 = 106.36 =$) 106.00 miljoner kronor. Motsvarande under månaderna december 1940—juni 1941 inlevererade belopp var 107.63 miljoner kronor och inom kontrollstyrelsen hösten 1940 för samma tid beräknade ungefärliga belopp 105.00 miljoner kronor. Av det å 2.63 miljoner kronor uppkomna överskottet utöver beräkningarna förklaras drygt hälften därav, att den myckenhet, å vilken omsättningsskatt skulle komma att utgå, beräknats till 17.00 miljoner liter i stället för till rätteligen 17.21 miljoner liter och ej fullt hälften därav, att procentavgiften beräknats till i genomsnitt 1.18 kronor för liter men till följd av oväntade prisstegringar blev drygt 1.25 kronor för liter.

48 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Omsättningsskatten å spritdrycker för tekniska m. fl. ändamål, vilken under budgetårets fem första månader inbringat 0.45 miljon kronor mot 0.48 miljon kronor motsvarande månader förra budgetåret, torde, med hänsyn till varuskatten, under budgetårets sju sista månader kunna beräknas inflyta med endast 0.55 miljon kronor mot 0.77 miljon kronor motsvarande månader förra budgetåret.

Utskänkningsskatten, vilken inbringat 2.52 miljoner kronor under budgetårets fem första månader mot 2.22 miljoner kronor under samma tid budgetåret 1940/41 och 3.16 miljoner kronor under december 1940—juni 1941, torde med hänsyn till minskad tillgång å de varuslag, varå utskänkningsskatt utgår, under tiden december 1941—juni 1942 förväntas inflyta med endast ungefär 3.00 miljoner kronor.

Sammanlagt synes alltså omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker under återstoden av löpande budgetår komma att inflyta med $(106.00 + 0.55 + 3.00 =)$ 109.55 miljoner kronor. Då inleveransen under juli—november 1941 utgör 81.40 miljoner kronor, skulle alltså den totala inleveransen av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker under budgetåret 1941/42 komma att uppgå till 190.95 miljoner kronor, eller avrundat 191.00 miljoner kronor.

Att för närvarande med någon större säkerhet kunna beräkna, med vilket belopp omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43, torde med hänsyn till den ovissa konjunkturutvecklingen ej låta sig göra. Ehuru, ej minst med hänsyn till tidsläget, många osäkra faktorer föreligga vid beräkningen av en förbrukning, som ligger 1 å $1\frac{1}{2}$ år fram i tiden, men det likväl, såsom i kalkylen över rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen angivits, synes sannolikt, att spritdrycksförsäljningen under år 1942 kommer att något nedgå, förefaller det naturligt, att inkomsten å skattetiteln för nästkommande budgetår beräknas bli lägre än under löpande budgetår. Av anförda skäl synes försiktigheten bjuda, att omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker under budgetåret 1942/43 i riksstaten ej bör beräknas till högre belopp än 175.00 miljoner kronor.»

Av innehållet i förberörda promemoria framgår, att inkomsterna av de skatter, om vilka här är fråga, för nu löpande budgetår kunna beräknas uppgå till 191 miljoner kronor. Även om det icke torde få anses uteslutet, att någon nedgång av förevarande inkomster kan komma att inträda under nästkommande budgetår, anser riksräkenskapsverket likväl den av kontrollstyrelsen gjorda uppskattningen av inkomsten å titeln vara allt för låg. Med utgångspunkt från de allmänna antaganden rörande den ekonomiska utvecklingen, på vilka riksräkenskapsverkets inkomstberäkning vilar, finner ämbetsverket omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker för budgetåret 1942/43 böra upptagas till 185,000,000 kronor.

Omsättningsskatt å vin.

Å tilläggsstat I för budgetåret 1939/40 har uppförts en ny inkomsttitel, benämnd omsättningsskatt å vin. Inkomsttiteln omfattar avkastningen av dels den gamla omsättningsskatten å inhemskt vin — som utgår för musserande viner eller viner med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent med 70 öre för liter och för andra viner med 35 öre för liter — dels en av 1939 års

urtima riksdag beslutad, från och med den 22 oktober 1939 tilläpbad, särskild omsättningsskatt å alla slag av viner utgående med 50 procent av det belopp, som — denna skatt oberäknad — betingas vid systembolagens inköp av viner i buteljerat skick. För vin med en alkoholhalt över 14 volymprocent utgår den särskilda omsättningsskatten dock med lägst 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj samt i fall då vinet tillhandahålles på andra buteljstorlekar med 3 kronor för liter räknat. Å tilläggsstaten för budgetåret 1939/40 beräknades inkomsten av omsättningsskatt å vin till 6 miljoner kronor. Nettoinkomsten å titeln uppgick emellertid för sagda budgetår endast till 3.99 miljoner kronor. För budgetåret 1940/41 uppgingo inkomsterna å förestående titel, vilka i riksstaten för samma budgetår beräknats till 10 miljoner kronor, till 8.21 miljoner kronor.

Å riksstaten för budgetåret 1941/42 har omsättningsskatten å vin beräknats till 8 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har kontrollstyrelsen beräknat inkomsterna av omsättningsskatten å vin till 9 miljoner kronor för budgetåret 1941/42 och till 6 miljoner kronor för budgetåret 1942/43. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anføres:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptagna med 8.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1940/41 8.21 miljoner kronor mot 10.00 miljoner kronor i riksstaten och 8.00 miljoner kronor inom kontrollstyrelsen hösten 1940 beräknade. Inleveransen för juni—oktober 1941, d. v. s. statsverkets behållna inkomst under juli—november 1941, utgör 3.60 miljoner kronor mot 2.63 miljoner kronor under motsvarande månader 1940, utvisande alltså i år en ökning å 37 procent. Då inleveransen under december 1940—juni 1941 var 5.58 miljoner kronor men inköp i lagringssyfte de senaste månaderna förekommit i stor omfattning, torde dock under budgetårets sju sista månader knappast kunna förväntas inflyta ett fullt så stort belopp som under motsvarande månader budgetåret 1940/41. Förutsättes beloppet komma att bliva cirka 5.50 miljoner kronor, skulle inleveransen under budgetåret 1941/42 följaktligen bliva 9.10 miljoner kronor eller i runt tal 9.00 miljoner kronor.

I avsaknad av möjlighet att närmare kunna beräkna vinförsäljningens storlek under senare delen av år 1942 och förra delen av år 1943, torde omsättningsskatten av vin under budgetåret 1942/43 böra i riksstaten beräknas till 6.00 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed beräknat omsättningsskatt å vin för budgetåret 1942/43 till 6,000,000 kronor.

Maltdrycksskatt.

Enligt beslut av 1939 års urtima riksdag har från och med den 1 januari 1940 den tidigare utgående maltskatten ersatts av en maltdrycksskatt. Maltdrycksbeskattningen hade tidigare formen av en råämnesskatt, vilken åvilade det viktigaste råämnet för maltdrycksberedning, maltet, under det att maltdrycksskatten är en skatt, som normeras efter den färdiga produkten och icke efter råvaran. Allt efter alkoholstyrkan och stamvörtstyrkan indelas maltdryckerna i tre klasser. Första klassen omfattar svagdricka och

malt drycka, som ej innehåller mer än 1.8 viktprocent alkohol. Andra klassen omfattar sådana till första klassen icke hänförliga malt drycker, som ej innehålla mer än 3.2 viktprocent alkohol, och tredje klassen omfattar alkoholstarkare malt drycker. Enligt förordning den 15 december 1939, nr 887, utgår malt drycksskatten med 30 öre per liter för malt drycker av andra klassen och med 54 öre för liter för malt drycker av tredje klassen. Enligt övergångsbestämmelser skall dock skatten för malt drycker av andra klassen intill utgången av tillverkningsåret 1941/42 utgå med allenast 27 öre per liter för de första 6,500 hektoliterna av ett bryggeris årstillverkning och med 28.5 öre för nästa 6,500 hektoliter. Skatten för dessa kvantiteter skall därefter för varje tillverkningsår höjas med 0.5 öre successivt upp till 30 öre för liter. Undantagna från malt drycksskatt äro hemtillverkade malt drycker samt malt drycker av första klassen.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har kontrollstyrelsen beräknat inkomsten av malt drycksskatten för budgetåret 1941/42 till 34 miljoner kronor och för budgetåret 1942/43 till 32 miljoner kronor. I en till grund för beräkningen liggande promemoria anfördes bland annat följande:

»I riksstaten för budgetåret 1941/42 är inkomsten av malt drycksskatten upptagen med ett belopp av 40 miljoner kronor. Beräkningen av detta belopp skedde på grundval av en antagen konsumtion av skattepliktiga malt drycker av 149 miljoner liter, medförande en skatteinkomst av 42 miljoner kronor, vilket belopp avrundades nedåt till 40 miljoner kronor. Emellertid har konsumtionsutvecklingen blivit en annan än den, med vilken sålunda räknades, i det att malt drycksförsäljningen på grund av olika omständigheter i ganska väsentlig grad nedgått. Konsumtionen av skattepliktiga malt drycker utgjorde under tillverkningsåret 1938/39 172 miljoner liter samt 1939/40 154 miljoner liter och nedgick ytterligare tillverkningsåret 1940/41 till 128 miljoner liter. Anledningen till denna utveckling sammanhänger med rådande krisläge. Priserna å malt drycker ha sålunda på grund av höjd konsumtionsbeskattning samt stegrade kostnader för råvaror och transporter vid upprepade tillfällen måst underkastas förhöjning. Vidare har inbryggningssstyrkan hos malt drycker av klass II på grund av den knappa tillgången å spannmål sänkts.

Med ledning av nu föreliggande uppgifter om bryggeriernas försäljning av skattepliktiga malt drycker synes den kvantitet malt drycker, för vilken skatt beräknas inflyta under innevarande budgetår, kunna angivas till 120 miljoner liter, vilket skulle motsvara en inkomst av malt drycksskatten under budgetåret 1941/42 av 34 miljoner kronor.

Vad beträffar en beräkning av inkomsten av malt drycksskatten för budgetåret 1942/43 må framhållas, att — — — varje beräkning av malt drycksskatten för nästa budgetår måste bli synnerligen osäker. Skatteinkomsten har likväl ansetts böra beräknas på grundval av en konsumtion av skattepliktiga malt drycker av ungefär samma omfattning som för innevarande budgetår med någon jämkning nedåt av den antagna skatteinkomsten. Den avveckling av skattedegressionen enligt punkt 4 i övergångsbestämmelserna till malt drycksbeskattningsförordningen, som skall äga rum från och med ingången av tillverkningsåret 1942/43, medför, att skatteinkomsten för nästa budgetår ökas med omkring 0.3 miljon kronor. Statsverkets inkomst av malt drycksskatt synes i riksstaten för budgetåret 1942/43 böra upptagas med ett belopp av 32 miljoner kronor.»

Att med någon större säkerhet verkställa en beräkning av de blivande inkomsterna å denna titel för nästkommande budgetår är särskilt under nuvarande förhållanden mycket vanskligt. Riksräkenskapsverket anser sig likväl kunna godtaga kontrollstyrelsens uppskattning och beräknar alltså inkomsterna av maldrycksskatt för budgetåret 1942/43 till 32,000,000 kronor.

Skatt å läskedrycker.

Skatten å läskedrycker, som införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag, utgår jämlikt förordningen den 22 december 1939, nr 919, vilken trädde i kraft den 1 januari 1940. Skattesatsen utgjorde från början 10 öre för liter, dock lägst 50 kronor för månad av varje tillverkare. Genom förordning den 25 maj 1941, nr 253, har skatten höjts från 10 till 12 öre för liter.

Nettoinkomsten under budgetåret 1940/41 av skatten å läskedrycker utgjorde 6.59 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 6 miljoner kronor. Under juli—november månader 1941 har läskedrycksskatten influtit med 3.96 miljoner kronor mot 3.44 miljoner kronor under samma tid av budgetåret 1940/41.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har kontrollstyrelsen beräknat inkomsten av skatt å läskedrycker för ett vart av budgetåren 1941/42 och 1942/43 till 7.5 miljoner kronor. I en till grund för beräkningen liggande promemoria, som överlämnats med skrivelsen, anföres följande:

»I riksstaten för innevarande budgetår har inkomsten av läskedrycksskatten upptagits med ett belopp av 8 miljoner kronor. Skatten, som uppbäres månadsvis i efterskott, har under månaderna juli—oktober 1941 inbringat i runt tal 3.6 miljoner kronor. Den från och med den 26 maj 1941 vidtagna höjningen av läskedrycksskatten från 10 öre till 12 öre per liter synes allenast i mindre mån ha påverkat konsumtionsutvecklingen beträffande läskedryckerna i nedåtgående riktning. Vad angår skatteintäktens storlek under återstående del av budgetåret har densamma med ledning av motsvarande konsumtionssiffror för föregående budgetår ansetts kunna beräknas till 4 miljoner kronor, medförande en skatteinkomst för hela budgetåret 1941/42 av 7.6 miljoner kronor eller avrundat 7.5 miljoner kronor.

En beräkning av skatteinkomsten av läskedrycksskatten för budgetåret 1942/43 är särskilt under nuvarande förhållanden svår att med någon större grad av tillförlitlighet verkställa. Det vill synas lämpligt, att sagda skatteinkomst bör i riksstaten upptagas med samma belopp som beräknas inflyta under innevarande budgetår eller med 7.5 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har i likhet med kontrollstyrelsen ansett sig kunna beräkna inkomsterna av skatt å läskedrycker under budgetåret 1942/43 till 7,500,000 kronor.

Statlig nöjesskatt.

Den statliga nöjesskatten är en av 1939 års urtima riksdag från och med den 1 januari 1940 införd skatteform. Denna skatt, som under budgetåret 1939/40 uttogs i anslutning till den kommunala nöjesskatten, utgick enligt förordning den 22 december 1939, nr 931, med 5 öre för biljett, vars pris var

52 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

högst 50 öre, och därutöver med 5 öre för varje påbörjat belopp av 50 öre utav biljettpriset. Under budgetåret 1939/40 uppgick nettotinkomsten av denna skatt till 3.37 miljoner kronor.

I enlighet med beslut av 1940 års lagtima riksdag hava från och med den 1 juli 1940 ändrade grunder fastställts för uttagande av nöjesskatt, vilka återfinnas i förordningen den 14 juni 1940, nr 478, om nöjesskatt. Enligt denna förordning skall för nöjestillställning, till vilken allmänheten har tillträde mot avgift, kommun, inom vars område tillställningen hålles, uttaga en särskild avgift, benämnd nöjesskatt, vilken fördelas mellan staten och kommunen. Det åligger därvid kommun att till statsverket inleverera hälften av influten nöjesskatt. Nøjesskatten upptages i form av skatt på biljett och beräknas i förhållande till bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten, samt utgår enligt tre olika taxor med lägst 15 procent och högst 30 procent av biljettpriset eller del därav. För budgetåret 1940/41 har den statliga nöjesskatten inbragt 10.75 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande skatt upptagen till 10 miljoner kronor.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt komma att uppgå till 10.95 miljoner kronor under budgetåret 1941/42 och till 11 miljoner kronor under budgetåret 1942/43.

För de fyra första månaderna av innevarande budgetår har statlig nöjesskatt inbragt ett belopp av 3.87 miljoner kronor mot 3.26 miljoner kronor under samma tid föregående budgetår. Under tiden 1 november 1940—31 oktober 1941 har uppbörden å titeln utgjort 11.36 miljoner kronor. I anslutning här till beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av statlig nöjesskatt under budgetåret 1942/43 till 12,000,000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

Vattendomstolsavgifter. För de senast förflutna fem budgetåren hava de behållna inkomsterna å denna titel i medeltal för år utgjort 60,742 kronor. Med utgångspunkt härifrån beräknar riksräkenskapsverket inkomsten av vattendomstolsavgifter under budgetåret 1942/43 till i avrundat tal 60,000 kronor.

Inkomster vid fångvården. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har fångvårdsstyrelsen beräknat inkomsterna vid fångvården under innevarande budgetår till 490,000 kronor, därvid styrelsen räknat med förlust å fångvårdens jordbruksdrift till följd av en vid vårdanstalten å Hall inträffad eldsvåda, därvid bland annat årets hela skörd förstörts.

För budgetåret 1942/43 har fångvårdsstyrelsen beräknat inkomsterna vid fångvården till sammanlagt 570,000 kronor enligt nedanstående fördelning (kronor):

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43. 53

1. Bidrag från vissa städer och kommuner.....	4,445	
2. Övriga uppbördsmedel	5,555	
3. Överskott av särskilda rörelsegrenar:		
Jordbruksdriften	20,000	
Verkstadsdriften.....	540,000	560,000
		Summa 570,000.

Vid beräkning av inkomsterna vid fångvården under budgetåren 1941/42 och 1942/43 har fångvårdsstyrelsen medräknat inkomster av arbeten, som utförts vid *dels* den vid centralfängelset i Växjö anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalten för kvinnor, *dels ock* den vid straffängelset i Karlstad anordnade tvångsarbetsanstalten för kvinnor, enär det skulle möta svårigheter att särskilt för sig redovisa inkomsten av dessa kvinnors arbeten. Överskottet å verkstadsdriften har styrelsen beräknat efter medeltalet av behållna inkomster under de senaste åtta åren.

Riksräkenskapsverket finner tillräcklig anledning icke föreligga att för nästkommande budgetår vidtaga någon höjning av det belopp, 525,000 kronor, till vilket inkomsterna å förevarande titel äro upptagna i riksstaten för nu löpande budgetår.

Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har styrelsen för uppfostringsanstalten å Bona beräknat inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1942/43 till 35,000 kronor. Styrelsen har därvid framhållit, att ökning av detta belopp kunde komma att inträda, därest inkomstiteln belastande belopp för avlöningar till daglönare komme att minskas i samband med inrättande av ett antal extra förmanstjänster, för vilka avlöningarna skulle bestridas från avlöningsanslaget. Direktören för anstalten har därefter i en den 2 december 1941 dagtecknad skrivelse meddelat, att, därest den ifrågasatta överflyttningen av avlöningskostnader för vissa extra förmän vore avsedd att genomföras från och med nästkommande budgetår, inkomsterna å titeln kunde under beaktande jämväl av numera beräknad större avkastning av skogsbruket för budgetåret 1942/43 upptagas till 50,000 kronor enligt följande fördelning (kronor):

1. Hyror för tjänstemannabostäder.....	12,000	
2. Till befattningshavare försålt bränsle, livsmedel m. m.	5,000	
3. Inkomster av filmföreläsningar m. m.	1,000	
4. Överskott av särskilda rörelsegrenar:		
Jord-, trädgårds- och skogsbruk	29,000	
Verkstads- och bageridrift	3,000	32,000
		Summa 50,000.

Under förutsättning att den berörda överflyttningen av vissa avlöningskostnader från specialstaten för jord-, trädgårds- och skogsbruk till anslag å riksstatens utgiftssida kommer till stånd, har den sålunda gjorda beräkningen icke givit riksräkenskapsverket anledning till erinran.

54 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Inkomster vid sjökarteverket. Chefen för sjökarteverket har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 31 oktober 1941 beräknat inkomsterna å förestående titel för innevarande budgetår till 125,000 kronor och för budgetåret 1942/43 till 115,000 kronor.

Inkomsterna vid sjökarteverket hava utgjort under budgetåret 1939/40 213,195 kronor och under budgetåret 1940/41 106,339 kronor. För tiden 1 november 1940—31 oktober 1941 hava inkomsterna uppgått till 132,960 kronor. Med utgångspunkt från nu anförda siffror får riksräkenskapsverket förorda, att ifrågavarande inkomster beräknas till 125,000 kronor för budgetåret 1942/43.

Inkomster vid garnisonssjukhusen och inkomster vid militärapoteket. Arméförvaltningen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 beräknat uppbörden å dessa båda inkomsttitlar för innevarande budgetår till respektive 850,000 och 400,000 kronor. Under förutsättning att i stort sett samma förhållanden bliva rådande beträffande manskapsinkalleser m. m. under budgetåret 1942/43 som för närvarande föreligga, har arméförvaltningen ansett nämnda inkomster kunna för detta budgetår beräknas till enahanda belopp som angivits för nu löpande budgetår. Med hänsyn till svårigheten att bedöma de faktorer, som öva inflytande på beräkningen av ifrågavarande inkomster, och även i betraktande därav att erfarenhet från normal fredstid icke stått att erhålla, har arméförvaltningen likväl förordat, att de båda inkomsttitlarna i riksstaten för budgetåret 1942/43 beräknas till samma belopp, som upptagits i riksstaten för nu löpande budgetår eller till 1,120,000 kronor för inkomster vid garnisonssjukhusen och 360,000 kronor för inkomster vid militärapoteket.

Med utgångspunkt från vad arméförvaltningen sålunda anført beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna under ifrågavarande båda titlar för nästa budgetår till respektive 1,000,000 och 400,000 kronor.

Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har riksförsäkringsanstalten beräknat inkomsterna å förevarande titel under nästkommande budgetår på sätt framgår av följande sammanställning (kronor):

1. Tilläggsavgifter enligt 16 § första stycket lagen om försäkring för olycksfall i arbete till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet	920,000
2. Bidrag enligt 16 § andra stycket samma lag till bestridande av nyssnämnda omkostnader	600,000
3. Ersättning från riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond för anstaltens bestyr med förvaltningen av fonden.....	22,000
4. Ersättning från riksförsäkringsanstaltens trafikförsäkringsfond för anstaltens bestyr med livränterörelse enligt lagen om trafikförsäkring å motorfordon	2,000
	Summa 1,544,000.

Inkomsterna under ifrågavarande riksstatstitel hava sålunda av riksförsäkringsanstalten för budgetåret 1942/43 uppskattats till i avrundat tal 1,540,000 kronor.

I det av riksförsäkringsanstalten angivna beloppet ingå icke inkomster av vissa krigstilläggspremier. Dylika inkomster kunna emellertid vara att förvänta jämväl under nästkommande budgetår. Med hänsyn härtill och till svårigheten att någorlunda tillförlitligt beräkna storleken av de under punkt 1 upptagna tilläggsavgifterna anser riksräkenskapsverket inkomsterna under förevarande titel för budgetåret 1942/43 böra beräknas till enahanda belopp som det i riksstaten för nu löpande budgetår upptagna beloppet eller 1,700,000 kronor.

Bidrag till pensionsstyrelsen. Pensionsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 28 november 1941 meddelat, att den å förevarande titel redovisade ersättningen för styrelsens kostnader för handhavandet av den frivilliga försäkringen kan beräknas till 32,500 kronor för budgetåret 1942/43 samt att titeln torde komma att tillgodoföras ersättning med 6,500 kronor under nämnda budgetår för viss av styrelsen på begäran av sjukkasse eller sjuk- och begravningskasse verkställd försäkringsteknisk utredning.

I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å titeln för nästkommande budgetår till 39,000 kronor.

Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter. I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket hava vederbörande anstaltsmyndigheter för budgetåret 1942/43 beräknat inkomsterna vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalt å Svartsjö till 105,900 kronor, vid statens alkoholistanstalt å Venngarn till 61,000 kronor samt vid statens alkoholistanstalt å Haknäs, som börjat sin verksamhet först under innevarande budgetår, till 2,700 kronor. För budgetåret 1942/43 hava alltså inkomsterna å förevarande titel beräknats till sammanlagt 169,600 kronor. Beträffande fördelningen av de sålunda beräknade inkomsterna för budgetåret 1942/43 under de olika anstalterna och inkomstrubrikerna får riksräkenskapsverket hänvisa till nedanstående tablå, vilken upprättats i anslutning till anstaltsmyndigheternas förslag (kronor):

	Anstalterna å Svartsjö	Anstalten å Venngarn	Anstalten å Haknäs	Summa
Hyra för tjänstemannabostäder	20,000	13,000	600	33,600
Ersatt kostförbättring	10,000	10,000	—	20,000
Till tjänstemän försålt bränsle, elektrisk energi m. m.	17,000	3,500	—	20,500
Vårdavgifter för intagna alkoholister	9,500	13,000	2,000	24,500
Överskott av särskilda rörelsegrenar:				
Jordbruks- och trädgårdsdrift	48,100	18,000	—	66,100
Verkstadsdrift	1,300	3,000	—	4,300
Diverse inkomster	—	500	100	600
Summa	105,900	61,000	2,700	169,600.

Med utgångspunkt från denna uppställning har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter under budgetåret 1942/43 till i avrundat tal 170,000 kronor.

56 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Inkomster vid statens skyddshem. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har socialstyrelsen anført, att någon avsevärd ökning eller minskning av inkomsterna vid statens skyddshem under löpande och nästkommande budgetår i förhållande till inkomsterna under sistförflutna budgetår icke syntes vara att förvänta. Vid avgivande av förslag till anslagsäskanden för budgetåret 1942/43 har socialstyrelsen beräknat inkomsterna för nästkommande budgetår till 310,000 kronor, vilket belopp beräknades komma att fördela sig på sätt framginge av nedanstående sammanställning (kronor):

Skyddshemsavgifter	200,000	
Av befattningshavarna erlagda ersättningar för bostad, kost och tvätt..	90,000	
Överskott av särskilda rörelsegrenar:		
Jordbruksdriften	12,000	
Verkstadsdriften.....	8,000	20,000
		Summa 310,000.

Den sålunda gjorda beräkningen av inkomsterna å förestående titel har ej föranlett någon erinran från riksräkenskapsverkets sida.

Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium. I skrivelse till medicinalstyrelsen den 3 november 1941 har föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium beräknat uppbörden av ifrågavarande inkomster för budgetåret 1942/43 till sammanlagt 400,000 kronor på sätt framgår av efterföljande sammanställning (kronor):

Serum, ympämnen och andra bakteriologiska preparat.....	300,000
Provvgifter	90,000
Substrat m. m.	10,000
	Summa 400,000.

Mot förestående beräkning av inkomsterna å denna titel har riksräkenskapsverket ej något att erinra.

Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium. Inkomsterna vid statens rättskemiska laboratorium utgöras huvudsakligen av avgifter för alkoholanalyser av blodprov från motorfordonsförare samt blodgruppsbestämningar i faderskapsmål. I skrivelse till medicinalstyrelsen den 1 november 1941 har föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium, med understrykande av omöjligheten att göra några säkra inkomstkalkyler, beräknat nettotinkomsten under förevarande inkomstitel för budgetåret 1942/43 till omkring 12,000 kronor.

I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomster vid statens rättskemiska laboratorium till 12,000 kronor.

Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium. I en av medicinalstyrelsen med skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 överlämnad beräkning har föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium beräknat

uppbörden av ifrågavarande inkomster under budgetåret 1942/43 till 69,000 kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium till i avrundat tal 70,000 kronor.

Inkomster vid statens sinnessjukhus. I en av medicinalstyrelsen med skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 överlämnad promemoria har den behållna uppbörden å förevarande titel för budgetåret 1942/43 beräknats till 15.90 miljoner kronor på sätt framgår av nedanstående sammanställning (kronor):

Patientavgifter	12,700,000
Bränsle, lyse och vatten	310,000
Tvätt och renhållning	140,000
Utspisning	1,530,000
Linne, gång- och sängkläder	400,000
Underhållsbidrag från Danviks hospital	14,000
Övriga uppbördsmedel	406,000
Överskott av trädgårds- och jordbruksdriften	400,000
Summa 15,900,000.	

Mot de sålunda framlagda beräkningarna har riksräkenskapsverket intet annat att erinra, än att titelns slutsumma avjämnas till 16,000,000 kronor.

Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa. Med överlämnande av från vederbörande anstalter infordrade uppgifter har skolöverstyrelsen i skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 beräknat inkomsterna för budgetåret 1942/43 å förevarande titel till sammanlagt 76,600 kronor, av vilket belopp beräknas inflyta 53,500 kronor från uppfostringsanstalten för sinnesslöa gossar och 23,100 kronor från uppfostringsanstalten för sinnesslöa flickor.

I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel till i avrundat tal 75,000 kronor.

Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka. I skrivelse till medicinalstyrelsen den 1 november 1941, vilken skrivelse av styrelsen överlämnats till riksräkenskapsverket, har sysslomannen vid statens anstalt för fallandesjuka beräknat inkomsterna vid anstalten under budgetåret 1942/43 till 229,500 kronor i enlighet med följande fördelning (kronor):

Vårdavgifter:			
100 patienter under 16 år å	400	40,000	
120 » över 16 » »	1,000	120,000	160,000
Utspisning m. m.		63,000	
Överskott av trädgård och jordbruk		6,500	
Summa			229,500.

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomsterna å titeln under nästkommande budgetår till i avjämnat tal 230,000 kronor.

Inkomster vid statens institut för folkhälsan. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har föreståndaren för statens institut för folkhälsan beräknat institutets inkomster till 60,000 kronor för budgetåret 1941/42 och till 70,000 kronor för budgetåret 1942/43.

I anslutning härtill uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna å förvarande titel under nästkommande budgetår till 70,000 kronor.

Avgifter för besiktning av motorfordon. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1941 beräknat inkomsterna å titeln till 700,000 kronor för vart och ett av av budgetåren 1941/42 och 1942/43.

Riksräkenskapsverket finner sig med hänsyn till nuvarande ovissa läge inom automobilväsendet böra godtaga väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkning.

Avgifter för registrering av motorfordon. Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln komma att uppgå till 718,500 kronor för budgetåret 1941/42 och 646,500 kronor för budgetåret 1942/43.

Med hänsyn till den nedgång av antalet registrerade motorfordon, som i nuvarande läge torde vara att emotse, anser sig riksräkenskapsverket icke böra beräkna ifrågavarande inkomster för budgetåret 1942/43 till högre belopp än 500,000 kronor.

Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har byggnadsstyrelsen rörande denna inkomstitel anfört följande:

»Enligt nådigt brev den 19 januari 1940 angående byggnadsstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet beträffande vissa landstings anstalter under kalenderåren 1940, 1941 och 1942 utgöra de av dessa landsting utfästa bidragen till den statliga kontrollen för vart och ett av nämnda kalenderår 14,050 kronor, att inbetalas i förskott årsvis före utgången av respektive januari 1940, december 1940 och december 1941. Då någon ändring härutinnan hittills icke inträffat, kunna dessa bidrag beräknas uppgå till 14,050 kronor under budgetåret 1941/42.

Vidkommande budgetåret 1942/43 kunna bidragens storlek beräknas till 7,025 kronor för tiden den 1 juli—31 december 1942. Storleken av landstingens bidrag efter sistnämnda tidpunkt och till budgetårets slut kan för närvarande icke angivas, då frågan är beroende av landstingens avgörande vid sammanträden under hösten 1942, ävensom av Kungl. Maj:ts på grundval härav fattade beslut.»

Riksräkenskapsverket, som utgår från att någon väsentlig ändring i fråga om storleken av landstingens bidrag för tiden 1 januari—30 juni 1943 icke skall inträffa, beräknar inkomsterna under förestående titel för budgetåret 1942/43 till enahanda belopp som det i riksstaten för innevarande budgetår upptagna eller 15,000 kronor.

Inkomster vid länsarkitektinstitutionen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har byggnadsstyrelsen beträffande beräkningen av inkomsterna å denna titel anfört följande:

»Under budgetåret 1940/41 understego de vid länsarkitektorganisationen inlevererade medlen det till 590,000 kronor i riksstaten för samma budgetår intagna inkomstbeloppet med omkring 145,000 kronor. I riksstaten för budgetåret 1941/42 hava inkomsterna beräknats till 570,000 kronor. Med hänsyn till att omfattningen av de hos länsarkitektkontoren ineliggande uppdragen synes vara större under innevarande budgetår än under föregående, torde inkomsterna för budgetåret 1941/42 kunna förväntas uppgå till det sålunda beräknade beloppet. Samma belopp, 570,000 kronor, torde även böra beräknas för budgetåret 1942/43.»

Enligt från länsstyrelserna inhämtade uppgifter kunna inkomsterna av länsarkitektinstitutionen för budgetåren 1941/42 och 1942/43 beräknas till 485,250 respektive 477,000 kronor.

Inkomsterna under förestående titel uppgingo under budgetåret 1940/41 till 444,191 kronor och under tiden 1 november 1940—31 oktober 1941 till 446,650 kronor. Under de fyra första månaderna av budgetåret 1941/42 utgjorde den behållna inkomsten 155,716 kronor mot 153,256 kronor för samma tid under budgetåret 1940/41. Med hänsyn till inkomstutvecklingen under nu angivna tider anser riksräkenskapsverket, att inkomsterna vid länsarkitektinstitutionen under innevarande och nästkommande budgetår icke kunna beräknas till högre belopp än 500,000 kronor.

Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m. Enligt en av kontrollstyrelsen med skrivelse den 14 november 1941 överlämnad promemoria beräknas uppbörden av avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m. under nästkommande budgetår — liksom under innevarande budgetår — till 41,000 kronor.

I överensstämmelse härmed beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel för budgetåret 1942/43 till 41,000 kronor.

Inkomst av myntning och justering. Å denna inkomstitel redovisades en behållen inkomst under budgetåret 1939/40 av 9.49 miljoner kronor och under budgetåret 1940/41 av 5.54 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 har mynt- och justeringsverket under hänvisning till alltjämt stegrade svårigheter vid import av för myntning erforderliga metaller uttalat, att verket icke vågade ställa i utsikt en större inkomst å förevarande titel för budgetåret 1941/42 än 2 miljoner kronor, till vilket belopp inkomsterna beräknades uppgå jämväl under budgetåret 1942/43.

I anslutning härtill har riksräkenskapsverket, under förutsättning att nuvarande krisläge består, beräknat inkomst av myntning och justering för budgetåret 1942/43 till 2,000,000 kronor.

60 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Kontrollstämpelmedel. De behållna inkomsterna å denna titel utgjorde under budgetåren 1939/40 och 1940/41 respektive 519,954 kronor och 398,683 kronor. Under de fyra första månaderna av budgetåren 1940/41 och 1941/42 hava inkomsterna uppgått till 67,529 kronor respektive 71,215 kronor.

Mynt- och justeringsverket har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941, under framhållande att på grund av den alltmer rådande knappheten på ädelmetall tillverkning av guldsmedsarbeten torde nedgå, beräknat inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1942/43 till 300,000 kronor.

Riksräkenskapsverket finner den av mynt- och justeringsverket gjorda beräkningen kunna godtagas.

Bidrag till bank- och fondinspektionen. Å denna titel redovisas *dels* bankaktiebolagens bidrag till bankinspektionens verksamhet, *dels* fondkommisionärernas avgifter till fondinspektionens verksamhet, *dels ock* jordbrukskasserörelsens bidrag till jordbrukskassetillsynen genom bank- och fondinspektionen.

Bank- och fondinspektionen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 28 oktober 1941 angående beräkningen av inkomsterna å ifrågavarande inkomstitel för budgetåret 1942/43 anført följande:

»För budgetåret 1942/43 bör vid inkomstberäkningen till riksstaten kunna såsom delbelopp av inkomstiteln 'Bidrag till bank- och fondinspektionen' beräknas inflyta av bidrag till bankinspektionen 77,000 kronor och av bidrag till fondinspektionen 15,000 kronor. Beträffande den del av inkomstiteln, som skall utgöras av bidrag till jordbrukskassetillsynen, kan inspektionen för närvarande icke lämna någon slutgiltig uppgift. Inspektionen saknar nämligen kännedom om, i vilken utsträckning jordbrukets kreditkassor skola under ifrågavarande budgetår erlägga bidrag till jordbrukskassetillsynen, och huruvida skattemedel skola komma att, liksom för innevarande år, tagas i anspråk för fyllnadsavsättning till jordbrukskassetillsynens fond för att denna, efter det inflytande egentliga bidragsmedel blivit dit överförda, må kunna lämna de medel, som erfordras för täckande av inspektionens utgifter för jordbrukskassetillsynen. Nämda utgifter beräknas jämväl för budgetåret 1942/43 till 60,000 kronor. Vid nu nämnda förhållande torde inkomstitelns delbelopp av bidrag till jordbrukskassetillsynen lämpligen böra beräknas till 60,000 kronor. Härigenom skulle inkomstitelns hela belopp komma att uppgå till 152,000 kronor.»

Beträffande behandlingen av bidraget till jordbrukskassetillsynen må framhållas, att jordbrukskasserörelsen för innevarande budgetår bidrager med allenast 30,000 kronor av tillsynskostnaden, medan återstoden, beräknad till likaledes 30,000 kronor, gäldas från särskilt anslag under sjunde huvudtiteln. För nästa budgetår förutsätter riksräkenskapsverket, att jordbrukskasserörelsens bidrag, vilket avses skola successivt växa, bestämmas till 35,000 kronor.

Enligt förestående beräkningar skulle inkomsterna å den gemensamma titeln uppgå till följande belopp (kronor):

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43. 61

Bidrag till bankinspektionen.....	77,000
» » fondinspektionen	15,000
» » jordbrukskassetillsynen	35,000
	Summa 127,000.

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill bidrag till bank- och fondinspektionen för budgetåret 1942/43 till i avrundat tal 125,000 kronor.

Bidrag till sparbanksinspektionen och bidrag för tillsyn över sparbankerna. Sparbanksinspektionen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 31 oktober 1941 beräknat inkomsterna å ifrågavarande riksstatstitlar för budgetåret 1942/43 till respektive 100,000 och 200,000 kronor.

Mot denna beräkning har riksräkenskapsverket icke något att erinra.

Inkomster vid tandläkarinstitutet. Tandläkarinstitutets lärarråd har i skrivelse till kanslersämbetet för rikets universitet den 18 juni 1941 beräknat inkomsterna vid institutet för budgetåret 1942/43 på sätt nedanstående sammanställning utvisar (kronor):

Elevavgifter	110,000	
Patientavgifter	80,000	
Examensavgifter	5,000	195,000
Hyresmedel		8,000
	Summa 203,000.	

I anslutning till denna lärarrådets beräkning uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna vid tandläkarinstitutet för nästkommande budgetår till i avrundat tal 200,000 kronor.

Inkomster vid karolinska sjukhuset. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har direktionen för karolinska sjukhuset meddelat, att inkomsterna vid sjukhuset för budgetåret 1942/43 preliminärt beräknats till 4,035,000 kronor. Den närmare beräkningen av inkomsterna framgår av följande, med ledning av under hand inhämtade uppgifter gjorda sammanställning (kronor):

Vårdavgifter för intagna patienter	3,071,000
Vårdavgifter för polikliniskt behandlade patienter	450,000
Av befattningshavare erlagd gottgörelse för vissa naturaförmåner samt andra ersättningsmedel	509,000
Övriga inkomster (försålt köksavfall, lump, skrot m. m.)	5,000
	Summa 4,035,000.

I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna vid karolinska sjukhuset för budgetåret 1942/43 till i avrundat tal 4,000,000 kronor.

Avgifter för kontroll å radiologiskt arbete. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har direktionen för karolinska sjukhuset pre-

62 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

liminärt beräknat inkomsterna å denna titel, vilken uppförts i riksstaten först från och med innevarande budgetår, till 100,000 kronor för budgetåret 1942/43.

Mot denna beräkning har riksräkenskapsverket intet att erinra.

Inkomster vid serafimerlasarettet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har direktionen för karolinska sjukhuset meddelat, att inkomsterna vid serafimerlasarettet för budgetåret 1942/43 preliminärt beräknats till 2,286,000 kronor. Den närmare beräkningen av inkomsterna framgår av följande, med ledning av under hand inhämtade uppgifter gjorda sammanställning (kronor):

Vårdavgifter för intagna patienter	1,869,500
Vårdavgifter för polikliniskt behandlade patienter.....	215,000
Av befattningshavare erlagd gottgörelse för vissa naturaförmåner samt andra ersättningsmedel	139,650
Bidrags- och räntemedel.....	56,850
Övriga inkomster (försält köksavfall, lump, skrot m. m.)	5,000
	Summa 2,286,000

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomsterna vid serafimerlasarettet för budgetåret 1942/43 till i avrundat tal 2,300,000 kronor.

Terminsavgifter från läroverken m. m. Skolöverstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 beträffande beräkningen av terminsavgifterna från läroverken anfört följande:

»Överstyrelsen har i sina underdåniga riksdagspetita den 15 oktober 1941 beräknat, att lärjungeantalet vid de allmänna läroverken höstterminen 1942 skulle komma att uppgå till omkring 53,550, varav omkring 39,330 kunna beräknas komma på realskolestadiet och 14,220 på gymnasialstadiet.

Det sammanlagda beloppet av de till statsverket inbetalade terminsavgifterna från det sålunda för läsåret 1942—1943 beräknade antalet lärjungar vid de allmänna läroverken skulle, om inga befrielser från eller nedsättningar i terminsavgift meddelades, belöpa sig till $2 \times (39,330 \times 20 \text{ kronor} + 14,220 \times 30 \text{ kronor}) = 2,426,400$ kronor.

Huruvida befrielser från och nedsättningar i terminsavgift komma att under läsåret 1942—1943 beviljas i väsentligen annan omfattning, än överstyrelsen beräknat för innevarande läsår, är omöjligt att med bestämdhet förutsäga. Om man också för budgetåret 1942/43 räknar med att inkomsten av terminsavgifterna vid de allmänna läroverken uppgår till 55.0 procent av de inkomster, som skulle erhållits, därest inga befrielser eller nedsättningar meddelats, skulle man få en summa av 1,334,520 kronor ($= 55.0$ procent av 2,426,400 kronor).

Rektor vid högre lärarinneseminariet beräknar enligt under hand lämnad uppgift, att inkomsterna av inskrivningsavgifter vid statens normalskola för flickor och terminsavgifter vid ifrågavarande skola och vid statens skolköksseminarium och hushållsskola skola under budgetåret 1942/43 uppgå till omkring 35,000 kronor.

Jämlikt dessa beräkningar skulle från de allmänna läroverken och högre lärarinneseminariet inflyta sammanlagt 1,369,520 ($= 1,334,520 + 35,000$)

kronor, och överstyrelsen vill föreslå, att inkomsttiteln 'Terminsavgifter från läroverken m. m.' i riksstaten för budgetåret 1942/43 upptages med detta belopp, uppåt avrundat till 1,370,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomsterna å förevarande titel till i avrundat tal 1,400,000 kronor.

Avgifter för granskning av biografbilder. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har chefen för statens biografbyrå uppskattat inkomsterna å förevarande titel under budgetåret 1942/43 till 190,000 kronor under förutsättning att förhållandena i fråga om tillförsel av film m. m. icke avsevärt försämrades; försiktigheten bjöde dock, att inkomsterna för nästkommande budgetår beräknades till 160,000 kronor.

Även om vissa svårigheter kunna komma att uppstå för upprätthållande i fortsättningen av en filmimport av samma omfattning som hittills, anser riksräkenskapsverket likväl, att uppbörden under inkomsttiteln avgifter för granskning av biografbilder bör kunna för budgetåret 1942/43 beräknas till 200,000 kronor.

Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar. I en av lantbruksstyrelsen med skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 överlämnad promemoria har den behållna uppbörden å förevarande titel under innevarande budgetår beräknats till 140,000 kronor. Minskningen i förhållande till det i riksstaten uppförda beloppet, 150,000 kronor, sammanhänger bland annat med ledigheter på grund av sjukdom och militärtjänstgöring bland de för lantbruksingenjörsförrättningarna statsanställda tjänstebiträderna. För budgetåret 1942/43 beräknar styrelsen ifrågavarande inkomster under i stort sett oförändrade förhållanden till omkring 140,000 kronor.

Mot den av lantbruksstyrelsen sålunda gjorda beräkningen har riksräkenskapsverket intet att erinra.

Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt. I skrivelse till medicinalstyrelsen den 1 november 1941 har statens veterinärbakteriologiska anstalt föreslagit, att anstaltens inkomster för budgetåret 1942/43 beräknades till 160,000 kronor.

Riksräkenskapsverket ansluter sig till denna beräkning.

Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 31 oktober 1941 har statens centrala frökontrollanstalt beräknat inkomsterna vid anstalten för vart och ett av budgetåren 1941/42 och 1942/43 till 350,000 kronor.

Inkomsterna å förevarande titel uppgingo under budgetåret 1939/40 till 238,972 kronor och under sistförflutna budgetår till 329,963 kronor. Inkomstökningen står i samband med den ökning av analys- och provverksamheten, som föranletts av olika statliga regleringsåtgärder.

64 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

I enlighet med anstaltens beräkning upptager riksräkenskapsverket inkomsterna vid statens centrala frökontrollanstalt för budgetåret 1942/43 till 350,000 kronor.

Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt. Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1941 beräknat inkomsterna vid anstalten under nästkommande budgetår till 60,000 kronor.

Riksräkenskapsverket finner anstaltens beräkning kunna godtagas.

Avgifter för prisreglering på jordbrukets område. Denna titel har i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med ett formellt belopp å 100 kronor. Å denna titel hava tidigare redovisats dels särskilda införsel- och utförselavgifter å slaktdjur, kött och fläsk samt ägg, dels ock slaktdjursavgift. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har livsmedelskommissionen meddelat, att slaktdjursavgift ävensom införsel- och utförselavgifter upphört att utgå efter den 30 juni 1940 respektive den 30 juni 1941, samt att någon intäkt å titeln i nuvarande läge icke syntes kunna beräknas under nästkommande budgetår.

Med hänsyn till att ifrågakarande avgifter endast tills vidare upphört att utgå har riksräkenskapsverket ansett sig böra under förestående titel upptaga ett formellt belopp av 100 kronor för nästkommande budgetår.

Inkomster vid rikets allmänna kartverk. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1941 har rikets allmänna kartverk rörande beräkningen av inkomsterna å förestående titel anfört bland annat följande:

»För budgetåret 1941/42 hava ifrågakarande inkomster i riksstaten upptagits till ett belopp av 50,000 kronor. Beloppet hade härvid nedräknats från under tidigare år beräknade 75,000 kronor med hänsyn till osäkerheten i inkomstberäkningen av kartförsäljningen, sedan förbud utfärdats för sådan försäljning i allmänna handeln utan särskilt för varje fall meddelat tillstånd.

Emellertid har inkomsten för budgetåret 1940/41 uppgått till ej mindre än 107,747 kronor 19 öre, det högsta belopp, som hittills någon gång uppnått. Ökningen torde bero på väsentligt ökade kartbehov för såväl statliga som andra offentliga myndigheter och sammanslutningar av olika slag. Det är dock härvid att märka, att i fråga om de militära myndigheternas kartanskaffning någon synlig inkomst som regel ej erhålles av statsverket, då denna kartanskaffning i huvudsak sker utan att royalty utgår till kartverket. Även om det influtna beloppet för budgetåret 1940/41 sannolikt är föranlett av speciella anledningar såsom tillkomsten av luftskydd, hemvärn m. m., lär dock kunna under ifrågakarande inkomstitel upptagas en inkomst för budgetåret 1942/43 av 90,000 kronor.»

I anslutning härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förestående titel till 90,000 kronor.

Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1941 har statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppskattat förevarande inkomster för budgetåret 1942/43 till 70,000 kronor.

Till denna beräkning ansluter sig riksräkenskapsverket.

Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen. Enligt från handelsdepartementet erhållna uppgifter beräknas inkomsterna å förevarande inkomsttitel för budgetåret 1942/43 till 30,000 kronor. Avgifterna pläga avpassas så, att inkomsterna därav motsvara utgifterna under tionde huvudtitelns anslag till »Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen».

Mot den sålunda gjorda beräkningen har riksräkenskapsverket ej något att erinra.

Inkomster vid statens provningsanstalt. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1941 har statens provningsanstalt beräknat inkomsterna vid anstalten till 450,000 kronor för budgetåret 1942/43. Provningsanstaltens styrelse har i underdånig skrivelse den 26 augusti 1941 rörande beräkningen av inkomsterna för nästkommande budgetår anført bland annat följande:

»I sitt statförslag den 30 augusti 1939 uppskattade styrelsen de sannolika inkomsterna för budgetåret 1940/41 till 400,000 kronor. Inkomsterna hava emellertid uppgått till 460,900 kronor, beroende på dels att uppdragsmängden stegrats i högre grad än vad som då kunde förutses, dels den taxehöjning av 10 procent som enligt Kungl. Maj:ts beslut tillämpats under budgetåret.

Anstalten har i betydlig omfattning tagits i anspråk av försvarsväsendets olika grenar, men uppdragsmängden har även ökats som följd av det civila arbetet på fortgående rationalisering och kontroll samt utfinnandet av ersättningsmaterial, ävensom av nya material och konstruktioner. Ökningen av inkomsterna har överstigit den av arbetsvolymen och den nominella lönenivåns höjning betingade ökningen av arbetslöner och har även till största del kunnat kompensera de avsevärda utgiftsstegringar, som under året orsakats av höjda bränslekostnader och av militärinkallelser.

Den av provningsanstalten utförda s. k. allmänna betongrörskontrollen, vilken anstalten i sin underdåniga skrivelse den 12 maj 1937 detaljerat beskrivit, har på grund av förhållandena måst tillsvidare upphöra efter utgången av juni 1940. Denna kontroll tillförde anstalten i medeltal för år cirka 25,000 kronor bruttointäkt. Denna inkomst har sålunda icke förefunnits under det gångna året men har mer än ersatts genom ökad mängd andra uppdrag på betongområdet; avsikten är att snarast möjligt återupptaga denna viktiga kontroll.

Sedan det trälaboratorium, för vars utrustning år 1939 beviljades ett särskilt reservationsanslag, numera i huvudsak fullbordats, beräknas uppdraget på detta laboratorium komma att medföra en bruttointäkt av cirka 24,000 kronor för år.

Den av Kungl. Maj:t fastställda staten för innevarande år 1941/42 förutsatte en arbetsvolym, som av styrelsen beräknades motsvara en inkomst av

420,000 kronor vid en taxehöjning av 10 procent. För att kompensera höjningen av det av levnadskostnadstalet beroende rörliga lönetillägget och kristillägget har Kungl. Maj:t förordnat, att provningsavgifterna enligt gällande taxa av den 26 maj 1933 skola efter utgången av juni 1941 tillsvidare höjas med 15 procent. Under de sista tre åren har arbetsvolymen motsvarat en inkomstsumma, som utan taxehöjning skulle uppgått till något över 400,000 kronor. Styrelsen uppskattar arbetsvolymen för nästa budgetår att bli nära nog densamma; under förutsättning att nuvarande taxehöjning av 15 procent kommer att bestå även för nästa år beräknas därför anstaltens inkomst av uppdrag m. m. att för 1942/43 uppgå till 450,000 kronor.»

Inkomsterna vid statens provningsanstalt hava utgjort, i runda tal, för budgetåret 1938/39 415,000 kronor, för budgetåret 1939/40 438,000 kronor och för budgetåret 1940/41 461,000 kronor. En jämförelse mellan inkomsterna under de fyra första månaderna av innevarande budgetår med motsvarande tid under budgetåret 1940/41 utvisar en stegring på cirka 20 procent, därvid emellertid bör erinras, att provningsavgifterna efter utgången av juni 1941 höjts med 15 procent. Med utgångspunkt från nu anförda uppgifter beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel för budgetåret 1942/43 till 550,000 kronor.

Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1941 har flygtekniska försöksanstalten approximativt uppskattat inkomsterna vid anstalten för budgetåret 1941/42 till 100,000 kronor och för budgetåret 1942/43 till 125,000 kronor.

Mot denna beräkning har riksräkenskapsverket intet att erinra.

Fyr- och båkmedel. Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 angående beräkningen av fyr- och båkmedel inledningsvis meddelat, att den debiterade uppbörden av sådana medel för de senaste fem budgetåren belöpt sig till respektive 3.6, 3.6, 3.8, 3.9 och 2.4 miljoner kronor. Tillika har styrelsen upplyst, att under de fyra första månaderna av budgetåren 1940/41 och 1941/42 de debiterade fyr- och båkmedlen uppgått till 1.0 respektive 0.8 miljon kronor. I anslutning till dessa uppgifter har generaltullstyrelsen anfört följande:

»Den senaste femårsperioden visar således en uppbörd, vars belopp under de båda första åren varit inbördes lika, därefter under två år något stigit och under sista året sjunkit med ej mindre än 1.5 miljon kronor. Under den gångna delen av innevarande budgetår har en fortsatt nedgång av uppbörden givit sig till känna. Denna uppbördsminskning synes föranledd i främsta rummet av att sammanlagda tontalet för i utrikestrafik använda fartyg avtagit men därjämte tydligen även av att fartygen i ökat antal fall företagit resor, varunder nedsättning i eller befrielse från erläggande av fyr- och båkavgifter för desamma åtnjuts.

Det är ej osannolikt, att utrikessjöfartens nuvarande läge icke kommer att nämnvärt förändras under återstoden av det ingångna budgetåret. För detta budgetår synes därför böra räknas med en lägre uppbördssiffra än för det

sistförflutna budgetåret. Bruttobeloppet av uppbörden för budgetåret 1941/42 torde i enlighet härmed och med hänsyn till storleken av uppbörden under månaderna juli—oktober i år kunna upptagas till endast 2 miljoner kronor.

För budgetåret 1942/43 torde bruttobeloppet av fyr- och båkmedlen böra angivas till samma belopp som det för innevarande budgetår upptagna, eller till 2 miljoner kronor.

Restitutionerna av fyr- och båkmedel under budgetåren 1941/42 och 1942/43 torde icke komma att uppgå till så höga belopp, att hänsyn till desamma kan tagas vid förevarande beräkning. Ovannämnda bruttobelopp för uppbörden under sagda båda budgetår gälla således jämväl såsom beräknad nettouppbörd under budgetåren.»

I efterföljande sammanställning har upptagits den månadsvis debiterade uppbörden av fyr- och båkmedel under såväl budgetåren 1936/37—1940/41 som det nu löpande budgetårets fem första månader.

Månad	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41	1941/42
	Tusental kronor					
Juli.....	343	398	335	337	368	234
Augusti.....	294	295	257	279	250	224
September.....	207	209	183	317	180	232
Oktober.....	222	190	198	453	156	135
November.....	180	190	212	449	126	110
December.....	136	159	197	328	86	
Januari.....	450	519	538	405	147	
Februari.....	365	374	418	126	46	
Mars.....	349	323	334	221	134	
April.....	364	325	376	309	239	
Maj.....	381	334	397	297	334	
Juni.....	350	310	373	360	304	
Summa	3,641	3,626	3,818	3,881	2,370	

Den debiterade uppbörden av fyr- och båkmedlen, som under budgetåret 1940/41 utgjort 2,370,000 kronor, har för de tolv månaderna december 1940—november 1941 uppgått till 2,225,000 kronor och för de fem första månaderna av innevarande budgetår till 935,000 kronor. Med utgångspunkt härifrån har riksräkenskapsverket funnit sig kunna godtaga generaltullstyrelsens beräkning av fyr- och båkmedel under innevarande budgetår till 2.0 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket, som förutsätter, att inkomstiteln fyr- och båkmedel för budgetåret 1942/43 icke kommer att lämna lägre avkastning än under innevarande budgetår, har — i överensstämmelse med generaltullstyrelsens beräkning — för nästkommande budgetår beräknat uppbörden av fyr- och båkmedel till 2,000,000 kronor.

Lotspenningar. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1941 har lotsstyrelsen lämnat nedanstående sammanställning över den månadsvis redovisade inkomsten av lotspenningar under budgetåren 1936/37—1940/41 samt de fem första månaderna av budgetåret 1941/42.

68 **Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.**

Månad	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41	1941/42
Tusental kronor						
Juli.....	241	276	235	276	410	626
Augusti.....	254	292	268	291	485	1,308
September.....	255	277	254	278	504	1,311
Oktober.....	285	296	264	481	535	1,393
November.....	319	324	292	943	606	1,223
December.....	333	325	321	1,035	580	
Januari.....	296	331	312	1,329	499	
Februari.....	240	266	287	884	263	
Mars.....	207	191	218	198	102	
April.....	209	220	229	330	209	
Maj.....	219	205	225	364	339	
Juni.....	264	225	262	495	445	
Summa	3,122	3,228	3,167	6,904	4,977	

I anslutning till sammanställningens uppgifter har lotsstyrelsen angående beräkningen av inkomsten av lotspenningar i skrivelsen anfört bland annat följande:

»Vid bedömande av siffrorna bör beaktas, att den för envar månad redovisade inkomsten hänför sig om ej uteslutande så dock i alldeles övervägande grad till trafiken närmast föregående månad.

Av de lämnade siffrorna framgår att lotspenninginkomsten, som allt sedan krigsutbrottet hösten 1939 varit förhållandevis hög, under de två sista åren undergått betydande växlingar. Variationerna i lotsningsfrekvensen, för vilken lotspenninginkomsten är ett direkt uttryck, bero av de omläggningar av sjötrafiken utefter våra kuster, vilka måst företagas av hänsyn till utlagda mineringar eller till andra förhållanden, som sammanhånga med det utrikespolitiska läget. Särskilt framträdande är den ökning i lotspenninginkomsten, som inträdde från och med augusti 1941 och som väsentligen hänför sig till en stegring i lotsningsfrekvensen utefter vår östra kust. Inkomsten under de fem första månaderna under innevarande budgetår uppgår till i runt tal 5.9 miljoner kronor. I gällande riksstat är inkomstiteln upptagen till 5 miljoner kronor för hela budgetåret. En uppskattning av lotspenninginkomsten under återstående delen av budgetåret är en vanskelig uppgift. Enligt styrelsens uppfattning torde nyssnämnda kraftiga stegring av lotsningsfrekvensen icke komma att fortbestå. För den återstående delen av budgetåret har man bland annat att taga hänsyn till den säsongmässiga nedgången i trafiken under vinterperioden, vartill särskilt trafikens nuvarande sammansättning och fördelning på olika kuststräckor ger anledning att räkna med. Vidare måste styrelsen taga i beräkning förestående omläggningar av sjöfartsvägarna med därav följande nedgång i lotsningsfrekvensen. I vilken utsträckning dylika omläggningar komma att äga rum är styrelsen för närvarande icke i tillfälle att bedöma. Beaktas bör i detta sammanhang att den preliminära siffran för lotspenninginkomsten under november redan synes utvisa en tendens till nedgång i lotsningsfrekvensen. Därest till grund för beräkning av lotspenninginkomsten under återstående delen av löpande budgetår läggas siffrorna för motsvarande tid budgetåret 1940/41, då den förut omförmälda kraftiga stegringen under sommaren 1941 ännu icke gjort sig gällande, erhålles en total lotspenninginkomst av i runt tal 8.3 miljoner kronor för hela budgetåret 1941/42. Styrelsen anser emellertid försiktigheten bjuda, att inkomsten av lotspenningar under budgetåret 1941/42 för närvarande icke uppskattas till högre belopp än 8 miljoner kronor.

Vad angår budgetåret 1942/43 ter sig en beräkning av lotspenninginkomsten än mera osäker. I nuvarande läge anser sig styrelsen böra uppskatta inkomsten av lotspenningar under budgetåret 1942/43 till 5 miljoner kronor.»

Av vad lotsstyrelsen anfört framgår, att den avsevärda stegringen av lotspenninginkomsterna under innevarande budgetår beror av särskilda med det nuvarande krigsläget sammanhängande förhållandena. För nästkommande budgetår anser riksräkenskapsverket i likhet med lotsstyrelsen, att uppbörden av lotspenningar bör beräknas till 5,000,000 kronor eller till samma belopp, som uppnåddes under budgetåret 1940/41.

Inkomster vid statens skeppsprovvningsanstalt. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 har styrelsen för statens skeppsprovvningsanstalt beräknat inkomsterna vid anstalten för innevarande budgetår till 100,000 kronor. Styrelsen har därjämte erinrat, att den i sina anslagsäskanden för budgetåret 1942/43 ansett sig kunna räkna med en inkomst av provningar och dylikt å 120,000 kronor under nästkommande budgetår. Med hänsyn till det osäkra tidsläget finner anstalten det nu riktigast att tills vidare räkna med en inkomst av 100,000 kronor under budgetåret 1942/43.

I anslutning till styrelsens senaste kalkyl beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna vid statens skeppsprovvningsanstalt för nästkommande budgetår till 100,000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter. Patent- och registreringsverket har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 november 1941 uppskattat inkomsten av ifrågavarande avgifter för budgetåret 1942/43 till 2,300,000 kronor. Ämbetsverket har därvid framhållit, att den gjorda beräkningen under nuvarande förhållanden måste anses mycket osäker.

Riksräkenskapsverket har funnit sig böra godtaga denna beräkning.

Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register. Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln för innevarande budgetår till 80,000 kronor och för budgetåret 1942/43 till 79,300 kronor.

Ifrågavarande inkomster hava för budgetåret 1940/41 uppgått till 85,904 kronor. För tiden 1 november 1940—31 oktober 1941 har uppbörden stigit till 89,863 kronor. Med hänsyn härtill beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna å förevarande titel för innevarande budgetår till 90,000 kronor, till vilket belopp titeln torde böra upptagas jämväl för budgetåret 1942/43.

Bidrag till försäkringsinspektionen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1941 har försäkringsinspektionen meddelat, att inkomsterna av bidrag till försäkringsinspektionen under innevarande budgetår enligt verkställd beräkning komma att uppgå till 164,722 kronor. Försäkringsinspektionen har vidare uttalat, att det icke syntes föreligga anledning antaga,

70 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

att inkomsterna för budgetåret 1942/43 skulle komma att understiga nämnda belopp.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill beräknat inkomstiteln bidrag till försäkringsinspektionen för budgetåret 1942/43 till 165,000 kronor.

Vissa licensavgifter m. m. I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket hava statens handelskommission, statens trafikkommission, statens livsmedelskommission och valutakontoret beräknat inkomsterna under förevarande titel för budgetåret 1942/43 till sammanlagt 2,058,000 kronor på sätt framgår av följande sammanställning (kronor):

Statens handelskommission.....	1,400,000
Statens trafikkommission	140,000
Statens livsmedelskommission.....	18,000
Valutakontoret	500,000
Summa	2,058,000.

Å denna titel torde vidare böra, liksom för innevarande budgetår, beräknas uppbörd hos bränslekommissionen och sprängämnesinspektionen av vissa licensavgifter m. m. Även övriga i krisorganens verksamhet inflytande inkomster av här angiven natur böra redovisas över riksstaten och tillgodoföras denna inkomstitel.

Med utgångspunkt från den i det föregående gjorda uppskattningen av förevarande inkomster och med hänsyn tagen till den osäkerhet, som måste vidlåda beräkningen, anser riksräkenskapsverket, att inkomsterna å titeln »Vissa licensavgifter m. m.» för budgetåret 1942/43 böra upptagas till i avrundat tal 2,000,000 kronor.

III. Folkpensionsavgifter.

Under rubrik bidrag från folkpensioneringsfonden redovisades under budgetåren 1936/37—1940/41 två helt skilda slag av inkomster, nämligen dels ränteavkastning av fonden, dels pensionsavgifter. I sin inkomstberäkning för budgetåret 1941/42 föreslog riksräkenskapsverket, att fonden skulle i likhet med statens övriga pensionsfonder hänföras till statens kapitalfonder och att i överensstämmelse härmed ränteavkastningen borde upptagas under avdelningen inkomster av statens kapitalfonder, medan pensionsavgifterna fortfarande borde redovisas såsom egentliga statsinkomster. Vad ämbetsverket sålunda föreslagit upptogs i 1941 års statsverksproposition med utgångspunkt från att den planerade årliga fonderingen av 20 miljoner kronor av folkpensioneringsfondens inkomster skulle för framtiden upphöra, varom förslag framlades i statsverkspropositionen. De nämnda förslagen biföllos av riksdagen, och folkpensioneringsfonden har i riksbokslutet för budgetåret 1940/41 upptagits till redovisning såsom en statens kapitalfond. Å riksstatens in-

komstsida uppfördes två nya inkomstitlar, den ena under Egentliga statsinkomster och benämnd »Folkpensionsavgifter», den andra under Inkomster av statens kapitalfonder med rubrik »Folkpensioneringsfonden». Under den förra titeln har för innevarande budgetår beräknats ett belopp av 45 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 28 november 1941 har pensionsstyrelsen, med framhållande av vanskligheten att nu göra mera tillförlitliga beräkningar beträffande särskilt budgetåret 1942/43, funnit inkomsterna under titeln »Folkpensionsavgifter» kunna beräknas till 48.5 miljoner kronor för budgetåret 1941/42 och till 48 miljoner kronor för budgetåret 1942/43. I en med skrivelsen överlämnad promemoria upplyses i fråga om beräkningen av förevarande inkomster till en början, att summan av påförda pensionsavgifter utgjort år 1940 53.5 miljoner kronor och år 1941 — enligt en av statistiska centralbyrån lämnad preliminär uppgift — cirka 54.5 miljoner kronor. Summan av de pensionsavgifter, som komme att påföras år 1942, uppskattades med ledning härav förslagsvis till 55.5 miljoner kronor.

På grundval av uppgifter i en vid pensionsstyrelsens promemoria fogad tabell över påförda och influtna folkpensionsavgifter hava upprättats följande tvenne sammanställningar. I den första sammanställningen sättes det under visst budgetår inflytande avgiftsbeloppet i relation till det påförda avgiftsbeloppet för det kalenderår, som slutar under respektive budgetår; det i denna tabell angivna influtna beloppet omfattar givetvis även restantier från tidigare debiteringar.

Debiterade och influtna folkpensionsavgifter åren 1937—1942 respektive budgetåren 1937/38—1942/43.

Påförda belopp		Influtna belopp		Influtet belopp i procent av motsäende påförda belopp
År	milj. kr.	Budgetår	milj. kr.	
1937	46.5	1937/38	43.3	93.1
1938	49.3	1938/39	45.3	91.9
1939	51.4	1939/40	47.6	92.6
1940	53.5	1940/41	46.9	87.7
1941	54.5	1941/42	¹ 48.5	¹ 89.0
1942	¹ 55.5	1942/43	¹ 48.2	¹ 86.8

Den andra sammanställningen avser att visa, hur uppbörden av de ett visst kalenderår påförda folkpensionsavgifterna fördelar sig på skilda budgetår.

Till närmare belysande av dessa tabeller torde här få erinras om följande. Folkpensionsavgifterna uppbäras i sammanhang med kronoutskylderna men förfalla till betalning vid första uppbördstillfället. Härigenom bliva de i sin helhet föremål för indrivning snabbare än andra utskylder. Vidare hava dessa avgifter vid indrivningen en i förhållande till andra utskylder gynnad ställning. Jämlikt 8 § kungörelsen den 29 januari 1937, nr 28, skall näm-

¹ Beräknad siffra.

72 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Relativ fördelning på budgetåren 1937/38—1942/43 av influtna folkpensionsavgifter, påförda åren 1937—1942.

Avgifter påförda år	Ursprung- ligen på- fört belopp	Under nedannämnda budgetår influtna avgiftsbelopp i procent av ursprungligen påfört belopp						Inom preskrip- tions- tiden
		1937/38	1938/39	1939/40	1940/41	1941/42	1942/43	
	milj. kr.	%	%	%	%	%	%	
1937	46.5	82.6	9.9	1.3	0.2			94.0
1938	49.3		82.4	9.9	1.2	0.2		93.7
1939	51.4			81.8	8.9	1.4	0.2	92.8
1940	53.5				77.8	10.7	1.7	.
1941	54.5					¹ 77.0	¹ 10.3	.
1942	¹ 55.5						¹ 75.0	.

ligen, om restfört kronoutskyldsbelopp, vari pensionsavgift ingår, endast delvis erlagts, vad som erlagts anses i första hand vara pensionsavgift, såvida den betalningsskyldige icke tillkännagivit annan önskan. Även redovisningen sker i viss förtur, enär enligt nyss återopade författning avgiftsbelopp, som efter indrivning eller införsel influtit till redogörare, skall redovisas senast under december månad året näst efter det, under vilket avgiften påförts, oberoende av om slutredovisning för hela det restförda kronoutskyldsbeloppet då kan ske eller ej. Antalet debetsedlar, som erläggas i rätt tid, har under de senaste åren visat nedgående tendens, vilket till en del sammanhänger med de bestämmelser om visst anstånd med skattebetalningen i samband med inkallelse till militärtjänstgöring, vilka meddelats genom förordningen den 17 november 1939, nr 810. Härigenom kommer en större del av uppbörden, relativt sett, att falla på restindrivningen. Pensionsavgiftens i det föregående omnämnda gentemot andra utskyldstitlar förmånliga ställning bör därför hållas i minnet. Den nu antydda utvecklingen konstateras lättast vid jämförelse av de siffror i den andra tabellen, vilka hänföra sig till avgifter påförda åren 1939 och 1940. För övrigt har förhållandet mellan den del av påförda avgifter, som inflyter under första budgetåret, och hela det påförda avgiftsbeloppet hittills varit i stadigt sjunkande och denna utveckling förutsättes enligt pensionsstyrelsens kalkyl skola fortgå. Denna förskjutning av uppbörden till senare budgetår i förening med den stigande siffran för påförda avgifter torde förklara de växlingar i relationen mellan påförda och influtna belopp, som redovisas i den förra av de båda sammanställningarna.

Med utgångspunkt från de allmänna förutsättningar, på vilka riksräkenskapsverkets inkomstberäkning vilar, anser ämbetsverket sig icke behöva räkna med ytterligare försämring av uppbördsresultatet än den pensionsstyrelsen antagit för innevarande budgetår. Riksräkenskapsverket beräknar fördenskull uppbörden å förevarande titel för budgetåret 1942/43 till i avjämnat tal 50,000,000 kronor.

¹ Beräknad siffra.

IV. Diverse inkomster.

Bötesmedel. Under budgetåret 1940/41 uppgick uppbörden å denna titel till 2,424,445 kronor. Enligt av riksräkenskapsverket från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter beräknas inkomsterna av bötesmedel för budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 2,240,000 och 2,248,000 kronor. För de fyra första månaderna av innevarande budgetår är emellertid uppbörden å titeln ungefär densamma som för motsvarande tid under föregående budgetår. Med utgångspunkt härifrån och under beaktande att landsfiskalernas i samband med löneregleringen till kronan indragna bötes- och beslagarandelar uppskattats till 90,000 kronor för år, beräknar riksräkenskapsverket bötesmedlen för nästkommande budgetår till samma belopp som det i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptagna eller 2,500,000 kronor.

Totalisatormedel. Inkomsten av totalisatormedel uppgick under budgetåret 1939/40 till 1.27 miljon kronor och under budgetåret 1940/41 till 1.32 miljon kronor.

Enligt vad som framgår av en av lantbruksstyrelsen med skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1941 överlämnad promemoria har styrelsen i sin underdåniga skrivelse angående anslag för budgetåret 1942/43 till stuteriväsendet beräknat statens inkomst av totalisatormedel under budgetåret 1942/43 till 1,000,000 kronor.

Med hänsyn till storleken av uppbörden under förestående titel under de båda sistförflutna budgetåren anser riksräkenskapsverket, att för nästkommande budgetår en höjning av det nuvarande riksstatsbeloppet, 1,000,000 kronor, bör kunna ske. Riksräkenskapsverket beräknar fördenskull inkomsterna av totalisatormedel för budgetåret 1942/43 till 1,300,000 kronor.

Tipsmedel. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1941 har aktiebolaget Tipstjänst meddelat, att bolagets nettoinkomst under räkenskapsåret 1 juli 1941—30 juni 1942 — för inleverans till statsverket under budgetåret 1942/43 — approximativt torde kunna beräknas till 5 miljoner kronor. Härvid har totala antalet tävlingsveckor beräknats till 45 samt medelomsättningen till 370,000 kronor per tävlingsvecka.

Med hänsyn till de osäkra faktorer, av vilka inkomsten under förevarande titel är beroende, finner riksräkenskapsverket sig böra godtaga bolagets förslag att beräkna uppbörden å inkomstiteln tipsmedel för budgetåret 1942/43 till 5,000,000 kronor.

Lotterimedel. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 oktober 1941 har Svenska penninglotteriet aktiebolag meddelat, att bolaget beräknar kunna under budgetåret 1941/42 inleverera ett belopp av i runt tal 20 miljoner kronor att tillgodoföras inkomstiteln lotterimedel. Vad beträffar budgetåret

74 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

1942/43 finner bolaget skäl icke föreligga att uppskatta denna inkomst till vare sig lägre eller högre belopp än det för nu löpande budgetår beräknade.

Riksräkenskapsverket får erinra, att Kungl. Maj:t i proposition nr 328 till 1941 års riksdag föreslagit vissa ändrade riktlinjer för penninglotteriväsendet, innebärande i huvudsak att lotteribolaget beredes möjlighet att öka antalet lotter i varje dragning utöver nuvarande maximum, 500,000.

I nuvarande läge anser sig riksräkenskapsverket böra i likhet med bolaget beräkna inkomsterna av lotterimedel för budgetåret 1942/43 till 20,000,000 kronor.

Övriga diverse inkomster. För budgetåret 1940/41 redovisades å denna titel 6.65 miljoner kronor, av vilket belopp emellertid 3.18 miljoner kronor avsågo i anspråk tagna behållningar av stuteriväsendets fond, egnahemslånerörelsens riskfonder och jordbrukets prisregleringsfond. Bortsett från dessa tillfälliga inkomster, uppgick sålunda den behållna inkomsten å titeln till 3.47 miljoner kronor. För innevarande budgetår är förevarande inkomsttitel uppförd i riksstaten med 5 miljoner kronor. Den synes emellertid komma att lämna ett betydande överskott huvudsakligen beroende därpå att behållningen å beväringssmanskaps invalid- och pensionsfond å omkring 4 miljoner kronor torde komma att redovisas såsom uppbörd å titeln.

För budgetåret 1942/43 har riksräkenskapsverket beräknat de olika under denna titel redovisade inkomsterna på följande sätt.

Fullföljdsavgifter och expeditionsavgifter kunna med ledning av inkomsterna under de senaste budgetåren beräknas till respektive 50,000 och 300,000 kronor.

Inkomsterna av indragna sportler hava av överståthållarämbetet och länsstyrelserna för innevarande och nästkommande budgetår beräknats till respektive 987,800 och 1,147,800 kronor. Med utgångspunkt från beloppet av indragna sportler under budgetåret 1940/41, vilket utgjorde i runt tal 900,000 kronor, och då enligt propositionen nr 225 till 1941 års riksdag angående lönerereglering för landsfiskaler m. m. dessa befattningshavares indrivningsprovision, som i samband med lönereregleringen indrages till statsverket, uppskattats till 500,000 kronor, beräknar riksräkenskapsverket inkomsten av indragna sportler för nästkommande budgetår till 1,400,000 kronor.

Avbetalningar å belopp, som till statsverket förskjutits för avlösning av frälseskatteräntor, hava under budgetåret 1940/41 uppgått till omkring 95,000 kronor. Riksräkenskapsverket beräknar denna inkomst till 115,000 kronor för nästkommande budgetår.

Prästerskapets till statsverket indragna tionde bör enligt kammarkollegiets och statskontorets underdåniga skrivelse den 21 mars 1934 angående påskyndat avskrivande av denna objektskatt å fast egendom för budgetåret 1942/43 beräknas till 140,000 kronor.

Från stuteriväsendets fond tillfördes förevarande inkomsttitel under budgetåret 1940/41 1,000,000 kronor. Under innevarande budgetår avses 500,000 kronor skola tagas i anspråk från nämnda fond. Huruvida något mot-

svarande belopp kan av fonden disponeras även under budgetåret 1942/43 undandraget sig riksräkenskapsverkets bedömande.

Sedan 1941 års riksdag beslutat, att industrisockerskatt från och med den 26 maj 1941 icke vidare skall utgå, skall sådan skatt, som inflyter till statsverket efter ingången av innevarande budgetår, redovisas å titeln övriga diverse inkomster. Enligt vad kontrollstyrelsen i en den 14 november 1941 dagtecknad promemoria anfört, kan skatten beräknas komma att tillföra statsverket ett belopp av omkring 700,000 kronor under budgetåret 1941/42 och omkring 100,000 kronor under budgetåret 1942/43. Mot denna beräkning har riksräkenskapsverket icke något att erinra.

Övriga under förevarande inkomstitel redovisade inkomster bruka från år till år ej utvisa större variationer. Under budgetåren 1939/40 och 1940/41 uppgingo dessa inkomster till i runda tal respektive 1,517,000 och 1,715,000 kronor. Riksräkenskapsverket har ansett sig kunna uppskatta denna inkomst för nästkommande budgetår till 1,600,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts har riksräkenskapsverket för budgetåret 1942/43 beräknat inkomstiteln övriga diverse inkomster till $(50,000 + 300,000 + 1,400,000 + 115,000 + 140,000 + 100,000 + 1,600,000 =) 3,705,000$ kronor, eller i avjämnat tal 3,700,000 kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder.

I. Statens affärsverksfonder.

Postverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för postverket för den senaste 10-årsperioden framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor):

Räkenskapsår	Den egentliga post-rörelsen			Tillskott från post-spar-banken	Budget-år	Drift-överskott	Tillskott från post-spar-banken	Summa	Inlevererat till stats-verket	Beräknat i riksstaten
	Inkomster	Driftkostnader	Överskott							
1931...	78.76	64.14	14.62	—	1931/32 ..	13.20	—	13.20	14.62	15.00
1932...	77.97	64.81	13.16	—	1932/33 ..	12.04	—	12.04	13.16	13.50
1933...	76.75	64.21	12.54	4.00	1933/34 ..	13.76	4.00	17.76	16.54	15.50
1934...	80.83	66.20	14.13	5.00	1934/35 ..	15.98	5.00	20.98	19.13	17.50
1935...	84.37	67.45	16.92	3.00	1935/36 ..	17.74	3.00	20.74	19.92	18.50
1936...	89.85	71.36	17.99	3.00	1936/37 ..	18.52	3.00	21.52	20.99	20.00
1937...	93.01	76.76	16.25	2.00	1937/38 ..	15.27	2.00	17.27	18.25	18.00
1938...	98.74	82.40	16.34	0.50	1938/39 ..	16.29	0.50	16.79	16.84	13.00
1939...	103.67	88.42	15.25	—	1939/40 ..	12.00	2.50	14.50	17.75	16.00
1940...	109.98	96.23	13.70	6.63	1940/41 ..	15.33	4.13	19.46	17.83	14.00

Generalpoststyrelsen har i underdånig skrivelse den 11 november 1941 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43, anfört följande:

»Postverkets inkomstöverskott är i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptaget till 10 miljoner kronor, däruti inberäknade vinstmedel från postsparbanken avseende år 1940 med ett belopp av 2.75 miljoner kronor.

Då generalpoststyrelsen under november månad 1940 avgav det förslag, som legat till grund för beräkningen av inkomstöverskottet, ansåg styrelsen sig icke våga räkna annat än med minskning av postverkets inkomster under år 1941 i jämförelse med år 1940. Frankoteckensuppbörden vid postanstalterna, vilken utgör den övervägande delen av verkets inkomster, hade nämligen under årets tre första kvartal företett en fortgående nedgång i jämförelse med år 1939. Först under december månad började denna uppbörd att något stiga, men den totala uppbörden för året innebar dock en minskning av 2.3 procent jämfört med 1939. Från och med februari månad innevarande år har nu ifrågakvarande uppbörd stegrats därhän, att resultatet för perioden januari—oktober utvisar en ökning av 4.9 procent i jämförelse med motsvarande siffror för år 1940. Härtill kommer, att den inkomst, som tillgodoförts postverket för kristidsorganens tjänstepost, ökats från 578,000 kronor till 1,696,000 kronor. Postgironörelsens avsevärda utveckling har föranlett, att postverket kunnat tillgodoföras ett vinstbelopp av ej mindre än cirka 1,145,000 kronor. Slutligen har efter en omfattande, först innevarande år slutförd utredning ett belopp av omkring 900,000 kronor kunnat i form av överskottsmedel i räkenskaperna överföras från postanvisningsmedlen till titeln extra ordinarie uppbörd. Oaktat att utgifterna på grund av poströrelsens utveckling, men framför allt på grund av personalkostnadernas och övriga omkostnaders ökning såsom följd av prisnivåns höjning, avsevärt stegrats, kommer dock inkomstöverskottet att betydligt överstiga det i riksstaten upptagna beloppet. Såvitt nu kan bedömas, torde nämligen postverkets inkomster, fränsett postsparbankens vinstmedel, komma att uppgå till 118.4 miljoner kronor. Då utgifterna beräknats belöpa sig till cirka 102.7 miljoner kronor, skulle, om beräkningarna visa sig hållbara, överskottet för år 1941 uppgå till 15.7 miljoner kronor.

Av överskottet för år 1941 hava 3.5 miljoner kronor inlevererats till statskassan under budgetåret 1940/41. Återstoden, omkring 12.2 miljoner kronor, torde jämte 3.5 miljoner kronor av 1942 års överskott kunna tillföras statskassan under budgetåret 1941/42. Härtill skulle komma 2.75 miljoner kronor, utgörande postsparbankens vinstmedel för år 1940. Hela det statskassan tillkommande beloppet för sistnämnda budgetår skulle alltså nu kunna beräknas komma att uppgå till 18.5 miljoner kronor.

Vid den nu företagna beräkningen av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som skulle kunna upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43, har generalpoststyrelsen, i likhet med vad tidigare skett i motsvarande fall, grundat beräkningen på postverkets driftresultat under kalenderåret 1942. Såsom vid tidigare tillfällen framhållits, är det ekonomiska resultatet av postverkets verksamhet i hög grad beroende av konjunkturerna inom affärslivet och prissförhållandena. Med hänsyn härtill måste beräkningen uppenbarligen bli mycket osäker, och varje större förändring i det politiska och ekonomiska läget kan komma att medföra avsevärda förskjutningar i inkomsterna. Vid den nu verkställda beräkningen av inkomstöverskottet har emellertid antagits, att någon ytterligare försämring icke inträder i vårt lands handelspolitiska läge samt att postverket jämväl under hela nästa år kommer att tillföras en förhållandevis stor ersättning för befordran av de statliga kristidsorganens tjänstepost ävensom av militärbrev till och från den i försvarsberedskap liggande militära personalen.

I efterföljande tabell finnas upptagna de inkomstbelopp, som med nyss angivna utgångsläge beräknas inflyta under år 1942. För jämförelse uppta-

ger tabellen jämväl inkomsterna för år 1940 samt de beräknade inkomsterna för innevarande år.

I n k o m s t t i t e l	Verkliga inkomster år 1940 kronor	Beräknade inkomster	
		år 1941 kronor	år 1942 kronor
Frankoteckensuppbörd	82,306,318	87,000,000	87,000,000
Inkomster i tidningsrörelsen	9,396,627	9,425,000	9,500,000
Ersättning från postgirorelsen	7,650,787	8,350,000	9,370,000
Vinst av postgirorelsen	—	1,145,000	1,500,000
Ersättning från postsparbanken	5,398,830	6,400,000	7,150,000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen	455,154	520,000	450,000
Ersättning för			
kronoskatteuppbörden på landsbygden	1,396,794	1,560,000	1,500,000
försäljning av statsstämplar	161,000	165,000	170,000
centralupphandlingen av papper m. m. för övriga			
statsmyndigheter	125,300	200,000	160,000
utbetalning av folkpensioner	834,844	985,000	1,175,000
försäljning av radiolicenser	175,629	375,000	320,000
försäljning av obligationer	629,246	165,000	—
Inkomst av utrikes rörelsen	1,071,328	1,725,000	500,000
Ränta å postverkets förnyelsefond	330,643	385,000	430,000
Summa	109,932,500	118,400,000	119,225,000
Postsparbankens vinstmedel för räkenskapsåren 1939, 1940 och 1941, inlevererade eller att inlevereras under budgetåren 1940/41, 1941/42 resp. 1942/43 ..	4,130,382	2,745,000	1,850,000
Tillhopa	114,062,882	121,145,000	121,075,000

Beträffande beräkningen av vissa inkomstposter får generalpoststyrelsen anföra följande.

Frankoteckensuppbörden vid postanstalterna har under innevarande år stigit till så högt belopp, att generalpoststyrelsen icke anser sig kunna räkna med någon höjning därav. Beträffande ersättningen för befordran av försändelser från kristidsorganen samt av militärbreven har räknats med ungefär samma postmängd, som under senaste tiden avlämnats till postbehandling.

Inkomsten av radiolicensförsäljningen samt övriga inkomster av inrikes rörelsen hava upptagits till något lägre belopp än de för innevarande år beräknade, enär i dessa ingå vissa retroaktiva ersättningsbelopp.

Inkomsterna av utrikes rörelsen under år 1942 kunna under rådande förhållanden icke ens tillnärmelsevis beräknas. Generalpoststyrelsen har dock ansett sig kunna upptaga ett belopp av 500,000 kronor.

För innevarande år beräknas postsparbankens vinst uppgå till 1.85 miljon kronor. I nuvarande tidsläge torde detta belopp böra tagas i anspråk för statsregleringen och sålunda inräknas i postverkets överskott för budgetåret 1942/43.

Mot här ovan upptagna sammanlagda inkomstsunma av i runt tal 121 miljoner kronor svara de utgifter, vilka i samtidigt härmed avgivet förslag till driftkostnadsstat för år 1942 upptagits till 108 miljoner kronor. Inkomstöverskottet kan alltså beräknas till 13 miljoner kronor.

I anslutning till vad ovan anförts föreslår generalpoststyrelsen, att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1942/43 upptages till 13 miljoner kronor.»

78 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Enligt postverkets räkenskaper för år 1940 och generalpoststyrelsens förestående beräkningar för åren 1941 och 1942 skulle postverkets bokförda respektive beräknade inkomster, utgifter och överskott för vart och ett av åren 1940—1942 kunna sammanföras sålunda (miljoner kronor):

	1940 Enligt bokslutet	1941 Beräknat	1942 Beräknat
Inkomster	109.93	118.40	119.23
Utgifter	96.23	102.68	108.08
Överskott	13.70	15.72	11.15
Tillkommer:			
Leverering från postsparbanken	6.63	2.75	1.85
Summa	20.33	18.47	13.00

Överskottet av den egentliga poströrelsen under år 1942 har sålunda beräknats skola nedgå med 4.57 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket vill härtill erinra, att beräkningen av postverkets inkomster under en följd av år varit mycket försiktig, vilket även torde framgå av förestående tabell över postverkets verkliga och i riksstaten beräknade överskott för den senaste 10-årsperioden. Vidare må erinras, att postverkets överskott för år 1940 med 2.14 miljoner kronor översteg det belopp, vartill samma överskott uppskattades vid inkomstberäkningen i december 1940.

Riksräkenskapsverket anser sig för sin del böra utgå från att, om nuvarande handelspolitiska läge kommer att bestå, resultatet av postverkets verksamhet under år 1942 icke kommer att bli nämnvärt sämre än under år 1941. I nuvarande ovissa läge har riksräkenskapsverket dock ansett sig icke böra beräkna den sammanlagda inkomsten av postverket för år 1942 till högre belopp än i runt tal 15 miljoner kronor. I anslutning härtill förordar riksräkenskapsverket, att inkomsten av postverket för budgetåret 1942/43 beräknas till 15,000,000 kronor.

Telegrafverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för telegrafverket för den senaste 10-årsperioden framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor):

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1931	101.55	75.32	26.23	1931/32	25.73	26.48	23.50
1932	102.64	75.22	27.42	1932/33	29.59	28.17	25.00
1933	104.16	74.08	30.08	1933/34	33.80	30.83	26.50
1934	107.98	73.86	34.12	1934/35	34.76	36.37	31.00
1935	113.41	78.15	35.26	1935/36	35.08	36.26	33.00
1936	120.88	85.21	35.67	1936/37	36.84	36.67	35.00
1937	131.31	96.23	35.08	1937/38	34.09	32.58	34.00
1938	140.08	105.84	34.24	1938/39	37.73	36.24	35.00
1939	152.95	115.82	37.13	1939/40	37.51	37.13	34.00
1940	162.52	122.91	39.61	1940/41	41.82	40.11	35.00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1941 har telegrafstyrelsen beräknat, att under budgetåret 1941/42 skulle komma att inlevereras ett överskott av telegrafverkets rörelse å omkring 44 miljoner kronor.

Telegrafstyrelsen har vidare i underdånig skrivelse den 11 november 1941 avgivit förslag i fråga om beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43. Styrelsen har i skrivelsen anfört följande:

»Storleken av telegrafverkets inkomster och deras stegring under den senaste tioårsperioden framgår av efterföljande tablå:

År	Kronor	Ö k n i n g	
		absolut	i procent
1931.....	101,549,592	3,115,678	3.2
1932.....	102,643,505	1,093,913	1.1
1933.....	104,156,588	1,513,083	1.5
1934.....	107,979,719	3,823,131	3.7
1935.....	113,414,090	5,434,371	5.0
1936.....	120,876,469	7,462,379	6.6
1937.....	131,316,694	10,440,225	8.6
1938.....	140,075,981	8,759,287	6.7
1939.....	152,951,511	12,875,530	9.2
1940.....	162,518,056	9,566,545	6.3

För år 1941 beräknar telegrafstyrelsen enligt närslutna bilaga inkomsterna till omkring 171,450,000 kronor, innebärande en ökning från år 1940 med 8,932,000 kronor eller med 5.5 procent.

Vid beräkningen av inkomsterna för år 1942 har telegrafstyrelsen utgått ifrån förutsättningen, att vårt lands ekonomiska läge i huvudsak skall förbli oförändrat; dock har styrelsen räknat med något mindre ökning av verkets rörelse än under år 1941, då densamma delvis varit rekordartat stor. Med denna förutsättning har styrelsen beräknat inkomsterna för år 1942 till 178,500,000 kronor, motsvarande en ökning från innevarande år med 7,050,000 kronor eller med 4.1 procent.

Driftkostnaderna för år 1941 upptogs i den av Kungl. Maj:t fastställda driftkostnadsstaten till sammanlagt 128,735,000 kronor, under det att de verkliga kostnaderna för året synas komma att bli 129,445,000 kronor. Ökningen utöver det beräknade beloppet beror på den ökning av avlöningarna, som föranletts av de stegrade levnadskostnaderna.

I det förslag till stat för telegrafverkets driftkostnader för år 1942, som samtidigt härmed avges och vari telegrafstyrelsen utgått från antagandet, att inga mera avsevärda prishöjningar skola inträda efter tidpunkten för beräkningarnas avgivande, samt från förutsättningen, att nu utgående rörliga tilllägg, dyrtidstilllägg och kristilllägg skola förbli oförändrade, hava driftkostnaderna blivit beräknade till sammanlagt 135,595,000 kronor.

Överskottet av telegrafverkets rörelse har under de senaste tio åren utgjort:

80 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

År	Kronor	Procent av i medeltal disponerat kapital ¹
1931.....	26,232,725	7.66
1932.....	27,416,888	7.70
1933.....	30,078,422	8.31
1934.....	34,118,470	9.16
1935.....	35,255,733	9.10
1936.....	35,667,816	8.87
1937.....	35,082,703	8.11
1938.....	34,238,840	8.08
1939.....	37,126,457	8.07
1940.....	39,611,428	8.08

Enligt ovan gjorda beräkningar över inkomster och driftkostnader samt förhandsberäkningar rörande den sannolika storleken av det i medeltal disponerade kapitalet skulle överskottet för åren 1941 och 1942 utgöra:

År	Kronor	Procent av i medeltal disponerat kapital
1941.....	42,000,000	8.36
1942.....	42,900,000	8.25

Under antagande att telegrafverkets överskott under första halvåret 1943, såvida intet oförutsett inträffar, kommer att bli minst lika stort som under första halvåret 1942, har styrelsen för budgetåret 1942/43 ansett sig kunna räkna med ett överskott av cirka 43,000,000 kronor.»

I den uti skrivelsen återopade bilagan har telegrafstyrelsen angivit telegrafverkets inkomster för åren 1940—1942 sålunda, i tusental kronor:

	1940	1941 beräknat	1942 beräknat
Telefoninkomster:			
Inträdes-, anläggnings- och abonnemangs- avgifter	83,265	87,850	92,150
Samtalsavgifter.....	53,878	57,300	60,000
Telegrafinkomster.....	9,769	9,950	9,750
Radioinkomster:			
Radiolicensavgifter	14,385	15,200	15,500
Radioabonnemangsavgifter m. m.	1,221	1,150	1,100
Summa	162,518	171,450	178,500

Telegrafstyrelsen har innevarande år vid äskande av anslag till nya kapitalinvesteringar räknat med en fortsatt betydande utveckling av telefontätet. I anslutning härtill har telegrafstyrelsen motsett stigande bruttoinkomster även under år 1942. Enligt styrelsens beräkning skulle inkomststegringen åren 1941 och 1942 kunna uppskattas till respektive 5.5 och 4.1 procent. Om inkomsten under första halvåret 1943 beräknas stanna vid 1942 års nivå skulle överskottet för budgetåret 1942/43 utgöra omkring 43 miljoner kronor

¹ Från och med år 1938 enligt ändrade beräkningsgrunder.

eller 1 miljon kronor lägre än som väntas bliva inlevererat under innevarande budgetår.

Denna styrelsens beräkning är otvivelaktigt försiktig. Om inkomsterna under år 1942 skulle stiga med 5 procent i förhållande till år 1941 skulle inkomsterna år 1942 kunna uppskattas till i runt tal 180 miljoner kronor och överskottet till (180 — 135 =) 45 miljoner kronor. Även för första halvåret 1943 lär man kunna räkna med, att den hittills oavbrutna utvecklingen av telefonväsendet skall fortsätta, om än i långsammare tempo. Överskottet för budgetåret 1942/43 synes därför kunna beräknas till i runt tal 45 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket förordar, att inkomsten av telegrafverket för budgetåret 1942/43 upptages till 45,000,000 kronor.

Statens järnvägar.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens järnvägar för den senaste 10-årsperioden framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor):

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1931	181.46	156.87	24.59	1931/32	13.05	15.87	26.00
1932	166.80	153.45	12.85	1932/33	11.63	11.85	17.75
1933	166.29	150.82	15.97	1933/34	23.78	4.15	3.00
1934	183.80	155.20	28.60	1934/35	35.96	36.86	12.00
1935	196.66	161.58	35.08	1935/36	35.24	40.45	26.00
1936	211.85	172.17	39.18	1936/37	49.08	52.27	36.00
1937	239.65	190.97	48.68	1937/38	42.73	38.02	30.00
1938	250.61	204.84	45.67	1938/39	50.07	44.82	35.00
1939	283.25	211.55	71.70	1939/40	91.08	92.00	40.00
1940	361.13	267.57	93.56	1940/41	108.18	97.90	50.00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 december 1941 har järnvägsstyrelsen beträffande den beräknade behållna inkomsten för innevarande budgetår anført, att denna torde kunna beräknas till 120.0 miljoner kronor. Däri inginge dels ett belopp å 10.7 miljoner kronor, som tidigare reserverats för täckning av eventuellt underskott å malmбанan under avräkningsperioden 1937—1941, dels viss s. k. fraktökning enligt bestämmelserna i § 13 i 1927 års malmavtal.

Järnvägsstyrelsen har vidare i underdånig skrivelse den 1 december 1941 med förslag till beräkning av den behållna inkomst av statens järnvägar, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43, anført följande:

»Till en början torde härvid få lämnas en sammanställning rörande dels bokförda inkomster, utgifter och överskott under åren 1937—1940, dels beräkningsbara inkomster, utgifter och överskott under innevarande kalenderår, för vilket månadsresultaten hittills äro kända till och med oktober.

82 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

	År 1937	1938	1939	1940	1941
	Miljoner kronor				
Inkomster					
Persontrafik	82.1	87.4	94.7	124.8	152
Posttrafik.....	9.4	9.8	9.9	9.8	10
Godstrafik inkl. lapplandsmalm	145.3	150.0	174.3	222.6	267
Övriga inkomster	2.7	3.3	4.3	3.9	3
Summa	239.5	250.5	283.2	361.1	432
Utgifter.....	190.8	204.8	211.5	267.5	320
Överskott	48.7	45.7	71.7	93.6	112

Sammanställningen utvisar att inkomsterna av såväl person- som gods- trafik de senaste åren undergått en oavbruten och kraftig stegring. Bland orsakerna här till må nämnas krigsutbrottet i september 1939, som medförde en väldig ökning i trafik och inkomster, den stränga vintern under första delen av 1940, den i april 1940 inträdda handelsavspärrningen, vilken bl. a. hade till följd att läget på transportmarknaden kom att ytterligare förskjutas på ett för järnvägarna gynnsamt sätt samt den fr. o. m. den 1 juli 1940 genomförda taxeförhöjningen. Vid bedömande av ovan anförda uppgifter är emellertid också att beakta den ökade omslutning, som statens järnvägar erhållit, särskilt under de båda senaste åren. Sålunda införlivades med statens järnvägar fr. o. m. den 1 juli 1940 enskilda järnvägar med en sammanlagd längd av 1,486 km och den 1 juli 1941 ytterligare dylika järnvägar om tillsammans 605 km.

Handelsavspärrningen medförde en betydande förändring i godstrafikens struktur. Sålunda minskade transporter av export- och importvaror mycket kraftigt varjämte den redan före avspärrningen inträdda nedgången i transporter av byggnadsvaror fortsatte i ökad takt. De härav förorsakade inkomstminskningarna — liksom ock de stegrade driftutgifterna — kompen- serades dock helt genom ökade inkomster till följd av den beskurna biltrafi- ken, omfattande transporter för försvarsberedskapen samt den fr. o. m. den 1 juli 1940 genomförda provisoriska taxehöjningen. De anpassningsåtgärder av olika slag inom näringslivet, som nödvändiggjordes av avspärrningen och det föreliggande politiska läget medförde dessutom åtskilliga andra väsent- ligt utvidgade eller helt nya transportuppgifter, exempelvis transporter av bränsleved, torv, träkol och fodercellulosa. I den mån knappheten på ut- ländska råvaror skärpts ha transporter av dylika inhemska ersättnings- produkter tilltagit i omfattning särskilt under innevarande år. Till följd av dessa särskilda förhållanden och trots de starkt stegrade driftutgifterna ha statens järnvägar, såsom framgår av ovanstående uppgifter, kunnat redovisa mycket tillfredsställande och år från år förbättrade ekonomiska resultat.

Efter denna korta redogörelse för de senaste årens ekonomiska förhållan- den skall järnvägsstyrelsen i det följande söka verkställa en uppskattning av inkomstgivningen under nästkommande kalender- och budgetår. En sådan beräkning måste emellertid på grund av det rådande ekonomiska och poli- tiska läget bliva mycket osäker och bygga på antaganden, vilkas tillförlitlig- het åtminstone vid nuvarande tidpunkt icke kunna bl. a. säkert bedömas.

Sålunda har vid den nu företagna uppskattningen bl. a. antagits, att någon försämring icke inträder i Sveriges politiska läge, att nuvarande handelspoli- tiska förhållanden förbli i stort sett oförändrade, att en mera avsevärd nedgång i produktion och sysselsättning inom näringslivet förhindras genom statliga åtgärder, att försvarsberedskapen upprätthålles i ungefär nuvarande

omfattning, att någon ytterligare, mera väsentlig prisstegring icke inträffar samt att någon ändring icke inträder i nu gällande taxeförhållanden. Vid ovan antagna förhållanden synes även i fortsättningen vara att förutse relativt betydande transporter för landets försvarsberedskap. I fråga om den civila trafiken torde kunna förväntas att en minskning som följd av en eventuell nedgång i industriproduktionen i icke obetydlig omfattning skall kunna kompenseras genom ytterligare ökade transporter av bränsleved, torv m. fl. inhemska ersättningsprodukter. Vidare bör den återhämtning, som av vissa tecken att döma är att motse i byggnadsverksamheten, kunna medföra något ökade transporter av byggnadsvaror. Vad slutligen angår läget på transportmarknaden synas de regleringsåtgärder för biltrafiken, som nu övervägas i anledning av den tilltagande knappheten på smörjmedel och gummiringar, komma att i fortsättningen tillföra järnvägarna en något större del än hittills av de transporter, som tidigare verkställdes av biltrafiken.

Vid ovan angivna förutsättningar torde statens järnvägars person- och godstrafikinkomster även under nu ifrågavarande tidsperiod bli relativt tillfredsställande. För godstrafikens del synes kunna räknas med ungefär samma inkomstgivning som under innevarande år, medan däremot för persontrafiken en viss nedgång icke torde vara utesluten.

Vad angår utgifterna är att förutse en ytterligare stegring beroende på ökade underhålls-, löne- och pensionskostnader samt högre konsumtionspris för bränsle och andra driftförnödenheter. Till belysande av sistnämnda förhållanden må framhållas, att i det nu föreliggande förslaget till kostnadsstat för nästkommande år ansetts böra räknas med ett konsumtionspris för lokstenkol och lokved av 65 kronor per ton resp. 19 kronor per kbm mot ett under år 1941 tillämpat genomsnittligt konsumtionspris av cirka 59 resp. 16 kronor samt att rörligt tillägg och kristillägg för år 1942 beräknats efter sammanlagt 23 procent.

Med ledning vad inkomsterna angår av ovan angivna uppgifter och överväganden samt för utgifternas del av nyssnämnda kostnadsstatsförslag har för nästkommande kalenderår ansetts kunna räknas med följande inkomster, utgifter och överskott.

Inkomster

	Miljoner kronor
Persontrafik	145
Posttrafik	10
Godstrafik inkl. lapplandsmalm	262
Övriga inkomster	4
Summa	421
Utgifter	331
Överskott	90

Förestående uppskattning av det ekonomiska resultatet för kalenderåret 1942 bygger, utom på ovan gjorda antaganden i fråga om konjunkturutvecklingen, även på den förutsättningen, att nu gällande taxor komma att i huvudsak bibehållas oförändrade, samt att någon mera avsevärd prisstegring icke inträffar utöver nu rådande prisetförhållanden. Vidare har antagits, att de av krigstillståndet föranledda, i för järnvägarna gynnsam riktning verkande förändringarna å den inhemska transportmarknaden komma att vara bestående under hela nästkommande år.

I ovan angivna utgifter för kalenderåret 1942 ingår icke någon extra avsättning till förnyelsefond. Dyliga avsättningar ha efter framställning av järn-

vägsstyrelsen medgivits för vart och ett av åren 1937—1940. För år 1941 har styrelsen i skrivelse den 21 november 1941 hemställt om bemyndigande att få verkställa extra avsättning till förnyelsefond med i runt tal 16.8 miljoner kronor. På grund av det intensiva utnyttjandet under nuvarande kristider av statens järnvägars rullande materiel och anläggningar torde det bliva nödvändigt att verkställa dylik extra avsättning även för år 1942. Med hänsyn härtill ävensom till det förhållandet, att en sänkt levnadsstandard och vikande konjunkturer kunna komma att öva större inverkan på inkomstutfallet än som ovan antagits, torde i varje fall på detta stadium och i avvaktan på ytterligare erfarenheter för budgetåret 1942/43 böra räknas med ett lägre överskott än det som framgått av förestående sammanställning, förslagsvis med 70 miljoner kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och under förhoppning att det skall vara möjligt att innan riksstaten för budgetåret 1942/43 slutligt fastställs med någon större grad av säkerhet bedöma det överskott från statens järnvägar, som kan vara att förvänta för nämnda budgetår, får järnvägsstyrelsen föreslå, att i 1942 års statsverksproposition som inkomst av statens järnvägar för nästkommande budgetår upptages ett belopp av 70 miljoner kronor.»

Som av det anförda framgår, räknar järnvägsstyrelsen för budgetåret 1941/42 med ett överskott å icke mindre än 120 miljoner kronor, varav dock 10.7 miljoner kronor avse en av järnvägsstyrelsen omnämnd engångsleverans av äldre vinstmedel. Stegringen av inkomsterna vid statens järnvägar har förorsakats dels av ökade statliga transporter för militära och andra ändamål, dels ock av att järnvägarna såsom transportmedel måst anlitas i långt större utsträckning än tillförne på grund av såväl den genom bensinrestriktionen minskade landsvägstrafiken som ock den genom handelsavspärrningarna försvårade kustfarten. Med denna intensifiering av järnvägstrafiken följer givetvis att järnvägsmaterielen förslites i betydligt snabbare takt än normalt, samtidigt som vagnparken genom nyanskaffningar ökas långt utöver vad som svarar mot det normala trafikbehovet vid toppbelastning. Härigenom uppkommer ett mycket stort avskrivningsbehov. Vid sådant förhållande kan ifrågasättas, huruvida icke det extraordinärt stora överskottet för innevarande budgetår bör användas till att under år 1942 före utgången av budgetåret 1941/42 verkställa en ytterligare extra avsättning till statens järnvägars förnyelsefond. Riksräkenskapsverket har därför ansett sig icke böra beräkna överskottet för budgetåret 1941/42 till högre belopp än 100 miljoner kronor.

För nästkommande budgetår lär man, om nuvarande handelspolitiska läge kommer att bestå, böra räkna med fortsatt intensifiering av järnvägs-transporterna. Såväl bristen på automobilgummiringar som vedtransporterna kunna därvid medföra ytterligare ökning av järnvägstrafiken. Även de enskilda banor som förstатligats komma sannolikt i detta läge att bidra till ytterligare ökning av överskottet. Inkomstökningen vid statens järnvägar motväger härvid delvis de minskade inkomsterna av automobilskattemedel.

Ur dessa synpunkter anser sig riksräkenskapsverket — även med beaktande av ökningen av driftkostnaderna — kunna beteckna järnvägsstyrelsens beräkning av överskottet för budgetåret 1942/43 såsom allt för låg.

Till frågan om extra avsättning till statens järnvägars förnyelsefond under budgetåret 1942/43 vill riksräkenskapsverket icke nu taga ställning. Denna

fråga torde få upptagas till prövning vid slutet av år 1942. Riksräkenskapsverket håller dock för sannolikt, att sådan extra avsättning kan behöva verkställas även om en ytterligare extra avsättning verkställs under våren 1942.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och även med beaktande av den stora felmarginal, som i nuvarande läge måste vidlåda varje beräkning av denna inkomsttitel, har riksräkenskapsverket ansett sig böra uppskatta inkomsten av statens järnvägar för nästkommande budgetår till i runt tal 100 miljoner kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts förordar riksräkenskapsverket, att inkomsten av statens järnvägar för budgetåret 1942/43 uppföres med 100,000,000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens vattenfallsverk för den senaste 10-årsperioden framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor):

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat rikstatsen
1931	30.89	14.22	16.17	1931/32	16.52	16.27	15.55
1932	30.94	14.67	16.27	1932/33	17.40	16.57	16.00
1933	34.33	17.25	17.08	1933/34	16.18	16.88	17.00
1934	36.89	18.50	18.39	1934/35	20.06	18.09	17.50
1935	38.76	18.74	20.02	1935/36	20.78	20.02	19.00
1936	40.08	19.32	20.76	1936/37	20.42	21.01	20.00
1937	45.71	24.33	21.38	1937/38	21.12	21.63	21.00
1938	46.28	24.46	21.82	1938/39	22.40	22.32	22.00
1939	52.49	28.48	24.01	1939/40	23.37	22.01	23.00
1940	60.14	35.26	24.88	1940/41	29.31	23.38	22.60

Beträffande statsverkets inkomster av statens vattenfallsverk under budgetåret 1941/42 har vattenfallsstyrelsen i skrivelse till riksräkenskapsverket den 21 november 1941 meddelat, att efter vad nu kan bedömas kanalverken på grund av den till följd av avspärrningen minskade trafiken beräknas komma att uppvisa ett driftunderskott av omkring 200,000 kronor, medan, under förutsättning att intet oförutsett inträffar, övriga rörelsegrenar väntas lämna så stort överskott, att för statens vattenfallsverk i dess helhet skall kunna inlevereras 27,500,000 kronor, vilket är 4,000,000 kronor mera än det i rikstatsen upptagna beloppet.

I underdånig skrivelse den 21 november 1941 angående beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i rikstatsen för budgetåret 1942/43, har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Vattenfallsstyrelsens samtidigt härmed avlåtna förslag till driftkostnadsstat för statens vattenfallsverk under år 1942 är i stort sett uppställt i överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t för innevarande år fastställda driftkostnadsstaten. Då något beslut om överflyttande av Södertälje kanalverk till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förvaltning ännu icke meddelats, förut-

86 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

sätter vattenfallsstyrelsen, att någon sådan överflyttning icke kommer att ske före den 1 juli 1943.

Vattenfallsstyrelsen har beräknat statens vattenfallsverks driftöverskott för kalenderåret 1942 på följande sätt:

	Inkomster	Drift- kostnader	Överskott
<i>Kraftverk Kronor</i>	68,105,000	39,255,000	28,850,000
<i>Kanalverk.</i>			
Trollhätte kanalverk	1,210,000	1,370,000	— 160,000
Södertälje "	310,000	310,000	—
Summa kronor	1,520,000	1,680,000	— 160,000
<i>Fastighetsförvaltning.</i>			
Diverse fastigheter	600,000	335,000	265,000
Fastigheter vid Göta älv	275,000	230,000	45,000
Summa kronor	875,000	565,000	310,000
Totalsumma kronor	70,500,000	41,500,000	29,000,000

Såsom förut framhållits erbjuder förutberäkningen av inkomster och driftkostnader under nuvarande förhållanden vissa vanskligheter. En försämring av landets ekonomiska läge kommer att medföra minskning av inkomsterna. En fördyring utöver den redan inträdda av de för kraftverksdriften och anläggningsunderhållet erforderliga förnödenheterna kommer att öka driftkostnaderna. Vid inkomstberäkningen har förutsatts, att styrelsens normala krafttaxor bibehållas oförändrade, ehuru en måttlig inkomstökning uppstår genom de i normaltaxorna stadgade tilläggsavgifterna vid hög levnadskostnadsindex och högt kolpris. Även kanaltaxorna hava antagits komma att bibehållas vid nuvarande nivå efter de av Kungl. Maj:t medgivna höjningarna under år 1941.

Inkomsterna.

Beträffande kraftverken ha kraftinkomsterna för år 1942 beräknats höjda med 11,365,000 kronor i förhållande till den för innevarande år gjorda beräkningen. Av denna ökning härröra 2,010,000 kronor från ökad kraftleverans till statens järnvägar för elektrisk järnvägsdrift. Tilläggsavgifterna på grund av hög levnadskostnadsindex ha baserats på ett antaget indexmedelvärde av 225, varvid de totalt beräknas uppgå till 3,115,000 kronor. Tilläggsavgifterna på grund av högt kolpris ha beräknats för samma kolpris, 51 kronor per ton, som bränslekostnaderna vid Västerås ångkraftstation och torde därvid komma att uppgå till sammanlagt 3,945,000 kronor. Sammanlagt uppgå tilläggen till 7,060,000 kronor, vilket är omkring 12 procent av kraftavgifterna exklusive tillägg. Kraftavsättningen utöver leverans till statens järnvägar har, fränsett tilläggsavgifterna, beräknats komma att inbringa 6,790,000 kronor mera än enligt beräkningen för innevarande år. Denna betydande ökning innebär till stor del ett beaktande av den markerade ökning av kraftkonsumtionen, som inträdde från årsskiftet 1940/41 och vilken icke kunde förutses för ett år sedan, då man i stället med hänsyn till cellulosa-industriens exportsvårigheter och allmän osäkerhet om industrikonjunkturen hade anledning beräkna kraftinkomsterna med försiktighet. För närvarande finnes icke anledning att räkna med annat än att den höjda belastningsnivån,

som medför en så gott som fullständig utnyttjning av vattenkrafttillgångar och överföringsanläggningar, kommer att bestå under 1942 och eventuellt ytterligare utvecklas, vartill de ökade vattenkrafttillgångarna bereda möjlighet. Å andra sidan kan även ett konjunkturomslag eller andra förändringar medföra försämring av kraftavsättningen och minskning av inkomsterna. Den till grund för överskottsberäkningen lagda kraftinkomsten är försiktigt beräknad med hänsyn till de just nu föreliggande utsikterna. En viss säkerhetsmarginal mot försämring av resultatet ligger i att en nedgång av kraftavsättningen bör medföra minskning av kolförbrukningen för alstring av tillskottskraft. Bortsett från energiinkomsterna ha kraftverkens inkomster ökats med 650,000 kronor, huvudsakligen beroende på att ränteavkastningen å förnyelsefonderna beräknats komma att ökas med 555,000 kronor.

För kanalverken har med hänsyn till den allttjämt rådande avspärrningen till följd av kriget räknats med ungefär samma trafikmängd, som för innevarande år. Trots de ovan omnämnda höjningarna av kanaltaxorna förutses en minskning relativt de för innevarande år beräknade inkomsterna av 100,000 kronor. Då därtill kommer att utgifterna ökats på grund av höjda löner och omkostnader har resultatet blivit ett beräknat underskott av 160,000 kronor vid Trollhätte kanal, under det att vid Södertälje kanal inkomster och utgifter beräknas bli lika. Fastighetsförvaltningens inkomster ha beräknats komma att öka med 35,000 kronor.

Driftkostnaderna.

I sitt ovannämnda förslag till driftkostnadsstat för statens vattenfallsverk under år 1942 har vattenfallsstyrelsen beräknat driftkostnaderna för nämnda år till 41,500,000 kronor, innebärande en ökning av 5,600,000 kronor i förhållande till den för innevarande år fastställda driftkostnadsstaten.

Härvid ha kraftverkens driftkostnader beräknats ökade med 5,525,000 kronor. Kostnaderna för drift och underhåll av särskilda förvaltningsobjekt ha ökats med 1,595,000 kronor, huvudsakligen beroende på ökade löner och priser, på ökad omfattning av anläggningarna och på större behov av underhålls- och reparationsarbeten på grund av den stegrade kraftförbrukningen.

Kostnaderna för från främmande kraftverk inköpt energi ha ökats med 1,850,000 kronor, varav 1,425,000 kronor utgöra ökning av avgifterna till Hissmofors aktiebolag och aktiebolaget Kattstrupeforsen.

Kraftverkens allmänna omkostnader ha ökats med 1,310,000 kronor och avsättningen till förnyelsefond med 770,000 kronor. Utav de allmänna omkostnadernas höjning hänföra sig 225,000 kronor till vattenfallsverkets gemensamma driftkostnader, inberäknat pensionskostnader, 235,000 kronor till lokalförvaltningarnas administrationskostnader och 85,000 kronor till utskylder. Vidare ha diverse kostnader och oförutsedda utgifter upptagits till ett med 355,000 kronor förhöjt belopp, varav 120,000 kronor avse arbeten med omläggning av periodtalet från 25 till 50 inom vissa till Trollhätte kraftverk hörande distributionsområden och 185,000 kronor avse försvarsberedskap, luftvärn och dylikt. Kostnaderna för civiltekniska luftskyddsåtgärder ha minskats med 55,000 kronor. Slutligen har en ny post å 465,000 kronor för avskrivning av inventarier tillkommit här. Motsvarande kostnad var förut upptagen under rubriken: 'kostnader för drift och underhåll av särskilda förvaltningsobjekt'.

Kanalverkens driftkostnader ha ökats med 100,000 kronor på grund av ökade dyrtidstillägg och högre prishöjning.

Fastighetsförvaltningens driftkostnader ha upptagits 5,000 kronor högre än för innevarande år.

Överskottet för budgetåret 1942/43.

Någon ökad inleverans av överskottsmedel från kraftverken under första halvåret 1943 i förhållande till motsvarande inleverans under år 1942 torde icke kunna påräknas, varför överskottet under budgetåret 1942/43 blir det samma som för kalenderåret 1942.

I enlighet med vad sålunda anförts får vattenfallsstyrelsen i underdånighet föreslå, att det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1942/43, beräknas till 29,000,000 kronor.»

Vad vattenfallsstyrelsen sålunda anfört föranleder icke annan riksräkenskapsverkets erinran, än att det beräknade överskottet synes böra avjämnas till 30 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket förordar alltså, att inkomsten av statens vattenfallsverk för budgetåret 1942/43 upptages till 30,000,000 kronor.

Domänverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för domänverket för den senaste 10-årsperioden framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor):

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1931	38.76	34.85	3.91	1931/32	2.64	3.91	9.00
1932	37.13	30.15	6.98	1932/33	6.25	6.98	3.50
1933	45.04	34.93	10.11	1933/34	11.19	10.11	3.50
1934	49.45	38.54	10.91	1934/35	9.90	10.91	10.00
1935	49.04	40.71	8.33	1935/36	9.09	8.33	12.00
1936	58.02	42.64	15.38	1936/37	14.42	15.38	10.00
1937	90.86	66.45	24.41	1937/38	20.93	16.90	15.50
1938	97.52	85.74	11.78	1938/39	16.32	11.78	9.00
1939	88.83	79.88	8.95	1939/40	7.07	16.46	12.50
1940	116.64	101.89	14.75	1940/41	15.63	14.75	9.00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 har domänstyrelsen rörande beräkningen av ifrågakvarande titel för budgetåren 1941/42 och 1942/43 yttrat följande:

»Domänverkets inkomster utgöras i huvudsak av inkomster från statsskogarna samt arrendemedel. Under det att de senare äro jämförelsevis konstanta år från år, kunna däremot de förra växla betydligt allt efter utvecklingen av läget på marknaden för skogsindustriens produkter.

I riksstaten för budgetåret 1941/42 har upptagits överskott av domänverkets rörelse för 1941 med 10 miljoner kronor. Med hänsyn till nuvarande krigsförhållanden och dess inverkan på avsättningen, respektive priserna på skogsindustriens produkter är det mycket vanskligt att förutsäga, hur det slutliga resultatet blir av skogsbruket och skogsindustrierna under 1941. I likhet med den enskilda skogsindustrien har även domänverkets skogsindustriella verksamhet stark känning av den rådande avspärrningen med därav följande minskad produktion och inkomster. En ökning har däremot inträtt i den inhemska avsättningen av brännved, träkol och dylikt. Efter

överbäggande av den inverkan bäda ovannämnda förhållanden kunna anses medföra har styrelsen kommit till den uppfattningen, att det numera skärligen kan antagas, att överskottet för 1941 kommer att överbäggande det belopp av 10 miljoner kronor, som tidigare räknats med. Styrelsen uppskattar nu överskottet för nämnda år till 15 miljoner kronor, vilket belopp alltså torde komma att inlevereras under budgetåret 1941/42.

Vad beträffar resultatet av domänverkets rörelse under 1942 får styrelsen till en början framhålla, att enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen domänverkets skogsindustriella rörelse från och med 1942 kommer att överbäggas till ett för ändamålet bildat särskilt företag, benämnt aktiebolaget statens skogsindustrier. Bolagets aktiekapital är avsett att fastställas till samma belopp som inlösningspriset för de anläggningar och lager, som bolaget överbäggas från domänverket. För aktiekapitalets täckande skall domänstyrelsen i likvid för det antal aktier, som motsvarar värdet av anläggningarna och lagren, tillskjuta berörda anläggningar och lager. Domänverkets inkomster utgöras — förutom av inkomster av till bolaget försäلت rundvirke — av den utdelning, som aktierna kunna komma att ge.

Inkomsterna å riksstattiteln 'Domänverket' för budgetåret 1942/43 komma därför att omfatta dels domänverkets egen rörelse, dels och inkomsterna av domänstyrelsens aktier i aktiebolaget statens skogsindustrier.

Det är givetvis mycket vanskligt att under nuvarande förhållanden beräkna storleken av berörda bäda inkomstposter för 1942. Styrelsen har emellertid funnit sig böra — under hänvisning till vad ovan framhållits vid beräkningen av inkomsterna för 1941 — uppskatta inkomsterna för 1942, avsedda att inlevereras under budgetåret 1942/43, till 15 miljoner kronor.»

I en vid domänstyrelsens skrivelse fogad tablä hava domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster, utgifter och överskott för vart och ett av åren 1940—1942 sammanställt sålunda (miljoner kronor):

	1940 Enligt bokslutet	1941 Beräknat	1942 Beräknat ¹
I n k o m s t e r			
Skogsdomänerna:			
Skogsförsäljningsmedel	64.90	67.00	64.50
Arrenden och hyror	1.53	1.70	1.40
Diverse inkomster	0.95	1.20	1.30
Säger för skogsdomänerna	67.38	69.90	67.20
Jordbruksdomänerna	2.73	3.10	3.10
Ersatt av förnyelsefonden (netto)	—	1.00	1.70
Summa inkomster	70.11	74.00	72.00
U t g i f t e r			
Administration			
8.31	8.50	7.90	
Skogsdomänerna:			
Avverknings- och förädlingskostnader	27.57	34.00	35.00
Övriga kostnader	15.59	14.00	11.60
Säger för skogsdomänerna	43.16	48.00	46.60
Jordbruksdomänerna	2.85	2.50	2.50
Avsatt till förnyelsefonden (netto)	1.04	—	—
Summa utgifter	55.36	59.00	57.00
Ö v e r s k o t t	14.75	15.00	15.00

¹ För år 1942 har industrien ej inräknats.

Med underdånig skrivelse den 28 november 1941 har domänstyrelsen avgivit generalförslag angående driftkostnader för domänverket under år 1942. Därvid har domänverket ur förslaget uteslutit vissa industriella verk, vilkas kostnader i sin helhet skola belasta aktiebolaget Statens skogsindustrier. Beträffande en annan grupp sågverk har styrelsen anfört, att dessa endast såtillvida beröra generalförslaget att, med hänsyn till den med reviren gemensamma organisationen, så stor del av administrationskostnaderna från dragits vederbörande revirs utgiftsförslag, som skäligen kunna anses belöpa på bolaget. Därefter anför styrelsen:

»Vad beträffar arbetet inom domänstyrelsen kommer bolagsbildningen i huvudsak att inverka på arbetsuppgifterna för försäljnings- och industribyrå samt kameralbyrå. Härav föranledda utgiftsminskningar ha redan i föreliggande generalförslag vidtagits i viss utsträckning. Då det emellertid icke är möjligt att för närvarande helt överblicka den inverkan, som industriens överflyttning kan få, har styrelsen utgått från att någon definitiv ändring av befattningarna i verkets personalstat för ordinarie tjänstemän icke för närvarande vidtages.»

Av förestående beräkning framgår, att domänstyrelsen i överskottet för år 1942 icke inräknat utdelning från nämnda bolag.

Riksräkenskapsverket, som i detta sammanhang icke kunnat ingå i prövning av frågan om fördelningen av domänverkets driftkostnader mellan verket och bolaget, har för sin del funnit den av domänstyrelsen gjorda beräkningen av inkomster av domänverkets verksamhet för år 1942 mycket försiktig.

I fråga om vinsten å aktiebolaget Statens skogsindustrier förutsätter riksräkenskapsverket, att den utdelning av vinstmedel för verksamhetsåret 1942, som skall lyftas av domänverket under år 1943, skall inlevereras till statsverket samtidigt med överskottet av domänverkets egen verksamhet under kalenderåret 1942, alltså före utgången av budgetåret 1942/43. För beräkning av bolagets vinst under dess första verksamhetsår saknas ännu säkra hållpunkter. Om man räknar med en så låg utdelning som 3 procent å aktiekapitalet, beräknat till 29 miljoner kronor, skulle utdelningen uppgå till inemot en miljon kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts förordar riksräkenskapsverket, att inkomsten av domänverket under budgetåret 1942/43 beräknas till 16,000,000 kronor.

II. Riksbanksfonden.

Enligt vad riksräkenskapsverket inhämtat, beräknas riksbankens nettovinst för år 1941 till omkring 17.8 miljoner kronor och för år 1942 till omkring 10 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed uppskattat inkomsterna av riksbanksfonden för budgetåret 1942/43 till 10,000,000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Statens allmänna fastighetsfond omfattar nio delfonder, nämligen fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens, byggnadsstyrelsens, generaltullstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets, karolinska sjukhusets och lotsstyrelsens delfonder.

Allmänna fastighetsfonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter. Beträffande övriga delfonder gäller däremot, att ifrågavarande ersättning skall bestämmas så, att full förräntning erhålles å det av respektive delfonder disponerade statskapitalet. I enlighet härmed och under förutsättning, att den räntefot, vid vilken full förräntning skall anses vara för handen, alltså sättes till 4 procent, torde överskotten å dessa delfonder för budgetåret 1942/43 kunna beräknas på följande sätt (kronor):

	Kapital- behållning 30/6 1941	Till- kommer för ej lyftade in- vesteringsan- slag	Avgår för ej lyftade avskriv- ningsan- slag	Kapital- behållning 1/7 1942	Överskott
Fångvårdsstyrelsens delfond	9,170,229	726,765	452,765	9,444,229	378,000
Utrikesdepartementets delfond	6,344,250	200,000	125,000	6,419,250	257,000
Medicinalstyrelsens delfond	46,690,290	11,281,000	5,645,050	52,326,240	2,093,000
Generaltullstyrelsens delfond	654,391	200,000	50,000	804,391	32,000
Uppsala universitets delfond	4,985,861	1,972,000	848,850	6,109,011	244,000
Lunds universitets delfond	3,448,637	440,000	220,000	3,668,637	147,000
Karolinska sjukhusets delfond	9,688,600	452,400	255,700	9,885,300	395,000
Lotsstyrelsens delfond	815,150	116,000	95,500	835,650	33,000

Vid beräkningen av den i ovanstående sammanställning upptagna kapitalbehållningen den 1 juli 1942 har riksräkenskapsverket — i överensstämmelse med vad som tidigare tillämpats — utgått från att vid ingången av budgetåret 1941/42 för investering i ifrågavarande delfonder disponibla medel komma att i sin helhet lyftas före nämnda budgetårs utgång. Även om de beräknade överskotten härigenom till följd av uppskjutandet av vissa byggnadsföretag komma att överstiga de faktiska, påverkas statsregleringen likväl icke härav, eftersom ersättningsanslagen komma att upptagas i anslutning till de beräknade överskotten.

Det överskott, som skall beräknas å riksstaten för byggnadsstyrelsens delfond, blir beroende av den inkomst- och utgiftsstat, som kommer att fastställas för denna delfond för budgetåret 1942/43. Enligt av byggnadsstyrelsen till Kungl. Maj:t avgivet förslag till sådan stat skulle överskottet upptagas till 7,221,000 kronor. Riksräkenskapsverket har, på sätt närmare framgår av ett av ämbetsverket denna dag avgivet utlåtande angående stat för statens allmänna fastighetsfond för nästa budgetår, funnit överskottet å byggnadsstyrelsens delfond böra beräknas till 7,109,000 kronor.

92 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Riksräkenskapsverket beräknar sålunda det sammanlagda överskottet å statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1942/43 till 10,688,000 kronor.

IV. Försvarsväsendets fastighetsfond.

Försvarsväsendets fastighetsfond är uppdelad på tre delfonder, av vilka en avser fastigheter under arméförvaltningens förvaltning, en fastigheter under marinförvaltningens förvaltning och en fastigheter under flygförvaltningens förvaltning.

Fonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall bestämmas så, att full förräntning erhålles å det av fonden disponerade statskapitalet. I enlighet härmed och vid tillämpning även i övrigt av samma grunder, som i motsvarande avseende använts vid beräkningen av överskottet å statens allmänna fastighetsfond, torde överskottet å försvarsväsendets fastighetsfond kunna beräknas på sätt framgår av efterföljande sammanställning (kronor):

	Kapital- behållning 30/6 1941	Till- kommer för ej lyf- tade inves- teringsan- slag	Avgår för ej lyftade avskriv- ningsan- slag	Kapital- behållning 1/7 1942	Överskott
Arméförvaltningens delfond.	74,875,189	99,904,147	46,973,482	127,805,854	5,112,000
Marinförvaltningens delfond.	63,377,943	29,067,630	16,596,500	75,849,073	3,034,000
Flygförvaltningens delfond.	35,351,999	51,549,660	30,126,880	56,774,779	2,271,000

Vid beräkningen av den i ovanstående sammanställning upptagna kapitalbehållningen den 1 juli 1942 har riksräkenskapsverket i de belopp, som angivits böra avgå för lyftade avskrivningsanslag, medtagit vad som för avskrivning av de i sammanställningen redovisade investeringarna kan beräknas komma att tagas i anspråk av avskrivningskontot å fonden för förslag till statsverket och av reserverade inkomster av exploatering av vissa på sin tid för militära ändamål avsedda markområden.

Riksräkenskapsverket har i enlighet med det anförda uppfört överskottet å försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1942/43 med 10,417,000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket hava statskontoret, egna-hemsstyrelsen och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna från de av dem förvaltade hithörande fonderna för budgetåret 1942/43 till respektive 5,390,900 kronor, 9,430,300 kronor och 651,800 kronor. Enligt från riksbanken inhäm-

tade uppgifter beräknas avkastningen å de av riksbanken förvaltade utlåningsfonderna till 751,000 kronor.

Riksräkenskapsverket uppskattar i anslutning till dessa beräkningar överskotten från statens utlåningsfonder för budgetåret 1942/43 till sammanlagt 16,224,100 kronor. Beträffande överskottens fördelning å de olika fonderna hänvisar riksräkenskapsverket till tabellbilagan (bilaga D).

VI. Fonden för låneunderstöd.

Enligt beslut vid 1940 års lagtima riksdag har fonden för låneunderstöd uppdelats å två delfonder för de av statskontoret och riksgäldskontoret redovisade lånen. Enligt inhämtade upplysningar hava nämnda myndigheter uppskattat avkastningen av statskontorets och riksgäldskontorets delfonder för budgetåret 1942/43 till respektive 1,056,500 och 505,500 kronor. Fördelningen av dessa belopp på respektive lånegrupper framgår av följande sammanställning:

<i>Statskontorets delfond.</i>	Kronor
Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.....	18,000
Lån till främjande av enskild företagsamhet	175,000
Lån till kommunala beredskapsarbeten	70,000
Lån till vissa åtgärder på skogshushållningens område	2,800
Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet	600,000
Diverse lån:	
Svenska Diakonissällskapet.....	10,700
Rederiaktiebolaget Nordstjernan	157,500
Låneunderstöd för innehavaren av Ericsbergs fideikommiss.....	7,500
A.-B. Kvarteret Tryckeriet	15,000
	Summa 1,056,500

<i>Riksgäldskontorets delfond.</i>	
Lån överförda från allmänna järnväglånefonden	274,000
Lån överförda från allmänna byggnadslånefonden	4,300
Ackordslån åt jordbrukare m. m.	120,000
Låneunderstöd åt vissa egnahemsägare	150
Låneunderstöd åt vissa egnahemsägare i Göteborgs och Bohus län	1,600
Låneunderstöd åt vissa fastighetsägare i Kiruna och Malmberget	4,600
Låneunderstöd för skuldsatta regummeringsföretag	3,800
Lån för anordnande av skyddsrum	90,000
Diverse lån:	
Mellersta Östergötlands järnvägar A.-B.	6,900
Föreningen Bergsbyns kalkbruk u. p. a.	150
	Summa 505,500
	Tillsammans 1,562,000.

Riksräkenskapsverket har med avrundning av dessa beräkningar för budgetåret 1942/43 upptagit statskontorets delfond till 1,050,000 och riksgäldskontorets delfond till 500,000 kronor.

VII. Fonden för statens aktier.

Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag. Under budgetåret 1940/41 redovisades å denna inkomsttitel en nettoinkomst av 12.97 miljoner kronor, utgörande royalty samt utdelning å staten tillhöriga aktier efter avdrag för vissa staten åvilande utskylder.

Riksräkenskapsverket har i nuvarande ovissa handelspolitiska läge ansett sig böra upptaga inkomsten å denna inkomsttitel för budgetåret 1942/43 till samma belopp som för innevarande budgetår, eller 15,000,000 kronor.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 december 1941 har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet beräknat den staten under budgetåret 1942/43 tillkommande utdelningen å stamaktiekapitalet till 1,595,000 kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed för budgetåret 1942/43 förevarande inkomsttitel till 1,595,000 kronor.

Aktiebolaget Jordbrukarbanken. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 17 november 1941 har aktiebolaget Jordbrukarbanken meddelat, att överskottet av dess rörelse för år 1941, såvitt nu kan bedömas, beräknas kunna medgiva en utdelning till aktieägarna av 4 procent å det utdelningsberättigade aktiekapitalet, 25,000,000 kronor. Då 1942 års bolagsstämma kommer att avgöra, om och i vad mån utdelning skall utgå till aktieägarna, och då förslag från styrelsens sida till dylik utdelning icke kan framkomma förrän efter bokslutet, har banken för närvarande icke kunnat uttala sig om utdelningens storlek. Beträffande överskottet av nästkommande års rörelse anser sig banken på nuvarande stadium icke kunna göra något uttalande.

Riksräkenskapsverket har för sin del beräknat inkomsten av Jordbrukarbanken för innevarande och nästkommande budgetår till 1,000,000 kronor.

Svenska penninglotteriet aktiebolag. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 oktober 1941 har bolaget meddelat, att staten under vart och ett av budgetåren 1941/42 och 1942/43 beräknas komma att tillföras utdelning å aktierna i bolaget med 3,980 kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill beräknat inkomsten av bolaget under budgetåret 1942/43 till i runt tal 4,000 kronor.

Övriga aktiebolag. Övriga å fonden för statens aktier bokförda aktieinnehav beräknas icke lämna någon avkastning under budgetåret 1942/43.

På grund härav föreslår riksräkenskapsverket, att inkomsttiteln övriga aktiebolag uppföres i riksstaten med ett formellt belopp av 100 kronor.

VIII. Statens pensionsfonder.

Såsom förut nämnts, har från och med budgetåret 1941/42 bland inkomster av statens kapitalfonder upptagits en ny rubrik »Folkpensioneringsfonden» för redovisning av ränteavkastningen å denna fond, vilken numera i rikshuvudboken upptagits till redovisning såsom en statens kapitalfond. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 28 november 1941 har pensionsstyrelsen beräknat ifrågavarande räntemedel för nästkommande budgetår till 30 miljoner kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 hava statskontoret och riksgäldskontoret beräknat inkomsterna av övriga statens pensionsfonder för budgetåret 1942/43 till sammanlagt 5,324,300 kronor.

I anslutning till ovanstående beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna från statens pensionsfonder under budgetåret 1942/43 till följande belopp, nämligen från folkpensioneringsfonden 30,000,000 kronor, från civila tjänstepensionsfonden 1,250,000 kronor, från militära tjänstepensionsfonden 150,000 kronor, från allmänna familjepensionsfonden 3,900,000 kronor samt från pensionsfonden för vissa riksdagens verk 24,000 kronor, eller tillhopa för statens pensionsfonder 35,324,000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder.

Beträffande avkastningen av de under denna rubrik redovisade kapitalfonderna får riksräkenskapsverket framhålla följande.

Statens reproduktionsanstalt har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 5 november 1941 beräknat inkomsten av fonden för statens reproduktionsanstalt för budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 60,000 och 70,000 kronor.

Egnahemsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1941 beräknat inkomsten av arrendegnahemsfonden för budgetåren 1941/42 och 1942/43 till respektive 210,000 och 215,000 kronor.

Överskottet å den av riksgäldskontoret förvaltade fonden för förlag till statsverket har i en av riksgäldskontoret med skrivelse den 14 november 1941 till riksräkenskapsverket överlämnad promemoria beräknats för budgetåret 1941/42 till 603,200 kronor och för budgetåret 1942/43 till 966,100 kronor.

Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus, fonden för varukredit samt jordfonden beräknas icke lämna någon avkastning under nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket förutsätter, att överskotten av postsparbanksfonden och postgirofonden fortfarande skola regleras över postverkets fond.

96 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

Med stöd av förestående uppgifter har riksräkenskapsverket beräknat inkomstiteln diverse kapitalfonder för budgetåret 1942/43 till i avjämnat tal 1,250,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket föreslå, att driftbudgetens inkomster i förslaget till riksstat för budgetåret 1942/43 upptagas på sätt framgår av den härvid såsom bilaga D fogade specifikationen.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande driftbudgetens inkomster för budgetåret 1942/43 jämförda med motsvarande för budgetåret 1941/42 i riksstat beräknade, respektive av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbelopp meddelas i efterföljande tablå.

	Riksstat 1941/42	Beräknat utfall 1941/42	Inkomst- beräk- ning 1942/43	Nettoökning (+) resp. nettominskning (—) 1942/43 i förhållande till	
				Riksstats- belopp 1941/42	Beräknat utfall 1941/42
Milj o n e r k r o n o r					
<i>Egentliga statsinkomster:</i>					
Skatt på inkomst, för- mögenhet och rörelse	808.10	827.18	848.08	+ 39.98	+ 20.90
Automobilskattemedel	25.00	18.50	13.00	— 12.00	— 5.50
Tullar och acciser	880.80	891.50	905.20	+ 24.40	+ 13.70
Uppbörd i statens verk- samhet	46.65	49.32	47.15	+ 0.50	— 2.17
Folkpensionsavgifter ..	45.00	49.00	50.00	+ 5.00	+ 1.00
Diverse inkomster	28.50	38.50	32.50	+ 4.00	— 6.00
Säger	1,834.05	1,874.00	1,895.93	+ 61.88	+ 21.93
<i>Inkomster av statens kapital- fonder:</i>					
Statens affärsverksfon- der	149.50	205.00	206.00	+ 56.50	+ 1.00
Riksbanksfonden	10.00	17.80	10.00	—	— 7.80
Statens allmänna fas- tighetsfond	10.60	10.60	10.69	+ 0.09	+ 0.09
Försvarsväsendets fas- tighetsfond	6.80	6.80	10.42	+ 3.62	+ 3.62
Statens utlåningsfonder	13.86	15.51	16.22	+ 2.36	+ 0.71
Fonden för låneunder- stöd	1.32	1.42	1.55	+ 0.23	+ 0.13
Fonden för statens aktier	17.60	17.62	17.60	—	— 0.02
Statens pensionsfonder	35.62	36.05	35.32	— 0.30	— 0.73
Diverse kapitalfonder .	0.66	0.88	1.25	+ 0.59	+ 0.37
Säger	245.96	311.68	309.05	+ 63.09	— 2.63
Summa	2,080.01	2,185.68	2,204.98	+ 124.97	+ 19.30

Av denna sammanställning framgår, att inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1942/43 uppvisa ökning med omkring 125 miljoner kronor i jämförelse med riksstaten för budgetåret 1941/42 och med omkring 19 miljoner kronor i jämförelse med det beräknade utfallet för sistnämnda budgetår. För enbart egentliga statsinkomster skulle inkomstberäkningen för budgetåret 1942/43 resultera i en ökning i jämförelse med det väntade utfallet för innevarande budgetår med omkring 22 miljoner kronor eller med 1.2 procent.

I handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, tillförordnade byråchefen Murray deltagit.

Stockholm den 6 december 1941.

Underdånigst

P. S. Runemark.

Gunnar W. Sjögren.

BILAGOR

Utfallet av driftbudgeten

Miljoner

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- mer- inkomst	Netto- brist
Allmänna budgeten.				
A. Egentliga statsinkomster:				
I. Skatter	1,498.75	1,567.62	68.87	—
II. Upphörd i statens verksamhet	46.39	49.65	3.26	—
III. Bidrag från folkpensioneringsfonden.....	75.00	77.51	2.51	—
IV. Diverse inkomster	32.88	35.09	2.21	—
Säger för egentliga statsinkomster	1,653.02	1,729.87	76.85	—
B. Inkomster av statens kapitalfonder:				
I. Statens affärsverksfonder	130.60	193.97	63.37	—
II. Riksbanksfonden	5.00	23.00	18.00	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	9.95	10.27	0.32	—
IV. Försvarsväsendets fastighetsfond	5.61	5.73	0.12	—
V. Statens utlåningsfonder	12.72	14.73	2.01	—
VI. Fonden för låneunderstöd	1.17	1.80	0.63	—
VII. Fonden för statens aktier	27.60	20.57	—	7.03
VIII. Statens pensionsfonder	5.02	5.63	0.61	—
IX. Diverse kapitalfonder	0.45	0.62	0.17	—
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	198.12	276.32	78.20	—
Säger för allmänna budgeten	1,851.14	2,006.19	155.05	—
Reservationer från föregående budgetår	—	403.46		
Underskott att avföras å statens budgetutjämningsfond..	1,594.83	1,498.48		
Summa	3,445.97	3,908.13		
Specialbudgeterna.				
1. Automobilskattemedel	110.00	29.50	—	80.50
2. Bidrag till bank- och fondinspektionen	0.13	0.12	—	0.01
3. Bidrag till sparbanksinspektionen	0.10	0.10	—	—
4. Bidrag till försäkringsinspektionen	0.16	0.17	0.01	—
5. Totalisatormedel utöver 776,100 kronor	0.22	0.55	0.33	—
Säger för specialbudgeterna	110.61	30.44	—	80.17
Reservationer från föregående budgetår (automobilskatte- medel)	—	36.96		
Underskott å automobilskattemedlens specialbudget att tills vidare täckas från statens budgetutjämningsfond..	80.84	110.30		
Summa	191.45	177.70		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Inkomster	1,961.75	2,036.63	74.88	—
Reservationer från föregående budgetår	—	440.42		
Underskott att avföras å statens budgetutjämningsfond	1,675.67	1,608.78		
Tillsammans	3,637.42	4,085.83		

för budgetåret 1940/41.

kronor.

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- bespa- ring	Netto- merut- gift
Allmänna budgeten.				
A. Egentliga statsutgifter:				
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2.20	2.00	0.20	—
II. Justitiedepartementet	16.79	18.17	—	1.38
III. Utrikesdepartementet	9.08	10.56	—	1.48
IV. Försvarsdepartementet	2,055.21	2,010.14	45.07	—
V. Socialdepartementet	383.49	399.13	—	15.64
VI. Kommunikationsdepartementet	24.25	26.16	—	1.91
VII. Finansdepartementet	93.25	94.17	—	0.92
VIII. Ecklesiastikdepartementet	252.61	254.56	—	1.95
IX. Jordbruksdepartementet	184.87	178.70	6.17	—
X. Handelsdepartementet	34.22	38.53	—	4.31
XI. Folkhushållningsdepartementet	72.55	59.69	12.86	—
XII. Pensionsväsendet	61.96	57.74	4.22	—
XIII. Oförutsedda utgifter	1.00	0.29	0.71	—
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	5.93	10.04	—	4.11
Säger för egentliga statsutgifter	3,197.41	3,159.88	37.53	—
B. Utgifter för statens kapitalfonder:				
I. Luftfartsfonden	1.25	1.31	—	0.06
II. Riksgäldsfonden	139.59	145.51	—	5.92
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar..	105.35	51.44	53.91	—
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	2.37	2.00	0.37	—
Säger för utgifter för statens kapitalfonder	248.56	200.26	48.30	—
Säger för allmänna budgeten	3,445.97	3,360.14	85.83	—
Reservationer till följande budgetår	—	547.99		
Summa	3,445.97	3,908.13		
Specialbudgeterna.				
1. Utgifter för vägväsendet m. m., att avräkas mot automobilskattemedlen	190.84	52.97	137.87	—
2. Avsättning till bankinspektionens, fondinspektionens och jordbrukskassetillsynens fonder	0.13	0.12	0.01	—
3. Avsättning till sparbanksinspektionens fond	0.10	0.10	—	—
4. Avsättning till försäkringsinspektionens fond	0.16	0.17	—	0.01
5. Avsättning till stuteriaväsendets fond	0.22	0.55	—	0.33
Säger för specialbudgeterna	191.45	53.91	137.54	—
Reservationer till följande budgetår (automobilskatte- medel)	—	123.79		
Summa	191.45	177.70		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Utgifter	3,637.42	3,414.05	223.37	—
Reservationer till följande budgetår	—	671.78		
Tillsammans	3,637.42	4,085.83		

Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1936/37—1940/41.

Tusental kronor.

Egentliga statsinkomster.	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41
<i>Skatter:</i>					
Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:					
Inkomst- och förmögenhetsskatt ¹	219 732.9	250 217.6	331 875.5	325 434.7	436 992.8
Särskild skatt å förmögenhet	13 561.0	14 912.8	30 346.7	29 330.5	25 875.7
Krigskonjunkturskatt	—	—	—	—	20 639.4
Värnskaft.....	—	—	—	157 732.5	265 939.8
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	455.1	391.5	4 772.2	536.4	849.5
Bevillningsavgifter för särskilda för- måner och rättigheter	288.9	280.6	275.9	185.2	101.6
Stämpelmedel	69 005.3	70 519.2	69 438.5	64 276.1	49 075.0
Säger för skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse	303 043.2	336 321.7	436 708.8	577 495.4	799 473.3
Automobilskattemedel:					
Fordonsskatt	29 414.6	33 164.2	43 004.1	38 204.0	13 619.3
Gummiringsskatt	15 953.8	13 584.1	— 4 069.9	—	—
Bensinskatt	61 756.5	70 376.1	91 277.4	89 142.7	15 882.0
Säger för automobilskattemedel	107 124.4	117 124.4	130 211.6	127 346.7	29 501.3
Tullar och acciser:					
Tullmedel	167 337.6	179 823.3	206 939.4	207 767.1	128 280.8
Allmän omsättningsskatt	—	—	—	—	73 929.1
Tillägsskatter å bensen	—	—	—	10 509.4	29 016.4
Accis å silke	1 968.5	2 124.8	2 378.3	2 771.7	2 605.6
Accis å margarin och vissa andra fett- varor.....	14 258.4	22 626.7	26 848.7	33 038.1	34 325.9
Industrisockerskatt	—	—	—	6 387.3	21 024.7
Skatt å kaffe	—	—	—	14 768.3	21 054.3
Tobaksskatt	88 967.6	97 111.2	103 391.5	128 829.7	166 219.9
Brännvinstillverkningsskatt.....	15 615.5	19 138.0	21 820.3	20 624.0	14 215.0
Rusdrycksförsäljningsmedel:					
Partihandelsbolag	13 395.2	18 575.4	18 071.8	24 000.0	10 000.0
Detaljhandelsbolag	20 979.0	21 098.6	21 686.4	28 750.0	15 498.5
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker	92 168.7	96 817.9	103 031.6	144 033.2	187 185.0
Omsättningsskatt å vin	—	—	—	3 990.0	8 211.8
Maltskatt	28 389.7	30 888.0	33 041.2	18 069.3	—
Maltdrycksskatt	—	—	—	15 475.4	39 236.7
Skatt å läskedrycker	—	—	—	1 947.4	6 593.3
Statlig nöjesskatt	—	—	—	3 365.6	10 750.4
Säger för tullar och acciser	443 080.2	488 203.9	537 209.2	664 326.5	768 147.4
<i>Säger för skatter</i>	853 247.8	941 650.0	1 104 129.6	1 369 168.6	1 597 122.0
<i>Uppbörd i statens verksamhet:</i>					
Vattendomstolsavgifter	56.5	50.2	59.1	103.5	34.4
Inkomster vid fångvården	563.9	620.0	629.2	392.3	457.6
Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	52.5	34.2	37.3	41.0	36.3
Inkomster vid garnisonssjukhusen	—	—	—	—	877.9
Inkomster vid militärapoteket	—	—	—	—	421.6
Inkomster vid sjökarteverket.....	—	—	—	213.2	106.3

¹ För budgetåren 1936/37—1938/39 hava inräknats mantalspenningar, inkomst- och förmögenhetsskatt, extra inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å aktiebolags inkomst samt utjämningsskatt.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43. 103

	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41
Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	—	—	—	—	—
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1 325.9	1 466.7	1 583.6	1 705.9	1 887.5
Bidrag till pensionsstyrelsen	113.5	61.2	34.7	34.1	48.7
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	222.1	146.6	174.4	183.8	251.6
Inkomster vid statens skyddshem	—	—	170.7	183.0	345.4
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	314.1	338.3	399.4	543.7	487.4
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	26.7	27.9	31.9	25.6	9.3
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	19.3	46.2	55.0	57.1	91.6
Inkomster vid statens sinnessjukhus	12 706.6	13 028.0	13 547.1	13 781.6	14 852.1
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	36.4	34.9	39.2	42.2	70.6
Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	—	—	—	219.3	241.7
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	—	—	—	4.7	22.1
Avgifter för besiktning av motorfordon	1 239.8	1 322.7	1 433.9	1 504.4	1 142.7
Avgifter för registrering av motorfordon	1 210.8	1 461.0	1 814.9	1 681.3	1 389.9
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	21.0	21.0	20.1	14.4	14.0
Inkomster vid länsarkitektinstitutionen	312.4	425.2	537.3	523.0	444.2
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41.0	41.0	41.0	41.0	41.0
Inkomst av myntning och justering	3 750.3	3 363.6	4 444.4	9 493.6	5 536.8
Kontrollstämpelmedel	465.8	499.0	548.3	520.0	398.7
Bidrag till bank- och fondinspektionen...	160.9	132.3	123.5	124.8	115.2
Bidrag till sparbanksinspektionen	92.5	94.3	97.6	101.6	103.6
Bidrag för tillsyn över sparbankerna	202.1	203.2	202.5	208.8	209.1
Inkomster vid tandläkarinstitutet	280.3	236.4	226.9	200.1	208.5
Inkomster vid karolinska sjukhuset	—	249.5	389.8	1 146.5	3 585.9
Inkomster vid serafimerlasarettet	—	1 861.3	1 980.1	1 927.3	2 082.7
Terminsavgifter från läroverken m. m. ..	1 212.5	1 217.9	1 301.0	1 328.1	1 342.8
Avgifter för granskning av biografbilder	178.2	174.7	193.2	203.1	190.4
Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar	—	—	—	138.8	133.0
Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	260.6	331.6	270.5	204.5	167.9
Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	232.0	292.2	243.3	239.0	330.0
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	—	—	—	5.7	28.3
Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	8 064.6	4 186.1	8 699.9	6 206.0	107.8
Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	18 140.4	16 708.2	19 206.9	9 543.4	515.8
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	57.3	61.1	69.3	71.6	107.7
Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	60.5	59.5	58.6	67.1	69.0
Avgifter för statskontroll å krigsmateriel-tillverkningen	21.0	25.3	29.3	24.2	22.5
Inkomster vid statens provningsanstalt ..	290.9	348.5	415.0	438.3	460.9
Fyr- och båkmedel	3 560.0	3 612.7	3 811.3	3 865.3	2 348.9
Lotspenningar	3 122.5	3 228.1	3 167.0	6 903.8	4 977.1
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1 915.6	2 087.1	2 134.0	1 969.4	2 227.9
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	112.9	119.8	125.5	80.7	85.9
Bidrag till försäkringsinspektionen	107.0	118.6	146.2	155.5	172.9
Handelslicensavgifter m. m.	—	—	—	1 024.4	1 241.0
<i>Säger för uppbörd i statens verksamhet</i>	60 550.4	58 336.1	68 492.9	67 486.7	50 044.0

104 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41
<i>Bidrag från folkpensioneringsfonden . .</i>	21 955.7	53 918.9	55 586.5	77 773.5	77 507.5
<i>Diverse inkomster:</i>					
Bötesmedel	2 477.3	2 694.2	2 830.2	2 641.0	2 424.4
Totalisatormedel	1 256.3	1 346.3	1 474.0	1 268.3	1 321.5
Inkomst av vadhållning vid idrottstävlingar	4 062.3	5 770.3	12 882.0	15 747.8	6 999.7
Lotterimedel	1 000.0	1 015.6	6 045.0	17 085.0	18 235.9
Besparingar å specialbudgettitlar	—	—	—	37 905.8	—
Övriga diverse inkomster	3 451.6	3 508.5	3 271.2	11 120.4	6 652.1
<i>Säger för diverse inkomster</i>	12 247.5	14 334.9	26 502.4	85 768.3	35 633.6
<i>Säger för egentliga statsinkomster</i>	948 001.4	1 068 239.9	1 254 711.4	1 600 197.1	1 760 307.1
Inkomster av statens kapitalfonder.					
<i>Statens affärsverksfonder:</i>					
Postverket	20 989.8	18 251.6	16 844.9	17 751.9	17 827.6
Telegrafverket	36 667.8	32 582.7	36 238.9	37 126.4	40 111.4
Statens järnvägar	52 270.3	38 024.3	44 818.0	91 995.6	97 900.0
Statens vattenfallsverk:					
Kraftverken	20 048.5	20 753.1	21 572.6	20 997.2	23 375.6
Kanalverken	661.0	506.7	381.1	696.4	— 293.7
Fastighetsförvaltningen	295.9	374.7	362.9	312.2	302.2
Domänverket	15 377.9	16 901.2	11 777.6	16 458.3	14 750.2
<i>Säger för statens affärsverksfonder</i>	146 311.2	127 394.3	131 996.0	185 338.0	193 973.3
<i>Riksbanksfonden</i>	2 750.0	3 900.0	1 500.0	—	23 000.0
<i>Statens allmänna fastighetsfond</i>	7 728.2	7 968.6	8 441.6	9 154.6	10 268.2
<i>Försvarsväsendets fastighetsfond</i>	—	—	—	—	5 729.2
<i>Statens ullaningsfonder:</i>					
Statens bostadslånefond	877.3	713.8	648.8	372.2	346.8
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	81.9	69.3	61.2	56.0	52.0
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer . .	—	52.4	219.5	408.7	775.4
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	16.4	302.5	331.3	384.8	440.1
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	30.8	175.8	210.3	294.0	302.2
Lånefonden för lantarbetrarbostäder	0.3	1.8	3.6	5.2	5.2
Statens bosättningslånefond	—	—	151.4	280.7	401.4
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar . .	9.5	25.6	15.6	52.6	69.7
Vattenkraftslånefonden	250.1	262.8	167.9	185.5	176.8
Luftfartslånefonden	33.0	6.8	43.1	—	0.7
Statens lånefond för universitetsstudier . .	—	—	—	—	—
Studielånefonden	37.3	37.6	39.7	36.1	35.0
Lånefonden för inköp av ädla avelsston . .	—	—	—	0.1	0.1
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerras	0.2	—	0.1	0.2	—
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	—	—	—	—	—
Statens kaninavelslånefond	—	—	—	—	—
Statens fjäderfållånefond	3.5	3.1	2.8	1.9	1.6

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43. 105

	1936/37	1937/38	1938/39	1939/40	1940/41
Gödselvärdslånefonden	13.8	24.5	36.9	43.4	55.0
Statens kalkbrukslånefond	2.3	2.1	1.9	2.1	9.7
Statens fruktodlingslånefond	—	—	—	—	—
Statens mejerilånefond	133.8	115.8	91.7	71.0	79.1
Jordbrukets maskinlånefond	—	—	—	22.5	54.3
Spannmålslagerhusfonden	24.0	37.1	32.7	83.9	99.7
Spannmålskreditfonden	1.3	0.5	0.4	6.6	6.8
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	69.7	173.3	219.7	299.0	407.3
Statens slakterilånefond	11.1	9.5	8.0	—	6.0
Kraftledningslånefond	307.4	232.9	209.2	171.1	194.1
Egnahemslånefonden	9 010.4	8 996.8	8 880.7	7 836.9	9 441.7
Jordförmedlingsfonden	13.6	9.1	9.2	4.0	—
Arrendelånefonden	—	—	—	0.1	0.1
Arbetsarmåbrukslånefonden	0.1	0.2	0.6	0.4	—
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	1.8	4.5	1.7	9.4	1.3
Kolonisternas kreaturs- och redskapslåne- fond	1.0	0.7	0.7	0.6	0.5
Statens avdikningslånefond	2 348.3	1 341.0	1 405.8	1 293.0	1 345.9
Täckdikningslånefonden	112.3	85.2	111.5	137.9	169.7
Allmänna nyodlingsfonden	7.2	5.4	5.0	3.6	2.5
Norrländska nyodlingsfonden	3.3	2.3	1.7	1.2	0.9
Fiskerilånefonden	122.1	115.6	109.9	106.8	110.3
Statens fiskredskapslånefond	—	—	—	—	—
Kommunskogslånefonden	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
Virkesmättningslånefonden	—	—	—	—	—
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	3.6	2.0	0.4	0.3	22.3
Hemslöjdslånefonden	2.6	2.3	1.9	1.7	1.6
Industrilånefonden	90.6	64.7	38.9	99.6	23.6
Statens hantverkslånefond	66.1	55.4	39.0	32.4	29.1
Rederilånefonden	657.7	147.1	56.7	38.3	24.5
Statens lånefond för den mindre skepps- farten	—	—	—	—	5.2
Statens sekundärlånefond för rederinäringen	—	32.1	23.9	25.7	30.1
<i>Säger för statens utlåningsfonder</i>	14 345.3	13 112.6	13 184.4	12 370.5	14 733.8
<i>Fonden för låneunderstöd</i>	500.0	1 305.6	1 712.8	1 131.3	1 793.9
<i>Fonden för statens aktier:</i>					
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	26 496.0	12 920.0	20 634.8	24 124.1	12 969.7
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet ..	1 595.0	1 595.0	1 595.0	10 765.3	6 595.0
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	—	—	597.1	796.2	995.2
Svenska penninglotteriet aktiebolag	—	—	—	—	11.9
Övriga aktiebolag	199.9	200.0	200.0	—	—
<i>Säger för fonden för statens aktier</i>	28 290.9	14 715.0	23 026.9	35 685.6	20 571.8
<i>Statens pensionsfonder:</i>					
Civila tjänstepensionsfonden	—	—	2 176.9	1 241.7	1 287.0
Militära tjänstepensionsfonden	—	—	196.5	157.0	163.4
Allmänna familjepensionsfonden	—	—	4 592.8	3 635.4	4 160.0
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	—	—	—	20.4	23.0
<i>Säger för statens pensionsfonder</i>	—	—	6 966.2	5 054.5	5 633.4
<i>Diverse kapitalfonder</i>	1 498.2	2 007.4	306.9	397.5	622.7
<i>Säger för inkomster av statens kapitalfonder</i>	201 423.8	170 403.5	187 134.8	249 132.0	276 326.3
Summa	1 149 425.2	1 238 643.4	1 441 846.2	1 849 329.1	2 030 632.4

**Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för
budgetåret 1941/42.**

A. Egentliga statsinkomster.	I riksstat och till- läggsstat beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
I. Skatter:				
1. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:				
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	425,000,000	435,000,000	—	10,000,000
b. Värnskaft, <i>bevillning</i>	265,000,000	275,000,000	—	10,000,000
c. Krigskonjunkturskatt, <i>bevillning</i>	35,000,000	35,000,000	—	—
d. Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	27,000,000	26,000,000	1,000,000	—
e. Utskiftningsskatt och ersättnings- skatt, <i>bevillning</i>	1,000,000	1,100,000	—	100,000
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>be- villning</i>	100,000	80,000	20,000	—
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	55,000,000	55,000,000	—	—
2. Automobilskattemedel:				
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	20,000,000	15,000,000	—	—
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	5,000,000	3,500,000	—	—
3. Tullar och acciser:				
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	140,000,000	120,000,000	20,000,000	—
b. Allmän omsättningskatt, <i>bevill- ning</i>	220,000,000	240,000,000	—	20,000,000
c. Varuskatt, <i>bevillning</i>	25,000,000	35,000,000	—	10,000,000
d. Tilläggsskatter å bensen, <i>bevill- ning</i>	10,000,000	7,000,000	3,000,000	—
e. Accis å silke, <i>bevillning</i>	2,800,000	3,000,000	—	200,000
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	35,000,000	18,000,000	17,000,000	—
g. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	10,000,000	7,000,000	3,000,000	—
h. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	160,000,000	179,000,000	—	19,000,000
i. Brännvinstillverkningsskatt, <i>be- villning</i>	10,000,000	4,000,000	6,000,000	—
j. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>be- villning</i> :				
α. Partihandelsbolag	4,000,000	9,000,000	—	5,000,000
β. Detaljhandelsbolag	18,000,000	16,000,000	2,000,000	—
k. Omsättnings- och utskänkings- skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	180,000,000	191,000,000	—	11,000,000
l. Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	8,000,000	9,000,000	—	1,000,000
m. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	40,000,000	34,000,000	6,000,000	—
n. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	8,000,000	7,500,000	500,000	—
o. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	10,000,000	12,000,000	—	2,000,000
Säger för skatter	1,713,900,000	1,737,180,000	58,520,000	88,300,000

	I riksstat och till- läggsstat beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
II. Uppbörd i statens verksamhet:				
1. Vattendomstolsavgifter	60,000	60,000	—	—
2. Inkomster vid fångvården	525,000	490,000	35,000	—
3. Inkomster vid statens uppfostrings- anstalt å Bona	40,000	40,000	—	—
4. Inkomster vid sjökarteverket	100,000	125,000	—	25,000
5. Inkomster vid garnisonssjukhusen.	1,120,000	850,000	270,000	—
6. Inkomster vid militärapoteket	360,000	400,000	—	40,000
7. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1,700,000	1,680,000	20,000	—
8. Bidrag till pensionsstyrelsen	32,000	39,000	—	7,000
9. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	150,000	159,000	—	9,000
10. Inkomster vid statens skyddshem.	225,000	310,000	—	85,000
11. Inkomster vid statens bakteriologi- ska laboratorium	400,000	400,000	—	—
12. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	15,000	15,000	—	—
13. Inkomster vid statens farmaceuti- ska laboratorium	70,000	76,000	—	6,000
14. Inkomster vid statens sinnessjukhus	14,900,000	15,800,000	—	900,000
15. Inkomster vid statens uppfostrings- anstalter för sinnesslöa	55,000	58,000	—	3,000
16. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	235,000	231,000	4,000	—
17. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	60,000	60,000	—	—
18. Avgifter för besiktning av motor- fordon	700,000	700,000	—	—
19. Avgifter för registrering av motor- fordon	850,000	600,000	250,000	—
20. Bidrag till statens bränslekontroll- erande verksamhet	15,000	14,000	1,000	—
21. Inkomster vid länsarkitektinstituti- onen	570,000	500,000	70,000	—
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	41,000	—	—
23. Inkomst av myntning och justering	3,000,000	2,000,000	1,000,000	—
24. Kontrollstämpelmedel	200,000	300,000	—	100,000
25. Bidrag till bank- och fondinspek- tionen	120,000	120,000	—	—
26. Bidrag till sparbanksinspektionen .	100,000	100,000	—	—
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	200,000	—	—
28. Inkomster vid tandläkarinstitutet	200,000	200,000	—	—
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	3,565,000	3,525,000	40,000	—
30. Avgifter för kontroll å radiologiskt arbete	90,000	75,000	15,000	—
31. Inkomster vid serafimerlasarettet	2,100,000	1,900,000	200,000	—

108 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43.

	I riksstat och till- läggsstat beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
32. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,325,000	1,350,000	—	25,000
33. Avgifter för granskning av biograf- bilder	150,000	200,000	—	50,000
34. Inkomster av lantbruksingenjörss- förrättningar	150,000	140,000	10,000	—
35. Inkomster vid statens veterinär- bakteriologiska anstalt	200,000	160,000	40,000	—
36. Inkomster vid statens centrala frö- kontrollanstalt	250,000	350,000	—	100,000
37. Inkomster vid statens lantbruks- kemiska kontrollanstalt	30,000	60,000	—	30,000
38. Avgifter för prisreglering på jord- brukets område	100	—	100	—
39. Inkomster vid rikets allmänna kart- verk	50,000	90,000	—	40,000
40. Inkomster vid statens meteorolo- gisk-hydrografiska anstalt	70,000	70,000	—	—
41. Avgifter för statskontroll å krigs- materieltillverkningen	30,000	30,000	—	—
42. Inkomster vid statens provnings- anstalt	400,000	550,000	—	150,000
43. Inkomster vid flygtekniska försöks- anstalten	100,000	100,000	—	—
44. Fyr- och båkmedel	3,000,000	2,000,000	1,000,000	—
45. Lotspenningar	5,000,000	8,500,000	—	3,500,000
46. Inkomster vid statens skeppsprov- ningsanstalt	50,000	100,000	—	50,000
47. Patent- och varumärkes- samt re- gistreringsavgifter	1,800,000	2,300,000	—	500,000
48. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	70,000	90,000	—	20,000
49. Bidrag till försäkringsinspektionen	175,000	165,000	—	—
50. Vissa licensavgifter m. m.	2,000,000	2,000,000	—	—
Säger för uppbörd i statens verksamhet	46,648,100	49,323,000	2,955,100	5,640,000
III. Folkpensionsavgifter	45,000,000	49,000,000	—	4,000,000
IV. Diverse inkomster:				
1. Bötesmedel	2,500,000	2,500,000	—	—
2. Totalisatormedel	1,000,000	1,300,000	—	—
3. Tipsmedel	5,000,000	5,000,000	—	—
4. Lotterimedel	15,000,000	20,000,000	—	5,000,000
5. Övriga diverse inkomster	5,000,000	9,700,000	—	4,700,000
Säger för diverse inkomster	28,500,000	38,500,000	—	9,700,000
Säger för egentliga statsinkomster	1,834,048,100	1,874,003,000	61,475,100	107,640,000

	I riksstat och till- läggsstat beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetut- jämnings- fonden	Merin- komst att tillföras budgetut- jämnings- fonden
B. Inkomster av statens kapitalfonder.				
I. Statens affärsverksfonder:				
1. Postverket, <i>bevillning</i>	10,000,000	18,500,000	—	8,500,000
2. Telegrafverket	36,000,000	44,000,000	—	8,000,000
3. Statens järnvägar	70,000,000	100,000,000	—	30,000,000
4. Statens vattenfallsverk	23,500,000	27,500,000	—	4,000,000
5. Domänverket	10,000,000	15,000,000	—	5,000,000
Säger för statens affärsverksfonder	149,500,000	205,000,000	—	55,500,000
II. Riksbanksfonden	10,000,000	17,800,000	—	7,800,000
III. Statens allmänna fastighetsfond	10,603,000	10,603,000	—	—
IV. Försvarsväsendets fastighetsfond	6,800,000	6,800,000	—	—
V. Statens utlåningsfonder	13,857,700	15,510,000	—	1,652,300
VI. Fonden för låneunderstöd	1,315,000	1,423,000	—	108,000
VII. Fonden för statens aktier:				
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	15,000,000	15,000,000	—	—
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	1,595,000	—	—
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken ..	1,000,000	1,000,000	—	—
4. Svenska penninglotteriet aktiebolag	4,000	4,000	—	—
5. Övriga aktiebolag	100	24,000	—	23,900
Säger för fonden för statens aktier	17,599,100	17,623,000	—	23,900
VIII. Statens pensionsfonder:				
1. Folkpensioneringsfonden	30,500,000	30,500,000	—	—
2. Civila tjänstepensionsfonden	1,250,000	1,260,000	—	10,000
3. Militära tjänstepensionsfonden ...	150,000	160,000	—	10,000
4. Allmänna familjepensionsfonden .	3,700,000	4,100,000	—	400,000
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	24,000	24,900	—	900
Säger för statens pensionsfonder	35,624,000	36,044,900	—	420,900
IX. Diverse kapitalfonder	665,000	875,000	—	210,000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	245,963,800	311,678,900	—	65,715,100
Tillsammans	2,080,011,900	2,185,681,900	61,475,100	173,855,100
				Nettomerinkomst
				111,880,000

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1942/43.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	450,000,000		
b. Värnskatt, <i>bevillning</i>	280,000,000		
c. Krigskonjunkturskatt, <i>bevillning</i>	35,000,000		
d. Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	27,000,000		
e. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	1,000,000		
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	80,000		
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	55,000,000	848,080,000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	10,000,000		
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	3,000,000	13,000,000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	120,000,000		
b. Allmän omsättningsskatt, <i>bevillning</i> ..	250,000,000		
c. Varuskatt, <i>bevillning</i>	40,000,000		
d. Tilläggsskatter å bensen, <i>bevillning</i>	6,000,000		
e. Accis å silke, <i>bevillning</i>	3,700,000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	10,000,000		
g. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	5,000,000		
h. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	185,000,000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	14,000,000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :			
α. Partihandelsbolag	14,000,000		
β. Detaljhandelsbolag	15,000,000		
k. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	185,000,000		
l. Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	6,000,000		
m. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	32,000,000		
n. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	7,500,000		
o. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	12,000,000	905,200,000	1,766,280,000
II. Uppbörd i statens verksamhet:			
1. Vattendomstolsavgifter	60,000		
2. Inkomster vid fångvärdan	525,000		
3. Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	50,000		
4. Inkomster vid sjökarteverket	125,000		
5. Inkomster vid garnisonssjukhusen	1,000,000		
6. Inkomster vid militärapoteket	400,000		
7. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1,700,000		
8. Bidrag till pensionsstyrelsen	39,000		
9. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	170,000		
10. Inkomster vid statens skyddshem	310,000		

	Kronor	Kronor
11. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium..	400,000	
12. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium....	12,000	
13. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium ..	70,000	
14. Inkomster vid statens sinnessjukhus	16,000,000	
15. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sin- nesslöa	75,000	
16. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka.....	230,000	
17. Inkomster vid statens institut för folkhälsan.....	70,000	
18. Avgifter för besiktning av motorfordon	700,000	
19. Avgifter för registrering av motorfordon	500,000	
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	15,000	
21. Inkomster vid länssarkitektsinstitutionen	500,000	
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,000	
23. Inkomst av myntning och justering	2,000,000	
24. Kontrollstämpelmedel.....	300,000	
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	125,000	
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	100,000	
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
28. Inkomster vid tandläkarinstitutet	200,000	
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	4,000,000	
30. Avgifter för kontroll å radiologiskt arbete.....	100,000	
31. Inkomster vid serafimerlasarettet	2,300,000	
32. Terminsavgifter från läroverken m. m.	1,400,000	
33. Avgifter för granskning av biografbilder	200,000	
34. Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar	140,000	
35. Inkomster vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	160,000	
36. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	350,000	
37. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	60,000	
38. Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	100	
39. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	90,000	
40. Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt	70,000	
41. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	30,000	
42. Inkomster vid statens provningsanstalt	550,000	
43. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	125,000	
44. Fyr- och båkmedel.....	2,000,000	
45. Lotspenningar	5,000,000	
46. Inkomster vid statens skeppsprovingsanstalt	100,000	
47. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter ..	2,300,000	
48. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register ..	90,000	
49. Bidrag till försäkringsinspektionen.....	165,000	
50. Vissa licensavgifter m. m.....	2,000,000	47,147,100
III. Folkpensionsavgifter		50,000,000
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	2,500,000	
2. Totalisatormedel	1,300,000	
3. Tipsmedel	5,000,000	
4. Lotterimedel	20,000,000	
5. Övriga diverse inkomster	3,700,000	32,500,000
Säger för egentliga statsinkomster		1,895,927,100

	Kronor	Kronor
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	15,000,000	
2. Telegrafverket	45,000,000	
3. Statens järnvägar	100,000,000	
4. Statens vattenfallsverk	30,000,000	
5. Domänverket	16,000,000	206,000,000
II. Riksbanksfonden		10,000,000
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	378,000	
2. Utrikesdepartementets »	257,000	
3. Medicinalstyrelsens »	2,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens »	7,109,000	
5. Generaltullstyrelsens »	32,000	
6. Uppsala universitets »	244,000	
7. Lunds universitets »	147,000	
8. Karolinska sjukhusets »	395,000	
9. Lotsstyrelsens »	33,000	10,688,000
IV. Försvarsväsendets fastighetsfond:		
1. Arméförvaltningens delfond	5,112,000	
2. Marinförvaltningens »	3,034,000	
3. Flygförvaltningens »	2,271,000	10,417,000
V. Statens utlåningsfonder:		
1. Statens bostadslånefond	310,000	
2. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby ..	40,000	
3. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre be-		
medlade, barnrika familjer	1,800,000	
4. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stads-		
liknande samhällen	450,000	
5. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på		
landsbygden	325,000	
6. Lånefonden för lantarbetarbostäder	5,000	
7. Statens bosättningslånefond	750,000	
8. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m.		
åt enskilda järnvägar	42,500	
9. Vattenkraftslånefonden	180,000	
10. Luftfartslånefonden	100	
11. Statens lånefond för universitetsstudier	100	
12. Studielånefonden	45,000	
13. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
14. Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerras	100	
15. Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100	
16. Statens kaninavelslånefond	100	
17. Statens fjäderfållånefond	1,100	
18. Gödselvärdslånefonden	55,000	
19. Statens kalkbrukslånefond	9,000	
20. Statens fruktodlingslånefond	100	
21. Statens mejerilånefond	110,000	
22. Jordbrukets maskinlånefond	60,000	

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1942/43. 113

	Kronor	Kronor
23. Spannmåslagerhusfonden	110,000	
24. Spannmålskreditfonden	1,000	
25. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	550,000	
26. Statens slakterilånefond	25,000	
27. Kraftledningslånefonden	175,000	
28. Elektrifieringslånefonden	500	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	300,000	
30. Egnahemslånefonden	9,100,000	
31. Jordförmedlingsfonden	100	
32. Arrendelånefonden	100	
33. Arbetsmåbrukslånefonden	100	
34. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bo- stadsförbättringslånefond	1,000	
35. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	400	
36. Statens avdikningslånefond	1,350,000	
37. Täckdikningslånefonden	200,000	
38. Allmänna nyodlingsfonden	1,300	
39. Norrländska nyodlingsfonden	400	
40. Fiskerilånefonden	100,000	
41. Statens fiskredskapslånefond	100	
42. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
43. Kommunsogslånefonden	1,000	
44. Virkesmätningslånefonden	100	
45. Hemslöjdslånefonden	2,000	
46. Industrilånefonden	45,000	
47. Statens hantverkslånefond	18,000	
48. Rederilånefonden	100	
49. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	14,700	
50. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	44,600	
51. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	200	16,224,100
VI. Fonden för låneunderstöd :		
1. Statskontorets delfond	1,050,000	
2. Riksgäldskontorets »	500,000	1,550,000
VII. Fonden för statens aktier:		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	15,000,000	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	
3. Aktiebolaget Jordbrukarbanken	1,000,000	
4. Svenska penninglotteriet aktiebolag	4,000	
5. Övriga aktiebolag	100	17,599,100
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	30,000,000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1,250,000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	150,000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3,900,000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	24,000	35,324,000
IX. Diverse kapitalfonder		1,250,000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder		309,052,200
Summa		2,204,979,800

Bihang B.

P. M.

med vissa uppgifter angående statsutgifternas omfattning och fördelning under kriget.

Tab. 1. Överskott utgifter å drift- och kapitalbudgeterna över löpande inkomster juli 1939—september 1941.

(Miljoner kronor.)

M å n a d	D r i f t b u d g e t e n			Utgifter å kapitalbudgeten (exkl. avskrivningar och reglering av reservförrådsnämndens förskott)	Utgiftsöverskott å drift- och kapitalbudgeterna (kol. 4 + 5)	Summa d:o från slutet av aug. 1939
	Summa inkomster	Summa utgifter	Utgiftsöverskott			
1	2	3	4	5	6	7
1939 juli	84	220	137	1	138	
aug.	86	97	11	14	25	
sept.	90	115	25	30	55	55
okt.	111	130	19	9	28	83
nov.	¹ 275	143	— 132	29	— 103	— 20
dec.	¹ 115	156	41	19	60	40
1940 jan.	131	229	98	35	133	173
febr.	217	204	— 13	23	10	183
mars	131	193	61	14	75	258
april	115	227	113	14	127	385
maj	265	255	— 10	16	6	391
juni	230	544	314	50	364	755
juli	89	332	244	17	261	1,016
aug.	82	300	218	5	223	1,239
sept.	80	247	167	21	188	1,427
okt.	112	302	190	18	208	1,635
nov.	² 324	275	— 49	23	— 26	1,609
dec.	² 121	269	148	21	169	1,778
1941 jan.	139	246	107	37	144	1,922
febr.	276	237	— 39	20	— 19	1,903
mars	177	254	77	8	85	1,988
april	122	249	127	5	132	2,120
maj	316	268	— 48	35	— 13	2,107
juni	199	487	288	84	372	2,479
juli	106	340	234	7	241	2,720
aug.	110	265	155	10	165	2,885
sept.	111	238	127	35	162	3,047

¹ För november 1939 har siffran höjts och för december sänkts med 102 milj. kr., som influtit i november men ej hunnit bokföras å inkomsttitel förrän i december.

² För november 1940 har siffran höjts och för december sänkts med 138 milj. kr., som influtit i november men ej hunnit bokföras å inkomsttitel förrän i december.

Tab. 2. Statens »upplåning i marknaden» juli 1939—november 1941.

(Miljoner kronor.)

Vid slutet av:	Den fonde- rade stats- skulden		Den tillfälliga statsskulden					Total »upplå- ning i markna- den» (kol. 2 + 4—5—6 + 7—8)	Ökning av »upp- låningen i mark- naden» från slutet av aug. 1939
	Summa	därav för- svars- lånen	Skattkamarväxlar			Lån hos statsinstitu- tioner och fonder			
			Summa	därav		Summa	till riksgälds- kontorets förvaltning överlämnade statsmedel innesående i riksbanken		
				reserv- förråds- nämndens (inkl. växel- kredit 1)	köpta av riks- banken (exkl. växel- kredit 2)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1939 juni ..	2,483	—	150	150	—	1	—	2,484	
juli ..	2,513	—	160	160	—	2	—	2,515	
aug. ...	2,515	—	175	175	—	11	—	2,526	
sept. ...	2,518	—	248	188	—	15	—	2,593	67
okt. ...	2,519	—	261	201	—	16	—	2,595	69
nov. ...	2,522	—	271	211	—	15	—	2,597	71
dec. ...	2,390	—	261	216	15	13	—	2,433	— 93
1940 jan. ...	2,437	—	321	226	35	66	55	2,508	— 18
febr. ...	2,549	—	341	246	65	78	64	2,593	67
mars ..	2,583	—	296	246	35	84	62	2,620	94
april ..	2,607	—	306	256	—	340	323	2,674	148
maj ..	2,763	138	306	256	—	423	375	2,861	335
juni ..	2,906	264	306	256	—	413	358	3,011	485
juli ..	3,032	371	306	256	—	426	350	3,158	632
aug. ...	3,110	438	406	256	36	391	312	3,303	777
sept. ...	3,216	539	581	256	36	433	353	3,585	1,059
okt. ...	3,389	701	677	256	36	421	315	3,880	1,354
nov. ...	3,491	796	552	256	—	399	274	3,912	1,386
dec. ...	3,499	799	602	256	—	417	274	3,988	1,462
1941 jan. ...	3,605	907	748	256	140	379	240	4,096	1,570
febr. ...	3,712	1,006	698	256	120	380	245	4,169	1,643
mars ..	3,805	1,099	698	256	120	390	250	4,267	1,741
april ..	4,035	1,326	606	256	80	454	312	4,447	1,921
maj ..	4,075	1,368	481	256	—	441	327	4,414	1,888
juni ..	4,112	1,393	606	256	—	452	350	4,564	2,038
juli ..	4,142	1,406	801	256	43	438	315	4,767	2,241
aug. ...	4,145	1,407	996	256	49	460	318	4,978	2,452
sept. .	4,143	1,407	1,221	261	45	481	352	5,187	2,661
okt. ...	4,154	1,407	1,381	266	31	462	282	5,418	2,892
nov. ...	4,154	1,407	1,358	276	72	486	302	5,348	2,822

Tab. 3. Överskott utgifter å drift- och kapitalbudgeterna över löpande inkomster och upplåning i marknaden juli 1939—september 1941.

(Miljoner kronor.)

Månad	Utgiftsoverskott å drift- och kapitalbudgeterna (kol. 6 å tab. 1)	Upplåning i marknaden (jfr kol. 9 å tab. 2)	Överskott utgifter över löpande inkomster och lån i marknaden (kol. 2—3)	Summa d:o från slutet av augusti 1939
1	2	3	4	5
1939 juli	138	31	107	
aug.	25	11	14	
sept.	55	67	-12	-12
okt.	28	2	26	14
nov.	-103	2	-105	-91
dec.	60	-164	224	133
1940 jan.	133	75	58	191
febr.	10	85	-75	116
mars	75	27	48	164
april	127	54	73	237
maj	6	187	-181	56
juni	364	150	214	270
juli	261	147	114	384
aug.	223	145	78	462
sept.	188	282	-94	368
okt.	208	295	-87	281
nov.	-26	32	-58	223
dec.	169	76	93	316
1941 jan.	144	108	36	352
febr.	-19	73	-92	260
mars	85	98	-13	247
april	132	180	-48	199
maj	-13	-33	20	219
juni	372	150	222	441
juli	241	203	38	479
aug.	165	211	-46	433
sept.	162	209	-47	386

Tab. 4. Statens förbrukning av kassamedel juli 1939—september 1941.

(Miljoner kronor)

Vid slutet av:	Behållning å statsver- kets check- räkning	Behållning å riksgälds- kontorets check- räkning	Till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade statsmedel i riksbanken plus skattkammарväxlar köpta av riksbanken (exkl. växelkredit 2) (kol. 6 + 8 å tab. 2)	Kassaställ- ning minus lån genom eller i riks- banken (kol. 2 + 3—4)	Kassamedels- förbrukning från slutet av aug. 1939
1	2	3	4	5	6
1939 juni	106	323	—	429	
juli	46	254	—	300	
aug.	26	253	—	279	
sept.	79	191	—	270	9
okt.	56	172	—	228	51
nov.	302	150	—	¹ 342	—63
dec.	34	154	15	¹ 152	127
1940 jan.	63	66	90	39	240
febr.	93	163	129	127	152
mars ...	43	45	97	— 9	288
april.	38	111	323	—174	453
maj	39	286	375	¹ —108	387
juni	98	203	358	— 57	336
juli	36	83	350	—231	510
aug.	—37	66	348	—319	598
sept.	27	111	389	—251	530
okt.	48	114	351	—189	468
nov.	206	58	274	¹ —120	399
dec.	21	65	274	¹ —209	488
1941 jan.	31	35	380	—314	593
febr.	125	15	365	—225	504
mars ...	25	106	370	—239	518
april.	34	146	392	—212	491
maj	69	79	327	¹ —210	489
juni	75	38	350	—237	516
juli	15	21	358	—322	601
aug.	33	29	367	—305	584
sept.	16	94	397	—287	566

¹ Uppgifterna ha justerats så att vid uppbördsstämmorna influtna kommunala medel (landstingsskatt m. m.), som icke utbetalats före månadsskiftena, icke påverka utslaget. För november och december 1939 har kassabehållningen antagits vara 110 och 20 milj. kronor lägre än vad checkräkningarna utvisa, för maj, november och december 1940 samt maj 1941 respektive 58, 110, 21 och 31 milj. kronor lägre.

Sammandrag av statens inkomster, utgifter och kassaställning juli 1940—juni 1941.

(1,000-tal kronor.)

	Inkomster	Utgifter	Netto- inkomst	Netto- utgift
Inkomster och utgifter.				
<i>Riksstaten:</i>				
Driftbudgetens inkomsttitlar	2,071,781	35,148	2,036,633	
Driftbudgetens utgifttitlar	¹ 1,042,179	4,456,227		3,414,048
Säger för driftbudgeten	3,113,960	4,491,375		1,377,415
Kapitalbudgeten	26,692	491,088		464,396
<i>Övriga transaktioner:</i>				
Bokslutsjusteringar å driftbudgeten	107,166	14,681	92,485	
Kapitalbudgetens förskottsstat	400	600		200
Inkomster och utgifter för statens kapitalfonder:				
Riksgäldskontorets fonder	16,983	16,762	221	
Statskontorets fonder	119,758	134,734		14,976
Egnahemsstyrelsens fonder	148,829	149,990		1,161
Statens fastighetsfonder	23,982	19,460	4,522	
Säger för inkomster och utgifter för statens kapitalfonder	309,552	320,946		11,394
Förskott	1,357,009	1,453,078		96,069
Diverse medel	1,475,096	¹ 1,491,739		16,643
Avräkningskonton (likvider, levereringar, inkomst- och utgiftsrester m. m.)	833,519	857,948		24,429
Statslån	3,776,597	2,231,582	1,545,015	
Övriga inkomster och utgifter för riksgäldsfonden	740,193	562,660	177,533	
Summa	11,740,184	11,915,697		175,513
	Behållning ^{1/7} 1940	Behållning ^{30/6} 1941	Netto- minskning	Netto- ökning
Kassabehållning.				
Statsverkets checkräkning	97,696	74,686	23,010	
Riksgäldskontorets checkräkning	203,483	37,615	165,868	
Övriga bankräkningar m. m.	63,430	76,795		13,365
Summa	364,609	189,096	175,513	

¹ Inkl. från automobilskattemedelsfonden omförda 52,292,000 kronor.

Bilaga till

1942 års statsverksproposition.

Utgifter å driftbudgeten.

För flera huvudtitlar gemensamma frågor.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari
1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, föredrager vissa för flera huvudtitlar gemensamma frågor och anför därvid:

1. Revision av den vid civila avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen.

Det utredningsarbete, som på sin tid uppdrogs åt 1936 års lönekommitté, skulle enligt meddelade direktiv omfatta bland annat en allsidig realprövning av de civila och militära befattningshavarnas löneställning, innefattande jämväl en inbördes avvägning av lönegradsplaceringarna för olika, viktigare befattningshavargrupper. I sistnämnda hänseende avsåg uppdraget således frågan om revision av vederbörande tjänsteförteckningar. Emellertid utbröts arbetet med tjänsteförteckningsrevisionen sedermera ur det åt lönekommittén anförtrödda utredningskomplexet, därvid avsikten var att detta arbete i stället skulle utföras av särskilda sakkunnigberedningar.

För att granska den vid civila avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen i de delar, som äro av central betydelse för statens affärsverk, tillsattes

i enlighet härmed jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 augusti 1938 särskilda sakkunniga. Dessa avgåvo den 13 februari 1939 betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser statens affärsdrivande verk (S. O. U. 1939: 5). Betänkandet, som varit föremål för remiss i vanlig ordning, har därefter i vissa delar behandlats i propositioner till 1939, 1940 och 1941 års riksdagar. Enligt vad jag inhämtat har chefen för kommunikationsdepartementet för avsikt att framdeles anmäla betänkandet i dess återstående delar för Kungl. Maj:t i och för proposition till årets riksdag.

Den 16 maj 1939 tillkallades jämlikt Kungl. Maj:ts den 10 mars 1939 givna bemyndigande särskilda sakkunniga för *dels* omprövning av lönegradsplaceringen för befattningshavare vid allmänna civilförvaltningen, *dels* inplacering i löneskalan av de byråchefer vid affärsverken, för vilka ändrad löneställning kunde befinnas påkallad, *dels ock* formell översyn av tjänsteförteckningens uppställning och tjänstebenämningarna. Dessa sakkunniga, vilka utgöras av generalkrigskommissarien T. O. R. Wijnbladh, ordförande, generaldirektören K. A. W. Björck samt expeditionschefen E. A. Westling och som antagit benämningen 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga, ha den 21 maj 1941 avgivit betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen, lönegraderna A 1—A 29 (S. O. U. 1941: 17). Över betänkandet ha utlåtanden inhämtats från vederbörande myndigheter. Av de sakkunnigas uppdrag återstår frågan om byråchefers inplacering i löneskalan och därmed sammanhängande frågor samt frågan om tjänsteförteckningens uppställning och tjänstebenämningarna.

Till frågan, huruvida särskild sakkunnigberedning bör tillsättas för revision av den vid militära avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen, har ståndpunkt ännu icke fattats.

Vid det nu avslutade budgetarbetet har 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande jämte däröver avgivna utlåtanden och i anledning av detsamma inkomna framställningar varit föremål för överväganden. Resultatet härav framgår av en förteckning, vilken såsom bihang (*bihang 1*) torde få fogas vid detta protokoll. Enligt förteckningen skola *dels* vissa ordinarie tjänster uppflyttas till högre lönegrad, nedflyttas till lägre lönegrad eller överföras till icke-ordinarie stat, *dels* vissa icke-ordinarie befattningar överföras till ordinarie stat, *dels ock* vissa ordinarie tjänster nyinrättas. I samband härmed skola i vissa fall tjänsterna erhålla ändrad benämning. Även där ändrad löneställning icke ifrågasatts, skola enligt förteckningen tjänster i en del fall erhålla ändrad benämning. De i förteckningen upptagna förslagen ha ansetts böra genomföras från och med nästa budgetår. Hemställan härom göres, i den mån anslag äskas, av vederbörande departementschefer under de olika punkterna i huvudtitlarna. Jag anhåller att i anslutning till förslagen få framhålla följande.

Direktiven för tjänsteförteckningssakkunnigas arbete m. m.

För 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas arbete ha meddelats huvudsakligen följande direktiv:

Vid utredningsarbetets bedrivande bör beaktas, att den allmänna lönenivån för statstjänstemännen blivit fastställd genom riksdagens antagande år 1938 av ett nytt avlöningsreglemente. Härav följer att ett avgörande redan blivit träffat i fråga om löneställningen för befattningshavare i de för hela löneplanens byggnad grundläggande rekryteringsgraderna, liksom också att uppflyttning av samtliga befattningar inom en viss befördringsgång eller eljest hela serier befattningar faller utanför här avsedda revision. Hänsyn bör vidare tagas till att varje statens tjänsteman i princip måste anses vara skyldig att inom skäliga gränser utan anspråk på uppflyttning i lönegrad underkasta sig den ökning av arbete och ansvar, som följer av organisatoriska förändringar eller av vederbörande verks normalt fortgående utveckling. Därjämte böra de sakkunniga vid arbetets bedrivande utgå från gällande verkscheffs-löner.

De sakkunniga ha under utarbetandet av ifrågavarande betänkande haft överläggningar med representanter för statstjänarkartellen, Sveriges statstjänstemannanämnd, centrala statsförvaltningens tjänstemannaförening, föreningen kvinnor i statens tjänst, fyrrpersonalens förening, lotsförbundet och svenska tullmannaförbundet. Av dessa representanter har flertalet fogat särskilda yttranden till de sakkunnigas betänkande.

Representanter för andra personalorganisationer och befattningshavargrupper ha dessutom, i den mån framställningar därom gjorts, lämnats tillfälle att inför de sakkunniga framlägga sina synpunkter. Därjämte ha de sakkunniga, i den mån anledning därtill ansetts föreligga, haft överläggningar med representanter för vederbörande verk samt för statsdepartementen.

Tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande.

Betänkandet är uppdelat i en allmän och en speciell del.

Under betänkandets allmänna del redovisas vissa genomlöpande undersökningar, d. v. s. undersökningar omfattande olika befattningshavargrupper inom samtliga de till allmänna civilförvaltningen hörande verk, vid vilka till gruppen hörande befattningar förekomma. Dessa undersökningar avse *dels* skrivbiträdes- m. fl. befattningar, *dels* expeditionsvakter och institutionsvaktmästare, *dels* maskin- och värmeledningspersonal, *dels* registratorsbefattningar, *dels* kassagöromålstjänster, *dels* ock aktuarie-, arkivarie-, bibliotekarie- och laborators- m. fl. befattningar.

Under betänkandets speciella del framlägges en sammanfattning verk för verk av resultatet av de sakkunnigas arbete.

Allmänna delen.

Beträffande skrivbiträdes- m. fl. befattningar förorda de sakkunniga, att ordinarie skrivbiträdesbefattningar (A 2) inrättas vid verk, där dylika befattningar för närvarande saknas, såvida icke undantagsvis be-

fattningar av detta slag på grund av vissa verks speciella förhållanden visas vara obehövliga. Bland annat i syfte att undanröja de med ordinarie skrivbiträdesbefattningar hittills förknippade olägenheterna — nämligen att dessa befattningars innehavare i ett stort antal fall samtidigt äro extra ordinarie befattningshavare i högre lönegrad, vilket förhållande föranlett komplikationer i olika hänseenden — ha de sakkunniga förordat den utvägen, att vid verk å ordinarie stat framdeles icke skulle inrättas högre extra ordinarie biträdesbefattningar än i skrivbiträdesgraden. Härigenom skulle, framhålla de sakkunniga, uppnås en klar beföringsgång från tillfällig anställning via extra och extra ordinarie anställning såsom skrivbiträde till ordinarie skrivbiträde. De sakkunniga förutsätta, att nu befintliga extra ordinarie biträdesbefattningar av högre grad skola avvecklas i mån av inträffande ledigheter.

Förslagets genomförande tarvar enligt de sakkunniga vissa övergångsarrangemang; förslag här till har dock icke framlagts i betänkandet. De sakkunniga framhålla vidare, att det för ett slutligt bedömande av frågan, till vilket antal skrivbiträdesbefattningarna böra bestämmas samt vid vilka verk dylika befattningar icke böra finnas, kräves särskild undersökning för varje verk. Förslag om inrättande vid de olika verken av nya skrivbiträdesbefattningar ha därför icke framlagts av de sakkunniga.

I fråga om den mera kvalificerade biträdespersonalen förorda de sakkunniga inrättandet av ytterligare befattningar såsom kontorist i 9 lönegraden. Däremot ha de sakkunniga icke funnit anledning att ifrågasätta några nya befattningar i 10 lönegraden. Differentieringen i lönehänseende av de mera kvalificerade biträdestjänsterna bör enligt de sakkunniga regelmässigt icke drivas längre än som motsvaras av lönegraderna A 7, A 9 och A 11.

Vad angår expeditionsvaktbefattningarna framhålla de sakkunniga, att utvecklingen medfört, att beträffande vissa tjänster tillkommit kvalificerande moment (kunnighet i bokbindning, enklare konservering och dylikt, någon kunnighet i främmande språk m. m.), som finge anses motivera en förbättrad löneställning. De sakkunniga ha vidare kommit till den uppfattningen, att ställningen såsom ensam expeditionsvakt respektive ensam ordinarie expeditionsvakt kan giva ett sådant innehåll åt arbetsuppgifterna, att en förbättrad löneställning i vissa fall vore befogad beträffande icke alltför små verk, en omständighet som vid tidigare lönegradsplaceringar syntes ha beaktats endast så vitt angår vaktmästarpersonalen vid de allmänna läroverken. I anledning härav föreslå de sakkunniga uppflyttning av ett flertal expeditionsvaktbefattningar från lönegraden A 5 till lönegraden A 6. I vissa fall, då nytillkomna kvalificerande faktorer ansetts vara av sådan beskaffenhet att tjänsten väsentligen ändrat karaktär, ha de sakkunniga, samtidigt med förslag om tjänstens uppflyttning i högre lönegrad, även föreslagit ändrad benämning (kontorist, förrådsman etc.), svarande mot arbetsuppgifternas art.

Biblioteksvaktmästarna och expeditionsvakterna vid universiteten och karolinska institutet föreslå de sakkunniga nedflyttade från lönegraden A 7 till

6 respektive 5 lönegraden, i den mån de icke kunna jämföras med förste expeditionsvakter. Dessutom föreslås, att benämningen vaktmästare utbytes mot expeditionsvakt respektive förste expeditionsvakt.

Vissa förste expeditionsvakter vid nationalmuseet föreslås nedflyttade från 7 till 6 lönegraden. De sakkunniga förorda, att vaktpersonalen vid museerna benämnas museivakt i 5 och 6 lönegraderna samt förste museivakt i 7 lönegraden.

I fråga om institutionsvaktmästarna förorda de sakkunniga, att en särskild undersökning verkställes för bedömande av frågan om dessa befattningshavares löneställning. Dessa vaktmästare och dem motsvarande befattningshavare ha därför lämnats åsido vid utredningsarbetet.

Beträffande maskin- och värmeledningspersonalen ha de sakkunniga verkställt vissa undersökningar i samarbete med byggnadsstyrelsens värmetekniska avdelning, varvid samtliga hithörande befattningar inom allmänna civildförvaltningen kommit under bedömande. De sakkunniga ha med ledning av undersökningarnas resultat förordat, att ifrågavarande personals lönegradsplacering fastställas på följande sätt:

1. *Maskinmästare av 1:a klass (A 15)*: ansvarsmaskinist vid större högttrycksångcentraler med kraftalstring eller kraftomformning och verkstad.

2. *Maskinmästare av 2:a klass (A 13)*: ansvarsmaskinist vid medelstora högttrycksångcentraler med kraftalstring eller kraftomformning och verkstad.

3. *Maskinmästare av 3:e klass (A 10)*: ansvarsmaskinist vid medelstora högttrycksångcentraler utan kraftalstring eller kraftomformning och verkstad.

4. *Maskinist av 1:a klass (A 10)*: förste ersättare för maskinmästare.

5. *Maskinist av 2:a klass (A 9)*: ansvarsmaskinist vid mindre högttrycksångcentraler utan kraftalstring eller kraftomformning och verkstad.

6. *Maskinist av 3:e klass (A 8)*: andre ersättare för maskinmästare.

7. *Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass (A 8)*: ansvarsställning vid större kokseldade värmecentraler jämte hiss och ventilationsmaskineri.

8. *Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass (A 7)*: ansvarsställning vid medelstora kokseldade värmecentraler jämte hiss och ventilationsmaskineri.

9. *Värmeledningsskötare (A 6)*: ansvarsställning vid mindre kokseldade värmecentraler.

10. *Eldare av 1:a klass (A 6)*: eldare och ersättare för maskinist av 2:a klass.

11. *Eldare av 2:a klass (A 5)*: eldare utan ansvarsställning.

I den mån befattningshavare finnas, vilkas huvuduppgift är att verkställa reparationer vid större och medelstora högttrycksångcentraler med kraftalstring eller kraftomformning, böra dessa enligt de sakkunnigas förslag under benämningen reparatörer hänföras till den normala reparatörsgraden, d. v. s. 7 lönegraden.

Av maskinmästarna och deras ersättare bör, framhålla de sakkunniga, krävas övermaskinistutbildning (maskinistbrev av 1:a klass) samt av övriga maskinister maskinistutbildning (maskinistbrev av 2:a klass).

Med den sålunda föreslagna grupperingen kommer enligt de sakkunnigas

mening maskin- och värmeledningspersonalen att erhålla en inplacering, som med avseende å utbildning och tjänsteuppgifter samt i förhållande till andra befattningshavare måste anses riktig och rättvis.

Emellertid förorda de sakkunniga, att befattningarna som maskinmästare och förste maskinist vid karolinska sjukhuset, vilka äro inplacerade i 16 respektive 12 lönegraderna, bibehållas oförändrade.

Slutligen framhålla de sakkunniga, att lönegradsplaceringen för maskinisterna vid statens biografbyrå samt för de till fyrapersonalen hänförliga befattningarna såsom maskinist å motordrivet tjänstefartyg icke kan bedömas efter eljest för maskinistpersonalen tillämpliga normer. Med hänsyn till arbetsuppgifterna förorda de sakkunniga viss förbättring av löneställningen för dessa befattningshavare.

Vad angår registratorsbefattningarna framhålla de sakkunniga, att för att befattning skall med avseende å löneställningen hänföras till gruppen registratorer bör såsom förutsättning gälla, att befattningshavaren åliggande registratorsgöromål, vari främst ingå mottagande och diarieföring av handlingar, utgöra den övervägande delen av de befattningshavaren åvilande arbetsuppgifterna. Från gruppen borde alltså uteslutas befattningshavare, som vid sidan om annat på dem ankommande arbete, mer eller mindre kvalificerat än registratorsgöromålen, hade att utföra vissa sådana göromål utan att dessa likväl kunde anses karakterisera tjänsten.

De sakkunniga ha ansett sig böra göra en bestämd åtskillnad mellan, å ena sidan, verksregistratorer och, å andra sidan, befattningshavare, vilka fullgöra registreringsgöromål för viss eller vissa byråer eller avdelningar inom ett verk.

Lönegradsplaceringen för verksregistratorerna och byråregistratorerna anses av de sakkunniga böra avvägas med hänsynstagande till lönegradsplaceringen för de s. k. biträdesbefattningarna. Verksregistrator skulle därför placeras i 11 lönegraden, således den högsta biträdesgraden, medan för byråregistrator 7 lönegraden ansetts erbjuda en efter arbetsuppgifternas art i allmänhet väl avpassad löneställning. I de fall, då registratorsgöromål visserligen åvila en befattningshavare men göromålen, oaktat de förtjäna beaktas vid lönelägets bestämmande, likväl äro av tämligen ringa omfattning, bör enligt de sakkunnigas förslag verksregistrator hänföras gemenligen till 9 eller undantagsvis till 7 lönegraden samt byråregistrator till 4 lönegraden. När å andra sidan vissa särskilda kvalificerande moment tillkomma (utfärdande av lagakraftbevis, handhavandet av ekonomiska uppgifter m. m.) bör enligt de sakkunnigas mening verksregistrator placeras i 14 eller 17 lönegraden. Statsdepartementens registratorer föreslås skola bibehållas i nuvarande placering, 15 lönegraden. Beträffande domstolarnas registratorer ha de sakkunniga ansett, att prövningen av dessa befattningshavares löneställning bör anstå, intill dess pågående utredningar om reformering av processförfarandet och därav påkallade organisatoriska anordningar avslutats.

För kassagöromålstjänsterna anse de sakkunniga, att allenast benämningarna kamrerare, redogörare och kassör böra komma till an-

vändning i tjänsteförteckningen. Skillnaden mellan kamrerare och redogörare, å ena sidan, samt kassör, å andra sidan, skulle enligt de sakkunniga utgöra, att de förra ha fullt redogöraransvar (ensamansvar eller ansvar solidriskt med andra) i alla principfrågor, såsom frågor rörande författningstolkning och dylikt, under det att de senare blott äro att anse såsom verkställighetsorgan med eget ansvar i stort sett endast för att utbetalning sker enligt meddelat anordningsbeslut och till där angiven betalningsmottagare samt att utbetalningen är siffermässigt riktig. Från kamrerartjänsterna skulle redogörartjänsterna allmänt sett vara att skilja därutinnan, dels att de med dem förenade göromålen vore kvalitativt enklare och kvantitativt mindre omfattande än kamrerargöromålen, dels ock att vid tjänstetillsättning särskilda kompetenskrav ej i större utsträckning komme ifråga.

För kamrerartjänsterna anse de sakkunniga att, liksom hittills, 20, 22, 24 och 26 lönegraderna böra komma ifråga. 24 lönegraden skulle härvid vara den högsta löneställning, till vilken rent kamrerararbete i allmänhet borde leda, medan 26 lönegraden borde vara förbehållen allenast några få kamrerartjänster, vilka vore förenade med göromål, som krävde en alldeles särskilt stor organisatorisk duglighet eller förmåga att handhava föredragningen av större ekonomiska remisser eller andra ärenden, som låge utanför den egentliga kassagöromålstjänsten.

Redogörarna skulle enligt de sakkunnigas förslag placeras i 17 lönegraden.

I normala fall borde enligt de sakkunnigas uppfattning kassörstjänsterna vara placerade i 11 lönegraden samt i fall, då göromålen äro att anse såsom mera kvalificerade, i 14 lönegraden. För undantagsvis förekommande fall, där göromålen äro av utpräglat enklare beskaffenhet, borde liksom hittills 7 lönegraden tagas i anspråk.

Vid bedömandet av huruvida en kassörstjänst borde hänföras till 11 eller till 14 lönegraden måste, framhålla de sakkunniga, hänsyn tagas till flera faktorer. Icke blott göromålens egentliga svårighetsgrad och de organisatoriska problem med avseende å bokföring eller eljest, som sammanhänge med kassarörelsens omfattning, utan även sådan omständighet, som att inom det egna verket kunde finnas att tillgå kameralt utbildad personal i högre tjänsteställning, som genom råd och upplysningar kunde handleda kassören och sålunda underlätta dennes verksamhet, finge anses vara av betydelse. På grund av att en fullständig kontroll av en myndighets inkomster merendels vore vida svårare att åstadkomma än en kontroll av dess utgifter, borde hos ett verk med inkomstredovisning i större omfattning kassören intaga ett slags förtroendeställning, vilken omständighet ock borde i någon mån beaktas vid kassörstjänstens lönegradsplacering.

Vid behandlingen av aktuarie-, arkivarie-, bibliotekarie- och laborator- m. fl. befattningar ha de sakkunniga upptagit till övervägande frågan om de konsekvenser, som 1937 års lönereglering för läroverkslärarna kunde medföra för vissa befattningshavare vid de s. k. lärda verken. De sakkunniga framhålla, att ett studium av de uttalanden, som

gjordes i samband med statsmakternas behandling av läroverkslärarnas lönereglering, klart gåve vid handen att några konsekvenser i allmänhet icke kunde följa av denna lönereglering. Vid den behandling, som de sakkunniga ägnat förslag, som framlagts rörande förbättrad löneställning för befattningshavare av här ifrågavarande kategori vid de lärda verken, hade de sakkunniga också regelmässigt kunnat konstatera, att sakligt bärande skäl för en såsom konsekvens av lärarlöneregleringen påyrkad jämställdhet med läroverkslärarna vare sig det gällt adjunkter eller lektorer icke förebragts. Allenast beträffande statsgeologerna, de för närvarande i lönehänseende oreglerade befattningarna såsom laborator, prosector och observator vid universiteten och karolinska institutet, observatorerna vid rikets kartverk samt kemisten och museiföreståndaren vid Sveriges geologiska undersökning anse de sakkunniga fog föreligga för likställighet med läroverkslektorerna. De sakkunniga föreslå därför, att dessa befattningar placeras i 27 lönegraden.

Med hänsyn till de med tjänsterna förenade självständiga organisatoriska uppgifterna förorda de sakkunniga vidare, att landsarkivarierna samt bibliotekarien vid stifts- och landsbiblioteket i Linköping uppflyttas från 26 till 27 lönegraden. Därjämte förorda de sakkunniga samma förbättring i löneställningen för förste bibliotekskonsulenten hos skolöverstyrelsen, därvid åberopas den fortgående utbyggnaden av folkbiblioteksorganisationen och därav föranledd förändring till såväl art som omfattning av arbetsuppgifterna. Dessutom föreslå de sakkunniga, att laboratorerna vid farmaceutiska institutet uppflyttas från 22 till 24 lönegraden, därvid de dock såsom innehavare av passagetjänster borde överföras på extra ordinarie stat, att bibliotekarierna vid musikaliska akademien med musikhögskolan och tekniska högskolan uppflyttas från 22 till 24 lönegraden, varigenom de i lönehänseende skulle bliva jämställda med andra jämförliga bibliotekariier, samt att bibliotekarien vid Chalmers tekniska högskola uppflyttas från lönegraden Eo 21 till lönegraden A 22. Slutligen förorda de sakkunniga, att förste arkivarietjänsten hos utrikesdepartementet uppflyttas från 24 till 26 lönegraden, därvid åberopas att befattningen i stort sett vore att jämställa med de i 26 lönegraden placerade förste arkivarietjänsterna hos riksarkivet.

Speciella delen.

Beträffande den speciella delen tillåter jag mig hänvisa till betänkandet.

Yttranden över tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande.

Samtliga de av tjänsteförteckningssakkunnigas förslag berörda myndigheterna ha avgivit utlåtanden över betänkandet. I sina utlåtanden ha myndigheterna i viss utsträckning gjort erinringar mot de ändringar, som av de sakkunniga förordats, varjämte en del myndigheter framlagt, ibland mycket omfattande, förslag till ytterligare ändringar i tjänsteförteckningen. Utlåtande över betänkandet har även avgivits av allmänna lönenämnden, som därvid haft tillgång till de utlåtanden, vilka avgivits av övriga myndigheter.

I anledning av betänkandet ha framställningar ingivits av vissa personalorganisationer m. m.

Då jag nu går att närmare angiva den ståndpunkt, som i samband med budgetarbetet tagits till de sakkunnigas förslag i olika hänseenden, kommer jag endast undantagsvis att redovisa vad myndigheterna yttrat i remissutlåtandena och torde i övrigt få hänvisa till dessa.

**Resultatet av den vid budgetarbetet verkställda
granskningen av tjänsteförteckningssakkunnigas
förslag.**

Följande av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga framlagda förslag ha ansetts icke böra för närvarande upptagas till prövning, nämligen angående ändrad löneställning för:

a) registratorn vid justitiekanslersexpeditionen, kanslisten och protokollssekreterarna vid nedre justitierevisionen, aktuarier, arkivarier och notarier vid hovrätterna (i avbidan på genomförande av processreformen),

b) befattningshavare vid arméförvaltningen, med undantag av vissa expeditionsvakter, samt vid marinförvaltningen (i avbidan på resultatet av pågående utredning rörande den militära förvaltningsorganisationen),

c) vaktfruarna vid statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes (med hänsyn till den nuvarande reducerade verksamheten vid ifrågavarande anstalt),

d) föreståndarna vid statens skyddshem (i avbidan på närmare erfarenhet av den lämpligaste formen för skyddshemmens organisation),

e) kamreraren vid medicinalstyrelsen (i avbidan på utredning om förändrad organisation av ämbetsverket),

f) maskinistpersonalen vid statens sinnessjukhus (i avbidan på resultatet av pågående särskild utredning angående översyn av tjänsteförteckningen i vad den avser statens sinnessjukhus),

g) befattningshavare vid överståthållarämbetet och länsstyrelserna (i avbidan på dels prövning av överståthållarämbetskommitténs förslag, dels resultatet av pågående utredning rörande åtgärder för uppnående av största möjliga enhetlighet och rationalisering i fråga om länsstyrelsernas verksamhet och arbetssätt),

h) befattningshavare vid tullverket (i avbidan på resultatet av pågående undersökningar angående olika organisatoriska spörsmål),

i) befattningshavare vid kontrollstyrelsen (i avbidan på resultatet av utredningar rörande förändrad organisation av ämbetsverket),

j) laboratorerna, prosektorerna och observatorerna vid universiteten och karolinska institutet (i avbidan på resultatet av pågående utredning angående universitetsprofessorernas inordnande under civila avlöningsreglementet) samt

k) lantbruksingenjörerna (i avbidan på resultatet av pågående utredning rörande den statsunderstödda torrlägningsverksamheten).

I avbidan på resultatet av ytterligare undersökning rörande lämpligaste

sättet för kassagöromålsens handhavande vid musikaliska akademien har därjämte prövningen av ett av de sakkunniga framlagt förslag om utbyte av en arvodesbefattning vid akademien mot kansliskrivare i lönegraden Eo 11 ansetts böra uppskjutas.

Vad härefter angår de av de sakkunniga under betänkandets allmänna del behandlade frågorna och därvid först spørsmålet om lönegradsplaceringen för den lägre biträdespersonalen har förslaget om allmänt inrättande vid verken av skrivbiträdesbefattningar samt om begränsning av extra ordinarie befattningar till att avse allenast skrivbiträdesgraden ansetts väl värt att upptagas till närmare övervägande. Såsom de sakkunniga påpekat tarvar emellertid förslagets genomförande särskild undersökning för varje särskilt verk. Slutlig ståndpunkt i frågan har ansetts icke böra tagas, innan dessa undersökningar verkställts. I samband med den ytterligare utredning, som sålunda bör komma till stånd, bör såsom allmänna lönenämnden påpekat även frågan om beföringsgången för biträdespersonalen inom olika verk göras till föremål för särskild undersökning. Det må erinras, att sistnämnda fråga även berörts i 1941 års riksdagsrevisorerers berättelse.

På grund av vad sålunda anförts föreslås under de olika huvudtitlarna icke någon allmän omläggning av den lägre biträdespersonalens löneställning. Ej heller ha vissa av tjänsteförteckningssakkunniga framlagda förslag om uppflyttning av kontorsbiträdesbefattningar till kanslibiträdesbefattningar ansetts böra genomföras nu. Det enda undantaget utgör ett kontorsbiträde vid nedre justitierevisionen, där den nuvarande kanslibiträdestjänsten föreslås omändrad till kontoristbefattning och där de ordinarie kontorsbiträdenas antal för närvarande utgör femton.

Beträffande den mera kvalificerade biträdespersonalen ha tjänsteförteckningssakkunniga, såsom förut angivits, föreslagit inrättande av ett antal nya kontoristbefattningar. Dessa förslag ha i allmänhet ansetts böra genomföras. Beträffande patent- och registreringsverket har dock i överensstämmelse med förslag av allmänna lönenämnden två kanslibiträden å bolagsavdelningen ansetts böra uppflyttas till kansliskrivare. I enlighet med tjänsteförteckningssakkunnigas, av statskontoret och allmänna lönenämnden tillstyrkta förslag har en kanslibiträdesbefattning vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansetts böra omändras till kansliskrivartjänst, varjämte en ny kanslibiträdesbefattning upptagits på kungl. bibliotekets personalförteckning. Av tjänsteförteckningssakkunniga framlagda förslag om inrättande av kansliskrivartjänster vid justitie- och kommunikationsdepartementen ha ansetts icke böra för närvarande genomföras. Däremot har i överensstämmelse med de sakkunnigas förslag, som i denna del tillstyrkts av statskontoret och allmänna lönenämnden, en ny kansliskrivartjänst ansetts böra inrättas, avsedd för byggnadsstyrelsens kamrerarkontor.

Vad de sakkunniga förordat i fråga om vaktmästarpersonalens lönegradsplacering har som regel ansetts böra genomföras. En förste expeditionsvakt (tekniskt biträde vid handteknings- och gravyravdelningen) vid national-

museet, som av de sakkunniga föreslagits skola nedflyttas till 6 lönegraden, har dock, med hänsyn till vad som blivit upplyst rörande tjänstegörumålens beskaffenhet (monterings- och konserveringsarbete av krävande beskaffenhet), ansetts böra bibehållas i nuvarande lönegrad. Ett av de sakkunniga framlagt förslag, enligt vilket en arvodesbefattning såsom vaktmästare vid tandläkarinstitutet skulle omändras till ordinarie expeditionsvakttjänst, har ansetts icke böra för närvarande genomföras. En ordinarie expeditionsvakt vid försäkringsinspektionen har — utöver vad de sakkunniga ifrågasatt — i enlighet med förslag av allmänna lönenämnden ansetts böra med hänsyn till arbetsuppgifternas beskaffenhet (bland annat förande av register och liggare, vård av förråd och tillsyn över arkivhandlingar) uppflyttas till 6 lönegraden.

Det av de sakkunniga i samarbete med byggnadsstyrelsens värmetekniska avdelning framlagda förslaget i fråga om lönesättning för maskin- och värmeledningspersonalen har ansetts böra genomföras. Såsom redan angivits gäller detta dock icke maskinistpersonalen vid statens sinnessjukhus, då prövningen av frågan om denna personals löneställning ansetts böra anstå i avbidan på resultatet av pågående särskild utredning angående översyn av tjänsteförteckningen i vad den avser sinnessjukhusen. Allmänna lönenämnden, som ifrågasatt att hela frågan om maskin- och värmeledningspersonalens inbördes lönegradsplacering skulle underkastas ytterligare utredning, har betonat, att nämnden härvid icke åsyftat en höjning av den allmänna lönenivå, som skulle uppnås enligt de sakkunnigas förslag, vilket snarast synts nämnden ha tillmätts relativt gynnsamt för den ifrågavarande personalen. Sakkunnigförslaget i denna del har tillstyrkts av statskontoret.

De av de sakkunniga angivna allmänna principerna för registratorernas löneställning ha icke givit statskontoret eller allmänna lönenämnden anledning till erinran. De sakkunnigas förslag i denna del ha vid budgetarbetet, med förut angivet undantag, ansetts böra genomföras.

Icke heller de av de sakkunniga förordade allmänna principerna beträffande kassagörumålstjänsternas inplacering å löneskalan ha givit anledning till erinran från nyssnämnda ämbetsverks sida. Allmänna lönenämnden förordar dock, i anslutning till ett uttalande av riksräkenskapsverket, att benämningen redogörare icke kommer till användning utan att i stället användes benämningen kassör. Lönenämndens uttalande har beaktats.

Vad angår kamrerarbefattningarna har såsom framgår av det föregående löneställningen för kamrerarna hos medicinalstyrelsen och hos arméförvaltningens civila departement ansetts för närvarande icke böra upptagas till omprövning. Beträffande kamrerartjänsten hos utrikesdepartementet, vilken av de sakkunniga föreslagits nedflyttad från 26 till 24 lönegraden, har riksräkenskapsverket framhållit, att även om departementets medelsförvaltning icke vore av särskilt stor omfattning, vore dock med kamrerartjänsten förenade arbetsuppgifter av sådan beskaffenhet, att arbetets art väl motiverade den nuvarande löneställningen. Riksräkenskapsverket har därvid åberopat

bland annat redovisningen av utrikesdepartementets delfond av statens allmänna fastighetsfond, omhänderhavandet av bankaffärer för tillhandahållande av medel åt beskickningar och konsulat i utlandet ävensom granskningen av de utrikesdepartementet underställda myndigheternas redovisningar. Allmänna lönenämnden har delat de synpunkter riksräkenskapsverket sålunda anlagt. I överensstämmelse härmed har utrikesdepartementets kamrerartjänst ansetts böra bibehållas vid oförändrad löneställning. I fråga om kamreraren vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, för vilken befattning de sakkunniga förordat nedflyttning från 24 till 22 lönegraden, har riksräkenskapsverket såsom sin bestämda uppfattning uttalat, att det med denna tjänst förenade arbetet vore av sådan art och omfattning, att en placering i 24 lönegraden måste anses vara befogad. Häri har allmänna lönenämnden instämt. I enlighet härmed har också sistnämnda kamrerartjänst bibehållits vid oförändrad löneställning. I övrigt ha de sakkunnigas förslag beträffande kamrerartjänsterna ansetts böra genomföras, varvid förutsatts beträffande kamreraren vid patent- och registreringsverket, vars befattning skulle uppflyttas från 21 till 22 lönegraden, att nu utgående felräkningspenningar skola indragas.

De sakkunnigas förslag till lönegradsplacering av övriga kassagöromålstjänster ha ansetts böra genomföras med det undantag, som framgår av vad i det föregående anförts.

Såsom redan angivits har prövningen av frågan om ändrad löneställning för laboratorerna, prosektorerna och observatorerna vid universiteten och karolinska institutet ansetts böra uppskjutas i avbidan på resultatet av pågående utredning angående universitetsprofessorernas inordnande under civila avlöningsreglementet. Ståndpunkt har därför icke tagits till frågan, i vad mån vid dessa befattningshavares inplacering i lönegrad hänsyn bör tagas till 1937 års löne reglering för läroverkslärarna. Däremot har det ansetts, att av nämnda löne reglering icke böra följa några konsekvenser för andra befattningshavargrupper. De sakkunnigas förslag om placering i 27 lönegraden av observatorerna vid rikets allmänna kartverk samt av kemisten och museiföreståndaren vid Sveriges geologiska undersökning ha därför ansetts icke böra genomföras. Med hänsyn till statsgeologernas ställning såsom direkt underlydande verkschefen och de med befattningarna förenade arbetsuppgifterna, ha dock dessa tjänster ansetts böra, såsom de sakkunniga ifrågasatt, uppflyttas till 27 lönegraden. Också de sakkunnigas förslag om ändrad löneställning för landsarkivarierna, bibliotekarien vid stifts- och landsbiblioteket i Linköping, förste bibliotekskonsumenten hos skolöverstyrelsen, laboratorerna vid farmaceutiska institutet, bibliotekarierna vid musikaliska akademien med musikhögskolan och vid tekniska högskolan samt förste arkivarien hos utrikesdepartementet har ansetts böra genomföras. I fråga om bibliotekarien vid Chalmers tekniska högskola har blivit upplyst, att bibliotekets omfattning och biblioteksverksamheten under de senare åren högst väsentligt ökat. Det har därför ansetts icke finnas tillräckliga skäl att, såsom de sakkunniga förordat, placera ifrågavarande

befattning lägre än bibliotekarietjänsterna vid övriga högskolor. På grund härav har ifrågavarande bibliotekariebefattning upptagits i 24 lönegraden.

Enligt tjänsteförteckningssakkunnigas förslag skola vissa ordinarie tjänster nyinrättas. Utöver vad som följer av vad i det föregående anförts har förslaget i detta hänseende ansetts böra genomföras endast beträffande tre tjänster, nämligen en sekreterartjänst vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, en sekreterartjänst vid statskontoret och en tjänst vid skolöverstyrelsen såsom konsulent för husligt arbete. Den första av dessa befattningar har ansetts böra inplaceras i 24 lönegraden, den andra i 26 lönegraden och den tredje i 24 lönegraden.

Sekreterarbefattningen vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har av de sakkunniga föreslagits placerad i 24 lönegraden. Tjänsten anses erforderlig för att lätta kameralbyråchefens arbetsbörda. Förslaget har tillstyrkts av statskontoret. Allmänna lönenämnden har, under förutsättning av oförändrad organisation av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, förklarat sig icke framställa erinran mot de sakkunnigas förslag.

Sekreterarbefattningen vid statskontoret har av de sakkunniga föreslagits placerad i 26 lönegraden. Tjänsten anses erforderlig på grund av den starkt ökade remissbördan. Enligt beslut av Kungl. Maj:t, efter det frågan underställts riksdagen, har under de senaste åren en permanent utökning av sekreterarbefattningarna vid statskontoret ägt rum genom förordnanden med vikariatsersättning. Förslaget har förordats av statskontoret. Allmänna lönenämnden, som av den förebragta motiveringen ej kunnat bilda sig något omdöme beträffande behovet av tjänsten, har i fråga om den föreslagna lönegradsplaceringen icke framställt erinran.

Konsulenten vid skolöverstyrelsen för husligt arbete har av de sakkunniga föreslagits placerad i 26 lönegraden. Tjänsten skulle ersätta en arvodesbefattning, för vilken arvodet är bestämt till 6,000 kronor för år. Statskontoret har anfört, att därest befattningshavaren icke ansåges böra bibehållas som arvodist, syntes en placering i 22 lönegraden vara fullt tillräcklig. Allmänna lönenämnden har — med hänsyn bland annat till en eventuell omorganisation av skolöverstyrelsen — icke ansett sig kunna tillstyrka, att befattningen för närvarande hänföres till högre lönegrad än den 24:e.

Såsom framgår av den bifogade förteckningen har ändrad lönegradsplacering ansetts böra förordas för, bland annat, vissa befattningshavare vid fångvårdsstaten och vid statens uppfostringsanstalt å Bona, vissa gravörer och ritare vid sjökartverket, vissa förste aktuarier och en sekreterare vid riks försäkringsanstalten, yrkesunderinspektörerna, inspektrisen över sjuksköterskeväsendet, föreståndaren vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, en byråingenjör vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, en notarie vid byggnadsstyrelsen, vissa sekreterare hos skolöverstyrelsen, länsveterinärerna, vissa gravörer vid rikets allmänna kartverk, assistenten och radioföreståndaren vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, sjötekniska konsulenten vid kommerskollegium, en byggmästare och en byråingenjör vid lotsstyrelsen samt viss fyrpersonal. Förslagen överensstämma, beträffande fyrpersonalen dock med viss av lotsstyrelsen förordad jämkning, med tjänsteförteckningssakkunnigas förslag, som i dessa delar lämnats utan

erinran eller tillstyrkts av statskontoret och allmänna lönenämnden. I fråga om motiven för förslagen torde få hänvisas till tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande med därtill hörande handlingar.

I övrigt innebära de i förteckningen upptagna förslagen allenast justeringar av löneställningen för vissa befattningshavargrupper i syfte att bringa denna i överensstämmelse med löneställningen för jämförliga befattningshavargrupper. Förslagen överensstämmer med vad tjänsteförteckningssakkunniga förordat.

Vissa med tjänsteförteckningsrevisionen sammanhängande frågor.

Då i enlighet med vad här förordats tjänst flyttas till lägre lönegrad, bör den nuvarande tjänstinnehavaren föras på övergångsstat. Därvid bör i anmärkning till vederbörande personalförteckning angivas, att den nya ordinarie tjänsten skall hållas obesatt, så länge den till övergångsstat förde befattningshavaren kvarstår i sin tjänst.

I de fall då tjänst flyttas till högre lönegrad, bör nuvarande innehavare av tjänsten erhålla den högre tjänsten utan nytt kungörelseförfarande. Det samma bör gälla, då ordinarie tjänst utbytes mot högre icke-ordinarie tjänst. I sistnämnda fall bör den ordinarie tjänsten föras på övergångsstat. Vad nu sagts bör dock icke tillämpas, därest tjänstinnehavaren vid ingången av nästa budgetår redan uppnått pensionsåldern men erhållit anstånd med avgång ur tjänsten. I sistnämnda fall bör tjänstens lönegradsplacering ändras först vid den tidpunkt, då nuvarande tjänstinnehavare avgår.

Då tjänst flyttas från icke-ordinarie till ordinarie stat, bör den nya ordinarie tjänsten kungöras ledig i vanlig ordning.

Några problem i fråga om tjänstemännens inplacering i löneklass efter vidtagande av här ifrågasatta ändringar torde knappast uppkomma i andra fall än då tjänst flyttas till högre lönegrad. I sådant fall bör huvudregeln vara, att tjänstemannen bibehåller sin nuvarande löneklassplacering, såvida denna icke understiger lägsta löneklassen i den nya lönegraden. Om så skulle vara förhållandet, bör tjänstemannen placeras i sistnämnda löneklass. Med hänsyn härtill har omräkning av avlöningsstaterna i anledning av tjänsteförteckningsrevisionen i allmänhet skett endast i de fall, då tjänst överföres från icke-ordinarie till ordinarie stat eller tvärtom eller då ny tjänst inrättas.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad här förordats meddela de bestämmelser, som erfordras på grund av tjänsteförteckningsrevisionen. Härtill bör riksdagens bemyndigande inhämtas.

Enligt av tjänsteförteckningssakkunniga verkställda överslagsberäkningar skulle de av de sakkunniga föreslagna uppflyttningarna medföra en kostnadsökning av i runt tal 350,000 kronor, medan nedflyttningarna antagits medföra en kostnadsminskning av i runt tal 30,000 kronor. Nettoökningen skulle alltså belöpa sig till 320,000 kronor. I detta belopp ingår dock var-

ken rörligt tillägg eller kristillägg. Det förslag som här framlagts medför, med hänsyn till förordade begränsningar i förhållande till tjänsteförteckningssakkunnigas förslag, lägre kostnader. På grund av vad i det föregående förordats beträffande löneklassplaceringen av nuvarande tjänstinnhavare vid tjänsternas uppflyttning till högre lönegrad minskas givetvis kostnadsökningen väsentligt under de närmaste budgetåren.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående förordats meddela de bestämmelser, som erfordras på grund av tjänsteförteckningsrevisionen.

2. Besparingsarbetet och riksstatsförslaget.

I 1941 års statsverksproposition har under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor lämnats en redogörelse för det besparingsarbete inom statsförvaltningen, vartill krisförhållandena givit anledning, och för de på detta område verksamma organen. I angivna sammanhang har även redogjorts för inriktningen av det besparingsarbete på längre sikt vilket anförts trots åt besparingsberedningen. Den fortsatta besparingsverksamhet, som efter framläggandet av 1941 års statsverksproposition bedrivits, har i väsentliga delar varit anknuten till besparingsberedningen. En kort översikt över beredningens arbete bör därför här lämnas.

I fråga om besparingsberedningens organisation och arbetsformer torde få hänvisas till redogörelse i propositionen nr 261 till 1941 års riksdag angående anslag till beredningen. I detta sammanhang må endast erinras, att arbetet bedrivs, förutom genom själva beredningen och delegationer inom denna, jämväl genom ett antal av beredningen tillkallade särskilda sakkunnigutredningar samt en av beredningen inrättad avdelning för kontorsorganisation, vilken utför organisationsundersökningar i olika verk under medverkan av representanter för verken samt anställda experter.

Beredningens förslag ha huvudsakligen redovisats i en serie promemorior, vilka överlämnats till vederbörande departementschefer. Förslagen ha anningen avgivits direkt av beredningen eller ock, med beredningens yttrande, av en delegation inom beredningen respektive tillkallade särskilda sakkunniga. En redogörelse för de olika ämnesgrupper, som de hittills framlagda promemoriorna beröra, ävensom för de i anledning därav vidtagna eller planerade åtgärderna lämnas i en över beredningens arbete upprättad översikt, vilken torde få såsom bihang fogas vid statsrådsprotokollet (*bihang 2*).

En del av de avgivna framställningarna behandlas helt eller delvis i statsverkspropositionen vid vederbörande punkter å de olika huvudtitlarna. Här

må hänvisas till, bland annat, åtskilliga bidragsanslag under femte huvudtiteln samt anslag till arkivväsendet, ett antal myndigheter under åttonde huvudtiteln och den statliga arrendeegnahemsverksamheten.

Ett flertal framställningar från besparingsberedningen, vilka ännu äro föremål för remissbehandling eller fortsatt övervägande inom vederbörande departement, äro avsedda att längre fram behandlas i särskilda propositioner, i följd varav anslag, som beröras av framställningarna, utbrutits i statsverkspropositionen. Så är fallet bland annat beträffande de framställningar som beröra socialstyrelsen, arbetsrådet, mödrahjälp, länsnykterhetsnämnderna m. m., anslag till skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, folktandvården, tullverket, kontrollstyrelsen, karolinska sjukhuset och serafimerlasaretet, högre lärarinneseminariet, allmänna läroverken, läroanstalterna för blinda, dövstumundervisningsväsendet, utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen samt standardisering inom byggnadsväsendet.

I en del fall äro besparingsberedningens förslag avsedda att föranleda enbart åtgärder i administrativ ordning. Detta är i främsta rummet fallet beträffande vissa besparingsåtgärder inom affärsverken. Vid statens järnvägar ha besparingsresultat i olika hänseenden uppnåtts genom åtgärder vidtagna av järnvägsstyrelsen i samråd med av besparingsberedningen tillkallade sakkunniga. De åsyftade åtgärderna beröras närmare i den såsom bihang vid protokollet fogade översikten. Till här ifrågavarande kategori hör även ett förslag om borttagande av värdebrevbäringen, vilket utarbetats av särskilda av beredningen tillkallade sakkunniga för postverket.

Beredningen har medverkat i den inom finansdepartementet under hösten 1941 verkställda budgetgranskningen. Möjlighet har härigenom erhållits att vid prövningen av petita beakta av beredningen vunna erfarenheter.

I vissa fall pågå eller planeras utredningar inom beredningen, till vilka hänsyn ansetts böra tagas vid budgetbehandlingen, trots att resultat ännu icke förelegat. Av hänsyn till sådana utredningar ha definitiva äskanden ej nu framlagts beträffande bland annat anslagen till mödrahjälp — vilka jämväl beröras i en förut omförmäld, redan överlämnad promemoria — samt avlönings- och omkostnadsanslagen till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet ävensom anslagen till sjukförsäkring. I andra fall ha anslag som beröras av pågående eller planerade utredningar ansetts kunna äskas, eftersom ett genomförande av de förslag till vilka utredningarna kunna föranleda ej behöver omedelbart påverka anslagsberäkningen. Bland de pågående eller planerade utredningar, för vilka en redogörelse lämnas i nyssnämnda översikt över beredningens verksamhet, märkas undersökningar genom organisationsavdelningen inom ett flertal förvaltningsgrenar.

Beträffande sambandet mellan besparingsberedningens arbete och budgetbehandlingen må i övrigt, i anslutning till uttalande i 1941 års statsverksproposition, framhållas, att besparingsåtgärder, som under arbetets gång finnas möjliga, i stor utsträckning kunna omedelbart genomföras, även om de icke skulle ha tagits i beräkning vid bestämmandet av respektive anslag. Den omständigheten att vissa anslag, som kunna komma att beröras av besparings-

arbetet, likväl gjorts till föremål för definitiva anslagsäskanden, behöver således icke innebära uppskov till ett senare budgetår med genomförandet av besparingsförslag avseende dessa anslag.

Med hänsyn till det här berörda besparingsarbetets oavslutade karaktär — resultaten av organisationsundersökningarna i rationaliseringssyfte kunna ännu ej alls bedömas — saknas anledning att i detta sammanhang göra en beräkning av den vunna besparingen. Denna är för övrigt svår att skilja ut ur de anslagsbegränsningar som i vanlig ordning vidtagits i samband med uppgörandet av riksstatsförslaget och som kunna vinnas genom fortlöpande kontroll över anslagsanvändningen.

Vid sidan av besparingsberedningen arbeta alltjämt vissa andra organ med likartade uppgifter. Särskilt må erinras om den verksamhet som utövas av statens krisrevision samt av de civila och militära byggnadsutredningarna. De av krisrevisionen vunna besparingarna inom försvarsväsendet kunna icke komma till uttryck i anslagsberäkningarna, emedan de i huvudsak ta formen av en effektivisering av användningen av anvisade medel.

3. Avlönings- och omkostnadsanslagen m. m.

Löneregleringsarbetet. I det föregående har lämnats en redogörelse för den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen inom den civila statsförvaltningen. Beträffande revision av tjänsteförteckningen för statens sinnessjukhus pågår särskild utredning. Då det är avsett, att resultatet av denna utredning skall föreläggas årets riksdag, har avlöningsanslaget för statens sinnessjukhus i riksstatsförslaget upptagits med endast beräknat belopp.

För ett av de större civila förvaltningsområden, som hittills icke lönereglerats i anslutning till civila avlöningsreglementet, nämligen häradsrätterna, är det avsett, att förslag om dylik lönereglering skall genom särskild proposition föreläggas riksdagen. Den med förslaget åsyftade definitiva löneregleringen kan emellertid icke förutsättas genomförd före ingången av budgetåret 1943/44. För nästa budgetår ifrågakommande partiell löneförbättring åt häradshövdingarna är avsedd att övervägas i samband med fastställande av avlöningsanslaget för häradsrätterna, vilket med hänsyn till vissa särskilda organisationsspörsmål utbrutits i statsverkspropositionen.

Enligt förslag, som i dag anmälas under nionde huvudtiteln, skall löne-reglering genomföras vid två myndigheter, nämligen statens maskin- och redskapsprovningsanstalter samt fisketillsynsmyndigheten, vilka skola inordnas under civila icke-ordinariereglementet.

Vid 1937 års riksdag beslöts lönereglering för folk- och småskollärarna, grundad på det då gällande statliga lönesystemet. Nämda lönesystem utsträcktes vid 1938 års riksdag till lärare vid högre kommunala skolor. Från och med budgetåret 1939/40 ha avlöningsbeloppen för ifrågavarande kommunalt anställda lärare anpassats efter civila avlöningsreglementets bestämmelser. På enahanda sätt ha lönerna reglerats för nomadlärarna. För när-

varande pågår utredning genom särskilda sakkunniga i fråga om definitiv anpassning av lönebestämmelserna för dessa lärargrupper efter civila avlöningsreglementet. Även resultatet av denna utredning antages kunna föreläggas årets riksdag, vilket föranlett utbrytning av de anslag under åttonde huvudtiteln, som beröras av utredningen.

Arvodesregleringar m. m. Inom några förvaltningsområden finnes personal, som icke är inordnad å löneplan utan avlönas med arvoden, oaktat anställningen är av stadigvarande natur. Så är förhållandet även inom verk, som äro inordnade under civila avlöningsreglementet. Under det hittillsvarande löneregleringsarbetet ha föreliggande spörsmål om anställningsvillkoren för dylik personal i viss utsträckning undanskjutits. Emellertid har det funnits skäligt att i samband med årets riksstatsförslag upptaga hithörande spörsmål till övervägande. Närmast har därvid ifrågakommit att överföra arvodespersonal till extra ordinarie stat. Såsom förutsättning för dylikt överförande har ansetts böra gälla, att vederbörande befattningshavare kunna jämsställas med extra ordinarie personal såväl vad angår arbetets beskaffenhet och omfattning som med hänsyn till anställningens varaktighet; någon reglering har likväl icke ansetts böra ske för närvarande, om denna innefattat ett ställningstagande till en organisationsfråga av större räckvidd. Ändring har vidare ej funnits påkallad beträffande arvodesbefattningar, som äro avsedda för rekryteringspersonal, vilken normalt vinner befordran inom ej alltför lång tid. Vid bedömandet av de olika förekommande fallen har man haft att taga särskild hänsyn till den omständigheten, att extra ordinarie anställning numera är förenad med såväl tjänste- som familjepensionsrätt. I vilka fall överförande av arvodesbefattningar till extra ordinarie befattningar är avsett att äga rum framgår av redogörelser vid vederbörande punkter å de olika huvudtitlarna. Bland förvaltningsområden, inom vilka dylikt överförande föreslås, må nämnas universitetsbiblioteken och lantbrukshögskolan.

Vid 1939 års lagtima riksdag verkställdes en reglering i viss utsträckning av arvodesbelopp, å vilka utgick dyrtidstillägg. Regleringen innebar, att dyrtidstilläggen i motsvarande mån avvecklades. Vid 1940 års urtima riksdag verkställdes en uppräknings av vissa arvoden, som ej voro förenade med dyrtidstillägg. Arvodesregleringen fullföljdes vid 1941 års riksdag sålunda, att dyrtidstilläggen i det väsentliga avvecklades inom den civila statsförvaltningen såvitt angår arvoden i egentlig bemärkelse.

Med hänsyn till den fortsatta levnadskostnadsstegringen har det funnits nödvändigt att nu föreslå en ytterligare uppräknings av vissa arvoden. Den översyn av arvodesbeloppen, som i detta syfte företagits vid budgetbehandlingen, har väsentligen skett efter tidigare tillämpade principer. Bland annat ha bisyssle- och aspirantarvoden samt arvoden uppgående till högre belopp regelmässigt lämnats oförändrade. Arvodeshöjningen har i allmänhet beräknats efter 5 procent med lämplig avrundning uppåt.

För att möjliggöra en liknande förbättring av arvoden, bestämda av verken, har föreslagits höjning av medelsanvisningen under vissa anslagsposter

med i regel omkring 5 procent av summan av de arvoden, som ansetts kunna komma i fråga till sådan förbättring.

I vilka fall uppräknning av arvoden eller höjning av anslagsposter för möjliggörande av dylik uppräknning är avsedd att äga rum, framgår av redogörelser vid vederbörande punkter i de olika huvudtitlarna.

De nu rådande förhållandena inom krigsrätternas arbetsområde ha givit anledning att till särskild behandling upptaga frågan om arvodesreglering vid dessa domstolar. På grund av den härutinnan pågående utredningen har krigsrätternas avlöningsanslag i riksstatsförslaget upptagits med endast beräknat belopp.

Nya befattningar. I samband med tjänsteförteckningsrevisionen förordas, såsom av därom lämnad redogörelse framgår, inrättande av ett mindre antal nya befattningar. Den i det föregående berörda omregleringen av vissa nuvarande arvodesbefattningar innebär någon ökning av antalet extra ordinarie befattningar. Härutöver har, med hänsyn till det statsfinansiella läget, uppförandet av nya befattningar i personalförteckningarna respektive höjning av medelsanvisningen för personalökning strängt begränsats till det fåtal undantagsfall, där krisförhållandena eller andra särskilda omständigheter gjort förstärkning av personalorganisationen oundviklig.

Beträffande överståthållarämbetet föreligger förslag om upptagande i personalförteckningen av viss personal, som för närvarande avlönas av Stockholms stad. För vidare beredning av frågan om överståthållarämbetets organisation har ämbetets avlöningsanslag utbrutits i statsverkspropositionen.

De restriktioner i fråga om återbesättande av befattningar, som genomförts i anslutning till besparingsarbetet (kungörelsen den 3 januari 1941, nr 5), ha lett till att vakanssättning i viss utsträckning kommit att ske inom olika förvaltningsgrenar. Liksom under innevarande budgetår ha de vakanta befattningarna fått kvarstå i personalförteckningarna, i den mån fråga endast varit om en av det finansiella läget betingad temporär vakanssättning, varemot de avlöningsbelopp, som inbesparas genom vakanssättningen, utelämnats vid anslagsberäkningen. Det sistnämnda gäller även de avlöningsbelopp, som antagits komma att inbesparas genom tjänstledigheter.

Tjänstepensionsavdragen. Vid 1941 års riksdag har antagits förslag till nytt tjänstepensionsreglemente, avsett att träda i kraft den 1 juli 1942. De i det nya reglementet fastställda tjänstepensionsavdragen äro något större än de nuvarande. Den minskning av nettolönerna för ordinarie och extra ordinarie personal, som härav föranledes, kommer att innebära en viss minskning i belastningen å de poster i avlöningsstaterna, från vilka lönerna till sådan personal bestridas. Denna minskning har emellertid icke ansetts vara så stor, att den i allmänhet behöver påverka anslagshräkningen. I särskilda fall, där så funnits påkallat, har hänsyn till ändringen tagits genom lämplig avrundning nedåt av vederbörande anslagspost med utgångspunkt från att

minskningen av nettolönerna i genomsnitt motsvarar ungefär 0.5 procent av lönekostnaderna, rörligt tillägg ej inberäknat, för ifrågavarande personal.

Överskridande av vissa poster i avlöningsstaterna. I 1941 års statsverksproposition föreslog Kungl. Maj:t riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor förordat medgiva överskridande under budgetåret 1941/42 av genom riksdagens beslut maximerade anslagposter till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, eller till avlöningar till icke-ordinarie personal.

Enligt skrivelse den 11 februari 1941, nr 17, har riksdagen lämnat det sålunda föreslagna bemyndigandet.

Det ifrågavarande bemyndigandet hade funnits påkallat dels med hänsyn till de särskilda avlöningskostnaderna för personal, som inkallats till militärtjänstgöring i anledning av förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering, dels ock med hänsyn till att den omläggning av avlöningsstaterna för allmänna civilförvaltningarnas myndigheter, som genomfördes från och med budgetåret 1941/42, medförde en överflyttning till förenämnda maximerade anslagposter av vissa avlöningskostnader, som tidigare belastat förslagsvis beräknade poster.

Då en förlängning av bemyndigandet är påkallad, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen besluta,

att det Kungl. Maj:t för budgetåret 1941/42 lämnade bemyndigandet att medgiva överskridande av genom riksdagens beslut maximerade anslagposter till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, eller till avlöningar till icke-ordinarie personal skall äga fortsatt giltighet för budgetåret 1942/43.

Omkostnadsanslagen. Medelsanvisningen under myndigheternas omkostnadsanslag är för det löpande budgetåret, liksom för budgetåret 1940/41, strängt begränsad med hänsyn till det finansiella läget. Den fortgående prisstegringen har vållat svårigheter att hålla den sålunda bestämda kostnadsramen. Beträffande sådana förslagsvis beräknade utgiftsposter, vilkas belastning icke eller endast i begränsad mån kan påverkas av besparingsåtgärder, t. ex. kostnaderna för bränsle, lyse och vatten, har i riksstatsförslaget företagits en uppräknings till vad som kan antagas motsvara den verkliga belastningen. Någon enhetlig norm för uppräknings har ansetts icke kunna uppställas, utan den har fått bero av en undersökning av förhållandena i de särskilda fallen. De ifrågavarande posterna ha i regel beräknats med utgångspunkt från nuvarande priser och sålunda utan att beräkningarna påverkats av antaganden om den fortsatta prisutvecklingen. Vad åter angår obetecknade eller av Kungl. Maj:t maximerade utgiftsposter, såsom posterna till övriga

expenser för eget behov, ha höjningarna i medelsanvisningen i möjligaste mån begränsats.

Under den i omkostnadsstaterna förekommande anslagsposten till sjukvård m. m. ingå bland annat ersättningar åt verksläkare. Vid anmälan i 1941 års statsverksproposition av för flera huvudtitlar gemensamma frågor erinrades, att det allmänna spörsmålet om verks- och tjänsteläkarinstitutionerna blivit endast provisoriskt löst genom de bestämmelser, som meddelats år 1939 angående verksläkare vid den civila statsförvaltningen och år 1940 angående tjänsteläkare vid försvarsväsendet. Då det emellertid ännu icke ansågs lämpligt att upptaga berörda spörsmål till slutlig reglering, förordades, att de provisoriska bestämmelserna finge gälla även under budgetåret 1941/42.

Vad sålunda anförts lämnade riksdagen utan erinran.

Enär det synes erforderligt att avvakta ännu någon tids erfarenhet, innan frågan om verks- och tjänsteläkarinstitutionerna upptages till nytt övervägande, förordar jag, att de nuvarande bestämmelserna i ämnet få gälla även under nästa budgetår.

4. Anslag till anläggningsarbeten.

Vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor i 1941 års statsverksproposition redogjorde jag för de principer som legat till grund för behandlingen av äskanden avseende anslag till anläggningsarbeten för innevarande budgetår.

I syfte att skapa en arbetsreserv, som skulle kunna komma till användning, i händelse utvecklingen på arbetsmarknaden påkallade detta, framlades å tilläggsstat II för budgetåret 1940/41 förslag om anslag till ett flertal byggnadsföretag och andra anläggningsarbeten, vilka icke voro av den angelägenhetsgraden, att de i rådande finansläge ansågos böra komma till stånd med mindre man därmed vunne sysselsättningsmöjligheter som eljest måst öppnas i annan ordning. Medlen äskades å särskilda reservationsanslag (B), vilka skulle få tagas i anspråk blott efter en prövning av de avsedda företagens angelägenhet ur arbetslöshetssynpunkt.

Med den angivna utgångspunkten ansågs det vid uppgörandet av rikstatsförslaget för budgetåret 1941/42 riktigast att — med viss modifikation för väganlagen och andra anslag som avsågo fortlöpande arbeten, vilka motiverade en mera jämn anslagsfördelning över åren — begränsa anslagsäskandena till sådana oundgängliga arbeten som av tekniska skäl icke borde verkställas förrän under angivna budgetår. En annan konsekvens av den intagna ståndpunkten var, att förslag icke ansågs böra framläggas om en allmän beredskapsstat för budgetåret med ytterligare villkorliga medelsanvisningar för arbetslöshetsmotiverade företag.

Prövningen av arbetslöshetsskäl att sätta i gång de arbeten, för vilka medel anvisats å nyssnämnda beredskapsanslag å tilläggsstat II för budget-

året 1940/41, har verkställts genom en särskild samarbetsdelegation mellan social- och finansdepartementen samt statens arbetsmarknadskommission och statens industrikommission. Delegationen har prövat såväl i vad mån arbetena skulle bereda lättnad i en mera avsevärd lokal arbetslöshet som arbetenas värde i jämförelse med övriga å respektive orter ifrågakommande arbetsobjekt. Den gynnsamma utvecklingen på arbetsmarknaden har medfört, att beredskapsanslagen hittills blott i mindre utsträckning behövt tagas i anspråk.

I annat sammanhang framläggas förslag om frigörelse från arbetslöshetsförbehållet för vissa kvarstående beredskapsanslag, som avse arbeten vilka det av andra skäl visat sig angeläget att nu få till stånd. Den härav betingade reduktionen av det totala belopp, som alltjämt kvarstår odisponerat på beredskapsanslagen, är dock av ringa omfattning och minskar icke nämnvärt möjligheten att vid förefallande behov med anlitande av dessa bereda ökad sysselsättning genom en lämplig utvidgning av den statliga anläggningsverksamheten.

Med hänsyn till att anslag till statliga anläggningsarbeten sålunda alltjämt i betydande utsträckning kvarstå reserverade för tillgodoseende av eventuella sysselsättningsbehov, har anledning icke ansetts föreligga att nu äska ytterligare beredskapsanslag. Ej heller ha skäl förelegat, att vid prövningen av förslag om nya anläggningsarbeten under nästa budgetår frångå de restriktiva principer som tillämpades vid utformningen av årets riksstat. I viss utsträckning ha likväl medel för ej individualiserade anläggningsarbeten ansetts böra äskas i större omfattning än som föranledes av de direkta behoven, varvid emellertid avsetts, att medlen icke skola disponeras annat än i den mån arbetslöshetsläget kan komma att påkalla detta. Det gäller här arbeten, vilka — såsom exempelvis terrasseringsarbeten för dubbelspårsanläggning — visat sig utgöra ett lämpligt komplement till av statens arbetsmarknadskommission organiserade företag.

När trots de restriktiva principer, som vunnit tillämpning vid granskningen av förslag till nya anläggningsarbeten, avsevärda belopp likväl äskas för ändamålet, beror detta främst på att försvarsväsendets fortsatta utbyggnad kräver betydande nyinvesteringar och att sådana äro påkallade även vid vissa av affärsverken på grund av dessas fortsatta expansion. En bidragande orsak är även, att byggnadsbehoven ofta icke kunna eftersättas någon längre tid utan ogynnsamma konsekvenser och att man därför efter ett par år av inskränkt statlig byggnadsverksamhet måste räkna med en viss utvidgning av denna.

5. För flera huvudtitlar gemensamma anslagsberäkningar.

Ersättning till fastighetsfonderna. Sedan *statens allmänna fastighetsfond* vid utgången av budgetåret 1939/40 utvidgats till att avse jämväl vissa av tullverket och lotsverket disponerade fastigheter, omfattar fastighetsfonden nio delfonder, vilka stå under förvaltning av fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet, medicinalstyrelsen, byggnadsstyrelsen, generaltullstyrelsen, Uppsala universitet, Lunds universitet, direktionen för karolinska sjukhuset och lotsstyrelsen. Fastighetsfonden är anordnad såsom en kapitalfond, vilket innebär, att — förutom kapitalbehållningen — fondens inkomster och utgifter redovisas i rikshuvudboken. Inkomst- och utgiftsstat för fonden fastställs årligen av Kungl. Maj:t och riksdagen. Å utgiftssidan i denna stat upptagas anslagsposter för bestridande från fonden av reparations- och underhållskostnader m. m. samt för avsättning till värdeminskningsskonto. Från fondens stat bestridas vidare hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden. Å statens inkomstsida beräknas, förutom hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden samt diverse inkomster, en post för varje delfond, benämnd ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.

Ersättningen till statens allmänna fastighetsfond skall i princip fastställas till det belopp, som erfordras för att kapitalbehållningen för varje delfond skall vara fullt förräntad, varvid man utgår från en avkastning av 4 procent. Denna grund för ersättningens beräkning skall tillämpas för alla delfonder utom för byggnadsstyrelsens delfond, beträffande vilken ersättningen till fastighetsfonden i stället utmätas med stöd av de kalkylerade hyresvärdena för de olika i delfonden ingående fastigheterna. Ersättningen till statens allmänna fastighetsfond utgår av särskilda å driftbudgeten anvisade förslagsanslag, därvid ersättningen till byggnadsstyrelsens delfond uppdelas efter hyresvärdet (hyresutgiften) för lokaler åt de till respektive huvudtitlar hörande statsmyndigheterna. De överskott, som uppstå å fastighetsfondens särskilda delfonder, redovisas under särskilda inkomstitlar å riksstatens inkomstsida.

Förslag till stater för allmänna fastighetsfondens delfonder för budgetåret 1942/43 ha avgivits av vederbörande förvaltningsmyndigheter. Dessa förslag ha granskats av riksräkenskapsverket, som i utlåtande den 6 december 1941 föreslagit vissa jämkningar av teknisk art i myndigheternas beräkningar. Riksräkenskapsverket har däremot icke ingått på någon prövning av de av myndigheterna begärda anslagsbeloppen för bestridande av reparations- och underhållskostnader. En preliminär granskning har givit vid handen, att dessa belopp kunna i det statförslag, som skall fogas vid statsverkspropositionen, upptagas i huvudsak till vad myndigheterna funnit behövt eller med sammanlagt i runt tal 4.41 miljoner kronor, vilket är praktiskt taget samma belopp som medelsanvisningen för innevarande budgetår.

Med utgångspunkt från myndigheternas beräkningar av ersättningen till statens allmänna fastighetsfond torde de för beredande av denna ersättning

erforderliga förslagsanslagen böra för budgetåret 1942/43 upptagas preliminärt till följande belopp:

	kronor	kronor
Andra huvudtiteln:		
Ersättning till fängvårdsstyrelsens delfond	577,000	
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	<u>329,000</u>	906,000
Tredje huvudtiteln:		
Ersättning till utrikesdepartementets delfond	790,000	
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	<u>213,000</u>	1,003,000
Fjärde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond		433,000
Femte huvudtiteln:		
Ersättning till medicinalstyrelsens delfond	3,129,000	
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	<u>2,258,000</u>	5,387,000
Sjätte huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond		368,000
Sjunde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	525,000	
Ersättning till generaltullstyrelsens delfond	<u>80,000</u>	605,000
Åttonde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	4,375,000	
Ersättning till Uppsala universitets delfond	728,000	
Ersättning till Lunds universitets delfond	324,000	
Ersättning till Karolinska sjukhusets delfond	<u>841,000</u>	6,268,000
Nionde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond		1,005,000
Tionde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond	703,000	
Ersättning till lotsstyrelsens delfond	<u>274,000</u>	977,000
Elfte huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond		584,000
Fjortonde huvudtiteln:		
Ersättning till byggnadsstyrelsens delfond		<u>107,000</u>
	Summa kronor 17,643,000.	

Förslag att ifrågavarande anslag skola i riksstaten för budgetåret 1942/43 upptagas med här angivna beräknade belopp framställas under de olika huvudtitlarna av vederbörande departementschefer. Frågan om avlåtande av proposition till riksdagen med förslag till stat för allmänna fastighetsfonden för budgetåret 1942/43 torde senare få anmälas för Kungl. Maj:t. Ett beräknat förslag till sådan stat ingår i statsverkspropositionen.

I anslutning till grunder, som godkänts av 1939 års lagtima riksdag, har för redovisning av vissa av försvarsväsendet disponerade fastigheter per den 1 juli 1940 inrättats en ny kapitalfond, benämnd *försvarsväsendets fastighetsfond*. Denna kapitalfond är uppdelad på tre särskilda delfonder, av vilka en avser fastigheter under arméförvaltningens förvaltning, en fastigheter under marinförvaltningens förvaltning och en fastigheter under flygförvaltningens förvaltning. Enligt av riksdagen godkända grunder fastställs vidare stat för försvarsväsendets fastighetsfond för varje budgetår, upprättad efter i huvudsak samma regler, som tillämpas för statens allmänna fastighetsfond. Fonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler bestämmes så, att full förräntning — beräknad efter 4 procent — erhålles å det av fonden disponerade statskapitalet. För bestridande av denna ersättning upptagas å fjärde huvudtiteln tre förslagsanslag, ett för var och en av delfonderna. De överskott, som uppstå å delfonderna, tillföras riksstatsens inkomstsida; å denna upptagas alltså under huvudrubriken försvarsväsendets fastighetsfond tre inkomsttitlar för redovisning av respektive delfonders överskott.

Förslag till stater för ifrågavarande delfonder för budgetåret 1942/43 ha avgivits av vederbörande förvaltningsmyndigheter. Över dessa förslag har riksräkenskapsverket den 6 december 1941 avgivit infortrat yttrande. I avbidan på slutlig granskning av förvaltningsmyndigheternas statförslag, vilka bland annat innefatta betydande ökningar av anslagsmedlen till reparations- och underhållskostnader m. m., torde det förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond, som skall fogas vid statsverkspropositionen, böra avfattas i överensstämmelse med vad myndigheterna föreslagit, dock med vissa i huvudsak tekniska jämkningar. Den erforderliga ersättningen till försvarsväsendets fastighetsfond för åt statliga myndigheter upplåtna lokaler torde i enlighet med de sålunda föreliggande preliminära beräkningarna böra för budgetåret 1942/43 upptagas till följande belopp:

Ersättning till arméförvaltningens delfond		kronor 11,529,000
Ersättning till marinförvaltningens delfond		» 5,648,000
Ersättning till flygförvaltningens delfond		» 4,927,000

Summa kronor 22,104,000.

Förslag att dessa anslag skola i riksstaten för budgetåret 1942/43 upptagas med här angivna beräknade belopp framställas av chefen för försvarsdepartementet vid anmälan av anslagsäskandena under fjärde huvudtiteln. Frågan om avlåtande av proposition till riksdagen med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1942/43 torde senare få anmälas för Kungl. Maj:t. Ett beräknat förslag till sådan stat ingår i statsverkspropositionen.

Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark. I enlighet med de grunder, som av 1939 års lagtima riksdag godkänts, äro i riksstaten för innevarande budgetår under andra, femte, åttonde och nionde huvudtitlarna

uppförda särskilda förslagsanslag till ersättning åt statens domäners fond för sådan å fonden bokförd egendom, som disponeras för vissa för domänstyrelsens verksamhet främmande ändamål, såsom fångvård, socialvård och undervisningsverksamhet samt försöksverksamhet på jordbruksområdet. Dessa ersättningar till domänfonden äro i princip att jämställa med ersättningsanslagen till fastighetsfonderna och representera alltså endast en formell, av redovisningsskäl motiverad omföring av medel inom budgetens ram.

Denna redovisningsform tillämpas för närvarande beträffande följande kronoegendomar:

Hall i Stockholms län och viss del av Skenäs kungsgård i Östergötlands län, vilka båda nyttjas för fångvårdsändamål;

Östra Vilhelmsro m. m. i Jönköpings län, som disponeras av statens anstalt för fallandesjuka;

Dagöholm i Södermanlands län, som nyttjas för alkoholistvårdsändamål; viss del av Troxhammar nr 4 och nr 6 i Stockholms län, som nyttjas för skyddshemsändamål;

Broby gård i Uppsala län, som nyttjas för dövstumundervisningen; och viss del av Nyckelby i Stockholms län samt Mosslunda i Kristianstads län, vilka båda nyttjas såsom försöksgårdar.

Frågan om utsträckt tillämpning av denna redovisningsform är föremål för fortsatt utredning.

Ersättning till statens domäners fond bör för budgetåret 1942/43 utgå för upplåtelse av de egendomar, vilka här angivits. De särskilda förslagsanslag som böra uppföras under andra, femte, åttonde och nionde huvudtitlarna för dylik ersättning ha beräknats till resp. 19,000, 8,000, 2,200 och 8,000 kronor, eller till sammanlagt 37,200 kronor. Det torde få ankomma på vederbörande departementschefer att vid anmälan av anslagsäskandena under nämnda huvudtitlar framställa förslag om anvisande å riksstaten för budgetåret 1942/43 av dylika anslag till ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.

Rörligt tillägg. Rörligt tillägg utgår till befattningshavare, som äro underkastade civila och militära avlöningsreglementena samt manskapsavlöningsreglementet, ävensom till vissa tjänstemän, vilkas avlöningsförhållanden regleras av bestämmelser i civila och militära icke-ordinariereglementena. Sådant tillägg åtnjutes jämväl av de kommunalt anställda lärare m. fl., för vilka gälla provisoriska avlöningsbestämmelser under budgetåret 1941/42, nämligen lärare vid folk- och småskolor m. fl. och nomadlärare samt lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor (Svensk författningssamling 1941, nr 448—450). Rörligt tillägg utgår även till vissa befattningshavare med avlöning från anslag under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.

För nästa budgetår torde rörligt tillägg fortfarande böra utgå till nu nämnda kategorier av befattningshavare. Vad angår de kommunalt anställda lärarna och därmed i avlöningshänseende likställda befattningshavare pågår

utredning om ersättande av de provisoriska avlöningsbestämmelserna med definitiva bestämmelser i anslutning till civila avlöningsreglementet. Lösningen av denna fråga varom förslag torde vara att förvänta till 1942 års riksdag läser icke medföra någon ändring i fråga om grunderna för rörligt tillägg för ifrågavarande befattningshavare.

I gällande riksstat äro anslagsposterna till rörligt tillägg å avlöningsstaterna beräknade efter 15 procent, till vilken procentsats det rörliga tillägget är maximerat enligt förut nämnda avlöningsbestämmelser. Även i riksstatsförslaget för budgetåret 1942/43 ha anslagsposterna till rörligt tillägg beräknats efter 15 procent.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. Dyrtidstillägg torde fortfarande böra beredas befattningshavare, som icke berörts av de under senare år genomförda löneregleringarna, däri inbegripna även sådana som förklarar sig icke vilja övergå på ny stat.

Jämväl å pensioner till förutvarande befattningshavare i statens tjänst m. fl. samt till änkor och barn efter dylika befattningshavare bör dyrtidstillägg respektive procentuellt tillägg utgå under nästa budgetår. För de nuvarande och blivande pensionstagare, å vilka allmänna tjänstepensionsreglementet blir tillämpligt, bortfaller dock rätten till dyrtidstillägg. Till följd härav minskas enligt verkställda beräkningar belastningen under nästa budgetår å anslagen till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare m. fl. med respektive 880,000 och 800,000 kronor. Vidare medför den reglering av prästernas familjepensionsförhållanden, som genomförts från och med innevarande år, ett minskat medelsbehov under nästa budgetår å anslaget till dyrtidstillägg m. m. åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. med i runt tal 500,000 kronor. Därest den nyss berörda närmare anslutningen av lönebestämmelserna för folk- och småskollärarna m. fl. till civila avlöningsreglementets lönesystem hinner genomföras från och med nästa budgetår och i samband därmed de för ifrågavarande lärare gällande pensionsbestämmelserna kunna anpassas efter pensionsbestämmelserna i allmänna tjänstepensionsreglementet, bortfaller rätten till dyrtidstillägg för de pensionstagare, som bliva underkastade de nya pensionsbestämmelserna. Härav skulle föranledas minskat medelsbehov å anslaget till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer. Denna minskning synes för närvarande böra uppskattas till omkring 500,000 kronor. Slutligen bör nämnas, att omfattningen av de militära inkallelserna under nästa budgetår påverkar medelsbehovet å anslaget till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare m. fl.

I gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg och procentuellt tillägg ifrågasätter jag icke någon ändring. Den av 1941 års riksdag för budgetåret 1941/42 beslutade maximeringen av dessa tillägg till visst indextal (skrivelse nr 17) torde alltså böra gälla även för nästa budgetår (jfr även propositionen nr 286 till 1940 års lagtima riksdag och samma riksdags skrivelse nr 399).

Under hänsynstagande till vad sålunda anförts har beräkning verkställt av erforderliga anslag till dyrtidstillägg (respektive procentuellt tillägg) för nästa budgetår. Beräkningarna, vilka utförts med utgångspunkt från de procenttal, som tillämpas vid levnadskostnadstalet 188 i den indexserie, där levnadskostnaderna i juli 1914 betecknats med 100, ha givit följande resultat.

1. Anslagen till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst:			
Andra huvudtiteln		kronor 740,000	
Tredje huvudtiteln		» 24,000	
Fjärde huvudtiteln		» 140,000	
Femte huvudtiteln		» 540,000	
Sjätte huvudtiteln		» 62,000	
Sjunde huvudtiteln		» 11,000	
Åttonde huvudtiteln		» 900,000	
Nionde huvudtiteln		» 670,000	
Tionde huvudtiteln		» 10,000	
Elfte huvudtiteln		» 2,200	kronor 3,099,200
2. Anslaget till dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter			
.....		»	1,300,000
3. Anslagen till dyrtidstillägg (resp. procentuellt tillägg) åt pensionärer:			
f. d. civila befattningshavare m. fl.	kronor 8,800,000		
civila befattningshavares änkor och barn m. fl.		» 1,900,000	
f. d. militära befattningshavare m. fl.		» 2,900,000	
militära befattningshavares änkor och barn		» 800,000	
f. d. befattningshavare m. fl. pensionärer vid riksdagens verk	..	17,700	kronor 14,417,700
4. Anslaget till dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskasas understödstagare			
.....		»	700,000
Summa kronor			19,516,900.

Anslaget under åttonde huvudtiteln till dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter torde med hänsyn till föreliggande fråga om viss lönereglering för lärare vid folkhögskolor upptagas i rikstatsförslaget med allenast beräknat belopp. Å tolfte huvudtiteln bör anslaget till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer på grund av vad nyss anförts om ifrågasatt anpassning av pensionsbestämmelserna för folk- och småskollärare m. fl. efter allmänna tjänstepensionsreglementets bestämmelser upptagas med endast beräknat belopp.

Förslag om anslag eller beräknande av anslag till dyrtidstillägg under de olika huvudtitlarna framställas av vederbörande departementschefer. Beträffande befattningshavare och pensionärer vid de affärsdrivande verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrättningar böra utgifterna för dyrtidstillägg liksom hittills utgå från de medel, av vilka verkets utgifter i övrigt bestridas.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att dyrtidstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. under budgetåret 1942/43 må i huvudsaklig överensstämmelse med av mig i det föregående förordade grunder utgå enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t;

dels ock besluta, att utgifterna för dyrtidstillägg skola beträffande befattningshavare och pensionärer vid de affärsdrivande verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrättningar utgå av de medel, av vilka verkets utgifter i övrigt bestridas.

Kristillägg. Under år 1941 har kristillägg utgått enligt beslut av 1940 års urtima riksdag (prop. nr 66, skriv. nr 91) samt, såvitt gäller präster, enligt beslut av 1941 års riksdag (prop. nr 42, skriv. nr 76) till statens befattningshavare i allmänhet och till vissa andra befattningshavargrupper med statligt reglerade löner, ävensom till motsvarande grupper tjänste- och familjepensionärer. Bestämmelser i ämnet ha utfärdats genom kungörelserna den 17 januari 1941 angående kristillägg under år 1941, åt *dels* vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. (nr 29), *dels* vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer (nr 30), *dels ock* pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. (nr 31), ävensom genom kungörelsen den 28 mars 1941 (nr 163) angående kristillägg under år 1941 åt lärare i slöjd och hushållsgöromål vid folk- och småskolor och därmed jämförliga läroanstalter samt kungörelsen den 13 juni 1941 (nr 411) angående kristillägg åt präster under år 1941.

Kristillägg har enligt dessa bestämmelser tillkommit löntagare med rätt till rörligt tillägg — därunder inbegripna jämväl lärare vid folk- och småskolor samt högre kommunala skolor — samt löntagare, som åtnjutit dyrtidstillägg av statsmedel — däribland jämväl befattningshavare vid statsunderstödda undervisningsanstalter (folkhögskolor, privatläroverk, lantbrukskolor m. fl.). Däremot ha arvodestagare som regel icke åtnjutit kristillägg. Kristillägg har vidare tillkommit tjänstepensionärer, å vilkas pensioner utgått dyrtidstillägg av statsmedel, däribland även viss förutvarande arbetarpersonal. Därjämte ha kristillägg utgått å familjepensioner enligt allmänna familjepensionsreglementet och enligt familjepensionsreglementena för arbetare, för folkskollärare m. fl. och för lärare vid högre kommunala skolor. Slutligen har kristillägg tillkommit den, som åtnjutit annan familjepension än nyss sagts eller därmed jämförligt understöd, varå utgått dyrtidstillägg eller procentuellt tillägg av statsmedel.

Under första kvartalet 1942 utgår kristillägg enligt en av 1941 års riksdag beslutad provisorisk reglering (prop. nr 349, skrivelse nr 519) till samma

grupper som under år 1941 och efter i princip oförändrade regler för dyrtidskompensationen men med anpassning uppåt efter den inträdda levnadskostnadsstegringen. Kristillägget, som under första halvåret 1941 utgått med 4 procent och under andra halvåret med 8 procent, skall sålunda under första kvartalet 1942 utgå oförändrat med 8 procent om det för nyårsskiftet beräknade levnadskostnadstalet (i 1935 års indexserie) understiger 144 men höjas till 12 procent om levnadskostnadsindex uppnår eller överstiger detta tal.

Frågan om kristillägg för tiden därefter är ännu öppen. Såsom jag vid anmälan av propositionen nr 349 anförde, torde, sedan överläggningarna med tjänstemännens organisationer återupptagits i januari månad och avslutats, förslag om reglering av kristilläggen för år 1942 få föreläggas riksdagen. Efter vilka grunder sådana tillägg må komma att utgå under budgetåret 1942/43 kan sålunda nu icke närmare bedömas. Under riksdagens lopp torde säkrare hållpunkter för bedömning av anslagsfrågan erhållas, åtminstone såvitt angår första hälften av budgetåret. I avvaktan härpå böra förslagsanslag för ändamålet upptagas i statsverkspropositionen med allenast beräknade belopp, förslagsvis motsvarande kostnaderna under ett år för kristillägg å 12 procent enligt hittills gällande grunder. De särskilda anslagen för budgetåret 1942/43 ha i enlighet härmed preliminärt beräknats till följande belopp, av vilka siffran för åttonde huvudtiteln torde få göras till föremål för speciell justering, därest föreliggande fråga om lönereglering för lärare vid folkhögskolor bringas till lösning under riksdagens lopp:

Andra huvudtiteln		kronor	950,000
Tredje	»		260,000
Fjärde	»		5,700,000
Femte	»		5,040,000
Sjätte	»		300,000
Sjunde	»		2,390,000
Åttonde	»		22,200,000
Nionde	»		1,280,000
Tionde	»		800,000
Elfte	»		18,000
Tolfte	»		8,100,000
Fjortonde	»		100,000

Summa kronor 47,138,000.

För affärsverken torde kristilläggen liksom under innevarande budgetår få bestridas från de medel, av vilka dessas utgifter i övrigt bestridas. Vid bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt samt för stuteriväsendet torde kristilläggskostnaderna böra bestridas från särskilda poster i respektive verks och inrättningars stater. För präster samt prästerliga tjänste- och familjepensionärer torde

vederbörliga kristillägg utgå ur kyrkofonden jämlikt lagen den 23 november 1934 (nr 544) om dyrtidstillägg åt präster.

Förslag om beräkning av anslag till kristillägg under de olika huvudtitlarna framställas av vederbörande departementschefer.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen besluta,

att utgifterna för kristillägg, i den mån de icke skola utgå ur kyrkofonden, skola för budgetåret 1942/43 bestridas: beträffande befattningshavare och pensionärer vid de affärsdrivande verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrättningar samt befattningshavare hos försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt från de medel, av vilka verkets eller institutionens utgifter i övrigt bestridas, beträffande befattningshavare vid statens hingstdepåer och stuteri samt å lantbruksstyrelsens stuteribyrå från det anslag, varav vederbörandes lön utgår, samt i fråga om andra befattningshavare och pensionärer från de anslag i riksstaten, som äro avsedda för kristillägg.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

William Dickson.

Förteckning
till
tjänsteförteckningsrevisionen.

	Nuvarande lönegrad	Blivande lönegrad	Blivande benämning
Andra huvudtiteln.			
I. Uppflyttningar. Ändrad benämning. Överförande från icke-ordinarie till ordinarie stat.			
<i>Nedre justitierevisionen.</i>			
Kontorsbiträdet hos registratorerna ..	A 4	A 7	Kanslibiträde
Kanslibiträdet	A 7	A 9	Kontorist
<i>Svea hovrätt.</i>			
Kanslibiträdet hos sekreteraren	A 7	A 9	Kontorist
<i>Fångvårdsanstalterna.</i>			
Vaktfruarna	A 1	A 3	Vaktfruar
1 yrkesmästare av 2:a klass vid central-fängelset i Norrköping	Eo 8	A 7	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 2:a klass
10 uppsyningsmän	A 10	A 10	Uppsyningsmän av 2:a klass
5 uppsyningsmän	A 10	A 12	Uppsyningsmän av 1:a klass
5 yrkesmästare av 1:a klass	A 10	A 12	Lärare i yrkesämne
2 assistenter av 4:e klass	A 12	A 16	Assistenter av 3:e klass
1 assistent av 3:e klass	A 16	A 17	Lantbruksinspektör
3 kronohäktesföreståndare av 1:a kl.	A 16	A 18	Kronohäktesföreståndare av 1:a klass
8 » » » »	A 16	A 16	Kronohäktesföreståndare av 2:a klass
4 » » 2:a »	A 15	A 15	Kronohäktesföreståndare av 3:e klass
1 assistent av 1:a klass	A 20	A 21	Arbetsassistent
Föreståndaren för centralfängelset å Långholmen, direktör av 1:a kl. ..	A 27	A 28	Direktör av 1:a klass
<i>Statens uppfostringsanstalt å Bona.</i>			
Eldaren	A 5	A 5	Eldare av 2:a klass
Maskinisten	A 8	A 8	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass
2 lärare, tillika avdelningsföreståndare	A 17	A 18	Lärare, tillika avdelningsföreståndare
Verkmästaren, tillika avdelningsföreståndare	A 17	A 18	Arbetsledare, tillika avdelningsföreståndare

	Nuvarande lönegrad	Blivande lönegrad	Blivande benämning
II. Nedflyttning.			
<i>Fångvårdsstyrelsen.</i>			
Kansliskrivaren, som omhänderhar registratorsgöromålen	A 11	A 9	Kontorist
Tredje huvudtiteln.			
Uppflyttning.			
<i>Utrikesdepartementet.</i>			
Förste arkivarien	A 24	A 26	Förste arkivarie
Fjärde huvudtiteln.			
I. Uppflyttningar. Överförande från icke-ordinarie stat till ordinarie stat.			
<i>Arméförvaltningen.</i>			
1 expeditionsvakt	A 5	A 7	Förrådsförmän
1 »	A 5	A 9	Kontorist
<i>Sjökarteverket.</i>			
Expeditionsvakten	A 5	A 6	Expeditionsvakt
1 gravör	A 15	A 17	Förste gravör
1 ritare	A 15	A 17	» ritare
1 »	Eo 15	A 21	Ingenjör
<i>Krigsarkivet.</i>			
1 expeditionsvakt	A 5	A 6	Expeditionsvakt
Krigsarkivarien	A 28	A 29	Krigsarkivarie
II. Nedflyttning.			
<i>Sjökarteverket.</i>			
Redogöraren	A 18	A 17	Kassör
Femte huvudtiteln.			
I. Uppflyttningar. Ändrad benämning. Överförande från icke-ordinarie till ordinarie stat.			
<i>Socialstyrelsen.</i>			
1 expeditionsvakt	A 5	A 6	Expeditionsvakt
1 kanslibiträde	A 7	A 9	Kontorist
<i>Riksförsäkringsanstalten.</i>			
Maskinisten	Eo 7	A 8	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass

	Nuvarande lönegrad	Blivande lönegrad	Blivande benämning
1 förste aktuarie (försäkringsbyråns försäkringsavd.)	Eo 24	A 24	Förste aktuarie
1 förste aktuarie (försäkringsbyråns registeravd.)	A 24	A 26	» »
1 förste byråingenjör (försäkringsbyråns tekniska avd.)	A 24	A 26	» byråingenjör
1 förste byråingenjör (chef för försäkringsbyråns premiesättningssektion)	A 24	A 26	» »
1 sekreterare (administrativa byrån)	A 24	A 26	Sekreterare
<i>Försäkringsrådet.</i>			
Expeditionsvakten	A 5	A 6	Expeditionsvakt
<i>Yrkesinspektionen.</i>			
Yrkesunderinspektörerna	A 16	A 17	Yrkesunderinspektörer
<i>Pensionsstyrelsen.</i>			
Värmeledningsskötaren, tillika reparatör	A 8	A 8	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass
1 kanslibiträde (kanslibyråns registeravd.)	A 7	A 9	Kontorist
1 kanslibiträde (försäkringsbyråns bokföringsavd.)	A 7	A 9	Kontorist
1 amanuens	Eo 13	A 14	Bokhållare
1 aktuarie	A 21	A 22	Kamrerare
<i>Statens alkoholistanstalt å Venngarn.</i>			
Maskinisten	A 8	A 8	Värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass
<i>Medicinalstyrelsen.</i>			
Inspektrisen över sjuksköterskeväsen- det	A 20	A 22	Byråinspektör
Kassör (på övergångsstat)	A 21	A 21	Revisor (på ordinarie stat)
<i>Statens bakteriologiska laboratorium.</i>			
Maskinisten	A 8	A 9	Maskinist av 2:a klass
Kanslibiträdet	Eo 7	A 9	Kontorist
<i>Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar.</i>			
Räkenskapsföraren	Eo 14	A 14	Kassör
Föreståndaren	Eo 23	A 22	Föreståndare

	Nuvarande lönegrad	Blivande lönegrad	Blivande benämning
II. Nedflyttningar.			
<i>Riksförsäkringsanstalten.</i>			
Materialförvaltaren	A 14	A 12	Materialförvaltare
<i>Pensionsstyrelsen.</i>			
Materialförvaltaren	A 13	A 10	»
<i>Statens bakteriologiska laboratorium.</i>			
Stallförmannen	A 8	A 7	Stallförman
Sjätte huvudtiteln.			
I. Uppflyttningar. Ändrad benämning. Överförande från icke-ordinarie till ordinarie stat.			
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.</i>			
1 kanslibiträde	Eo 7	A 9	Kontorist
1 kanslibiträde	A 7	A 11	Kansliskrivare
—	—	A 24	Sekreterare
1 byråingenjör (brobyrån)	A 21	A 24	Byråingenjör
Luftfartsinspektören	A 28	A 29	Luftfartsinspektör
<i>Byggnadsstyrelsen.</i>			
3 värmeledningsskötare, tillika reparatörer	A 8	A 8	Värmeledningsskötare, tillika reparatörer, av 1:a klass
2 maskinister	A 10	A 10	Maskinister av 1:a klass
1 arvodist (kamrerarkontoret)	—	A 11	Kansliskrivare
1 notarie (stadsplanebyrån)	Eo 21	A 21	Notarie
II. Nedflyttning.			
<i>Byggnadsstyrelsen.</i>			
Kansliskrivaren	A 11	A 9	Kontorist
Sjunde huvudtiteln.			
I. Uppflyttningar.			
<i>Kammarkollegiet.</i>			
1 kanslibiträde	A 7	A 9	Kontorist
<i>Statskontoret.</i>			
Revisor och bokhållare	A 21	A 24	Förste revisor
—	—	A 26	Sekreterare